

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

Samsun Ticaret ve Sanayi Odası – Yayın : 2010/ 3

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

© Bu eserin tüm telif hakları Samsun Ticaret ve Sanayi Odası 'na aittir.

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

Samsun Ticaret ve Sanayi Odası'nın ismi kaydedilmek koşulu ile yayından alıntı yapmak mümkündür. Ancak Samsun Ticaret ve Sanayi Odası'nın yazılı izni olmaksızın yayının tamamı veya bir bölümü kopyalanamaz, çoğaltılamaz, ticari amaçlarla kullanılamaz.

1.BASKI

Haziran 2010, SAMSUN

Samsun TSO yayınları için ayrıntılı bilgi Samsun TSO Dokümantasyon ve Enformasyon Departmanından temin edilebilir.

SAMSUN TİCARET VE SANAYİ ODASI
HANÇERLİ MAHALLESİ
ABBASAGA SOKAK
NO:8 55020
SAMSUN
Tel:0.362.432 36 26
Faks:0.362.432 90 55
E-Posta: samsuntso@samsuntso.org.tr
Web: www.samsuntso.org.tr

Hazırlayanlar
Okan GÜMÜŞ
Samsun TSO
Genel Sekreter Yardımcısı
Esmâ DENİZ
Samsun TSO
Uzman Yardımcısı

İHRACAT REHBERİ

I. İHRACAT NEDİR, NASIL İHRACATÇI OLUNUR?

II. İHRACAT TÜRLERİ

- A-ÖZELLİK ARZ ETMEYEN İHRACAT
- B- ÖN İZNE BAĞLI İHRACAT
- C- KAYDA BAĞLI İHRACAT
- D- KREDİLİ İHRACAT
- E- KONSİNYE İHRACAT
- F- İTHAL EDİLMİŞ MALIN İHRACI
- G- SERBEST BÖLGELERE YAPILACAK İHRACAT
- H- BAĞLI MUAMELE YOLUYLA YAPILAN İHRACAT
- I-TİCARİ KİRALAMA YOLUYLA YAPILAN İHRACAT
- J- TRANSİT TİCARET
- K- BEDELSİZ İHRACAT
- L- DÂHİLDE İŞLEME REJİMİ
 - 1.Şartlı Muafiyet Sistemi
 - 2.Geri Ödeme Sistemi
- M- HARİÇTE İŞLEME REJİMİ

III. İHRACAT İŞLEMLERİNİN ÇEŞİTLİ AŞAMALARINDA BAŞVURULACAK KURULUŞLAR

- A.BAŞBAKANLIK DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI
- B. BAŞBAKANLIK GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI (Gümrük İdaresi ve Posta Gümrükleri)
- C.MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI
- D. MALİYE BAKANLIĞI (Gelirler Genel Müdürlüğü ve Vergi Daireleri)
- E. SAĞLIK BAKANLIĞI
- F. TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
- G. ORMAN BAKANLIĞI
- H. ÇEVRE BAKANLIĞI
- I. TÜRKİYE ŞEKER FABİKALARI A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- İ. İHRACATÇI BİRLİKLERİ
- J. SANAYİ ODALARI, TİCARET ODALARI, SANAYİ VE TİCARET ODALARI
- K. BANKALAR
- L. KÜLTÜR BAKANLIĞI

IV. İHRACAT PROSEDÜRLERİ

V. ULUSLARARASI FİYATLANDIRMA

- A.FİYATLANDIRMA AMAÇLARININ BELİRLENMESİ
- B. FİYATLANDIRMA STRATEJİSİNİN BELİRLENMESİ
 - 1.Fiyatlandırma Stratejileri

İHRACAT REHBERİ

a.Yüksek Fiyat Stratejisi

b. Düşük Fiyat Stratejisi

2. Fiyatlandırma Taktikleri

- a. Pazara Giriş Taktiği
- b. Pazarın Kaymağını Alma Taktiği
- c. Piyasada Kalabilme Taktiği
- d. Ürün İmajı Yaratma Taktiği
- e. Erken Nakit Sağlama Taktiği
- f. Tamamlayıcı Malın İşlevi
- g. Statik Fiyatlandırma Taktiği
- h. Esnek Fiyatlandırma Taktiği

C.FİYATLANDIRMAYA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

1. Kontrol Edilebilir Fiyat Faktörleri

- a. Ürün Maliyeti
- b. Satış ve Dağıtım Maliyetleri
- c. Pazarlama Desteği Maliyetleri
- d. Ürün Kalitesi ve İmajı
- e. Ürün İletişimi

2. Bağımsız Fiyat Faktörleri

- a. Hedef Pazardaki Fiyat Düzeyi
- b. Pazardaki Arz ve Talep
- c. Rekabet
- d. Pazar Koşulları

D.İHRACAT MALİYET ANALİZİ

E.FİYATLANDIRMA YÖNTEMLERİ

1.Maliyet Odaklı Fiyatlandırma Yöntemleri

- a. Tam Maliyet Fiyatlandırma Yöntemi
- b. Doğrudan Maliyet Fiyatlandırma Yöntemi
- c. Marjinal Maliyet Fiyatlandırma Yöntemi
- d. Başa Baş Fiyatlandırma Yöntemi

2. Pazar Odaklı Fiyatlandırma Yöntemleri

- a. Talep Odaklı Fiyatlandırma
- b. Rekabet Odaklı Fiyatlandırma

F.İHRACAT FİYATININ UNSURLARI

- 1.Ürünün fabrika maliyeti
- 2.Üreticinin karı
- 3.Paketleme ve markalama
- 4.Taşıma giderleri
- 5.Yükleme Boşaltma giderleri
- 6.Finansman Giderleri (Vade Farkı)
- 7.Banka giderleri
- 8.Doküman Giderleri
- 9.Genel Giderler

İHRACAT REHBERİ

10.Navlun

11.Sigorta

VI. İHRACATIN FİNANSMANI

A.EXİMBANK UYGULAMALARI

1.KREDİLER

a. KISA VADELİ İHRACAT KREDİLERİ

*Sevk Öncesi İhracat Kredileri

- Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredisi (SÖİK-TL)
- Sevk Öncesi Türk Lirası Kalkınmada Öncelikli Yörelere İhracat Kredisi
- Sevk Öncesi Döviz İhracat Kredisi (SÖİK-DVZ)

*Dış Ticaret Şirketleri (DTŞ) Kısa Vadeli İhracat Kredisi

- DTŞ Kısa Vadeli Türk Lirası İhracat Kredisi
- DTŞ Kısa Vadeli Döviz İhracat Kredisi

*İhracata Hazırlık Kredileri

- İhracata Hazırlık TL Kredisi
- İhracata Hazırlık Döviz Kredisi

*KOBİ İhracata Hazırlık Kredileri

- KOBİ İhracata Hazırlık TL Kredisi
- KOBİ İhracata Hazırlık Döviz Kredisi

*Sevk Öncesi Reeskont Kredisi

*Kısa Vadeli İhracat Alacakları İskonto Programı

b. ÖZELLİKLİ KREDİLER

*Yurt Dışı Mağazalar Yatırım Kredisi

*Özellikli İhracat Kredisi

*Gemi İnşa ve İhracatı Finansman Programı

*Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetlerine Yönelik Teminat Mektubu

Programı

*Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetleri Köprü Kredisi

c.DÖVİZ KAZANDIRICI HİZMETLER KAPSAMINDAKİ KREDİLER

*Uluslararası Nakliyat Pazarlama Kredisi
(Karayolu/Denizyolu/Havayolu)

*Turizm Pazarlama Kredisi

*Döviz Kazandırıcı Hizmetler Kredisi

d.DÜNYA BANKASI KAYNAKLI KREDİLER

*İhracat Finansmanı Aracılık Kredisi (EFIL IV)

e.YURT DIŞI FUAR KATILIM KREDİSİ

2.ÜLKE KREDİ VE GARANTİLERİ

a. Avrupa Yatırım Bankası Kaynaklı Yatırım Kredisi

3.İHRACAT KREDİ SİGORTASI

İHRACAT REHBERİ

a. Kısa Vadeli İhracat Kredi

Sigortası Programı (sevk öncesi ve sevk sonrası dönem),

b. Orta ve Uzun Vadeli İhracat

Kredi Sigortası Programları;

*Spesifik İhracat Kredi Sigortası Programı-

*Spesifik İhracat Kredi Sigortası Sevk Sonrası Politik Risk

Programı-

*Spesifik İhracat Kredi Sigortası Sevk Sonrası Kapsamlı Risk

Programı-

c.Yurt Dışı Müteahhitlik

Hizmetleri Teminat Mektuplarının Haksız Nakde Çevrilme Sigorta Programı

VII. İHRACATA YÖNELİK TEŞVİK VE KREDİLER

A.DEVLET YARDIMLARI

1.ULUSLARARASI NİTELİKTEKİ YURT İÇİ İHTİSAS

FUARLARININ DESTEKLENMESİ

2.ÇEVRE MALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ

3.ARAŞTIRMA-GELİŞTİRME (AR-GE) YARDIMI

a.AR-GE Faaliyetlerinin Proje Bazında Desteklenmesi

b.Projelere Sermaye Desteği Sağlanması

*Ürün Geliştirme Projelerine Sermaye Desteği

*Stratejik Odak Konuları Projelerine Sermaye Desteği

c.Yukarıda Belirtilen Desteklerin yanı sıra Kapsamda

Yer Alan Diğer Projeler

4.İSTİHDAM YARDIMI

5.YURT

DIŞI

FUAR

KATILIMLARININ DESTEKLENMESİ

6.YURT DIŞINA OFİS-MAĞAZA AÇMA, İŞLETME VE MARKA

TANITIM FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ

a.Mağazaların Desteklenmesi

b.Ofis ve Showroomların

Desteklenmesi

c.Depoların Desteklenmesi

d.Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi

e.Yurtdışı Marka Tescil Faaliyetlerinin Desteklenmesi

7.TÜRK ÜRÜNLERİNİN YURT DIŞINDA MARKALAŞMASI, TÜRK MALİ İMAJININ YERLEŞMESİ VE TURQUALITY' NİN DESTEKLENMESİ

8.PAZAR ARAŞTIRMASI VE PAZARLAMA DESTEĞİ

9.EĞİTİM VE DANIŞMANLIK DESTEĞİ

10.TASARIM DESTEĞİ

a.Tasarımcı Şirketlerinin Desteklenmesi

b.Tasarım Ofislerinin Desteklenmesi

c.Birlikler, Tasarım Dernek-Birliklerinin Desteklenmesi

İHRACAT REHBERİ

B.BANKA KREDİLERİ

1.EXIMBANK KREDİLERİ

2.HALKBANK KREDİLERİ

- a.Yurt Dışı / Yurt İçi Fuar Katılım Kredisi
- b.Iso Kalite Ve Ce Belgesi Sertifika Kredisi
- c.Dost Hesap Kredisi
- d.TL Teminat Mektubu Kredisi
- e.Döviz Kredisi
- f.Finansal Destek Kredisi
- g.Eca Kredileri

VIII. DIŞ TİCARETTE ÖDEME YÖNTEMLERİ

A.PEŞİN ÖDEME (CASH PAYMENT)

B.MAL MUKABİLİ ÖDEME (CASH AGAINST GOODS)

C.VESAİK MUKABİLİ ÖDEME (CASH AGAINST DOCUMENTS)

D.KABUL KREDİLİ ÖDEME (ACCEPTANCE CREDITS)

- 1.Kabul Kredili Vesaik Mukabili
- 2.Kabul Kredili Mal Mukabili
- 3.Kabul Kredili Akreditif

E.KARŞI TİCARET

- 1.Takas
- 2.Özel Takas
- 3.Bağlı Muamele
- 4.Kliring (Clearing)
- 5.Dengeleme (Compensation)
- 6.Geri - Alım (Buy-Back)
- 7.Off – Set
- 8.Üçlü - Ticaret (Swicts Deals)

F.KONSİNYE ÖDEME

G.MAHSUBEN ÖDEME

H.AKREDİTİF (LETTER OF CREDIT - L/C)

- 1.Teyitli (Confirmed) ve Teyitsiz (Unconfirmed) Akreditifler
- 2.Dönülebilir (Revocable) ve Dönülemez - Gayri Kabilirücu (Irrevocable) Akreditifler
- 3.Red-Clause (Kırmızı Şartlı/Peşin Ödemeli) ve Green-Clause (Yeşil Şartlı) Akreditifler
- 4.Rotatif/Döner Akreditif (Revolving Credit)
- 5.Devredilebilir (Transferable) Akreditif
- 6.Karşılıklı (Back-To-Back) Akreditif
- 7.Garanti Akreditifi (Teminat Akreditifi /Stand-by Credits)
- 8.Yetki Mektupları
- 9.Vadeli Akreditif (Ödenmesi Ertelemeli Akreditif / Deffered Payment)

İHRACAT REHBERİ

IX. KAMBİYO MEVZUATI ÇERÇEVESİNDE İHRACAT HESAPLARININ KAPATILMASI VE DENETİMİ

A.İHRACAT BEDELLERİNİN TAHSİL SÜRELERİ

B.EK SÜRELER

C.YURDA GETİRİLMESİ ZORUNLU İHRACAT BEDELLERİNDEN YAPILABİLECEK TERKİMLER

D.YURDA GETİRİLMESİ ZORUNLU İHRACAT BEDELLERİNDEN YAPILABİLECEK İNDİRİMLER

E.İHRACAT BEDELLERİNİN SÜRESİ İÇİNDE YURDA GETİRİLMEMESİ HALİNDE KUR FARKININ DESTEKLEME FİYAT İSTİKRAR FONUNA (DFİF) YATIRILMASI

F.MAHSUBEN ÖDEME

G.DÖVİZ TEVDİAT HESABI (DTH)

H.İHRACAT HESABININ KAPATILMASI VE İHBAR

I.İHRACAT HESABININ KAPATILMASINDA VE İHRACAT BEDELLERİNİN TAHSİLİNDE SORUMLULUK

J.İHRACAT HESABININ KAPATILMAMASI HALİNDE YAPILACAK İŞLEM

K.DÖVİZ BEYAN TUTANAĞI

X. DIŞ TİCARETTE KULLANILAN BELGELER

A.SEVKİYAT ÖNCESİ DÜZENLENEN BELGELER

- 1.SATIŞ SÖZLEŞMESİ
- 2.TİCARİ FATURA
- 3.ÇEKİ LİSTESİ (PACKING LIST)

B.SEVK BELGELERİ

- 1.KONŞİMENTO (BILL OF LADING-B/L)
- 2.GÜMRÜK BEYANNAMESİ

C.DOLAŞIM BELGELERİ VE MENŞEİ ŞHADETNAMELERİ

- 1.A.TR
- 2.EUR.1 DOLAŞIM BELGESİ
- 3.EURMED DOLAŞIM BELGESİ
- 4.MENŞEİ ŞHADETNAME
- 5.TEDARİKÇİ BEYANI (SUPPLIERS' DECLARATION)
- 6. FORM A

D – MEVZUATIN GEREKLİ KILDIĞI DİĞER BELGELER

- 1.DÂHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ
- 2.HARİÇTE İŞLEME İZİN BELGESİ
- 3.POLİÇE (BILL OF EXCHANGE)
- 4.İMALATTA YETERLİLİK BELGESİ
- 5.KONTROL BELGESİ (CONFORMITY CERTIFICATE)
- 6.TSE BELGESİ
- 7.KIYMET BİLDİRİM FORMU

İHRACAT REHBERİ

- 8.ÖZ STATÜ BELGESİ
- 9.SERBEST BÖLGE İŞLEM FORMU
- 10.GEÇİCİ KABUL İZİN BELGESİ
- 11.INF 2 BİLGİ FORMU
- 12.INF 3 BİLGİ FORMU
- 13.YATIRIMN TEŞVİK BELGESİ
- 14.GLOBAL LİSTE
- 15.BORSA TESCİL BEYANNAMESİ
- 16.TİCARİ KALİTE DENETİM YETERLİLİK BELGESİ
- 17.BAKIM, ONARIM VE SERVİS YETERLİLİK BELGESİ
- 18.GÖZETİM BELGESİ-İMALATÇININ ANALİZ BELGESİ (INSPECTION CERTIFICATE MANUFACTURER'S ANALYSIS CERTIFICATE)
- 19.İZİN BELGESİ
- 20.İTHAL LİSANSI
- 21.AQAP BELGESİ (ALLIED QUALITY ASSURANCE PUBLICATIONS)
- 22.GMP BELGESİ (GOOD MANUFACTURING PRACTICES)
- 23.ULUSLARARASI ORJİN VE BİTKİ SAĞLIK SERTİFİKASI (PHYTOSANİTARY CERTIFICATE)
- 24.HAYVAN İHRACINA İLİŞKİN SAĞLIK RAPORU (HEALTH CERTIFICATE FOR ANİMAL EXPORT)
- 25.ET SÜT VE KURU MEYVELER DIŞINDA GIDA VE GIDA AMBALAJ MADDELERİNİN İHRACATINDA GIDA GÜVENLİĞİ/ SAĞLIK SERTİFİKASI (FOOD SAFETY/HEALTH CERTIFICATE)
- 26.SÜT VE ET ÜRÜNLERİ İÇİN SAĞLIK SERTİFİKALARI DÜZENLENMESİ (AB HARİCİ ÜLKELER)
- 27.AB KOMİSYONUNUN 2002/80/EC SAYILI KARARI İLE ÜLKEMİZ ÇIKIŞLI İNCİR, YERFİSTİĞİ, 30.FINDIK, ANTEPFİSTİĞİ GİBİ ÜRÜNLERE HAZIRLANAN SAĞLIK SERTİFİKASI
- 28.DOĞA MANTARI İHRACATINDA HAZIRLANAN ANNEX II SERTİFİKASI
- 29.ÇEKİRDEKSİZ KURU ÜZÜM ANALİZ BELGESİ
- 30.DOĞAL ARI BALI ANALİZ BELGESİ
- 31.ORMAN/TEKEL NAKLİYE TEZKERESİ
- 32.FSC (FOREST STEWARDSHIP COUNCIL ORMAN KORUMA KONSEYİ) SERTİFİKASI
- 33.CITES BELGESİ
- 34.HELAL BELGESİ (HELAL CERTIFICATE)
- 35.KOŞER SERTİFİKASI (KOSHER CERTIFICATE)
- 36.RADYASYON ANALİZ BELGESİ / SARI BELGESİ (RADIATION CERTIFICATE)

İHRACAT REHBERİ

- 37.NÜKLEER VE NÜKLEER ÇİFT KULLANIMLI EŞYALARIN İHRACATINDA İZNE ESAS OLACAK BELGE
- 38.ANALİZ RAPORU GEREKTİREN ÜRÜNLER EKSPERTİZ RAPORU (EXPERTİSE REPORT)
- 39.HALİ EKSPERTİZ RAPORU
- 40.HEDİYELİK EŞYA İHRACATINDA EKSPERTİZ RAPORU
- 41.LÜLETAŞI İHRACATINDA EKSPERTİZ RAPORU
- 42.ATA KARNESİ (ATA CARNET)
- 43.BOYKOT/KARA LİSTE SERTİFİKASI (BOYCOT/BLACK LIST CERTIFICATE)
- 44.SİGORTA BELGELERİ (INSURANCE DOCUMENTS)
- 45.SİGORTA POLİÇESİ (INSURANCE POLICY)
- 46.SİGORTA SERTİFİKASI (INSURANCE CERTIFICATE)
- 47.SPESİFİKASYON BELGESİ (CERTIFICATE OF SPECIFICATION)

XI. İHRACATTA TESLİM ŞEKİLLERİ

- A. TİCARİ İŞLETMEDE TESLİM (EXW EX WORK)
- B. BELİRLENEN YERDE TAŞIMACIYA TESLİM (FCA-FREE CARRIER)
- C. GEMİ DOĞRULTUSUNDA TESLİM (FAS-FREE ALONGSIDE SHIP)
- D. GEMİ BORDASINDA TESLİM (FOB-FREE ON BOARD)
- E. MAL BEDELİ VE TAŞIMA (CFR-COST AND FREIGHT)
- F. MAL BEDELİ, SİGORTA VE TAŞIMA (CIF-COST, INSURANCE AND FREIGHT)
- G. TAŞIMA,.....'E KADAR ÖDENMİŞ (CPT-CARRIAGE PAID TO....)
- H. SİGORTA DAHİL TAŞIMA,....'E ÖDENMİŞ (CIP-CARRIAGE AND INSURANCE PAID TO...)
- I. SINIRDA TESLİM (DAF-DELIVERED AT FRONTIER)
- J. GEMİDE TESLİM (DES-DELIVERED EX SHIP)
- K. RIHTIMDA TESLİM (DEQ-DELIVERED EX QUAY)
- L. VERGİLERİ ÖDENMEMİŞ TESLİM (DDU-DELIVERED DUTY UNPAID)
- M. VERGİLERİ ÖDENMİŞ TESLİM (DDP-DELIVERED DUTY PAID)

XII. NAKLİYAT SİGORTASI

- A.İHRAÇ MALINIZI NASIL SİGORTALARSINIZ?
- B.NAKLİYAT SİGORTASI ÇEŞİTLERİ
 - 1.EMTEA NAKLİYATI SİGORTALARI
 - 2.KIYMET NAKLİYATI SİGORTALARI
 - 3.TEKNE SİGORTALARI
 - 4.SORUMLULUK SİGORTALARI
- C.SİGORTA EDİLEN RİSKLER:
 - 1.DAR TEMİNAT

İHRACAT REHBERİ

- 2.GENİŞ TEMİNAT
- 3.SAVAŞ, GREV, LOKAVT, KARIŞIKLIK VE HALK HAREKETLERİ
- TEMİNATI
- D.INSTITUTE CARGO CLAUSES
 - 1.INSTITUTE CARGO CLAUSES A
 - 2.INSTITUTE CARGO CLAUSES B
 - 3.INSTITUTE CARGO CLAUSES C

XIII. AVRUPA BİRLİĞİ TEKNİK MEVZUAT UYUMU VE CE İŞARETİ

XIV. DIŞ TİCARET SERMAYE ŞİRKETLERİ

XV. SEKTÖREL DIŞ TİCARET SERMAYE ŞİRKETLERİ

XVI. SERBEST BÖLGELER

- A.SERBEST BÖLGELERİMİZİN SUNDUĞU AVANTAJLAR
- B.FAALİYET RUHSATI ALMAK İÇİN GEREKLİ PROSEDÜR

XVII. DIŞ TİCARETTE KULLANILAN YAZIŞMA ÖRNEKLERİ

- A. ŞEKİL ŞARTLARINA UYGUN MEKTUP ÖRNEĞİ
- B. ELEKTRONİK POSTA KULLANIMI
 - 1.İHRACATÇI FİRMANIN FİRMAYA TANITICI YAZI ÖRNEKLERİ
 - 2.BİLGİ TALEBİNE CEVAP
 - 3.SİPARİŞ KABULU
 - 4.SİPARİŞ REDDİ
 - 5.ÜRETİMİN BAŞLADIĞINI BİLDİRME
 - 6.SEVKİYATIN BİLDİRİLMESİ
 - 7.ÖDEMENİN GECİKMESİ DURUMUNDA BİLGİ YAZISI
 - 8.REKLAM VERME
 - 9.ULUSLARARASI TİCARET FUARLARINA KATILMA İSTEĞİ
 - 10.ULUSLARARASI KURULUŞLARDAN BİLGİ TALEBİNDE BULUNMA

XVIII. EKLER

- A. İHRACATI YASAK MALLAR LİSTESİ
- B. İHRACATI ÖN İZNE BAĞLI MALLAR LİSTESİ
- C. İHRACATI ÖZELLİK ARZ EDEN ÜRÜNLER LİSTESİ
- D. ULUSAL KURULUŞLARIN İNTERNET ADRESLERİ
- E. ULUSLAR ARASI KURULUŞLARIN İNTERNET ADRESLERİ
- F. YOL GÖSTERİCİ BAZI İNTERNET SİTELERİ
 - 1.Dış Ticaret İstatistikleri
 - 2.Pazar ve Sektör Hakkında Bilgiler

İHRACAT REHBERİ

- 3.Pazara Giriş İçin Gerekli Standartlar
- 4.Gümrük Vergileri
- 5.Uluslararası Fuarlar
- 6.Potansiyel Müşteri Bilgileri
- G.TİCARİ ATEŞELİKLERİN İLETİŞİM BİLGİLERİ

İHRACAT REHBERİ

I. İHRACAT NEDİR, NASIL İHRACATÇI OLUNUR?

İhracat, bir malın, yürürlükteki ihracat mevzuatı ile gümrük mevzuatına uygun şekilde Türkiye gümrük bölgesi dışına veya serbest bölgelere çıkarılmasını ve ya müsteşarlıkça ihracat olarak kabul edilecek sair çıkış ve işlemleridir.

En geniş anlamda ihracat, Bir ülke sınırları içerisinde serbest dolaşımda bulunan (bu ülkede yetişen, üretilen veya başka ülkelerden ithal edilmiş) malların ve hizmetlerin başka ülkelere satılması/gönderilmesi anlamına gelmektedir.

Dar anlamda ihracat ise, yabancılara ya da Türkiye dışında yerleşik Türklere yapılan mal satışlarını ve bu amaçla malların yurt dışına gönderilmesini ifade etmektedir.

Fiili İhracat, ihraç konusu malın gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde muayenesinin yapıp taşıta yüklenmesi, bir yerden veya muhtelif yerlerden bir defada veya kısım kısım gelmekte olan dökme ve diğer eşyada yüklemenin tamamlanması veya gümrük mevzuatınca fiili ihracat olarak kabul edilecek sair çıkışları ifade etmektedir.

6/6/2006 tarihli ve 26190 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İhracat Yönetmeliği'nin 4. maddesinin (e) bendine göre ihracatçı, ihraç edeceği mala göre ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine üye olan, vergi numarasına sahip gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat hükümlerine istinaden hukuki tasarruf yapma yetkisi tanınan ortaklıklardır.

İhracatçı olmak için herhangi bir belge veya izin sertifikası sahibi olmak gerekmektedir.

İhraç edilecek ürünle ilgili ihracatçı birliğine (İhraç edeceği ürüne göre, Türkiye'de 22 madde birliği bazında örgütlenmiş 58 ihracatçı birliğinden birine üye olduğunda ihracatçı niteliği kazanmış olur ve ihracat yapabilir.) üye olmaları gerekmektedir.

Bu çerçevede ihracat yapmak için İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği'ne üye olmak isteyenlerden, Ticaret Sicil Gazetesi ve tek vergi numarası sahibi olduğunu tevsik eden belgeler ve noterden tasdikli imza sirkülerleri istenmektedir. Üyelik işlemini gerçekleştirenler İhracat Yönetmeliği ve uygulama Tebliğlerine uygun olarak ihracatlarını gerçekleştirmektedir.

İHRACAT REHBERİ

II. İHRACAT TÜRLERİ

A-ÖZELLİK ARZ ETMEYEN İHRACAT

İhracatçılar, özellik arz etmeyen ihracatta, ihracatçı birliklerine onaylattıkları gümrük beyannamesi ile birlikte, ihracatın yapılacağı gümrük idaresine müracaat ederler.

B- ÖN İZNE BAĞLI İHRACAT

İhracı uluslararası anlaşma, kanun, kararname ve ilgili sair mevzuat uyarınca belli bir merciin ön iznine bağlı malların ihracatında, ilgili mercilerden ön izin alındıktan sonra ihracat mevzuatı hükümleri uygulanmak suretiyle yapılmaktadır.

C- KAYDA BAĞLI İHRACAT

İhracı kayda bağlı mallar, Müsteşarlıkça yayımlanacak Tebliğ ile belirlenir. Kayda Bağlı Mallar listesi kapsamındaki malların ihracından önce gümrük beyannamelerinin İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince kayda alınması gerekir. İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince kayda alınmış gümrük beyannamesinin gümrük idarelerine sunulma süresi, İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğinin onay tarihinden itibaren uzatılmamak üzere otuz gündür. Ancak, ülkemiz ihraç ürünlerine miktar kısıtlaması uygulayan ülkelere yapılan, kısıtlama kapsamındaki malın ihracına ait kayıt meşruhatı düşülerek onaylanmış gümrük beyannamelerinin gümrük idarelerine sunulma süresi, otuz günden daha kısa veya daha uzun olarak Müsteşarlıkça belirlenebilir.

D- KREDİLİ İHRACAT

Kredili ihracat talepleri ile ilgili müracaatlar mal cinsi, ödeme planı ve ödeme süresini içeren satış sözleşmesinin aslı ve Türkçe tercümesi ile birlikte ihracatçı birliklerine yapılır.

Madde ve/veya ülke politikası açısından Müsteşarlıkça getirilebilecek düzenlemeler kapsamındaki mallarla ilgili kredili ihracat talepleri Müsteşarlığın görüşü alındıktan sonra, bunun dışında kalan mallara ilişkin talepler ise satış sözleşmesinde belirtilen esaslar dâhilinde doğrudan ihracatçı birliklerince sonuçlandırılır.

Kredili ihracat süresi tüketim mallarında iki (2) yıl, yatırım mallarında beş (5) yıldır. Ancak, bu süreleri aşan kredili ihracat talepleri Müsteşarlık tarafından neticelendirilir.

Kredili ihracat taleplerinin uygun görülmesi halinde ihracatçı birliklerince gümrük beyannamesi üzerine kredili ihracat meşruhatı düşülerek onaylanır.

Kredili ihracatta telgraf, teleks ya da telefaksla sözleşme yapılamaz.

İHRACAT REHBERİ

E- KONSİNYE İHRACAT

Konsinye ihracat başvuruları ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine yapılır.

Madde ve/veya ülke politikası açısından Müsteşarlıkça getirilebilecek düzenlemeler kapsamındaki mallarla ilgili konsinye ihrac talepleri; Müsteşarlığın görüşü alındıktan sonra, bunun dışında kalan mallara ilişkin talepler ise doğrudan İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince sonuçlandırılır.

İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince konsinye olarak onaylanmış gümrük beyannamelerinin otuz gün içinde gümrük idarelerine sunulması gerekir.

İhracatçılar, konsinye olarak gönderilen malların kesin satışının yapılmasından sonraki otuz gün içinde durumu, kendileri tarafından düzenlenmiş kesin satış faturası veya örneği ve gerekli diğer belgeler ile birlikte izni veren İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine bildirir.

Konsinye olarak gönderilen malın ihrac tarihinden itibaren bir yıl içinde kesin satışının yapılması gerekir. Bu süre, haklı ve zorunlu nedenlere istinaden müracaat edilmesi hâlinde, izni veren İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince iki yıl daha uzatılabilir.

Konsinye olarak gönderilen malın, konsinye ihrac izin süresi içinde satılamaması halinde, malın gümrük mevzuatı çerçevesinde yurda getirilmesi gerekir.

F- İTHAL EDİLMİŞ MALIN İHRACI

Gümrük mevzuatı çerçevesinde serbest dolaşıma girmiş yeni veya kullanılmış malın ihracı genel esaslar çerçevesinde yapılır. Ancak, ihracatın desteklenmesine yönelik mevzuat, yatırım mevzuatı ile gümrük mevzuatının mahrecine iade hükümleri saklıdır.

G- SERBEST BÖLGELERE YAPILACAK İHRACAT

Serbest bölgelere yapılacak ihracat, ihracat mevzuatı hükümlerine tabidir. Ancak, Dâhilde İşleme Rejimi, KDV uygulamaları ve Türkiye İhracat Kredi Bankası uygulamalarına dair mevzuat hükümleri saklıdır.

H- BAĞLI MUAMELE YOLUYLA YAPILAN İHRACAT

Bağlı muamele veya takas talepleri, yabancı firma veya firmalar ile yapılan bağlı muamele veya takas anlaşması ve Bağlı Muamele Veya Takas Başvuru Formundan altı nüsha eklenmek suretiyle bir müracaat yazısı ile birlikte üye olunan veya bulunulan bölgedeki ihracatçı birliklerine yapılır.

İHRACAT REHBERİ

Bağlı muamele veya takas anlaşmasının; ithal ve ihrac edilecek malların cinsi, standardı, kalitesi, teslim şekli, teslim yeri, birim ithal ve ihrac fiyatları, değer tutarları ve anlaşmanın geçerlilik süresini içermesi gereklidir.

Bağlı muamele veya takas konusu karşılıklı ödemelerin mal veya kısmen nakit ve/veya ölçülebilir olması kaydıyla hizmet ile ödenmesi mümkün bulunmaktadır. Bağlı muamele veya takas izinlerinin süresi, 6 ayı aşmamak kaydıyla firmanın yaptığı anlaşmada yer alan süre kadardır. Bu süre, bitiminden önce başvurmak kaydıyla izni veren merci tarafından iki yıla kadar uzatılabilir.

I-TİCARİ KİRALAMA YOLUYLA YAPILAN İHRACAT

Ticari kiralama yoluyla yapılacak ihracata ilişkin talepler, yurt dışındaki firma veya kuruluşla yapılan, kiralanacak malın cinsi, teknik özellikleri, GTİP numarası, miktarı, birim fiyatı, değer tutarı, kira süresi, kira bedeli, ve bu bedelin ödenme şekil ve zamanı, teslim yeri gibi bilgileri içeren kira sözleşmesi ile birlikte Ticari Kiralama Yoluyla Yapılacak İhracata İlişkin Başvuru Formundan 1 nüsha doldurulmak suretiyle, üyesi olan ve bulunulan bölgedeki İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine yapılır.

Ticari kiralama yoluyla yapılacak ihracatta süre, izin verildiği tarihten itibaren en geç üç ay içinde gümrük idarelerine başvurmak kaydıyla, fiili ihrac tarihinden itibaren bir yıldır. Bu süre, bitim tarihinden önce başvurulmak kaydıyla, toplam 1 yıla kadar uzatılabilir.

Ticari kiralamaya konu malın yurt dışında kesin satışına ilişkin talepler, ticari kiralama yoluyla yapılacak ihracat izninin bitiş tarihinden önce başvurulmak kaydıyla, satış sözleşmesine istinaden ilgili ihracatçı birliği tarafından sonuçlandırılır.

Ticari kiralama yoluyla yapılan ihracatta kira bedellerinin yurda getirilmesi ile ticari kiralamaya konu malın yurt dışında kesin satışı halinde, satış bedelinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esaslar Kambyo Mevzuatı hükümlerine tabidir.

J- TRANSİT TİCARET

Transit ticaret talepleri, "Transit Ticaret Formu" düzenlenmek suretiyle bankalara yapılır. Transit ticarete konu olan mallarla ilgili olarak, ithalata ve ihracata ilişkin vergi, resim, harç ve fon tahsil edilmez.

Gümrük idarelerince verilebilecek izne istinaden malların Türk gümrük hattını aşarak işçilik görmek üzere kiftif depo veya antrepolara alınması "fiili ithal" hükmünde değildir.

Uluslararası anlaşmalarla ticareti yasaklanmış mallar ile Müsteşarlığın madde politikası itibarıyla transit ticaretinin yapılmasını uygun görmediği mallar transit ticarete konu olamaz. İthalat ve ihracat yapılması yasaklanmış ülkelerle transit ticaret yapılamaz.

İHRACAT REHBERİ

K- BEDELSİZ İHRACAT

Bedelsiz olarak ihraç edilebilecek mallar aşağıda belirtilmiştir.

a) Gerçek veya tüzel kişiler tarafından götürülen veya gönderilen hediyeler, miktarı ticari teamüllere uygun numuneler ile reklam ve tanıtım malları, yeniden kullanıma veya geri dönüşüme konu ithal edilmiş mal ve ambalaj malzemeleri,

b) Daha önce usulüne uygun olarak ihraç edilmiş malların bedelsiz gönderilmesi ticari örf ve adetlere uygun parçaları, fireleri ile garantili olarak ihraç edilen malların garanti süresi içinde yenilenmesi gereken parçaları,

c) Yabancı misyon mensuplarının, Türkiye'de çalışan yabancıların, yurt dışına hane nakli suretiyle gidecek Türk vatandaşlarının, daimi veya geçici görevle yurt dışına giden kamu görevlilerinin, bu durumlarının ilgili mercilerce belgelenmesi şartıyla, beraberlerinde götürcekleri, gönderecekleri veya adlarına gönderilecek mal ve taşıtlar,

ç) Yurt dışında yerleşik tüzel kişiler, yabancı turistler ve yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşlarının beraberlerinde götürcekleri, gönderecekleri veya adlarına gönderilecek mal ve taşıtlar,

d) Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler ve üniversitelerin; görevleri veya anlaşmalar gereği gönderecekleri mal ve taşıtlar,

e) Savaş, deprem, sel, salgın hastalık, kıtlık ve benzeri afet durumlarında; kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, üniversiteler, Kızılay ile kamu yararına çalışan dernek ve vakıfların gönderecekleri insani yardım malzemeleri.
Yukarıda belirtilenler dışında kalan hususlar, Dış Ticaret Müsteşarlığının (İhracat Genel Müdürlüğü) görüşü alınarak, ilgili gümrük idaresi veya İhracatçı Birliği Genel Sekreterliğince sonuçlandırılır.

(a) ve (b) bendlerinde yer alan mallardan, değeri 250.000 (yüzbin) ABD dolarına kadar olanlar ile değer ve miktarına bakılmaksızın (d) ve (e) bendlerinde belirtilen malların bedelsiz ihracat izni başvuruları doğrudan ilgili gümrük idaresine yapılır.

(a) ve (b) bendlerinde yer alan mallardan, değeri 250.000 (yüzbin) ABD doları ve üzeri olanların bedelsiz ihracat izni başvuruları ise, Bedelsiz İhracat Formu doldurularak İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine yapılır.
İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri verdikleri bedelsiz ihraç izinlerinin bir örneğini talep sahibine, bir örneğini de ilgili gümrük idaresine intikal ettirirler.
Bedelsiz ihraç izinlerinin geçerlilik süresi bir yıldır.

İHRACAT REHBERİ

(c) ve (ç) bendleri çerçevesinde yapılacak bedelsiz ihracata, doğrudan gümrük idaresince izin verilir. Ancak (ç) bendi uyarınca bedelsiz ihracı yapılacak malların yolcu beraberinde götürülmeyip, önce veya sonra gönderilmesi halinde, Türkiye'de satın alındığının belgelenmesi, taşıt götürülmesi halinde ise taşıtın trafik tescil kuruluşlarınca ve vergi dairelerince kayıtlarının kapatıldığının belgelenmesi gerekir.

(ç) bendi kapsamında, yurt dışında yerleşik tüzel kişiler, yabancı turistler ve yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşlarının, Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 11/1-b maddesinde düzenlenen istisnadan yararlanarak yurt dışına götürecekleri, gönderecekleri veya adlarına gönderilecek mal ve taşıtların bedelsiz ihracına, satıcı tarafından verilen satış faturası nüshası/veya satıcı onaylı örneklerine istinaden, ilgili gümrük idarelerince izin verilir.

Söz konusu satış faturasının bir nüshası veya satıcı onaylı bir örneği, Türkiye İstatistik Kurumuna gönderilmesini teminen, ilgili gümrük idaresince Gümrük Müsteşarlığına (Gümrükler Genel Müdürlüğü) intikal ettirilir.

Kanun, Kararname ve uluslararası anlaşmalarla ihracı yasaklanmış malların bedelsiz ihracatına izin verilmez. İhracı ön izne bağlı malların bedelsiz olarak ihraç edilmesi de, ancak ilgili mercin ön iznine istinaden mümkündür.

İhracında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'na prim kesintisi yapılan malların bedelsiz olarak ihraç edilebilmesi için, söz konusu primin ödendiğine dair banka dekontunun ibrazı gerekir. Ancak FOB değeri 1.000 ABD Dolarını geçmeyen malların bedelsiz ihracı DFİF kesintisine tabi değildir.

İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ eki listedeki mallardan, değeri FOB 1.000 ABD Dolarını geçenlerin bedelsiz olarak ihracında kayıt şartı aranır.

Bedelsiz ihracata konu mal, ihracatta uygulanan desteklerden yararlandırılmaz. Yukarıdaki düzenlemeler kapsamında yapılacak bedelsiz ihracat, standartlar ve ürünlere ilişkin teknik mevzuat hükümlerine tabi değildir.

(a), (c), (ç), (d) ve (e) bendleri kapsamında yapılacak bedelsiz ihracatta, İhracatçı Birliğine üye olma şartı aranmaz.

L- DÂHİLDE İŞLEME REJİMİ

Dâhilde İşleme Rejimi ihraç ürünlerinin üretimi için ithal edilen ve ithali gümrük vergisine tabi girdilere gümrük muafiyeti sağlayan bir rejimdir.

Dâhilde İşleme Rejimi, ithalatla şartlı muafiyet sistemi, eşdeğer eşya kullanımı ve ithalat esnasında alınan vergilerin geri ödenmesi sisteminden oluşmaktadır.

İHRACAT REHBERİ

1.Şartlı Muafiyet Sistemi

Dâhilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünlerin üretiminde gerekli olan ve serbest dolaşımda bulunmayan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile ambalaj ve işletme malzemelerinin, Türkiye Gümrük Bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik firmalarca ithaline, Ticaret Politikası Önlemlerine tabi tutulmaksızın ve bu ithalattan doğan vergi kadar teminat alınarak izin verilir.

İşlem görmüş ürünlerin üretimi için ithal eşyasının yerine eşdeğer eşya olarak, 8-12 (sekiz-oniki)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu, ticari kalite ve teknik özellikleri itibariyle aynı kalite ve nitelikleri taşıyan serbest dolaşımdaki eşya kullanılabilir. Bu sistem çerçevesinde, Dâhilde İşleme İzin Belgesi kapsamında önceden ihracat sonradan ithalat yapılabileceği gibi, ithal eşyası ile serbest dolaşımdaki eşya birlikte de kullanılabilir. Müsteşarlıkça, projenin özelliğine göre, eşdeğer eşyanın kullanımına yasaklama veya kısıtlama getirilebilir. İthal eşyasının ithalinden önce eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ihracı halinde, buna tekabül eden ithalat belge süresi sonuna kadar yapılabilir. Önceden ihracat konusu işlem görmüş ürünlerin ihracat vergisine tabi eşdeğer eşyadan elde edilmesi halinde, eşdeğer eşyaya tekabül eden ithalatın yapılmasından sonra çözülmek üzere ihracat vergisi kadar teminat alınır. İşlem görmüş ürünlerin eşdeğer eşyadan elde edildiği durumlarda, gümrük işlemlerinde ithal eşyası eşdeğer eşya, eşdeğer eşya ise ithal eşyası olarak değerlendirilir.

İşlem görmüş ürünlerin üretiminde gerekli olan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile ambalaj ve işletme malzemeleri, birinci fıkra hükmüne göre ithal edilebileceği gibi, bu konuda yapılan düzenlemeler çerçevesinde yurt içinden de temin edilebilir. Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ihraç edilmek üzere yurt içinden temin edilen eşya bu Kararın uygulanması bakımından (3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla) ithal eşyası gibi değerlendirilir.

Teminat ve İndirimli Teminat Uygulaması

Bu Karar kapsamında yapılacak ithalattan doğan vergi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde teminata tabidir.

Ancak; Dış Ticaret Sermaye Şirketleri ile Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin müracaat tarihinden önceki takvim yılı içerisinde gerçekleştirdikleri ihracat ve imalatçı-ihracatçı firmalar ile son üç takvim yılı itibariyle ihracatları her bir yıl için 5 (beş) Milyon ABD Dolarını geçen veya son beş takvim yılı itibariyle ihracatları her bir yıl için 1 (bir) Milyon ABD Dolarını geçen ihracatçı firmaların, müracaat tarihinden önce iki yıl içerisinde düzenlenmiş ve ihracat taahhüdü kapatılmış belgeler kapsamında toplam 1 (bir) Milyon ABD Dolarından az olmamak üzere gerçekleştirdikleri ihracat kadar Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında yapacakları ithalatlarına; bu ithalattan doğacak verginin %10'unun teminat olarak yatırılması kaydıyla müsaade edilir.

İHRACAT REHBERİ

İndirimli teminat uygulamasından yararlanılacak ihracat tutarının hesaplanmasında, ihracat taahhüdü kapatılmamış Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamında indirimli teminat uygulamasından yararlanılan ithalat tutarı düşülür.

İhracat sayılan satış ve teslimler ile ilgili düzenlenen Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında yapılan ithalat ile satış ve teslimler, indirimli teminat uygulamasından yararlanılmaz.

Henüz süresi dolmamış Dahilde İşleme İzin Belgeleri de, belge kapsamında ithalat yapıp yapılmadığına bakılmaksızın bu maddenin ikinci fıkrası hükmü çerçevesinde indirimli teminat uygulamasından yararlanılır ve gerçekleştirilmiş ithalatlara ilişkin alınan teminatların %10'unu aşan kısmı, belge sahibi firmaya iade edilir.

Bu çerçevede, indirimli teminat uygulamasından doğabilecek amme alacağı ilgili firmalardan 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilir. Ayrıca, bu firmaların kamudan olan alacakları da teminat hükmündedir.

Türkiye Gümrük Bölgesi Dışında veya Serbest Bölgelerde Yapılacak İşleme Faaliyeti

Dâhilde İşleme İzin Belgesi kapsamında, işlem görmüş ürünlerin veya değişmemiş eşyanın tamamı ya da bir kısmı, Hariçte İşleme Rejimi hükümleri çerçevesinde daha ileri düzeyde işlenmek üzere Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere geçici olarak ihraç edilebilir. Bu kapsamda işlem görmüş ürünlerin ithaline, Hariçte İşleme Rejimi hükümlerine göre tahsili gereken vergi kadar teminat alınarak izin verilir.

2.Geri Ödeme Sistemi

Serbest dolaşımda bulunan ithal eşyasının işlem görmüş ürünler şeklinde ihracı halinde, ithalat sırasında alınan vergi geri ödenir.

Bu sistemden yararlanabilmek için, eşyanın geri ödeme sistemi kapsamında olduğu, gümrük idarelerince ithalat esnasında gümrük beyannamesine kaydedilir. İhracı yapılacak mamulün tespiti için ithal tarihinden itibaren en geç 6 (altı) ay içerisinde Müsteşarlığa müracaat edilerek, Dahilde İşleme İzin Belgesi alınması zorunludur.

Geri ödeme sisteminden, Avrupa Topluluğu'na üye ülkeler menşeli tarım ürünleri ithalatı hariç olmak üzere;

- İthali miktar kısıtlamalarına tabi olan
- Tercihli tarife ya da özel bir şartlı muafiyet düzenlemesinden kotalar dahilinde yararlanabilen,

İHRACAT REHBERİ

c) Tarım politikası veya işlenmiş tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler çerçevesinde ithalat vergilerine tabi olan,
d) İthal eşyasının serbest dolaşıma giriş beyanının kabulü sırasında, işlem görmüş ürünlerden parasal ihracat iadesine tabi olan, mallar yararlandırılmaz.

Ayrıca;

a) Serbest dolaşımda bulunan eşya kullanılarak üretilen işlem görmüş ürünlerin A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğu'na üye ülkelere,
b) Üçüncü ülke menşeli tarım ürünlerinden elde edilen işlem görmüş ürünlerin menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğu'na üye ülkelere,
c) Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ülke menşeli olmayan eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ilgili Serbest Ticaret Anlaşmasının lehte hükümleri saklı kalmak şartıyla, menşe ispat belgeleri eşliğinde anlaşma imzalanmış bu ülkeye,
d) Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonuna taraf ülkeler menşeli olmayan eşya kullanılarak üretilen Kümülasyona dahil nihai ürünün menşe ispat belgeleri eşliğinde Kümülasyona taraf ülkelere, ihrac edilmesi halinde bu ihracat, geri ödeme sisteminden yararlandırılmaz.

Geri ödeme sistemi çerçevesinde düzenlenen Dâhilde İşleme İzin Belgesi ihracat taahhüdünün 18 inci maddesi hükümlerine göre kapatılmasını müteakip 3 (üç) ay içerisinde, ithalat sırasında ödenen vergilerin iadesi için ilgili gümrük idaresine müracaat edilmesi zorunludur. Bu verginin ilgilinin müracaat tarihinden itibaren 3 (üç) ay içerisinde geri verilmemesi halinde, bu sürenin bitiminden itibaren 6183 sayılı Kanunun tecil faizine ilişkin hükümleri uygulanır.

Müracaatların Değerlendirilmesi ve Belge Düzenlenmesi

Türkiye Gümrük Bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik firmalar tarafından, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğde belirtilen bilgi ve belgelerle Dâhilde İşleme İzin Belgesi almak için Müsteşarlığa yapılan müracaatlar;

a) İthal eşyasının işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanıldığının tespitinin mümkün olması (işletme malzemeleri hariç),
b) Türkiye Gümrük Bölgesindeki (serbest bölgeler hariç) üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmemesi,
c) İşleme faaliyetinin, katma değer yaratan ve kapasite kullanımını arttıran bir faaliyet olması yanında, mamulün rekabet edebilirliği ile ihrac potansiyelini arttıran koşullar yaratıyor olması,
d) Firmaların, Dâhilde İşleme İzin Belgeleri kapsamında gerçekleştirdiği performansı, kriterleri çerçevesinde değerlendirilir.

Birinci fıkrada belirtilen kriterlere göre yapılacak değerlendirme sonucunda Müsteşarlık, ithal ve ihrac eşyasının (ikincil işlem görmüş ürünler dahil) 8-12 (sekiz-oniki)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonunu, adını, verimlilik oranına göre belirlenen miktarını,

İHRACAT REHBERİ

değerini, belge süresini ve Müsteşarlıkça yayımlanacak tebliğle belirlenen tarım ürünleri hariç olmak üzere, en çok %80'i geçmemek kaydıyla döviz kullanım oranını belirleyerek, proje bazında Dahilde İşleme İzin Belgesini verir veya talebi reddeder. Belge kapsamında ithaline müsaade edilecek işletme malzemesi değerinin ihracat taahhüdüne oranı %2'yi geçemez.

Dâhilde İşleme İzin Belgesi süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde 18 inci madde hükümlerine göre belge ihracat taahhüdünün kapatılması için müracaat etmeyen firmaların yeni belge talepleri değerlendirmeye alınmaz.

Dâhilde İşleme İzin Belgelerinin Süreleri ve Ek Süreler

Dâhilde İşleme İzin Belgelerinin süreleri sektörüne göre azami 12 (oniki) aya kadar tespit edilebilir. Ancak, bu Karara istinaden Müsteşarlıkça yayımlanacak tebliğ ile belirlenen özellik arz eden faaliyet ve/veya ürünlerin ihracına ilişkin düzenlenen belgelerin süresi, proje süresi kadar tespit edilebilir.

Sürenin başlangıcı, Dâhilde İşleme İzin Belgesinin tarihidir. Süre sonu ise, belge süresi bitiminin rastladığı ayın son günüdür. Belge kapsamında ilk ithalatın yapıldığı tarihe kadar azami 3 (üç) ay olmak üzere Dâhilde İşleme İzin Belgesi süresi uzatılabilir.

Haklı ve Mücbir Sebep ile Fevkalade Haller

Aşağıda belirtilen haklı ve mücbir sebep ile fevkalade hallerin belgenin geçerlilik süresi içinde vukuu halinde, 10 uncu maddede belirtilen sürelerle ilave olarak Dâhilde İşleme İzin Belgelerine süre verilebilir;

a)Ekonomik kriz veya durgunluk,
b)Deprem, sel, don, fırtına, kasırga, yangın v.b. tabii afetler,
c)Yükümlü firmanın faaliyetinin kamu otoritelerince durdurulması,
d)Grev ve lokavt,
e)Devletçe konulan yasaklar, harp ve abluka hali,
f)Yükümlü firmanın iflası veya şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,
g)Müsteşarlıkça yayımlanacak tebliğ ile belirlenen haklı sebep halleri.

Birinci fıkranın (a) ve (g) bentlerindeki haklı ve mücbir sebep ile fevkalade haller Müsteşarlıkça belirlenir. Diğer bentlerdeki mücbir sebep ile fevkalade haller ise, ilgili kamu kuruluşlarından alınacak bilgi ve belgelerle tevsik edilir.

Firmaların mücbir sebep ile fevkalade hallerden yararlanabilmesi için en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde Müsteşarlığa müracaat etmeleri gerekmektedir. Belirtilen sürede yapılmayan müracaatlar değerlendirmeye alınmaz. Ayrıca, (g) bendinde belirtilen haklı sebep halleri için belge süresi içerisinde müracaat edilmesi kaydıyla, belge süresi bir defaya mahsus olmak üzere azami 1 (bir) ay uzatılabilir.

İHRACAT REHBERİ

Birinci fıkranın (b) bendindeki mücbir sebep ile fevkalade haller nedeniyle;

a) Belge kapsamında ithal edilen eşyanın yerine konulamayacak şekilde telef veya kaybının mahkeme kararı ile tespit edilmesi durumunda, bu ithalata tekabül eden ihracatın gerçekleştirilmesi aranmaksızın ihracat taahhüdü kapatılır.

b) Belge sahibi firmanın üretim tesisinin kullanılamaz hale geldiğinin mahkeme kararı ile tespiti halinde, belge kapsamında ithal edilen eşya bütün hak ve mükellefiyetleri ile birlikte, Dahilde İşleme Rejiminden yararlanma koşullarına sahip başka bir firmaya devredilebilir.

Belgenin Revizesi

Dâhilde İşleme İzin Belgeleri, 11 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, belge süresi içerisinde ilgili firma tarafından yapılacak müracaata istinaden revize edilebilir.

İhracatın Gerçekleştirilmesi

İhracatın gerçekleştirilmesi, Dahilde İşleme İzin Belgesinde ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünlerin, bu Karar ile İhracat Rejimi ve Gümrük Mevzuatına uygun şekilde gümrük hattından bir üçüncü ülkeye, serbest bölgeye veya Avrupa Topluluğu'na üye ülkelere ihraç edilmesidir. İhraç bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin esaslar Kambyo Mevzuatı hükümlerine tabidir. İhraç bedelleri, döviz olarak veya mal olarak getirilebilir. Ancak, ihraç bedelinin mal olarak getirilmesi halinde, bu mallar Dış Ticaret Mevzuatı hükümlerine tabidir.

Gözetim ve Korunma Önlemlerine Tabi Eşyanın İthalı

Dâhilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ithali Gözetim ve Korunma Önlemlerine tabi eşyaların serbest dolaşıma girebilmesi için, firmaların (yan sanayici veya aracı ihracatçı dâhil) bu maddelerle ilgili olarak ithal lisanslarının ve/veya gözetim belgelerinin bulunması zorunludur. Aksi takdirde, bu maddelerden üretilen mamullerin üçüncü ülkelere veya serbest bölgelere ihracı ya da gümrük idareleri gözetiminde imhası gerekir.

Telafi Edici Verginin Ödenmesi

Dâhilde İşleme İzin Belgesi kapsamındaki ihracatın, A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğu'na üye ülkelere yapılması durumunda; işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılan üçüncü ülke menşeli hammadde, yardımcı madde, yarı mamul ve mamul maddelerle ilişkin vergi, kaynak ülkelerle varolan Anlaşmalardaki lehte hükümler saklı kalmak kaydıyla ödenir. Ancak, belge kapsamında, işlenmiş tarım ürünlerinin A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğu'na üye ülkelere ihracında, bu ürünlerin üretiminde kullanılan üçüncü ülke menşeli sanayi ürününe ilişkin vergi, kullanılan girdi işlenmiş tarım ürünü ise bu üründeki sanayi payına ilişkin vergi ödenir.

Dâhilde İşleme İzin Belgesi kapsamında tarım ürünlerinin menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğu'na üye ülkelere ihraç edilmesi durumunda; bu ürünlerin üretiminde

İHRACAT REHBERİ

kullanılan üçüncü ülke menşeli eşyaya ilişkin verginin tahsili kaydıyla ihracata müsaade edilir. Ancak, bu verginin aynı ithal eşyası için Toplulukta uygulanan vergiden yüksek olması halinde, Toplulukta uygulanan vergi (düşük olan had) ödenir.

Dâhilde İşleme İzin Belgesi kapsamındaki ihracatın, menşe ispat belgeleri eşliğinde Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ülkeye yapılması durumunda; işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılan ve bu ülke menşeli olmayan eşyaya ilişkin vergi, ilgili anlaşmanın lehte hükümleri saklı kalmak kaydıyla ödenir. Ancak, Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonuna taraf ülkelerden menşe ispat belgeleri veya tedarikçi beyanı eşliğinde ithal edilen eşya kullanılarak üretilen kümülasyona dahil nihai ürünün, menşe ispat belgeleri veya tedarikçi beyanı eşliğinde tekrar Kümülasyona taraf ülkelere birine ihraç edilmesi durumunda, İthalat Rejiminde belirtilen oranda verginin tahsili aranmaksızın ilgili gümrük idarelerince ihracata müsaade edilir.

Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralardaki ödenmesi gereken vergiler, ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru ve bu tarihte İthalat Rejiminde belirtilen gümrük vergisi oranı üzerinden hesaplanarak ihracat sırasında ödenir. Ancak, önceden ihracat sonradan ithalat yapılması durumunda ise, önceden ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru ve bu tarihte İthalat Rejiminde belirtilen gümrük vergisi oranı üzerinden hesaplanarak, önceden ihracata tekabül eden ithalatın yapılması sırasında ödenir. Tahsil edilen telafi edici vergiler bütçeye irat kaydedilir.

İşlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılan vergiye konu eşyanın tespitinde firma beyanı esas alınır. Aksine bir durumun tespiti halinde, ödenmeyen ya da eksik ödenen telafi edici vergi, ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihi itibarıyla 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir.

Bünyesinde üçüncü ülke menşeli eşya kullanılan ve Avrupa Topluluğu'na üye ülkelere ihraç edilen her türlü harp araç, gereç, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ile bunların yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar bu madde hükmünden müstesnadır.

Telafi Edici Verginin Geri Verilmesi

Dâhilde İşleme İzin Belgesi kapsamında, Avrupa Topluluğu'na üye ülkelere veya Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış ülkelere yapılan ihracatta tahsil edilen ancak, ilgili gümrük beyannamesinin iptal edilmesi ya da gümrük beyannamesi muhteviyatı eşyanın alıcısı tarafından geri gönderilmesi nedeniyle daha önce ödenen telafi edici vergi ile ihracat esnasında ödenmemesi gerektiği halde ödenen veya fazla ödenen telafi edici vergi, ilgili firmanın talebi üzerine nakden geri verilir.

Belge kapsamında fazla yatırıldığı tespit edilen verginin geri verilmesi için; ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescilinden itibaren 3 (üç) yıl içerisinde tevsik edici bilgi ve

İHRACAT REHBERİ

belgelerle birlikte ilgili gümrük idaresine müracaat edilmesi zorunludur. Belirtilen süre içerisinde müracaat edilmemesi halinde, bu vergi bütçeye irat kaydedilir.

Gümrük idareleri, ilgili firmanın müracaatından itibaren 3 (üç) ay içerisinde fazla yatırılan telafi edici vergiyi geri vermek zorundadırlar. Fazla yatırıldığı tespit edilen telafi edici verginin, ilgili firmanın gerekli bilgi ve belgeleri tamamlayarak müracaat ettiği tarihten itibaren 3 (üç) ay içerisinde geri verilmemesi halinde, bu sürenin bitiminden itibaren 6183 sayılı Kanunun tecil faizine ilişkin hükümleri uygulanır.

Kısmi Teminat İadesi

Dâhilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ithal edilen eşyanın işlem gördükten sonra partiler halinde ihrac edilmemesi halinde, ilgili firmanın belge geçerlilik süresi içerisindeki talebi üzerine, ithalat sırasında alınan teminatlar gerçekleşen ihracata tekabül eden oranda iade edilir. Ancak, iade edilen teminat tutarı, belge kapsamında alınan teminatın %90'ını geçemez. Bakiye teminatlar ise, belge ihracat taahhüdünün kapatılmasını müteakip firmaya iade edilir.

Bu Kararın 6 ncı maddesinde belirtilen indirimli teminat uygulaması çerçevesinde düzenlenen Dâhilde İşleme İzin Belgesi kapsamında yapılan ithalatlar için kısmi teminat iadesi yapılır.

İhracat Taahhüdünün Kapatılması

Dâhilde İşleme İzin Belgesi sahibi firmaların belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde gerekli bilgi ve belgelerle birlikte, belge ihracat taahhüdünü kapatmak için müracaat etmeleri zorunludur.

Dâhilde İşleme İzin Belgesi ihracat taahhüdü, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğde belirtilen bilgi ve belgelere istinaden, belgede belirtilen şartlara uygun olarak Müsteşarlık ve/veya Müsteşarlığın belirleyeceği İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri tarafından kapatılır. Kapatma bildirim yazısına istinaden, teminatlar veya geri ödeme sistemine ilişkin ithalatla ödenen vergiler ilgili firmaya geri verilir.

Kapatma esnasında; ihracatın, A.TR dolaşım belgesi veya menşe ispat belgesi eşliğinde yapılması durumunda, işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul ve mamul maddeler için 15 inci madde hükümleri çerçevesinde ödenmesi gereken telafi edici verginin tevsiki aranır.

Dâhilde İşleme İzin Belgesi süresi içerisinde olmak kaydıyla, Müsteşarlığın uygun görüşüne istinaden Gümrük Mevzuatı çerçevesinde; ithal eşyasının kusurlu olması veya ithaline esas teşkil eden sözleşme hükümlerine aykırı olması nedeniyle gümrük idareleri gözetiminde imhası veya mahrecine iadesi ile ikincil işlem görmüş ürünün gümrük idareleri gözetiminde imhası, gümrüğe terk edilmesi, çıkış hükmünde gümrüğe teslimi veya çıkış hükmünde gümrüğe teslim edilen eşyanın İthalat Rejimi hükümlerine göre

İHRACAT REHBERİ

ithali hallerinde, bu maddelere tekabül eden ihracatın gerçekleştirilmesi aranmaksızın ihracat taahhüdü kapatılır. Belge kapsamında, ihrac edilen malların alıcısı tarafından geri gönderilmesi halinde yapılacak işlemler ve ihracı taahhüt edilen mamullerin belge sahibi bir başka firmaya yurt içinde teslimine ilişkin usul ve esaslar ile bu hallerde ihracat taahhüdünün kapatılmasına ilişkin hususlar Müsteşarlıkça yayımlanacak tebliğ ile düzenlenir.

İhracatın Gerçekleştirilmemesi

Bu Kararın 14 üncü maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ithal edilen ancak süresi içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere, belgede belirtilen miktar, değer ve oranda fiilen ihracı gerçekleştirilmeyen eşyaya ilişkin daha önce alınmayan vergi, 21 inci madde hükümlerine göre tahsil edilir.

Bu Kararın 18 inci maddesinin 4 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ikincil işlem görmüş ürünlerin ihrac edilmemesi halinde, ithal eşyasına ilişkin beyannamenin tescil tarihindeki kur ve vergi oranı veya işlem görmüş ürünün ihrac edilen kısmı oranında ikincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma girişine ilişkin beyannamenin tescil tarihindeki kur ve vergi oranı esas alınarak hesaplanan verginin, ilgili gümrük idaresine yatırıldığının tevsiki aranır. Aksi takdirde, 21 inci madde hükümlerine göre işlem yapılır.

Belgenin İptali

Dâhilde İşleme İzin Belgesi, ilgili firmanın talebi üzerine, Müsteşarlık tarafından iptal edilir. Bu karar ve bu karara istinaden yayımlanacak tebliğ ve genelge hükümlerine uyulmadığının, Dâhilde İşleme İzin Belgesinin düzenlenmesi veya revizesi için ibraz edilen bilgi ve belgeler ile belge kapsamında yapılan işlemlerin gerçek dışı olduğunun ve ilgili belge üzerinde tahrifat yapıldığının tespiti halinde; ilgili belge Müsteşarlıkça iptal edilir ve ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır.

Bu Kararın 18 inci maddesinde belirtilen sürede ihracat taahhüdünün kapatılması için müracaat edilmemesi üzerine, ihracatçı birlikleri genel sekreterlikleri tarafından ilgili firmaya belge ihracat taahhüdünün kapatılmasına dair gönderilen yazıda belirtilen sürede kapatma müracaatında bulunulmayan Dahilde İşleme İzin Belgeleri Müsteşarlıkça iptal edilir.

İptal edilen belgeyle ilgili olarak, 21 inci madde hükümlerine göre işlem yapılır.

Dâhilde İşleme Tedbirlerine Uyulmaması

Dâhilde İşleme Tedbirlerini, Dâhilde İşleme Rejimi ve belgede belirtilen esas ve şartlara uygun olarak yerine getirmeyenlerden;

İHRACAT REHBERİ

a) Dâhilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ithal edilen ve Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere fiilen ihracı gerçekleştirilmeyen eşyanın ithali esnasında alınmayan vergi,

b) Belgede kayıtlı miktar ve değer üzerinde ithalat yapıldığının tespiti halinde, bu kısma tekabül eden ithalattan doğan vergi,

c) Bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğle getirilen istisnalar saklı kalmak üzere, belge kapsamında ithal edilen eşyanın tamamı ihraç edilen mamulün bünyesinde kullanılmış olsa dahi döviz kullanım oranının %80'i geçmesi halinde, bu oranı aşan kısma tekabül eden ithalatla ilgili alınmayan vergi,

d) Belge kapsamında ithal edilen işletme malzemesinin CIF ithal tutarının, gerçekleşen FOB ihraç tutarının %2'sinden fazla olması halinde, bu oranı aşan kısma tekabül eden ithalatla ilgili alınmayan vergi,

e) Dahilde İşleme İzin Belgesinin iptal edilmesi halinde, belge kapsamında alınmayan vergi, ithal tarihi itibarıyla 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir. Ayrıca, (a), (b) ve (e) bentlerinde Ticaret Politikası Önlemlerine Dair Mevzuat hükümleri uygulanır.

Kapatma esnasında ibraz edilen gümrük beyannamesi ve eki belgelerin sahte olması veya üzerinde tahrifat yapılmış olması durumunda, bu beyanname kapsamı ihracata tekabül eden ithalata ilişkin vergi, birinci fıkra hükümleri çerçevesinde tahsil edilir ve ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır.

İkinci fıkra çerçevesinde ibraz edilen gümrük beyannamesinde kayıtlı bulunan aracı ihracatçı, beyanname konusu eşya nedeniyle daha önce alınmayan vergiden belge sahibi firma ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur. İnceleme veya soruşturma sonucunda, iştiraki tespit edilen belge sahibi firma ve/veya sahte gümrük beyannamesinde kayıtlı aracı ihracatçı adına 1 (bir) yıl süreyle Dâhilde İşleme İzin Belgesi düzenlenmez.

Bu Karar ile bu Karara istinaden yayımlanan tebliğ ve genelgelere uymayan, yanlış işlem yapan, belgelerin ilgiliye ait orijinal nüshasına gerekli meşruhatı kaydetmeden işlem yapan, yanıltıcı bilgi veren ve bu nedenlerden dolayı vergi kaybına veya verginin tahsilinde gecikmelere sebep olan kişiler, asıl borçludan alınamayan alacağın ödenmesinden müştereken ve müteselsilen sorumludur. Bu çerçevede amme alacağı, gecikme süresi de dikkate alınarak birinci fıkra hükümlerine göre tahsil edilir.

Müeyyide

Dâhilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ithal edilen ve süresi içerisinde ihracı gerçekleştirilmeyen eşyaya ilişkin gümrük vergileri 21 inci madde hükümlerine göre tahsil edilir. Ayrıca, bu verginin 2 (iki) katı para cezası alınır.

İHRACAT REHBERİ

Denetim

Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar, Dâhilde İşleme İzin Belgesinin ibrazı üzerine Dâhilde İşleme Tedbirlerini, Dâhilde İşleme Rejimi ve belgede belirtilen esas ve şartlara uygun olarak tatbik ederler. Müsteşarlık, bu Kararda belirtilen tedbirlerin uygulanmasına ilişkin her türlü denetimi ve düzenlemeyi yapabilir, ilgili firma, kamu kurum ve kuruluşları ile bankalardan bilgi ve belge isteyebilir ve gerekli önlemleri alabilir.

Uygulama

Bu Kararın yayımlandığı tarihten önceki Kararlara istinaden düzenlenen Dâhilde İşleme İzin Belgeleri kendi mevzuatı hükümlerine tabidir. Henüz ihracat taahhüdü kapatılmamış olan Dâhilde İşleme İzin Belgelerine, bu Kararın lehe olan hükümleri uygulanır.

Yetki

Müsteşarlık bu Karar hükümlerine istinaden, Dâhilde İşleme Rejimi ile ilgili usul ve esaslara ilişkin tebliğ ve genelgeler çıkarmaya, izin ve talimat vermeye, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları idari yoldan çözümlmeye yetkilidir. Dâhilde İşleme İzin Belgelerinin revize edilmesi ve taahhüt hesabının kapatılması ile ilgili görev ve yetkiler Müsteşarlıkça İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine kısmen veya tamamen devredilebilir.

Bu Kararın yayımı tarihinden önce Dâhilde İşleme İzin Belgesi üzerinde kayıtlı ithalat miktar ve değerlerinde aşım yapılması halinde, ithal edilen malların mamul bünyesinde kullanılarak belge kapsamında ihraç edildiğinin tespiti kaydıyla, Dâhilde İşleme İzin Belgesi ihracat taahhüdü müeyyide uygulanmaksızın kapatılır.

Dâhilde İşleme İzin Belgesi kapsamında, bu Kararın yürürlük tarihinden önce Avrupa Topluluğu'na üye ülkelere veya Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış ülkelere yapılan ihracatta ödenmemesi gerektiği halde ödendiği veya fazla ödendiği tespit edilen telafi edici vergi; ilgili firmanın bu Kararın ilgili hükümlerinin yürürlüğe girmesinden itibaren 6 (altı) ay içerisinde gerekli bilgi ve belgelerle birlikte ilgili gümrük idaresine müracaat etmesi halinde, müracaat tarihinden itibaren 3 (üç) ay içerisinde nakden geri verilir. Bu sürede telafi edici verginin geri verilmemesi halinde, bu sürenin bitiminden itibaren 6183 sayılı Kanunun tecil faizine ilişkin hükümleri uygulanır.

Bu Kararın yürürlüğe girmesinden önce düzenlenen Dâhilde İşleme İzin Belgelerinde, belge sahibi firma tarafından ihracat taahhüdünün kapatılması esnasında ibraz edilen gümrük beyannamesi ve eki belgelerin sahte olduğuna ya da üzerinde tahrifat yapıldığına dair yapılan inceleme veya soruşturma neticesinde ilgili firmanın iştirakinin bulunmadığının tespit edilmesi halinde, inceleme veya soruşturma konusu Dahilde İşleme İzin Belgesine; belge kapsamındaki ihracat taahhüdünün tamamlanabilmesi için yeteri kadar süre verilir. Ancak, inceleme veya soruşturma dönemini de kapsayacak

İHRACAT REHBERİ

şekilde verilecek ve belge kapsamında sadece ihracat yapılabilecek bu süre, belge kapsamında yeniden ihracatın yapılabileceği tarihten itibaren 6 (altı) ayı geçemez.

Sahtecilik veya tahrifat fiiline iştiraki tespit edilen firmaların belge kapsamındaki sahte gümrük beyannamesinde yer alan ihracata tekabül eden ithalata ilişkin vergi, ithal tarihinde geçerli olan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru ve bu tarihte İthalat Rejiminde belirtilen gümrük vergisi oranı üzerinden 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir ve ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır.

17/8/1999 ve 12/11/1999 tarihlerinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle, Bolu, Kocaeli, Sakarya ve Yalova illerinin merkez ve ilçelerinde üretim tesisi bulunan firmalar adına 1/1/1997 tarihinden itibaren düzenlenmiş ve ihracat taahhüdü kapatılmamış Dahilde İşleme İzin Belgeleri kapsamında ithal edilen ancak mamul bünyesinde kullanılarak ihracı gerçekleştirilemeyen eşyanın, yerine konulamayacak şekilde telef veya kaybının mahkeme kararı veya o yerin en büyük mülki idare amirinden alınacak belge ile tespit edilmesi durumunda, bu ithalata tekabül eden ihracatın gerçekleştirilmesi aranmaksızın ihracat taahhüdü kapatılır. Bu haktan yararlanabilmek için, belirtilen tesiste yapılan üretim ile belgede kayıtlı ihracat taahhüdünün aynı olması ve 30/6/2000 tarihine kadar Müsteşarlığa müracaat edilmesi zorunludur.

İhracat taahhüt sürelerinin bitiminden itibaren 30/6/2000 tarihine kadar yapılan ihracat, 1/1/1998 tarihinden itibaren düzenlenmiş ve ihracat taahhüdü kapatılmamış Dahilde İşleme İzin Belgesi taahhüdüne sayılır.

Ancak, ihracat taahhüt sürelerinin bitiminden itibaren 30/6/2000 tarihine kadar yapılan ihracat, 17/8/1999 ve 12/11/1999 tarihlerinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle, Bolu, Kocaeli, Sakarya ve Yalova illerinin merkez ve ilçelerinde üretim tesisi bulunan firmalar adına 1/1/1997 tarihinden itibaren düzenlenmiş ve ihracat taahhüdü kapatılmamış Dahilde İşleme İzin Belgesi taahhüdüne sayılır. Bu haktan yararlanabilmek için, belirtilen tesiste yapılan üretim ile belgede kayıtlı ihracat taahhüdünün aynı olması zorunludur.

M- HARIÇTE İŞLEME REJİMİ

Hariçte İşleme Rejimi, serbest dolaşımdaki eşyanın işlenmek, tamir edilmek veya yenilenmek üzere geçici olarak ihraç edilmesi ve işlem görmüş ürünün tam veya kısmi muafiyetten yararlanarak serbest dolaşıma girmesidir.

Hariçte İşleme Faaliyeti

Hariçte işleme faaliyeti; serbest dolaşımda bulunan eşyanın daha ileri safhada işlenmek, tamir edilmek veya yenilenmek üzere geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihraç edilmesi ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin gümrük vergilerinden tam veya kısmi muafiyet uygulanmak suretiyle ve ikili veya çok

İHRACAT REHBERİ

tarafı ticaret anlaşmaları çerçevesinde bazı işlem görmüş ürünler için konulmuş veya konulacak olan gümrük vergi muafiyeti içeren hükümler saklı kalmak kaydıyla yeniden serbest dolaşıma girmesi ve standart değişim sistemi kapsamında ithali ile ilgili faaliyetleri kapsar.

Hariçte İşleme Rejimi Uygulanmayacak Haller

Hariçte İşleme Rejimi;

- a) İhracı, ödenmiş ithalat vergilerinin geri verilmesine veya teminata bağlanmış ithalat vergilerinin kaldırılmasına yol açan,
- b) İhracattan önce, nihai kullanımları nedeniyle tam muafiyet suretiyle serbest dolaşıma giren ve bu muafiyetin tanınması için gerekli koşulları taşımaya devam eden,
- c) İhracı, ihracat vergi iadesini gerektiren veya ihracı nedeniyle tarım politikası çerçevesinde vergi iadesi dışında bir mali avantaj sağlanan, serbest dolaşımdaki esyaya uygulanmaz.

Müracaatların Değerlendirilmesi

Hariçte İşleme faaliyetinden yararlanmak için;

a) Hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ve ambalaj malzemelerinin daha ileri bir düzeyde işlem görmek üzere Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilmek istenmesi halinde, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğde belirtilen bilgi ve belgeler çerçevesinde Hariçte İşleme İzin Belgesi almak üzere Müsteşarlığa,

b) Maden cevheri ve konsantrelerinin izabe edilmesi ve işlenmesi amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilmek istenmesi halinde, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğde belirtilen bilgi ve belgeler çerçevesinde Hariçte İşleme İzni almak üzere Maden İhracatçı Birliklerinin bağlı olduğu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine,

c) Tamirat amaçlı, garanti hükümleri uyarınca veya bir imalat hatası nedeniyle Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilen eşya ve/veya bu eşyanın ihracattan önce ikame eşyanın ithalatı için Gümrük Müsteşarlığı'na, müracaat edilir.

Hariçte İşleme Rejiminde İzin Şartları

Bu Karar çerçevesinde, Türkiye Gümrük Bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik kişilerce yapılacak müracaatlar;

a) Geçici ihraç eşyasının işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanıldığının tespitinin mümkün olması,

İHRACAT REHBERİ

b) Türkiye Gümrük Bölgesindeki (serbest bölgeler hariç) üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmemesi, kriterleri çerçevesinde değerlendirilir.

Bu kriterlere göre Müsteşarlıkça veya Maden İhracatçı Birliklerinin bağlı olduğu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerince yapılan değerlendirme sonucunda geçici ihrac eşyası ile ithal eşyasının (ikincil işlem görmüş ürünler dâhil) 8-12 (sekiz-oniki)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu, adı, verimlilik oranına göre belirlenen miktarı, değeri ve süresi belirlenerek, Hariçte İşleme İzin Belgesi/Hariçte İşleme İzni verilir veya talep reddedilir.

Serbest dolaşımdaki eşyanın, ihracında herhangi bir ödemeye veya ticaret politikası önlemine tabi olması durumunda, ilgili gümrüklerce bu ihracat esnasında alınması gereken vergi tutarı kadar teminat alınarak veya ticaret politikası önlemleri ile diğer işlemler uygulanarak ihracata müsaade edilir. Ancak, Müsteşarlıkça Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu primi kesintisine tabi eşyanın serbest bölgelere geçici ihracatında teminat aranmaksızın ihracata izin verilebilir. Serbest bölgelere geçici ihracı yapılan eşyaya tekabül eden ithalatın gerçekleşmediğinin tespiti halinde ise bu ihracata ilişkin vergi, ihrac tarihi itibarıyla 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Belge/İzin Süresi ve Ek Süreler

Hariçte İşleme İzin Belgesi/ Hariçte İşleme İzninin süresi azami 12 (oniki) aydır. Ayrıca, ilgilinin gerekçeli talebi üzerine bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğde belirlenen süre kadar ek süre verilebilir.

Belge/İzin Revizesi

Hariçte İşleme İzin Belgesi/Hariçte İşleme İzni, geçerlilik süresi içerisinde ilgili firma tarafından yapılacak müracaata istinaden ilgili mercilerce revize edilebilir.

İthalatın Gerçekleştirilmesi

İthalatın gerçekleştirilmesi, Hariçte İşleme Rejimi çerçevesinde ithali taahhüt edilen işlem görmüş ürünün, İthalat Rejimi ile Gümrük Mevzuatına uygun şekilde gümrük hattından Türkiye Gümrük Bölgesine girişi (serbest bölgeler hariç) anlamındadır. Hariçte işleme faaliyeti sonucunda doğan işçilik, navlun, sigorta vb. bedelleri, serbest dolaşımdaki eşya veya hariçte işlenmek üzere gönderilen eşyanın bir kısmı ile de ödenebilir.

Taahhüdün Kapatılması

Hariçte İşleme İzin Belgesi/ Hariçte İşleme İzni sahibi firmaların belge/izin süresi (ek süreler dahil) sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ ile belirlenen bilgi ve belgelerle birlikte, belge/izin taahhüdünü kapatmak için müracaat etmeleri zorunludur.

İHRACAT REHBERİ

Hariçte İşleme İzin Belgesi taahhüdü, belgede belirtilen şartlara uygun olarak Müsteşarlık ve/veya Müsteşarlığın belirleyeceği İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri tarafından kapatılır.

Hariçte İşleme İzni taahhüdü ise, Maden İhracatçı Birliklerinin bağlı olduğu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerince kapatılır.

İthalatın Gerçekleşmemesi

Hariçte İşleme Rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi dışında veya serbest bölgelerde işlenerek ithal edilmesi taahhüt edilen ürünlerin belge/izinde belirtilen şartlara ve yararlanılan tedbirlere uygun olarak yurda getirilmemesi halinde, bu ürünlerin üretimi için gönderilen eşyanın aynen geri getirilmesi gerekir. Aksi takdirde, Kambiyo Mevzuatı hükümleri uygulanır.

İptal

Hariçte İşleme İzin Belgesi/Hariçte İşleme İzni, ilgili firmanın talebi üzerine iptal edilir.

Bu Karar ve bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ ve genelge hükümlerine uyulmadığının, Hariçte İşleme İzin Belgesi/Hariçte İşleme İzninin düzenlenmesi, revizesi için ibraz edilen bilgi ve belgeler ile belge/izin kapsamında yapılan işlemlerin gerçek dışı olduğunun ve belge/izin üzerinde tahrifat yapıldığının tespiti halinde; ilgili belge/izin iptal edilir ve ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır.

Bu Kararın 11 inci maddesinde belirtilen sürede taahhüdün kapatılması için müracaat edilmemesi üzerine, İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri tarafından ilgili firmaya belge taahhüdünün kapatılmasına dair gönderilen yazıda belirtilen sürede kapatma müracaatında bulunulmayan Hariçte İşleme İzin Belgeleri Müsteşarlıkça iptal edilir.

İptal edilen belge/izinle ilgili olarak; bu kapsamda ithalat yapılmamışsa Kambiyo Mevzuatı hükümlerine göre, ithalat yapılmışsa 14 üncü madde hükümlerine göre işlem yapılır.

Hariçte İşleme Tedbirlerine Uyulmaması

Hariçte İşleme Tedbirlerini, Hariçte İşleme Rejimi ve Hariçte İşleme İzin Belgesi/Hariçte İşleme İzninde belirtilen esas ve şartlara uygun olarak yerine getirmeyenlerden;

a) Belge/izinde kayıtlı miktar ve değer in üzerinde ithalat yapıldığının tespiti halinde, bu kısma tekabül eden ithalattan doğan vergi,

b) Belge/iznin iptal edilmesi halinde, bu kapsamda ithalat yapılmışsa bu ithalata ilişkin alınmayan vergi, ithal tarihi itibarıyla 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

İHRACAT REHBERİ

Kapatma esnasında ibraz edilen gümrük beyannamesi ve eki belgelerin sahte veya üzerinde tahrifat yapılmış olması durumunda, bu beyanname kapsamı ithalata ilişkin vergi, birinci fıkra hükümleri çerçevesinde tahsil edilir, ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır ve belge/izin sahibi firma 1 (bir) yıl süreyle Hariçte İşleme Rejiminden yararlandırılmaz.

Bu Karar ile bu Karara istinaden yayımlanan tebliğ ve genelgelere uymayan, yanlış işlem yapan, belge/izinlerin ilgilieye ait orijinal nüshasına gerekli meşruhatı kaydetmeden işlem yapan, yanıltıcı bilgi veren ve bu nedenlerden dolayı vergi kaybına veya verginin tahsilinde gecikmelere sebep olan gerçek ve tüzel kişiler, asıl borçludan alınamayan alacağın ödenmesinden müştereken ve müteselsilen sorumludur. Bu çerçevede amme alacağı, gecikme süresi de dikkate alınarak birinci fıkra hükümlerine göre tahsil edilir.

Usulsüzlük

Hariçte İşleme İzin Belgesi/ Hariçte İşleme İzni kapsamında geçici olarak ihraç edilen eşyanın süre bitiminden sonra ithal edilmesi halinde, Gümrük Mevzuatı çerçevesinde usulsüzlük cezası uygulanır.

Denetim

Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar, Hariçte İşleme İzin Belgesi/Hariçte İşleme İzninin ibrazı üzerine Hariçte İşleme Tedbirlerini, Hariçte İşleme Rejimi ve belge/izinde belirtilen esas ve şartlara uygun olarak tatbik ederler. Müsteşarlık, bu Kararda belirtilen tedbirlerin uygulanmasına ilişkin her türlü denetimi ve düzenlemeyi yapabilir, ilgili firma, kamu kurum ve kuruluşları ile bankalardan bilgi ve belge isteyebilir ve gerekli önlemleri alabilir.

Uygulama

Bu Kararın yayımlandığı tarihten önceki Kararlara istinaden düzenlenen Hariçte İşleme İzin Belgeleri/Hariçte İşleme İzinleri kendi mevzuatı hükümlerine tabidir. Henüz taahhüdü kapatılmamış olan belge/izinlere bu Kararın lehe olan hükümleri uygulanır.

Yetki

Müsteşarlık bu Karar hükümlerine istinaden, Hariçte İşleme Rejimi ile ilgili usul ve esaslara ilişkin tebliğ ve genelgeler çıkarmaya, izin ve talimat vermeye, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları idari yoldan çözümlemeye yetkilidir. Hariçte İşleme İzin Belgesinin revize edilmesi ve taahhüdün kapatılması ile ilgili görev ve yetkiler Müsteşarlıkça İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine kısmen veya tamamen devredilebilir.

Yürütme

Bu Kararı Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı bulunduğu Devlet Bakanı yürütür.

İHRACAT REHBERİ

III. İHRACAT İŞLEMLERİNİN ÇEŞİTLİ AŞAMALARINDA BAŞVURULACAK KURULUŞLAR

A.BAŞBAKANLIK DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI

Dâhilde İşleme İzin Belgesi: İhraç edilecek ürünün bünyesinde kullanılacak hammadde, yardımcı madde ve ambalaj maddelerinin gümrük vergisiz olarak ithal edilmesi için, İhracat Genel Müdürlüğü'nden alınması gereken belgedir.

Hariçte İşleme İzin Belgesi: Serbest dolaşımdaki eşyanın işlenmek üzere Türk gümrük bölgesinden geçici olarak üçüncü ülkelere gönderilmesini teminen İhracat Genel Müdürlüğü'nden alınması gereken belgedir.

Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetleri Kapsamında Yapılacak Hizmetler: Yurtdışında inşaat, tesisat ve montaj işi alan müteahhitlerin bu işlemlerle ilgili vergi, resim ve harç istisnası talepleri gerekli belgelerle birlikte İhracat Genel Müdürlüğü'ne yapılır.

Ticari Kiralama Yoluyla Yapılacak İhracat: İhraç talepleri İhracat Genel Müdürlüğü'ne yapılır.

Yurtdışı Fuar ve Sergilere Katılma: "Yeterlilik Belgesi" veya "Geçici Yeterlilik Belgesi" alınması zorunludur. Bu belgeler için başvuru İhracat Genel Müdürlüğü'ne yapılır.

Standart Kontrol Belgesi: İhraç konusu malların, yürürlükte olan denetim tüzükleri ile uygulamada bulunan zorunlu standartlara uygun bulunduğunu ve ihraç edebilecek nitelikte olduklarının Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın Taşra Teşkilatı bünyesindeki Dış Ticarette Standardizasyon Denetmenlikleri'nden alınan "Standart Kontrol Belgesi" ile temini gerekmektedir.

Serbest Bölgelerde Dış Ticaret Faaliyeti: Bir ülkenin siyasi sınırları içinde, fakat gümrük sınırları dışında kalan, sınaî ve ticari faaliyetleri her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olan bölgelerdir. Türkiye ile serbest bölgelerimiz arasındaki ticaret dış ticaret rejimine tabidir. Ancak, serbest bölgelerimiz ile diğer ülkeler arasında dış ticaret rejimi uygulanmaktadır. Serbest Bölgelerde faaliyette bulunmak için Dış Ticaret Müsteşarlığı Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü'nden Faaliyet Ruhsatı Alınması gerekmektedir.

Bazı Kimyasal Maddelerin İhracatı: İhraç talepleri İhracat Genel Müdürlüğü'ne yapılır.

Devlet Yardımları: Üretim ve pazarlama aşamasında verilecek yardım programlarına ilişkin Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu Kararları, 1 Haziran 1995 tarih ve 22300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

İHRACAT REHBERİ

AR-GE Faaliyetlerinin Desteklenmesi: Sanayi kuruluşlarının, araştırmaya ve yeni ürün ile üretim yöntemi ve teknolojisi geliştirmeye yönelik projelerinin uluslararası kurallara uygun olarak desteklenmesidir.

Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesi: Ülkemizin uluslararası pazarlarda karşılaştıkları çevre, kalite ve insan sağlığına yönelik teknik mevzuata uyulması amacıyla kalite güvence sistemi belgeleri ile CE işaretinin alınması durumunda Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere (KOBİ), devlet desteği sağlanmasıdır.

Pazar Araştırması Desteği: Yeni ihracat pazarları yaratmak ve geleneksel pazarlarımızda pazar payımızı artırmak amacıyla KOBİ'lere yönelik devlet desteği sağlanmaktadır.

Bu devlet desteğinden mal üretimi ve ticareti ile iştiğal KOBİ'ler Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDŞ) ile sanayi sektöründeki üretici dernekleri yararlanabilmektedir.

Yurtdışı Ofis-Mağaza İşletme ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi: Türkiye'de ticari ve sınai faaliyette bulunan şirketlerin pazar potansiyellerini realize ederek pazar paylarını artırması ile ürünlerimizin geniş çaplı ve uzun süreli tanıtımının yapılmasını teminen yurt dışında mal ticaretine yönelik faaliyette bulunacak şirket kurmaları, depo-mağaza açmaları ve işletmelerinden doğacak giderlerinin uluslararası kurallara göre devlet tarafından karşılanmasıdır.

Yurtdışında Düzenlenen Fuar ve Sergilere Milli Düzeyde veya Bireysel Katılımının Desteklenmesi: Yurt dışında düzenlenecek fuar ve sergilere katılarak ihracat ürünlerimizin yurt dışında tanıtımı amacıyla gerekli desteğin sağlanmasıdır.

Uluslararası Nitelikteki Yurtiçi İhtisas Fuarlarının Desteklenmesi: Uluslararası nitelikteki yurt içi ihtisas fuarlarının dış tanıtımının sağlanması ve uluslararası düzeyde katılımın artırılması amacıyla DTM'ce gerekli desteğin sağlanmasıdır.

Eğitim Yardımı: KOBİ ve SDŞ'lerin verimliliklerini artırarak dış ticarete rekabet edebilir mal üretmelerini kolaylaştırmak, elemanların niteliklerini artırmak ve dünya pazarlarına açılmalarını sağlamak amacıyla yönetici ve çalışanlarına yönelik eğitim faaliyetlerinin desteklenmesidir.

İstihdama "Yol Açma" Yardımı: KOBİ'lerin verimliliklerini artırmak dış ticarete rekabet edebilmelerini sağlamak amacıyla nitelikli eleman istihdam etmelerinin sağlanmasıdır.

Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımları: Bazı tarım ürünlerinin ihracatında, ihracatı müteakip Destekleme Fiyat İstikrar Fonu'ndan ABD Doları karşılığı Türk Lirası

İHRACAT REHBERİ

olarak ihracat iadesi ödenmesi veya bazı tarım ürünleri ihracatında T.C.Merkez Bankası tarafından ihracatçı adına açılacak hesap ile firmaların bazı giderlerinin mahsup edilebilmesidir.

Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Tanıtım ve Tutundurması ile Türk Malı İmajının Yerleştirilmesine Yönelik Faaliyetlerin Desteklenmesi: Türkiye'de kendi unvan ve/veya markasıyla ticari ve/veya sınai faaliyette bulunan şirketler ile Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDŞ)'nin uluslararası pazarlarda ürünlerine Türk malı imajı ve marka oluşturmak amacıyla yurtdışında yapacakları marka tescili dahil tanıtım ve tutundurma ile Türk malı imajının yerleştirilmesine yönelik faaliyetleri dolayısıyla yaptıkları giderlerin uluslararası kurallara göre devletçe karşılanmasıdır.

B. BAŞBAKANLIK GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI (Gümrük İdaresi ve Posta Gümrükleri)

Gümrük İşlemleri: İhracatçının, Gümrük Beyannamesini ihracatçı birlikleri veya gümrük idarelerinden temin edip, doldurarak ihracatçı birliklerine onaylatması gerekmektedir. Gümrük Beyannamesi ve ticari fatura ile birlikte ihracat konusu ürüne, ihracat şekline ve ihracatın yapılacağı ülkeye göre değişebilen belgelerle ilgili çıkış gümrüğüne başvurulur. İhraç konusu malın gümrük beyannamesinde belirtilen hususlara uygunluğunun tesbiti için muayenesi yapılır. Muayene işleminin tamamlanması, malın yüklenmesi ve sonrasında gümrüklere gönderilmesiyle işlemler tamamlanır.

Bedelsiz İhracat: Bedelsiz ihracat konusu malların değeri 10 000 \$'dan az ise, "Bedelsiz İhracat Formu" doldurulmak suretiyle Gümrük İdareleri veya Posta Gümrüklerine başvurulur.

Vize İşlemleri: İhracatçılar, ATR Belgesini ve EUR. 1 Dolaşım Sertifikasını bağlı bulundukları odalardan aldıktan sonra, bu belgelerin gümrük idarelerince vize ettirilmesi gerekmektedir.

GSP Formu (Form A): Türkiye'ye Genelleştirilmiş Preferanslar Sistemi (GSP) kapsamında tavizli gümrük vergisi uygulayan ülkelere (ABD, Kanada, Avustralya, Japonya, Yeni Zelanda ve Rusya Federasyonu) yapılan ihracatta kullanılan bir formdur.

C.MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

Harp, Silah ve Mühimmat İhracatı: "Türkiye'de Harp Silahı ve Mühimmatı Yapan Hususi Sanayi Müesseselerinin Kontrolü Hakkında Kanun" çerçevesinde harp, silah ve mühimmatı (Spor ve av tüfekleri hariç) ihracatında ön izin alınması gerekmektedir.

D. MALİYE BAKANLIĞI (Gelirler Genel Müdürlüğü ve Vergi Daireleri)

İHRACAT REHBERİ

İhracatta KDV İadesi (İhracat İstisnası) : İhracatçı 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ile KDV Tebliğleri ve Bakanlar Kurulu Kararları'na uygun olarak ihracatta KDV istisnasından yararlanabilmektedir.

"İhracat İstisnası" veya İhracat Kaydıyla Mal Teslimleri" nedeniyle mükelleflerin ibraz etmeleri zorunlu belgeler:

-Gümrük Beyannamesinin aslı veya noterce onaylı örneği,

-İhraç edilen mallarla ilgili alış ve satış faturalarındaki bilgileri içeren ve mükelleflerce tasdik edilmiş bulunan listelerdir.

Bu belgelerin tümü tescil edilmiş olan verginin terkinin için de aranmaktadır.

E. SAĞLIK BAKANLIĞI

Afyon ve Haşhaş Kellesi İhracatı: Uyuşturucu Maddelerin Mukarebesi Hakkında Kanun çerçevesinde afyon ve haşhaş ihracatında ön izin alınması gerekmektedir.

Uyuşturucu Maddelerin İhracatı: 1972 tarihli protokolle değiştirilen 1961 tarihli "Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesi", 1971 tarihli "Psikotrop Maddelere İlişkin Sözleşme" ve 1988 tarihli "Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Trafiklerinin Önlenmesine İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi" kapsamındaki malların ihracatında ön izin alınması gerekmektedir.

F. TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI

Uluslararası Orijin ve Bitki Sağlık Sertifikası: Bitki ve bitkisel ürün ihracatçısının "Uluslararası Orijin ve Bitki Sağlık Sertifikası"nı Bakanlığa bağlı Tarım İl Müdürlüklerinden temin etmesi gerekmektedir.

Hayvansal Ürünlerle İlgili Sağlık Sertifikası: İhracatçının canlı hayvan, hayvansal maddeler ve deniz ürünleri ihracatında Sağlık Sertifikalarını Bakanlığa bağlı Tarım İl Müdürlüklerinden temin etmesi gerekmektedir.

Gübre İhracatı: Kimyevi gübreler hariç gübre ihracatında ön izin alınması gerekmektedir.

Tohum İhracatı: "Tohumlulukların Tescil Kontrol ve Sertifikasyonu Hakkında Kanun" gereği orman ağaçları tohumları hariç, tohum ihracatında ön izin alınması gerekmektedir.

Su Ürünleri İhracatı: Su ürünlerinden, su ürünleri avcılığını düzenleyen esaslar çerçevesinde avlanması yasak olan cins ve nitelikteki su ürünleri (sülükler dahil) ihracatında ön izin alınması gerekmektedir.

Yarış Atları İhracatı: Islahı Hayvanat Kanunu çerçevesinde yarış atlarının ihracatında ön izin alınması gerekmektedir.

İHRACAT REHBERİ

Yem İhracatı: Yem Kanunu çerçevesinde Kanun kapsamına giren yem ihracatında ön izin alınması gerekmektedir.

Zirai Mücadele İlaç ve Aletleri: Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanunu çerçevesinde zirai mücadele ilaç aletlerinin ihracatında ön izin alınması gerekmektedir.

Veteriner İlaçları İhracatı: 1262 Sayılı İspençiyarı ve Tıbbi Müstahzarlar Kanununa yeniden Bazı Hükümler İlavesine Dair 3490 Sayılı Kanun çerçevesinde veteriner ilaçlarının ihracatında ön izin alınması gerekmektedir.

Doğal Çiçek Soğanları İhracatı: İhracat Rejim Kararı çerçevesinde ihracat amacıyla doğadan elde edilmesi kontenjanla veya başka herhangi bir kayıtlı sınırlandırılan doğal çiçek soğanlarının ihracatında ön izin alınması gerekmektedir.

Damızlık Büyük ve Küçük Baş Hayvan İhracatı: İhracat Rejim Kararı çerçevesinde damızlık büyük ve küçükbaş hayvan ihracatında ön izin alınması gerekmektedir.

G. ORMAN BAKANLIĞI

Av Hayvanları İhracatı: Yaban domuzu, kurt, çakal, tilki, sansar, porsuk ile yılanlar, kaplumbağa, kertenkelelerin canlı ve cansız halde ve bunların tanınabilir parçaları ile bunlardan mamul konfeksiyon ürünlerin ihracatında ön izin alınması gerekmektedir.

H. ÇEVRE BAKANLIĞI

Tehlikeli Atıkların İhracatı: "Tehlikeli Atıkların Sınırlar Ötesi Taşımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesi" kapsamındaki malların ihracatında ön izin alınması gerekmektedir.

I. TÜRKİYE ŞEKER FABİKALARI A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Şeker İhracatı: Şeker Kanunu çerçevesinde ihracatında ön izin alınması gerekmektedir.

İ. İHRACATÇI BİRLİKLERİ

Gümrük Beyannamesinin Temini ve Onaylatılması: İhracatçının, ihracat yapabilmesi için, gümrük beyannamesini ihracatçı birlikleri veya gümrük idarelerinden temin edip, doldurarak ihracatçı birliklerine onaylatması gerekmektedir.

Kayda Bağlı İhracat: İhracat Yönetmeliği'nin "Kayda Bağlı İhracat Listesinde" yer alan ürünlerin ihracatı için gümrük beyannamesi ile birlikte kayıt için ilgili ihracatçı birliklerine müracaat edilir.

İHRACAT REHBERİ

Konsinye İhracat: Gümrük Beyannamesi ile birlikte izin için ilgili ihracatçı birliklerine müracaat edilir.

Kredili İhracat: Mal cinsi, ödeme planı ve süresini içeren satış sözleşmesinin aslı ve tercümesi ile birlikte ihracatçı birliklerine müracaat edilir.

Bedelsiz İhracat: Bedelsiz İhracat konusu malların değeri 10 000 \$'dan fazla ise, "Bedelsiz İhracat Formu" doldurmak suretiyle ihracatçı birliklerine başvurulur.

Bağlı Muamele veya Takas Yoluyla Yapılacak İhracat: Bağlı Muamele talepleri gerekli belgelerle birlikte ihracatçı birliklerine yapılır.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Ambargo Kararları Uyarınca İhracatın Denetime Tabi Olduğu Ülkelere Yapılacak İhracat: Irak'a yönelik gıda, ilaç ve tıbbi malzeme ihracı serbest olup, ilgili ihracatçı birliklerine bilgi vermek gerekmektedir. Libya'ya BM Güvenlik Konseyinin 883 Sayılı Kararı ile bazı malların satılması veya sözkonusu malların üretimi veya bakımı için kullanılacak her türlü malzemenin sağlanması veya bu konuda lisans verilmesi yasaklanmıştır.

Kotaya Tabi Ürünlerin İhracı: İhracatçıların, tekstil ve hazır giyim ürünlerinin ABD ve Kanada'ya ihracatında bazı kategorilerde ilgili ihracatçı birliklerinden kota talebinde bulunmaları gerekmektedir.

J. SANAYİ ODALARI, TİCARET ODALARI, SANAYİ VE TİCARET ODALARI

ATR Belgesi: İhracatçıların, AB Ülkelerine yapacakları ihracatta kullanılan ATR Belgesini bağlı bulundukları odalardan almaları ve bu belgenin gümrük idarelerince vize yapılması gerekmektedir. Sözkonusu dolaşım belgesi Avrupa Birliği Ülkeleri'ne yapılacak ihracatta, ihracata konu olan malların Katma Protokol gereğince tavizli gümrük indiriminden yararlanılması amacıyla düzenlenmektedir.

EUR.1 Dolaşım Sertifikası: İhracatçıların, EFTA Ülkelerine yapacakları (İsviçre, İzlanda, Lihtenştayn) ihracattta kullanılan EUR.1 Dolaşım Sertifikasını bağlı bulundukları odalardan almaları ve bu belgenin gümrük idarelerince vize yapılması gerekmektedir. Sözkonusu dolaşım sertifikası EFTA Ülkeleri'ne yapılacak ihracatta, ihracata konu olan malların Serbest Ticaret İşbirliği Anlaşması gereğince tavizli gümrük indiriminden yararlanılması amacıyla düzenlenmektedir.

GSP Formu (Form A): Türkiye'ye Genelleştirilmiş Preferanslar Sistemi (GSP) kapsamında tavizli gümrük vergisi uygulayan ülkelere (ABD, Avustralya, Kanada, Japonya, Yeni Zelanda ve Rusya Federasyonu) yapılan ihracatta kullanılan bir formdur. Bu sistemden yararlanabilmek için ihracatçının sözkonusu formu Odalara tasdik

İHRACAT REHBERİ

ettirmesi ve ardında bir yazı ekinde Dış Ticaret Müsteşarlığı veya Dış Ticaret Müsteşarlığı Bölge Müdürlüğü'ne onaylatması gerekmektedir.

İşlenmiş Lületaş İhracatı İçin Expertiz raporu: Ülkemizden ihraç edilecek lületaş pipolarda ihracatçının bağlı bulunduğu Odalardan expertiz raporu alması gerekmektedir. Bu işlem için bir dilekçe, fatura ve form ile bağlı bulunan Oda'ya başvurulur.

K. BANKALAR

Transit Ticaret: Talepler "Transit Ticaret Formu" düzenlemek suretiyle bankalara yapılmaktadır.

Dövizin Yurda Getirilmesi: İhraç edilen malların bedelinin, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'da öngörülen özel haller ile Bakanlıkça uygun görülen mücbir sebeplerden kaynaklanan gecikmeler hariç fiili ihraç tarihinden itibaren en çok 180 gün içinde ihracatçılar tarafından yurda getirilerek bankalara veya özel finans kurumlarına, Türk parası olması halinde tevsiki, döviz ise satılması zorunludur. Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar ve Tebliğler ile ihracata ilişkin belirlenmiş olup, Banka Genel Müdürlüğü ile bu Genel Müdürlüğe bağlı Kambiyo Müdürlükleri tarafından yürütülmektedir.

L. KÜLTÜR BAKANLIĞI

Halı Expertiz Raporu: Ülkemizden ihraç edilecek el halılarında ihracatçının, bağlı bulunduğu Oda'dan expertiz raporu alması gerekmektedir. Bu işlem için bir dilekçe ile Oda'ya başvurulur.

Hediyelik Eşya İhracatı İçin Expertiz Raporu: Ülkemizden ihraç edilecek bakırdan ve pirinçten mamul hediyelik eşyalarda ihracatçının bağlı bulunduğu Odalardan expertiz raporu alması gerekmektedir.

IV. İHRACAT PROSEDÜRLERİ

İhracat işlemlerinde izlenecek prosedürler;

- İhracat Yapılacak Ülkeye,
- İhracat Şekline,
- İhraç Edilecek Ürüne, göre değişmektedir.

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

İhracatı yapacağımız ülkeye, ihracat şekline ve ihracat ürününe göre hazırlanacak belgeler ve izlenecek prosedürler farklı olabilmektedir. Ancak ihracatın gerçekleştirilebilmesi için gerekli prosedürün belirlenmesi, her üç durumunda gözden geçirilmesi gerekmektedir.

		Malların bir bedel karşılığında, belirli bir süre kullanılmak üzere geçici olarak ihracı söz konusu ise,	Ticari Kiralama Yoluyla Yapılacak İhracat
İHRAC EDİLECEK ÜRÜNE GÖRE İŞLEMLER		Yabancı bir ülkeden satın alınan bir malın, transit olarak veya doğrudan başka bir ülkeye ihracı söz konusu ise,	Transit Ticaret
Kontrol edilmesi gerekli listeler bulunmaktadır.	* Kanun ve kararnamelerle ihracı yasaklanmış veya belirli bir kurum/kuruluşun iznine bağlanmış ürünlerin ihracatında, * İhracı Kayda Bağlı Ürünlerin ihracatında, * Kimyasal Silah Sözleşmesi Ekinde Yer Alan Kimyasal Maddelerin İhracatına İlişkin ekinde yer alan I, II, III sayılı listelerde yer alan maddelerin ihracatında,	İhracat veya ithal edilen mal, hizmet veya teknoloji transferi bedelinin kısmen veya tamamen mal, hizmet, teknoloji transferi veya kısmen döviz ile karşılanması durumunda,	Bağlı Muamele
Özel uygulamalara tabi ürünlerin ihracatında hazırlanması gereken belgeler bulunmaktadır.	Kontrol Belgesi, İmalatçının Analiz Belgesi, Zirai Karantina Belgesi, Borsa Tescil Beyannamesi, Nihai Kullanım Sertifikası, Orman/Tekel Nakliye Tezkeresi, Uluslararası ve Bitki Sağlık Sertifikası, Hayvan İhracına İlişkin Sağlık Sertifikası, Doğal Arı Balı Analiz Belgesi, Çekirdeksiz Kuru Üzüm Analiz Belgesi, Gıda Güvenliği Sertifikası/Sağlık Sertifikası, Süt Ürünleri Sağlık Sertifikası Beyannamesi, Et Ürünleri Sağlık Sertifikası Beyannamesi, Meyveler İhracat Beyannamesi, CITES Belgesi	Serbest bölgelere yapılacak ihracat söz konusu ise,	Serbest Bölgelere Yapılacak İhracat
		Karşılığında yurda bir bedel getirilmeksizin yurt dışına mal gönderilmek isteniyorsa,	Bedelsiz İhracat
		Müteahhitseniz ve yurtdışında inşaat, tesisat ve montaj işleri alıyorsanız, bu iş için kesin veya geçici olarak yurtdışına mal ihracat etmek istiyorsanız,	Yurt Dışı Müteahhitlik Hizmetleri
İHRACAT ŞEKLİNE GÖRE İŞLEMLER			
İhracı uluslararası anlaşma, kanun, kararname ve ilgili sair mevzuat uyarınca belli bir merciin ön iznine bağlı malların ihracatında,	Ön İzne Bağlı İhracat	Kimyasal Silahların Geliştirilmesinin, Üretim, Stoklanmasının ve Kullanımının Yasaklanması ve Bunların İmhası ile İlgili Sözleşme eki Liste1, Liste2 ve Liste3’ te yer alan kimyasal maddelerin ihracatı,	Kimyasal Silahlar Sözleşmesi Ekinde Yer Alan Kimyasal Maddelerin İhracatı
Kayda Bağlı Mallar Listesi’nde yer alan malların ihracı,	Kayda Bağlı İhracat		
İki veya çok taraflı kredi anlaşmaları dışında kalmak kaydıyla, ithalatçı ihracat bedeli dövizin Kambiyo Mevzuatında öngörülen süreleri aşacak şekilde ödenmesini şart koşuyorsa,	Kredili İhracat	Offset anlaşmaları çerçevesinde yapılacak ihracatta,	Offset
Kesin satışı daha sonra yapılmak üzere komisyonculara, dış alıcılara, şube veya temsilciliklere mal gönderiliyorsa,	Konsinye İhracat	Serbest dolaşıma girmemiş eşyanın ithalat vergilerinden kısmen veya tamamen muaf olarak ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, Türkiye Gümrük Bölgesinde kullanılması ve bu kullanma sırasında oluşan yıpranma dışında herhangi bir değişikliğe uğramaksızın yeniden ihracını sağlayan rejimdir.	Geçici İthalat Rejimi

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

İthal edilmiş bir malın işlem görmüş eşya olarak ihracı söz konusu ise,	Dahilde İşleme Rejimi		İhracatın yapılacağı ülkeye göre işlemler	* Avrupa Birliği'ne (AB) üye ülkelere yapılacak ihracatta, * EFTA ülkelerine (İsviçre, Norveç, İzlanda, Lihtenştayn) ve serbest ticaret anlaşmaları (STA) kapsamında yapılacak ihracatta, * İki ve çok taraflı kredi anlaşmalarımızın bulunduğu ülkelere bu kapsamda yapılacak ihracatta, * Ülkemizde kredi karşılığı kurulan tesislerin bedelinin malla geri ödenmesine ilişkin aramızda "özel hesap" bulunan ülkelere yapılacak ihracatta, * Genel Preferanslar Sistemi (GSP) kapsamında Türkiye'ye tavizli gümrük oranları uygulayan ülkelere yapılacak ihracatta, * BM kararlarına göre ambargo uygulanan ülkelere ihracatta, (Libya'ya petrol ekipmanları ihracatı ambargo kapsamındadır.) * Tek taraflı olarak ambargo uygulanan ülkelerle yapılan ihracatta (Ermenistan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi) * Türk ihrac ürünlerine kota uygulayan ülkelere yapılacak ihracatta * Sınır ticaret merkezleri kapsamında yapılacak ihracatta, düzenlenmesi gereken belgeler, müracaat edilecek kurum ve kuruluşlar ile işlemlerde izlenmesi gereken prosedürler değişebilmektedir.
İhraç edilmiş bir malın işlem görmüş eşya olarak ithalatı söz konusu ise,	Hariçte İşleme Rejimi			
Turistlerin ülkelere dönüşlerinde miktar ve değer kısıtlaması olmaksızın satın aldıkları malları beraberlerinde götürebilmeleri ile ilgili satışlarda,	Bavul Ticareti			
Yurt dışında düzenlenecek fuar ve sergilere milli düzeyde veya bireysel olarak katılmak istiyorsanız,	Uluslararası Fuar ve Sergilere Katılım			
İthal edilmiş yeni veya kullanılmış malların ihracı söz konusu ise,	İthal Edilmiş Malın İhracına İlişkin Mevzuat			
Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerine komşu ülkelere sınırı bulunan illerinde kurulacak sınır ticareti merkezlerinde yapılacak ihracat ve ithalatı kapsamaktadır.	Sınır Ticareti Merkezleri	V.	ULUSLARARASI FİYATLANDIRMA	

Fiyatlandırma ve teklif hazırlama, firmaların karlılığı üzerinde doğrudan etkisi olan ve günümüz koşullarına uygun bir yönetim anlayışı ile gerçekleştirilmesi gereken kritik bir ihracat işlemidir. Günümüz rekabet koşulları firmaların yeni fiyatlandırma anlayışları ile ürünleri pazarlamalarını gerektirir hale gelmiştir. Firmalarımızın sürdürülebilir bir ihracat artışı sağlamaları ürünlerine, hedef pazarlarına ve günümüz gerçeklerine uygun fiyatlandırma politikaları uygulamalarına bağlıdır.

Bir firmanın ihracat işlemleri düzeyinde en kritik işlerinden biri olan fiyatlandırma firmanın karlılığı üzerinde doğrudan etkiye sahiptir. Firmalar ürünlerinin fiyatlarını belirlemeden önce, fiyat politikası belirleme aşamasında fiyatlandırma ile ilgili amaçlarını ve fiyat stratejisini kararlaştırmalıdır.

İhracatta fiyatlandırma "en uygun ihrac fiyatının" belirlenmesidir. En uygun ihrac fiyatı ticarete konu olan malların üretim maliyetlerini karşılayan, hedef pazar için uygun ve belli bir kar marjını içeren fiyattır. Pazara giriş sırasında belirlenen fiyatın pazardaki fiyatlarla uyum sağlamadığı; maliyetlerin hesaplanması; fiyat değişimlerine nasıl tepki verileceği hususları ihracatta fiyatlandırmada ihracatçının cevaplandırması gereken önemli konulardır.

En uygun ihrac fiyatının belirlenmesi firmaların ihracat performansını ve dış piyasalardaki rekabet edebilirliğini önemli ölçüde etkileyen sürekli bir problemdir. Uygun ve doğru

İHRACAT YAPILACAK ÜLKEYE GÖRE İŞLEMLER

İHRACAT REHBERİ

ihraç fiyatını belirlemek zor bir iş olsa da fiyatlandırmada doğru bir yaklaşım oluşturmak zor değildir.

Fiyatlandırma ve teklif hazırlama işi ihracatçıların karlılığı üzerinde doğrudan etkisi olan kritik bir ihracat işlemi olup, firmanın ürünü ve ürünü ile birlikte alıcısına sunacağı hizmetin bir bütün olarak son fiyatının veya geçici fiyatının belirlenmesi ve bu fiyatın alıcıya ulaştırılmasıdır. Fiyat teklifi hazırlanması teklifin yalnızca fiyatla ilgili bilgiyi değil, aynı zamanda teslim şekli gibi satışla ilgili önemli unsurları içermesi açısından da önemlidir.

A. FİYATLANDIRMA AMAÇLARININ BELİRLENMESİ

Fiyatlandırma kararı alınırken öncelikle amaçlar belirlenmelidir. Amaçların belirlenmesinde firmayı ihracata iten nedenlerin neler olduğunun ortaya konulması faydalı olacaktır. Firmaların dış pazarlara yaklaşımında fiyatlandırmanın rolünün ne olacağının belirlenmesi gerekmektedir.

Bir işletmenin bir ya da birden fazla fiyatlandırma amacı bulunmalıdır:

- Pazar payını korumak, savunmak ya da geliştirmek
- Pazar payını önemli miktarda artırmak
- Fiyatları rakiplerin fiyatları ile ilişkilendirmek, aradaki farkı görmek
- Rekabeti ortadan kaldırmak
- Hedef karları gerçekleştirmek (Yatırımın geri dönüşümünü sağlamak gibi nedenlerle);
- Karı maksimize etmek
- Atıl üretim kapasitesini kullanmak
- Yüksek kalite imajı yaratmak
- Ayakta kalabilmek

İşletmenin yukarıda sayılan ya da benzeri amaçlardan birkaçına aynı anda sahip olması mümkündür ancak önemli nokta bu hedeflerin ihraç pazarında fiyat belirlemede işletmeye değişik olasılıklar sunmasıdır.

B. FİYATLANDIRMA STRATEJİSİNİN BELİRLENMESİ

Strateji, amaçların genel koşullarda nasıl gerçekleştirileceğini başka bir ifade ile büyük resmi ortaya koymaktadır.

Taktikler ise pazarlama karması ve hedef pazarlar ile ilgili detay kararları ortaya koymaktadır.

Taktikler kısa vadeli ve daha esnek iken, strateji uzun vadeli ve daha kalıcıdır.

İHRACAT REHBERİ

Taktikler strateji üzerinde karara varıldıktan sonra ortaya çıkmaktadır. Taktikler stratejinin çalışmasını sağlayan detaylı kararlardır. Taktikler uygulamaya konulması gereken kararlardır.

1. Fiyatlandırma Stratejileri

Firmalar ürünlerini dış pazarlara pazarlarken iki tür fiyat stratejisi uygulayabilmektedir.

a. Yüksek Fiyat Stratejisi

Firma, pazarda benzeri olmayan ya da yeni bir ürün ihraç ediyorsa ya da ürün için yüksek kaliteli olduğuna dair bir imaj yaratmak istiyorsa yüksek fiyat stratejisi belirlemelidir. Pazarlamanın diğer unsurları da tamamlayıcı bir rol üstleniyorsa geniş bir kar marjına izin verir. Pazarlamanın diğer unsurları (ürün, tutundurma ve dağıtım) da bu stratejiye uygun olarak planlanmıyorsa ve firmanın stratejisi ile uyumlu değilse ürünün pazarlanmasını sınırlandırabilir ve pazardaki rekabeti zorlaştırabilir.

Alıcılar tarafından işletmenin teklifine yüksek bir değer atfedilmesi, işletmenin daha yüksek bir fiyat belirleyebileceği anlamına gelmektedir. Bu durum firma için daha yüksek kazanç sağlama anlamına gelmekle birlikte, dikkat de gerektirmektedir.

Yüksek fiyat stratejisi uygulama kararı alan işletmeler bazı önemli hususları göz önünde bulundurmalıdır. Birinci ve en önemli husus yüksek fiyatların tüketimi sınırlamakta ve rekabeti davet etmekte olduğudur. Yüksek fiyat, yüksek işletme karı anlamına gelmektedir. Fiyatın ortalama birim maliyetlerin çok üzerinde olması durumunda henüz pazarda bulunmayan ve işletme kadar verimli olmayan firmalar ortalama birim maliyetleri pazara göre yüksek olmasına rağmen kar etme fırsatına sahip olacaktır. Dolayısı ile ortalama birim maliyetleri düşük düzeyde olan verimli işletmeler yüksek fiyat stratejisi uygularken hem sağlıklı kar marjları elde edebilecek hem de rakiplerde pazara girme isteği uyandırmayacak bir fiyat düzeyi belirlemelidir.

Başka bir ifade ile fiyat öyle bir seviyede belirlenmelidir ki, bir şemsiye gibi firmanın pazarda elde ettiği yüksek gelirden pay almak isteyen başka rakiplerin pazara yağmasından korunmalıdır. Aksi halde yeterince verimli olmayan, daha yüksek ortalama birim maliyetle üretim yapan rakipler, firmanın belirlediği yüksek fiyat düzeyinden yararlanarak pazara girer, yüksek ortalama birim maliyetle üretim yapmalarına rağmen kar elde ederler.

İkinci önemli husus ise aşırı yüksek fiyatların uygulanması halinde müşteri güveninin kaybedilebilecek olmasıdır. Değer/fiyat avantajını kötüye kullanan bir işletme sonunda alıcı güveni ve sadakatini kaybedecek, ikame malların ve doğrudan rakiplerin saldırılarına hassas bir hale gelecektir.

İHRACAT REHBERİ

b. Düşük Fiyat Stratejisi

Fazla üretimin pazarlanması, pazara giriş yapmak, piyasada kalmak gibi amaçlarla düşük fiyat stratejisi uygulanabilir. Ancak bazı durumlarda bu strateji antidamping soruşturmalarına neden olabilmektedir.

2. Fiyatlandırma Taktikleri

a. Pazara Giriş Taktiği

Rekabetin yoğun olduğu bir pazara girişte fiyat etken bir araç olarak kullanılabilir. İhracatçı rekabete rağmen piyasaya girmek için düşük fiyat stratejisi uygulamasına gider ve piyasaya yerleştikten sonra fiyatı yükseltebilir. Ancak böyle bir taktik uygulanırken başarının koşulu hedef pazarlara ilişkin yeterli ve doğru bilginin edinilebilmesi; ve fiyat değişimleri karşısında rakiplerin tepkilerinin ne olacağı konusunda bilgi sahibi olunmasıdır. Ayrıca fiyatın maliyetlerin altına düşmemesine dikkat edilmelidir. Pazara giriş taktiği, tüketicilerin fiyata karşı duyarlı olduğu (talebin esnek olduğu), satışların artması halinde maliyetlerin düşeceği, ürünün taklit edilmesinin ya da başka firmalar tarafından pazar girişlerin beklendiği durumlara uygun bir taktiktir.

b. Pazarın Kaymağını Alma Taktiği

Rekabetin olmadığı, işletmenin özgün bir ürün sattığı durumlarda söz konusudur. İşletme pazar için yeni, daha önce üretilmemiş, kendine özgü bir ürün pazarlıyorsa yüksek fiyat stratejisi izleyecektir. Ancak "yüksek fiyat stratejisi" bölümünde anlatıldığı gibi fiyatın muhtemel rakiplerde pazara giriş yapma isteği uyandırmayacak bir seviyede tutulmasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

c. Piyasada Kalabilme Taktiği

İhracatçı maliyeti ne olursa olsun düşük fiyatla satış yaparak cirosunu genişletebilmeyi amaçlayabilir. Eğer firma malın büyük üreticilerinden değilse, fiyat kırması halinde diğer satıcılar fazla etkilenmeyecek ve satış artırmak mümkün olacaktır. Eğer ihracatçı malın büyük üreticilerinden ise fiyat kırması halinde diğer satıcılar da fiyat kıracak ve sonuçta elde edilecek kar azalacaktır.

d. Ürün İmajı Yaratma Taktiği

İhracatçı ürününün kaliteli olduğuna dair ithalatçıyı ikna etmek için yüksek fiyat stratejisi izleyebilir.

e. Erken Nakit Sağlama Taktiği

İHRACAT REHBERİ

Likidite sorunu, nakit sorunu olan bir firma fiyatlandırmada erken nakit sağlama taktiğini kullanabilir. Örneğin, ihracatçı peşin ödeme yapanlara özel indirimler sunarak alıcıları ya da distribütörleri erken ödeme yapmaları için motive edebilir.

f. Tamamlayıcı Malın İşlevi

Bir ürüne olan talep diğer bir ürüne olan talepten doğuyorsa, firma asıl kar sağlayan ürünlerin satışını artırmak için diğer ürünün fiyatında düşük fiyat stratejisi uygulayabilir. Firmanın ürün yelpazesi içinde tamamlayıcı mal unsuru olan bir ürünün fiyatını düşük tutması tüketicileri cezbedebilmekte ve dolayısıyla her iki ürüne talebi artırabilmektedir.

g. Statik Fiyatlandırma Taktiği

İhracatçı firmanın ürünlerini tüm pazarlarda aynı fiyata satmasıdır. Ancak standart bir fiyatla çok sayıda dış pazara ulaşılması çok güç olmaktadır.

h. Esnek Fiyatlandırma Taktiği

Firmanın ürünlerini farklı pazarlarda farklı fiyatlardan pazarlamasıdır. Pazar ve rekabet koşulları ile diğer çevresel faktörler bir ülkeden diğerine değişiklik gösterdiğine göre farklı pazarlarda farklı fiyatlar uygulanması da kaçınılmazdır.

C. FİYATLANDIRMAYA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

1. Kontrol Edilebilir Fiyat Faktörleri

İhracatçı tarafından küçük ya da büyük ölçüde değiştirilebilir, etki edilebilir fiyat faktörleridir.

a. Ürün Maliyeti

Firmaların bir piyasaya girebilmesi için asgari şart;

Mal birim maliyeti ≤ uluslararası fiyatlar (ya da pazar ülke iç fiyatları)

Ürünün birim maliyeti, belirli bir süre içinde gerçekleşen değişken ve sabit gider toplamının yine o süre içinde üretilen toplam ürün sayısına bölünmesi suretiyle bulunur. Teklif fiyatta söz konusu olan birim maliyet, malın cinsi göz önüne alınarak, ağırlık, adet, hacim, uzunluk gibi birimlere göre hesaplanabilmektedir. Söz konusu ihraç malı, aynı firma tarafından üretilmiş ise o malın birim maliyeti, fabrikadan çıkış maliyeti olacaktır. Örneğin, mal fabrikadan çıkışta ambalajlı olarak alınmış ise, ambalaj için ayrı bir gider kalemi açmak gerekmeyecektir.

İHRACAT REHBERİ

Ürünün üretilmesi ve paketlenmesi sırasında ortaya çıkan harcamalar (doğrudan malzeme ve işçilik, fabrika giderleri, yönetim ve faaliyet maliyetleri) yönetim kararı ve denetimine tabidir.

b. Satış ve Dağıtım Maliyetleri

Özellikle ihracatta, pazardaki ulaştırma ve diğer dağıtım maliyetleri (ticari marjlar) genellikle üretim maliyetleri kadar olmaktadır. Bu maliyetler, doğru ulaştırma opsiyonlarının seçimi; doğru dağıtım kanalı ve satış organizasyonunun seçimi ile kontrol edilebilir hale gelmektedir.

c. Pazarlama Desteği Maliyetleri

Neredeyse tüm gelişmiş pazarlar, pazara ilk girişin sağlanması ve devam eden tüketimin desteklenmesi açısından reklam ve satış promosyonu talep etmektedir. Bu harcamaların fiyata dahil edilmesi gerekmektedir. İhracatçının bu faaliyetlere ne kadar para ayırabileceğine karar vermesi gerekmektedir.

d. Ürün Kalitesi ve İmajı

Özgün bir ürün yüksek fiyat uygulamasına olanak sunmaktadır. Ancak bunun için sunduğu kalitenin tüketicinin ilgisini çekmesi koşulu bulunmaktadır. Aksi takdirde söz konusu ürünler üretimi için çok para harcanmış, güzel ancak tüketilmeyen, satılamayan ürünler olarak kalırlar. Gerçekte kalite farklılıkları, ürün maliyeti farklılıklarının yarattığından daha yüksek fiyat farklılaşmasına olanak sunmaktadır. Benzer şekilde ürün imajı ve fiyat arasında da bir ilişki bulunmaktadır.

e. Ürün İletişimi

Reklam ve diğer iletişim araçları ürünün imajını geliştirmekte ve tüketici nezdinde çekiciliğini güçlendirmektedir. Dolayısı ile kullanıcıları veya tüketicilerinin gözünde değerini artırmaktadır.

2. Bağımsız Fiyat Faktörleri

Bağımsız faktörler, yöneticinin manipülasyonuna açık olmayan faktörlerdir, değiştirilemez.

a. Hedef Pazardaki Fiyat Düzeyi

İhracatçıların çoğunluğu kendilerini fiyatları bağımsız olarak belirlemedikleri Pazar koşullarında bulmaktadır. Bu durumda seçtikleri pazarda hâkim olan fiyat düzeyine uyum

İHRACAT REHBERİ

sağlamak zorunda kalırlar. Fiyat seviyeleri imalat maliyetleri ile türlü türlü dağıtım marjları ve dağıtım kanalı üyelerinin farklı kar hedefleri ile ve nihayet imalatçılar arasındaki rekabetin ya da piyasada varlık gösteren ikame mallarının etkisi ile belirlenmektedir.

b. Pazardaki Arz ve Talep

Firmanın yapacağı tüketim araştırmalarının amacı, ihraç malına karşı hedef pazarlardaki iç talebin büyüklüğünü ve ithalatla karşılanma oranını, tüketici tercihlerini ortaya koymaktır.

İhraç konusu ürünün hedef pazardaki net tüketim değeri aşağıda belirtildiği şekilde hesaplanmaktadır.

Net tüketim miktarı = (iç üretim) + (ithalat miktarı)-(ihracat miktarı)
İthalat Tüketim Oranı= İthalat miktarı / Net tüketim miktarı x 100

Net tüketim miktarı içinde ithalatın oransal payının dönem içinde büyümesi, hedef pazarda ithal mallarına olan talebin arttığını göstermektedir. Bu durumda, fiyat değişikliklerinin rasyonel yapılabilmesi ve tavan fiyatının belirlenebilmesi için talep esnekliğinin göz önüne alınması gerekecektir.

Eğer talep esnek değilse, ürünün fiyatı yükseltildiğinde piyasa payında olumsuz bir gelişme olmamakta, aksi bir durumda ise fiyat değişikliği piyasa payında önemli bir değişikliğe neden olabilmektedir. Malın ikamesinin güçleştiği durumlarda, fiyat esneklikle doğru orantılı olarak yükseltilebilir. Örneğin gıda maddelerinde talep genelde kararlıdır ve fiyat esnekliği düşüktür. Dolayısıyla fiyat kırarak piyasaya girmek zordur. Bu nedenle, pazarlamada malın kalite ve ambalajı da önem kazanmaktadır. Ayrıca bu malların işlenmiş mamullerine olan talep giderek gelişmekte ve standart vasıflar daha fazla önem taşımaktadır.

Maliyetler ihraç fiyatlarının taban sınırını belirlerken, alıcıların tercihleri de tavan fiyatı belirlemektedir. İç pazarda olduğu gibi, dış pazarlarda da pazarın demografik yapısı, müşterilerin örf ve adetleri, farklı dinler, ekonomik koşullar ve yaşama alışkanlıkları gibi pazara ilişkin faktörler ihraç fiyatlarının tavan sınırının belirlenmesinde firmaya yardımcı olmaktadır. Ancak burada unutulmaması gereken husus sorunun ulusal pazarda olduğu kadar basit olmadığıdır. İhracatçı firma malını ihraç ettiği her dış pazarda farklı bir talep eğrisi ile karşı karşıya bulunmaktadır.

c. Rekabet

Ürünün üreticileri arasındaki rekabet düzeyi pazardaki fiyat seviyelerini ve ürün fiyatını etkilemektedir. Üreticiler arasındaki yoğun rekabet, rekabetçi aktivite reklam, satış

İHRACAT REHBERİ

promosyonu, hizmet, kalite kontrolü gibi pazarlamanın diğer alanlarına kaymadıkça fiyatlar üzerinde baskı oluşturmaktadır. Ayrıca ürün, ticaret ve tüketici için önemli avantajlar vaad etmiyor ise ihracatçının fiyatını rakiplerinin fiyatları ile aynı seviyeye getirmekten başka çaresi kalmamaktadır.

Maliyet ve talep koşullarının bilinmesi firmanın taban ve tavan fiyatlarının belirlenmesine olanak verirken, rekabet koşullarının bilinmesi de gerçek fiyatların belirlenmesinde yardımcı olmaktadır.

Tam rekabet koşullarında fiyat pazarda oluştuğuna göre, ürünün üretilip satılacağı fiyat, pazar fiyatının altında bir fiyat olacaktır. Bu durumda fiyatı belirleyen firma açısından maliyetler önemli bir faktör durumundadır ve fiyatlandırma açısından en önemli sorun ürünün maliyetlere göre mevcut pazar fiyatından satılıp satılamayacağıdır.

Oligopol koşulları rekabet baskısının en yüksek olduğu pazar koşullarındandır. Sınırlı sayıda satıcının bulunduğu oligopolde her firma diğerlerinin davranışlarını etkilediği gibi, kendisi de onların davranışlarından etkilenir. Dolayısıyla birbirlerinin fiyat kararlarını da etkileyeceklerinden, her firma fiyat davranışını ayarlarken diğer firmaların fiyat davranışlarını da dikkate almak zorundadır. Oligopol koşullarında firmalardan birinin bir fiyat değişikliği yapması, diğerlerini de rekabete teşvik ederek aynı yola sürüklemektedir. Sözgelimi satıcılardan birisi satışlarını artırmak için fiyatlarını düşürürse, rakipleri de aynı davranış içine girmektedir. Fiyat düşürmeleri endüstride giderek bir fiyat savaşı biçimine dönüşebilmekte; ve bunun sonucunda bazı işletmeler pazardan çekilmek zorunda kalabilmektedir. Ancak üretilen ve satılan mamullerin benzer olmadığı, kalite ve nitelik açısından farklılıklar gösterdiği ya da alıcılar yönünde farklı olarak algılandığı durumlarda satıcı firmalar monopol durumuna yaklaşarak mamüllerine fiyat tabanı ve tavanı arasında daha fazla serbestlik içinde fiyat saptayabilirler. Serbestliklerinin derecesi de ürünlerinin farklılaştırılmasıyla orantılıdır.

d. Pazar Koşulları

Piyasalar arasındaki farklı enflasyon oranları, her bir piyasa için ayrı ayrı fiyat belirlenmesini gerektirmektedir. Enflasyonun yüksek olduğu pazarlarda ise fiyat ayarlamaları daha kısa dönemler için yapılmaktadır. Enflasyon kadar durgunluk da, ülkelerarası ticareti olumsuz yönde etkilemektedir. Durgunluk dönemlerinde fiyat düşürme politikaları izlenebilmekte, bu da elde edilen kârı azaltmaktadır. Ülkeden ülkeye değişen farklı kur uygulamaları uluslararası fiyatlandırma kararları üzerinde etkili olmaktadır.

Kur politikası, normal olarak, iki piyasa arasındaki fiyat farkını ortadan kaldırmaya yöneliktir. Ancak döviz kuru, ihracatın yöneldiği piyasa için fiyatların daha cazip hale getirilmesi amacıyla kullanıldığında teşvik politikasının bir aracı olmaktadır. İhracat fiyatına etki eden cari döviz kuru, vergi iadeleri, ihracat kredileri, ihracat üzerine konan

İHRACAT REHBERİ

vergiler, girdi ve faiz sübvansiyonları gibi çeşitli sübvansiyonların hesaba katılmasıyla bir Dolarlık ihracattan elde edilen milli para miktarı "ihracatın efektif döviz kuru" göstermektedir. İthalat fiyatına etki eden cari döviz kuru, ithalat teminatları faizlerinin, gümrük vergileri ve harçların hesaba katılmasıyla, milli para cinsinden bir Dolarlık ithalatın maliyetine ise "ithalatın efektif döviz kuru" denilmektedir.

Ekonomik yönden gelişmiş ülkelerin paralarında yapılan devalüasyonlar ihraç mallarının satış fiyatlarını etkilemektedir. Ayrıca, yabancı ülkelerin ihracat olanaklarını geliştirmek amacıyla zaman zaman paranın değerini düşürmeleri fiyatlar üzerinde olumsuz etkiye sahip olabilmektedir.

Ülkeden ülkeye değişiklik gösteren yasal ve politik koşullar ihracatçıların fiyatlarını istedikleri gibi ya da pazar koşullarının gerektirdiği şekilde belirlemelerini engelleyebilmektedir (tarifeler, ithal sınırlamaları, antidamping yasalar, vs. gibi).

Yasal ve politik koşullar, hükümetlerin ihraç fiyatlarına müdahalesi gibi iç piyasada ihracatçının faaliyetlerini sınırlayacak şekilde olabileceği gibi, uluslararası pazarlarda ihracatta her ülkeye göre değişen belli kurallarla faaliyetlerin sınırlandırılması şeklinde de olabilmektedir.

Bazı ülkelerde hükümetler ithal malına ödenecek miktar ile söz konusu ithalatın sosyal yararı arasındaki ilişkiyi değerlendirmektedir. Bu ülkelerde tüketiciler yüksek bir fiyatı ödemeye razı olsalar bile, hükümet sosyal yarar açısından gerekli olmadığını ileri sürerek bu tür bir ürüne döviz tahsisini engelleyebilmektedir. Birçok gelişmiş ülke, yabancı firmaların fiyat düzeylerinin kendi iç piyasalarındaki fiyatlardan daha aşağı olması durumuna karşı antidamping uygulamaları ile piyasalarını korumaktadır.

Yukarıda sayılan faktörlerin yanı sıra ihracatın gerçekleştirileceği pazarda ürünle ilgili talep edilen etiketleme ve benzeri adaptasyonlar da fiyat oluşumuna etki eden faktörlerden biridir. Yabancı pazarlara satışta ürün üzerinde en fazla etkiye sahip olan unsurlardan biri de kültürdür. Dış pazarlardaki tüketicilerin tercihleri, beklentileri ve davranışları firmaların ihraç pazarlarındaki tüketicilerin tercihleri yönünde ürün adaptasyonu yapmalarını gerektirebilmektedir. Bazı ihraç pazarları ürün üzerinde daha az değişiklik gerektirmekle birlikte bu ülkelere ihracatta bile ürün adaptasyonu belirli bir maliyet oluşturmaktadır.

D.İHRACAT MALİYET ANALİZİ

Kar sağlamak isteyen bir satıcının ürün maliyetlerini ve ürün fiyatını ilişkilendirmesi önemlidir.

Maliyetlendirme ve fiyatlandırma birbirinden ayrı işlemler olmakla birlikte, üretim ve pazarlamanın kar ile sonuçlanması koşulu sebebiyle bu ikisi birbirini etkilemektedir.

İHRACAT REHBERİ

Maliyetlendirme mevcut üretim koşulları altında ürünün üretimi için harcanan para iken, fiyatlandırma mevcut piyasa koşullarında ürünün satışından elde edilen paradır.

Bir malın üretimi için kullanılan emek, malzeme ve işletme giderleri o malın üretim maliyetlerini oluşturmaktadır. Ayrıca, ihracat söz konusu olduğunda satış, teslim ve sigorta giderleri de maliyetin önemli kalemleri arasında yer almaktadır.

İhracat Fiyatı:

I. $F(\text{üretim}) + F(\text{kâr marjı}) = \text{Teslim Fiyatı}$
II. $F(\text{teslim fiyatı}) + F(\text{ulaşım}) + F(\text{depolama}) + F(\text{Banka masrafları}) + F(\text{sigorta}) + F(\text{dağıtım}) = F(\text{ihrac pazarındaki fiyat})$

Üretim miktarının artışıdan bağımsız olarak her işletmenin üstlenmek zorunda olduğu kira, amortisman, işletme giderleri gibi maliyetler sabit maliyetlerdir.

İşletmelerin üstlenmek zorunda olduğu üretim artışına bağlı olarak artan maliyetler de bulunmaktadır. Bunlar malzeme giderleri, emek giderleri, yakıt, enerji giderleri gibi değişken maliyetlerdir. Sabit ve değişken maliyetlerin toplamı, bir mal için yapılan toplam maliyet harcamaları değerini vermektedir.

Sabit ya da değişken nitelikte olsun, bir giderin ihracat maliyeti olarak kabul edilmesi için ihracat faaliyetinden kaynaklanmış olması gerekmektedir. İhracata özgü taşıma, depolama, ambalajlama, sigorta, vergi ve benzeri harcamalar değişken maliyet unsurlarıdır. İhracata ilişkin depo, antrepo giderleri gibi sabit giderler de bulunmaktadır.

İhracat yaparken maliyeti artıran etkenler:

- Satış komisyonları
- Taşıma şirketleri için ödenen ücretler
- Gerekli belgeler için yapılan masraflar
- Finansman maliyetleri
- Akreditif masrafları
- Ambalajlama masrafları
- Etiketleme ve işaretleme masrafları
- Ülke içinde taşıma masrafları
- Ürünün varış yerinde boşaltılması için yapılan masraflar
- Sigorta masrafları
- Gerekli belgelerin çevirisi gibi işlemler
- Kredi vadeleri
- Depolama için yapılan masraflar

İHRACAT REHBERİ

İhracatçının sayılan bu masraflardan her birinin mali projeksiyonlarda ve 12 aylık bütçede dile getirilmiş olduğundan emin olması gerekmektedir.

E. FİYATLANDIRMA YÖNTEMLERİ

1. Maliyet Odaklı Fiyatlandırma Yöntemleri

Maliyet odaklı fiyatlandırma yöntemleri ya da “Maliyet Artı Kar” yöntemi en yaygın olarak kullanılan ve en basit yöntemdir. Bunun nedeni bu yöntemin daha kolay olması ve maliyet karşılamaya verilen önemdir. Bu yöntemde her bir birim üretim için maliyetler belirlenip, söz konusu taban maliyete belirli bir yüzde ya da kar marjı eklenerek fiyat oluşturulmaktadır. Asıl maliyetlerin belirlenmesi firmanın türüne ve kullanılan maliyet hesaplama tekniğine bağlıdır. Küçük firmalar doğrudan maliyetler üzerine işletme giderleri ve diğer harcamalar ve kar payını içerecek şekilde bir yüzde eklemek sureti ile fiyat belirlemelerini gerçekleştirmektedir. Diğer taraftan daha büyük firmalar ise daha karmaşık maliyet hesaplama formülleri ve fiyat belirlemede bilgisayar programları kullanabilmektedir. Her iki durumda da fiyatın belirlenmesi amacı ile maliyetlere eklenecek yüzdenin saptanması için yöneticinin görüşüne ve sağduyusuna ihtiyaç bulunmaktadır.

Maliyet Artı Kar Yaklaşımının Uygulandığı Başlıca Yöntemler:

a. Tam Maliyet Fiyatlandırma Yöntemi

Tam maliyet fiyatlandırma yöntemi, ilgili tüm değişken maliyetleri, üretimle doğrudan ilgili sabit işletme giderlerini ve önceden belirlenen bir kar marjını hesaba katmaktadır. Bu yöntemde birim değişken maliyetlere sabit maliyetlerden düşen pay hesaplanarak eklenmekte ve birim başına toplam maliyet bulunmaktadır. Söz konusu toplama uygun bir kar yüzdesi eklenmektedir. Böylece firma tarafından katlanılmış olan tüm giderler üretilen ürünlere yansıtılmış olmaktadır.

Bu yöntemin zayıf tarafları şöyledir:

Fiyat belirlemesinde etkili olan talebi göz ardı etmesi nedeni ile firmaların ürettikleri ürünleri belirledikleri fiyatlardan satamaması sonucu ortaya çıkabilmektedir.

Yeterli veri elde edilememesi nedeni ile işletme giderlerinin belirlenmesinde gerçekçi hesapların yapılamaması sorunu ortaya çıkabilmektedir.

Örnek:

Ham madde	7,00 \$
Doğrudan işgücü (3 saat×12,00 saat/\$)	36,00 \$

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

<i>Genel Sabit Giderler (6 000 saate dayalı)</i>	
Sigorta 21 000 \$	Saat başına 5,16 \$
Emlak vergisi 10 000 \$	Birim başına 15,50 \$
<i>Genel Değişken Giderler (6 000 saate dayalı)</i>	
Tutkal	Birim başına 3,50 \$
Polikarbonat	Birim başına 2,25 \$
Toplam	64,25 \$
Kar payı	27%

Marjinal maliyet, iktisadi literatürde ilave bir birim çıktının üretimi için gerekli ilave harcama olarak tanımlanmaktadır. Rekabetçi koşullar altında tam kapasitenin altında üretim yapan herhangi bir firmada, ekstra bir birim ürün, üretimi sırasında ortaya çıkan ilave maliyeti aşan bir fiyattan satılabilirse katkı artırılabilir. Marjinal maliyet fiyatlandırma yönteminin ayırıcı özelliği maliyetleri sınıflandırmasıdır. Yöntem, tüm maliyetleri sabit maliyetler ve değişken maliyetler olarak iki gruba ayırmakta ve maliyetler ile üretim arasındaki ilişkiye dayanmaktadır.

Uygulamada, marjinal maliyet yöntemi ve doğrudan maliyet yöntemi birbirine çok benzemektedir. Yöntemin kullanımı pazarların ayrı olması ve pazarlarda yasal engellerin bulunmaması gibi bazı koşullara dayanmaktadır.

Fabrika kapısı satış fiyatı	81,60 \$
-----------------------------	----------

b.Doğrudan Maliyet Fiyatlandırma Yöntemi

Doğrudan maliyet=ham madde+doğrudan işgücü+değişken fabrika genel giderleri

Doğrudan maliyet fiyatlandırma yönteminde, tahmini giderleri ve belirli bir kar payını içerecek şekilde doğrudan maliyetlere bir kar marjı eklenmektedir. İşletmeler tarafından sıklıkla uygulanan bir yöntemdir. Doğrudan maliyet fiyatlandırma yöntemi, her bir birim çıktığı ilgilendiren maliyetleri tanımlamak ve bu maliyetleri fiyatların belirlenmesinde kullanmak sureti ile tam maliyet fiyatlandırma yönteminin yetersizliklerini ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır. Bu, karlar üzerinde olumlu bir etkiye ve tam maliyet fiyatlandırma yöntemine kıyasla daha fazla satış hacmine ulaşma eğilimi yaratmaktadır.

Örnek:

Ham madde	7,00 \$
Doğrudan işgücü (3*12,00 saat/\$)	36,00 \$
<i>Değişken genel giderler:</i>	
Tutkal	Birim başına 3,50 \$
Polikarbonat	Birim başına 2,25 \$
Toplam	48,75 \$
Kar payı	27%

Fabrika kapısı satış fiyatı	61,91 \$
-----------------------------	----------

c.Marjinal Maliyet Fiyatlandırma Yöntemi

Örnek:

Ham madde	Birim başına 7,00 \$
Doğrudan işgücü (3*12,00 saat/\$)	Birim başına 36,00 \$
Toplam	43,00 \$
Kar payı	27%

Fabrika kapısı satış fiyatı	54,61 \$
-----------------------------	----------

d.Başa Baş Fiyatlandırma Yöntemi

Başabaş fiyatlandırma yöntemi, marjinal maliyetlendirme tekniğinden türemiştir. Marjinal miktar ve değerlerin hesaplamalarının yapılması yerine daha pratik bir yöntem olan başabaş fiyatlandırma kullanılmaktadır. Yöntem, firmanın alternatif fiyat kümelerini yarattığı karların karşılaştırılabilmesini sağlamaktadır. Firmanın kar hedeflerini gerçekleştirmesi için gerekli fiyatları oluşturmaya zemin hazırlamaktadır. Bunu, belirli hacimler için fiyatları belirleyerek ve elde edilecek karları maksimize eden hacmi araştırarak gerçekleştirmektedir. Yöntem, belirli bir satış fiyatında ortaya çıkacak kar/zarar düzeyinin belirlenmesinde kullanılmaktadır.

İşletmeler araştırmalar yolu ile talebin ve tahmini satış hacminin ve gelirinin ne olacağını belirleyebilir. Başabaş (kara geçiş) grafikleri aracılığı ile işletme, toplam gelirlerle toplam giderleri, bunlardan birindeki değişime ile karda ortaya çıkacak değişiklikleri analiz eder. Söz konusu grafiklerde satış hacmi yatay eksen, maliyetler (giderler) ve toplam gelirler dikey eksen, gösterilmektedir. Sabit maliyetler üretim miktarı ile bağımlı olarak azalıp çoğalmadığı için toplam sabit maliyetler yatay eksene paralel bir doğru üzerinde ya da değişken maliyet çizgisine paralel olarak gösterilmektedir. Doğrusal grafik üzerindeki başabaş noktası 2, sabit ve değişken maliyetlerin karşılandığı ancak karın olmadığı

İHRACAT REHBERİ

üretim ya da satış hacmini göstermektedir. Başabaş noktasının altında kalan alan zarar alanı, üstünde kalan alan kar alanıdır.

Doğrusal Başabaş Grafiği, üretim arttıkça başabaş noktasından sonra hızla artan toplam karlar sağlanacağı izlenimi verdiği için fazla gerçekçi değildir. Maliyetler belirli bir üretim miktarından sonra hızla artacağı için eğrilerle daha iyi ifade edilmektedir. Sabit birim satış fiyatı varsayımı altında gelirlerin doğru ile ifade edilmesi ise mümkündür. Toplam giderler ya da hem gelirler hem de giderler eğrilerle gösterildiğinde iki ayrı başabaş noktası olmaktadır. Eğrisel başabaş grafiğinde görüldüğü üzere başabaş noktalarından ilki kara geçiş, ikincisi ise zarara geçiş noktasıdır. Bu iki nokta arasındaki alan ise maksimum karın oluşacağı üretim (satış) düzeyini göstermektedir.

Yöntemin zayıf tarafları şöyledir:

- Üretim ile satış miktarlarının aynı olduğu varsayımı esas alınmaktadır. Kısa süre için bu varsayım doğru olsa da daha uzun vadede tüm üretilenlerin satıldığı varsayımı yöntemin zayıf noktalarından biridir.
- Üretim miktarı, maliyet, gelir ilişkileri aynı kalmamakta zaman içinde değişmektedir.
- Başabaş grafiği üretim hacmini ve diğer değişkenler arası ilişkileri yalnız bir mal ile ilgili olarak gösterebilmektedir. Birden fazla mal üretilmesi halinde her biri için ayrı grafik uygulamak sureti ile başabaş grafiğinden yararlanılması gerekmektedir.

Örnek:

Ham madde	7,00 \$
Doğrudan işgücü (3 saat*12,00 \$/saat)	36,00 \$
<i>Genel sabit giderler (6 000 saate dayalı)</i>	
Sigorta 21 000 \$	Saat başına 5,16 \$
Emlak vergisi 10 000 \$	Birim başına 15,50 \$
<i>Genel değişken giderler (6 000 saate dayalı)</i>	
Tutkal	Birim başına 3,50 \$
Polikarbonat \$	Birim başına 2,25 \$
Toplam	69,41 \$
Kar payı	27%

İHRACAT REHBERİ

Fabrika kapısı satış fiyatı	88,15 \$
-----------------------------	----------

2. Pazar Odaklı Fiyatlandırma Yöntemleri

a.Talep Odaklı Fiyatlandırma

Bazı işletmeler fiyatlandırmayı tüketicilerin talep yoğunluğu ile ilişkilendirmektedir.

Bu yöntem kullanıldığında;

- Maliyet düzeyleri aynı olsa dahi tüketicinin ilgisinin yoğun olduğu hallerde ürünler yüksek, düşük olduğu hallerde düşük düzeyde fiyatlandırılmaktadır.
- Fiyatlandırmada sunulan mal ya da hizmetin fiyatının, müşteri tarafından algılanan değer üzerinden gerçekleştirilmesi savunulmaktadır. Müşteri tarafından algılanan değer, ürün özellikleri, ürün performansı, ürün kullanımından elde edilen psikolojik fayda ve işletme tarafından sağlanan satış sonrası ve diğer hizmetler gibi bazı unsurlara dayanmaktadır.

Talep odaklı fiyatlandırmada müşterinin bir üretici tarafından teklif edilen ürünleri başka bir üretici tarafından üretilen ürünlerle karşılaştırarak değerlendirdiği kabul edilmektedir. Talep odaklı fiyatlandırmada ürün maliyeti, yalnızca ürünün firmanın ürün yelpazesinde tutulması gerekip gerekmediğini belirlemek için kullanılmaktadır. Ürünün kar marjına katkısı düşük düzeyde ise ürün yelpazesinden çıkarılması kararı alınmakta ve ürün özelliğinin değer/maliyet karşılaştırması yapılarak ürünün ilgili özelliği bulundurup bulundurmayaacağına karar verilmektedir.

Tüm ürünlerin belli bir dereceye kadar ikame edilebilir olmasına rağmen üreticiler ürün farklılaştırması ile ürünlerinin tüketiciler tarafından farklı algılanmasını sağlayabilmektedir. Ürün farklılaştırması üreticiye fiyat üzerinde belirli bir karar serbestisi sağlamaktadır. Ürün farklılaştırmasından elde edilebilen çok sayıda fayda nedeni ile ürün farklılaştırmasının pek çok türü bulunmuştur.

Ürün farklılaştırması türlerine ilişkin olarak aşağıdaki örnekler verilebilir:

- Teknik Performansa Göre: Televizyon setleri, buzdolapları v.s
- Paketleme Özelliklerine Göre: Kozmetik sektörü, sigaralar v.b.
- Fiziksel Özelliklere Göre (Tat gibi): Farklı aroma ve tatlılık düzeylerindeki meşrubatlar
- Reklam ve Tanıtıma Göre: Tüketicilerin gizli ihtiyaçlarının belirlenmesi ve bunlara göre ürün tanıtımının gerçekleştirilmesi
- Sunulan Hizmete Göre: Müşteriye sunulan hizmet avantajlarının gösterilmesi
- Talep Yoğunluğuna Göre: Talep yoğunluğuna göre farklı fiyatlar koyulması

İHRACAT REHBERİ

- Pazar Farklılaştırma: Pazarı bölümlere ayırmak; her bir Pazar bölümünün farklı değerleri olabilir.

b.Rekabet Odaklı Fiyatlandırma

Bu yaklaşım rakiplerin mevcut ya da beklenen davranışlarına dayanmaktadır. Bu yaklaşımı kullanan işletmeler kendi maliyetleri ya da pazar talebi ve fiyatları arasında sabit bir ilişki sürdürme arayışında değildir. Talep ya da maliyet yerine, rakipleri yaptığı için fiyatları korumaktadır.

Bu yaklaşımın başlıca türleri:

a) Going Rate Fiyatlandırma

Going rate fiyatlandırmada, lider firmalar piyasanın kaldırabileceği fiyatı belirlemektedir. Başka bir ifade ile işletmeler fiyatlarını, rakip lider firmaların belirledikleri fiyatları temel alarak sabitlemektedir.

Bu yaklaşım, işletmelerin rekabetçi bir pazarda homojen ürünleri pazarlamaya çalıştıkları ve fiyat belirlemede çok az seçeneğe sahip oldukları durumlarda uygulanmaktadır. Söz konusu yöntem işlenmemiş gıda, ağaç ürünleri, hammadde ve ara malları gibi sektörlerde kullanılmaktadır. Bu tür ürünlerin üretiminde en zor süreç maliyetlerin kontrolü olmaktadır. Maliyetlerin kontrolünde ise özellikle üretim ve dağıtım maliyetleri ön plana çıkmakta, tanıtım ve reklam bu ürünlerin pazarlanmasında fazla yer tutmadığı için bu faaliyetlerin maliyetleri toplam maliyetler içinde fazla yer tutmamaktadır.

Firmaların bu yöneme yönelmelerinin diğer bir nedeni de sadece birkaç büyük firmanın lider konumunda olduğu, diğer firmaların takipçi durumda oldukları oligopolistik bir piyasada faaliyette bulunmalarıdır. Oligopolistik piyasalarda fiyat seviyesi hakim firma tarafından kontrol edilmekte ya da lider firmaların aralarındaki toplu anlaşmalar ile belirlenmektedir. Bu tür pazar ortamlarında faaliyette bulunan işletmelerin fiyatı bir pazar payı artırma ya da kar artırma aracı olarak kullanmalarının mümkün olmaması nedeni ile işletmelerin ürünlerine yönelik talebi etkileyebilmeleri için başka yöntemler bulmaları gerekmektedir. Firmanın önündeki seçenekler aşağıda sıralanmaktadır:

- Firmalar, ürünlerinin imajını rakiplerinin ürünlerine göre fark yaratmak üzere değiştirebilirler. Bu, reklam faaliyetleri ve marka sadakati yaratılarak gerçekleştirilebilir.
- Hızlı ve zamanında teslimat, satış sonrası hizmetler ve ürün güvenilirliği kullanılabilir.
- Gelişen teknoloji de kullanılarak ürün özelliklerinde değişikliklere gidilebilir.

b) Kapalı Zarf Usulü Fiyatlandırma (Sealed Bid Pricing)

İHRACAT REHBERİ

Kapalı zarf usulü fiyatlandırmada, işletmeler fiyatlarını rakiplerinin fiyatlarının altında belirlemek amacı ile hareket etmektedir. Özellikle kamu alımlarında sunulan tekliflerde firmalar bu şekilde rekabet etmektedir. Yöntemde firmanın kendi maliyet ve talep tahminlerinden ziyade rakiplerin fiyatlandırmayı nasıl yapacağı önem taşımaktadır. Firmaların amacı sözleşmeyi kazanan firma olmak olduğu için, genel eğilim rakiplerin fiyatlarından daha düşük bir fiyat teklif etmektir.

F.İHRACAT FİYATININ UNSURLARI

- a. Ürünün fabrika maliyeti
- b. Üreticinin karı

(a+b) Fabrika Kapısında Teslim Fiyatı

- c. Paketleme ve Markalama
- d. Fabrikada Yükleme
- e. Limanlara, demiryollarına veya havaalanına ulaşım
- f. Liman/demiryolu/havaalanı kullanım masrafları ve bedelleri
- g. Belge masrafları (konışmento v.s.)
- h. Menşe Şahadetnamesi
- (a+i) FOB Fiyat

- i. Sigorta primi ve poliçe masrafı
- j. Deniz ya da hava taşımacılığı masrafları
- k. Liman/demiryolu/havaalanı kullanım masrafları
- (a+l) CIF Fiyat

- l. Varış yerinde boşaltım masrafları
- m. Gümrük vergileri ve diğer vergiler
- n. Kliring (gümrükten çekme) masrafları
- (a+o) Varış Fiyatı

- o. İthalatçının deposuna ulaşım
- p. İthalatçının kar payı
- q. Toptancının kar payı
- r. Perakendecinin kar payı
- (a+s) Tüketici Fiyatı

c.Paketleme ve markalama

İHRACAT REHBERİ

Ambalajlama giderleri, genelde malın fabrika kapısı fiyatı içinde kapsamaktadır. Ancak mal dökme veya ambalajsız alınmışsa, ya da malı ayrı bir ambalajla satmak gerekiyorsa, bu durumda ambalaj giderlerinin de ayrıca göz önünde tutulması ve birim ambalaj maliyetinin fiyata eklenmesi gerekmektedir.

Örnek: Dökme olarak alınan bir kimyasal maddeden bir varile 175 kg konulabildiği ve bir varilin bedelinin 35 YTL+KDV olduğu varsayılacak olursa, 1 tonun maliyeti = 35x 1000 kg /175 kg. olacaktır.

d.Taşıma giderleri

Malın bulunduğu yer yükleme yapılacak limana, garaja veya havaalanına uzak ise bu malın yükleme yerine nakli gerekecektir. Bu tür giderler özellikle malın deniz yolu, demiryolu veya havayoluyla nakliyesinde yükleme yerine kadar taşınmasında söz konusudur. İhraç edilecek mal, havayolu taşımasıyla gidecekse, mal doğrudan fabrikadan ya da depodan alınacağı için ek bir nakliye gideri olmayacaktır. Genelde kamyon başına ücret alındığında, taşıma ücreti mevcut mal miktarına bölünerek, birim nakliye gideri hesaplanmaktadır.

Örnek: 1.000 YTL nakliye bedeli ile 40 makine taşınmıştır. 1.000/40 her malın birim fiyatının belirlenmesinde eklenecek tutardır.

e.Yükleme Boşaltma giderleri

Malın taşınacağı araçta yükleme, boşaltma giderleri özellikle büyük kapasiteli teslimlerde önem kazanmaktadır. Miktarın artması ile yükleme, boşaltma gider tutarı fazlaşmaktadır. Malın yükleme, boşaltma ücretleri hacim, ağırlık, adet gibi esaslara bağlanabilmektedir.

Kamyonla yapılan sevkiyatlarda, imalatçı malı kamyon üzerinde teslim edeceğinden yükleme masrafları söz konusu olmamaktadır. Limanda yapılan yüklemelerde ise;

- Dökme gemiler için, liman işletmelerinin almış olduğu bir bedel bulunmaktadır. Bu değer ton başına limana göre değişmektedir.
- Konteynır yüklemelerinde konteynırın büyüklüğüne göre değişen değerlerde yükleme bedeli alınmaktadır. Konteynıra yüklenebilecek miktara göre birim maliyet fiyata ilave edilmektedir.

f.Finansman Giderleri (Vade Farkı)

Kredili satışlarda vadeye göre ürünün fiyatına eklenecek farkları ihracatçı satış politikasına ve mali yapısına göre karar vermelidir. Eğer firma, bunu kaldıramayacaksa, kredili satışa girmek risk olacaktır. Fiyat saptarken vade farkını müşterinin de

İHRACAT REHBERİ

benimseyeceği bir tutarda yapmak için en uygun yol, o ülkedeki teklif edilen vadeye karşılık gelen faiz hadlerini esas almaktır. Firmanın daha yüksek bir oran önermesi, müşteriyi bu malı ya iç piyasadan ya da daha uygun diğer piyasalardan almaya yönlendirecektir.

g.Banka giderleri

İhracat sırasında veya ihracattan sonra kullanılan ihracat kredilerinin maliyetlerini firma, şüphesiz mal tutarına ekleyecektir. Türkiye'deki bankalar ihracat hizmetlerinden dolayı, akreditif bedeli üzerinden değişen oranlarda karşılık almaktadırlar.

h.Doküman Giderleri

İhracat için tescil, lisans, ruhsatname gibi belgelerin temini için yapılan giderler, konsolosluk tasdikleri, menşe şahadetnamesi, dolaşım belgesi vs. doküman giderleri, bunun yanında bitkisel ve hayvansal ürünlerin ihracında istenen belge ve ruhsatnameler için yapılan giderler ve benzerleri bu başlık altında maliyete dahil edilmektedir.

ı.Genel Giderler

Direkt ihraç edilecek malla ilgili ölçme, tartma, analiz, ekspertiz giderleri ve gözetim şirketlerine yapılan ödemeler bu kapsamdadır. Yukarıda belirtilmiş gider kalemlerinin toplamı F.O.B. maliyeti oluşturmaktadır.

i.Navlun

Malların ithalatçı ülkeye taşınma giderleridir. Navlun hesaplaması, maliyet kalemlerinin önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Birime düşen navlun miktarını bulmak için hesaplamaların doğru yapılması gerekmektedir.

Örneğin, adet cinsinden satışı yapılan bir malın gerek hacim ve gerekse ağırlık olarak navlun hesabının yapılması gerekmektedir.

C+F Maliyet (Cost and Freight) = Mal Bedeli + Navlun
C+F, Cost and Freight sözcüklerinin kısaltması olup "mal bedeli ve navlun" anlamındadır. Satıcı, gösterilen varış yerine malı gönderebilmek için gerekli tüm giderleri karşılamak zorundadır, ancak malla ilgili tüm zarar ve ziyan rizikolarıyla giderlerde meydana gelebilecek herhangi bir artma yükümlülüğü, mal yükleme limanında geminin küpeştesinden geçtiği andan itibaren satıcıdan alıcıya geçmektedir.

j.Sigorta

İHRACAT REHBERİ

İstendiği takdirde mallar sigorta ettirilebilir. Malın cinsine ve sigorta kapsamına göre maliyet değişebilmektedir. Yurtdışı Acenta, Komisyon Giderleri Yurtdışında firmanın temsilciğini yapan, firma adına firmanın işlerini takip eden ya da aracılık yapan firmalara ödenen giderler de maliyete katılmaktadır.

VI. İHRACATIN FİNANSMANI

A. EXIMBANK UYGULAMALARI

Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş./Türk Eximbank, 31 Mart 1987 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 3332 sayılı Kanun’un verdiği yetkiye istinaden 21 Ağustos 1987 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 87/11914 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

Türk Eximbank’ın temel amacı; ihracatın geliştirilmesi, ihraç edilen mal ve hizmetlerin çeşitlendirilmesi, ihraç mallarına yeni pazarlar kazandırılması, ihracatçıların uluslararası ticarette paylarının artırılması ve girişimlerinde gerekli desteğin sağlanması, ihracatçılar ile yurt dışında faaliyet gösteren müteahhitler ve yatırımcılara uluslararası piyasalarda rekabet gücü ve güvence kazandırılması, yurt dışında yapılacak yatırımlar ile ihracat maksadına yönelik yatırım malları üretim ve satışının desteklenerek teşvik edilmesidir.

Türkiye’de ihracatın kurumsallaşmış tek asli teşvik unsuru olan Türk Eximbank, bu amaca yönelik olarak ihracatçıları, ihracata yönelik üretim yapan imalatçıları ve yurt dışında faaliyet gösteren müteahhit ve girişimcileri kısa, orta ve uzun vadeli nakdi ve gayrinakdi kredi, sigorta ve garanti programları ile desteklemektedir. Türk Eximbank’ın, gelişmiş birçok ülkenin resmi destekli ihracat kredi kuruluşlarından farklı olarak kredi, garanti ve sigorta işlemlerini aynı çatı altında toplamış olması, ihracatçı firmalara verilen hizmetlerde bir bütünlük oluşturulmasına imkan tanımaktadır.

Türk Eximbank 2009 yılında 4,8 milyar ABD Doları tutarında nakdi kredi desteği ve 4,5 milyar ABD Doları tutarında sigorta/garanti imkanı sağlayarak ihracata toplam 9,3 milyar ABD Doları seviyesinde bir destek vermiştir. Böylece, Banka nakdi ve gayrinakdi destekleri ile Türkiye ihracatının % 9’una finansman desteği sağlamıştır.

Türk Eximbank’ın nominal sermayesi Eylül 2009’da 1,5 milyar TL’den 2 milyar TL’ye yükseltilmiş olup, 2009 yıl sonu itibarıyla bunun tamamı ödenmiştir. 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Banka’nın aktif toplamı ise 6,5 milyar TL’dir.

Üstlendiği özellikli görevler nedeniyle nitelikli insan kaynaklarına sahip Türk Eximbank’da temel işlem birimlerindeki profesyonel kadroların yaş ortalaması 42 olup, destek birimleriyle birlikte toplam 384 personel görev yapmaktadır.

Türk Eximbank’ın İstanbul ve İzmir’de birer şubesi, Denizli, Kayseri, Gaziantep, Bursa, Adana ve Trabzon’da ise irtibat bürosu bulunmaktadır.

İHRACAT REHBERİ

1. KREDİLER

Türk Eximbank, ihracatçıları, ihracata yönelik üretim yapan imalatçıları ve yurt dışında faaliyet gösteren girişimcileri kısa, orta-uzun vadeli nakdi ve gayrinakdi kredi programları ile desteklemektedir. Ayrıca, vadeli satış işlemlerini teşvik etmek ve bu yolla ihracat hacmini artırmak, yeni ve hedef pazarlara girilmesini kolaylaştırmak amacıyla vadeli ihracat alacaklarını iskonto etmektedir.

a. KISA VADELİ İHRACAT KREDİLERİ

Türk Eximbank ihracatçı ve ihracat bağlantılı mal üreten imalatçı firmalara, özellikle ihracata hazırlık döneminde finansman gereksinimlerinin karşılanması amacıyla, kısa vadeli ihracat kredileri tahsis etmektedir. Bu krediler TL ve döviz cinsinden, bankalar aracılığıyla veya doğrudan Türk Eximbank tarafından firmalara kullanılmaktadır.

• Sevk Öncesi İhracat Kredileri

Bankamızın en etkin uygulamaları arasında, 1989 yılından bu yana tüm ihracatçılara ulaşabilmek amacıyla ticari bankalar aracılığıyla kullanılan ve toplam Kısa Vadeli İhracat Kredileri içerisinde % 65-67’lik paya sahip olan Sevk Öncesi İhracat Kredileri ağırlıklı yer tutmaktadır. Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredisi (SÖİK-TL) ve Sevk Öncesi Döviz İhracat Kredisi (SÖİK-DVZ)’nden oluşan Sevk Öncesi İhracat Kredileri, bütün sektörleri kapsayan ve ihracatçıların imalat aşamasından başlanarak desteklenmesi amacıyla kullanılan kısa vadeli kredilerdir. Söz konusu kredilerde, firma ve ihracat riski aracı banka tarafından üstlenilmektedir. Bu nedenle, kredinin geri ödenmesinde sorun yaşanmamaktadır. Bu sistemin en önemli fonksiyonu ise, çok sayıda firmaya yönelik kredi işleminin yürütülebilmesine imkân sağlamasıdır.

Kredinin Amacı Nedir?

İhracatçı, imalatçı ve imalatçı-ihracatçıların ihracata hazırlık aşamasında finansman ihtiyaçlarını karşılamak

Krediden Kimler Yararlanabilir?

Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDTŞ), imalatçılar, imalatçı-ihracatçılar ve ihracatçı firmalar.

Kredinin Kullanım Şartları Nelerdir?

Kredi, Türk menşeli malların serbest dövizle, kesin olarak ihracı taahhüdü karşılığında kullanılmak üzere aracı bankalara tahsis edilir.

Kredilendirilecek Ürünler Nelerdir?

İHRACAT REHBERİ

Kanun, Kararname ve Tebliğler ile ihracı yasaklananların dışında kalan Türk menşeli her tür mal.

Kredilendirilmeyen İhracat Şekilleri Nelerdir?

- İhracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler
- Transit ticaret
- Takas (Özel takas hariç)
- Bedelsiz ihracat
- Reeksport
- Bağlı muamele
- Sınır ticareti
- Geçici ithalat

Kredi Başvuru Formları Nelerdir?

- Kredi talep formu
- Firma taahhütnamesi
- Firma bilgi formu
- Muvafakatname (Krediyi kullanacak firmanın imalatçı olması durumunda ihracatçı firmadan alınacaktır.)
- KÖY Kredi Talep Formu (SÖİK TL İhracat Kredisini talep eden firma KÖY kapsamında mukim imalatçı firma ise)

➤ **Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredis (SÖİK-TL)**

Kredi Nasıl Kullanılır?

- Limit tahsis edilen aracı bankalar vasıtası ile kullanılır.
- Aracı bankalar, uygun buldukları firmaların kredi başvuru formlarını Türk Eximbank'a gönderirler.
- Türk Eximbank kredi taleplerini değerlendirir.
- Kabul edilmesi halinde kredi, firma hesabına aktarılacak üzere aracı bankaya ödenir.
- Aracı bankalar hesaplarına intikal eden kredi tutarlarını aynı gün ilgili firma hesabına aktarırlar.
- Firmalar aracı bankanın krediyi kullandırım tarihinde, kendilerine ödediğini/ödemediğini 5 işgünü içinde yazılı olarak teyit ederler.

Firma Limiti Ne Kadardır?

Firma limiti 6 milyon TL'dir.

Kredi Tutarı Nedir?

Kredi tutarı, FOB ihracat taahhüdünün % 100'ünün TCMB Döviz Alış Kuru üzerinden hesaplanan TL karşılığıdır.

İHRACAT REHBERİ

Kredinin Vadesi Nedir?

Kredinin vadesi azami 360 gündür.

Kredinin Faiz Oranı ve Firma Maliyeti Nedir?

Krediye uygulanacak faiz oranları, para piyasaları yakından takip edilerek, Türk Eximbank tarafından belirlenir. Firmanın Eximbank nezdindeki riskine ve sigortalılık durumuna göre değişkendir. Aracı bankalar, bu oranların üzerine azami yıllık 1 (bir) puan ilave ederek firmalara yansıtabilirler.

İsteğe Bağlı Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Nedir?

Türk Eximbank'a Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası yaptıran firmalar, faiz indiriminden yararlanırlar.

Sigortalı firma için uygulanacak faiz indiriminin saptanmasında firmanın kredi kullandığı tarih itibarıyla sigortalılık durumu ile kredi talep formundaki firma beyanı esas alınacaktır. Sigortalı firma, riski açık kredilerin vadesi içinde poliçe süresinin sona ermesi halinde sigorta poliçesini yenileyecek ve bu konuda kredi müraعاتı bazında beyanda bulunup, kredi talep formunu imzalayacaktır.

Kredi Nasıl Geri Ödenir?

- 120 ve 180 gün vadeli kullandırılan kredilerde, kredinin anapara ve faizi en geç kredi vadesinde ödenir.
- 360 gün vadeli kullandırılan kredilerde ise anapara 180. ve 360. günlerde iki eşit taksitte, her iki dönemde de o dönem için tahakkuk edecek faizler ile birlikte geri ödenir.

İhracat Taahhüdü Nedir?

Kredi vadesi içinde fiilen gerçekleştirilmesi taahhüt edilen FOB ihracat tutarını ifade eder.

İhracat Taahhüdü Nasıl Kapatılır?

Firmalar, kredi talep aşamasında beyan ettikleri mallarla, taahhüt ettikleri FOB ihracat tutarının % 100' ünü kredi vadesi içinde gerçekleştirerek ihracat taahhütlerini aracı bankalar vasıtasıyla kapatacaklardır.

İhracat Taahhüdüne Saydırılmayacak İhracat İşlemleri Nelerdir?

Türk Eximbank Ülke Kredileri / Garanti Programları kapsamındaki ihracatlar ile diğer Kısa Vadeli Kredi Programları kapsamında taahhüde saydırılan ihracatlar.

Taahhüdün Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

- Geri ödeme aşamasında tespiti halinde; cari faiz oranlarından en yüksek olanının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak faiz ile birlikte tahsil edilir.

İHRACAT REHBERİ

- Taahhüt kapatma aşamasında tespiti halinde; cari faiz oranlarından en yüksek olanının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak faiz tutarı ile kredi kullanıcı firmadan daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz tutarı arasındaki fark tahsil edilir.
- BSMV Türk Eximbank tarafından KKDF ve Damga Vergisi ise aracı bankalar tarafından tahsil edilir.

Sigorta Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

Faiz indiriminden yararlanan firmalar;

- İhracat Kredi Sigortası yükümlülüklerini (Sigorta Poliçesi, Alıcı Limiti Onayı, Sevkiyat Bildirimi) yerine getirmemelerine bağlı olarak poliçelerinin Türk Eximbank tarafından iptal edilmesi durumunda, riski açık kredilerin en uzun vadesine ilaveten 6 ay süre ile Türk Eximbank Kısa Vadeli İhracat Kredileri'nden yararlanamazlar.
- Sigorta Poliçesini süresinden önce iptal etmeleri ve beyanda bulunmalarına rağmen riski açık kredi vadesi içinde sigorta poliçelerini yenilemedikleri takdirde, riski açık kredilerin en uzun vadesine ilaveten 6 ay süre ile faiz indiriminden yararlanamazlar.
- Tahakkuk eden sigorta prim borcunu vadesinde ödemedikleri takdirde Türk Eximbank Kısa Vadeli İhracat Kredileri'nden yararlanamaz.

Amaç ve Kural Dışı Kullanımlarda Aracı Bankalara Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

Kredinin; aracı bankalarca, hesaplarına aktarıldığı gün firmalara kullanırlırlmaması ya da geri ödemelerin zamanında yapılmaması gibi durumlarda, mevcut SÖİK cari faiz oranlarından en yüksek olanının 1,2 katı oranında cezai faiz ve bu faiz üzerinden BSMV tahsil edilir. Türk Eximbank'ca aracı bankalardan tahsil edilen cezai faiz ile BSMV tutarları hiç bir şekilde kredi kullanıcısı firmalara yansıtılmaz. Ayrıca firmalardan alınacak teyitler ile zamanında ödeme yapılmadığının ya da amaç ve kurallara aykırı bir kullanımın olduğu durumlarda aracı bankaların kredi limitleri geçici veya süresiz olarak iptal edilir.

➤ **Sevk Öncesi Türk Lirası Kalkınmada Öncelikli Yörelere İhracat Kredisi**

Krediden Kimler Yararlanabilir?

Kanuni veya iş merkezlerinin yanısıra, ekonomik ve ticari faaliyetlerini de Kalkınmada Öncelikli Yörelere (Gaziantep ili dâhil) icra eden imalatçı, imalatçı-ihracatçı ve ihracatçı (ihracatçının KÖY'de mukim olması ve ihracat konusu malın KÖY'de üretilmesi kaydıyla) firmalar.

Firma Limiti Ne Kadardır?

Tüm firmalar için 6 milyon TL'dir.

Kredinin Vadesi Nedir?

Kredinin vadesi azami **360 gündür**.

İHRACAT REHBERİ

Kredinin Faiz Oranı ve Firma Maliyeti Nedir?

Krediye uygulanacak faiz oranları, para piyasaları yakından takip edilerek, Türk Eximbank tarafından belirlenir. Firmanın Eximbank nezdindeki riskine ve sigortalılık durumuna göre değişkendir. Aracı bankalar, bu oranların üzerine azami yıllık 1 (bir) puan ilave ederek firmalara yansıtabilirler.

İsteğe Bağlı Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Nedir?

Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredisi'ndeki gibidir.

➤ **Sevk Öncesi Döviz İhracat Kredisi (SÖİK-DVZ)**

Kredinin Kullanım Şartları Nelerdir?

Türk menşeli malların serbest dövizle kesin olarak ihracı taahhüdü karşılığında kullanılır.

Firma Limiti Ne Kadardır?

Sevk Öncesi Döviz İhracat Kredisi firma limiti 10.000.000,- ABD Doları'dır.

Kredi Tutarı Nedir?

Kredi tutarı, taahhüt edilen FOB ihracat tutarının azami % 100'üdür.

Kredinin Vadesi Nedir?

Kredinin vadesi **360 gündür**.

Kredinin Döviz Cinsleri Nelerdir?

USD / EUR / JPY / GBP cinsinden döviz kredisi başvurusu yapılabilir.

Kredinin Faiz Oranı ve Firma Maliyeti Nedir?

Krediye uygulanacak faiz oranları, para piyasaları yakından takip edilerek, Türk Eximbank tarafından belirlenir. Firmanın Eximbank nezdindeki riskine, sigortalılık durumuna ve vadeye göre değişkendir. Aracı bankalar, bu oranların üzerine azami yıllık 0,50 puan ilave ederek firmalara yansıtabilir.

İsteğe Bağlı Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Nedir?

Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredisi'ndeki gibidir.

Kredi Nasıl Geri Ödenir?

- 120 ve 180 gün vadeli kullanılan kredilerde, kredinin anapara ve faizi en geç kredi vadesinde ödenir.
- 360 gün vadeli kredilerde ise 6 aylık dönemler itibarıyla anaparası eşit taksitlerle her dönem için tahakkuk edecek faizleri ile birlikte geri ödenir.

İHRACAT REHBERİ

Kredi döviz veya TL cinsinden ödenebilir. TL olarak ödemelerde Türk Eximbank'ın bildirdiği kur kullanılır. Kredinin vadeden önce kısmen veya tamamen geri ödenme imkânı da mevcuttur.

İhracat Taahhüdü Nedir?

Kredi vadesi içinde kredinin anapara, faiz ve aracı banka komisyonu toplamı kadar gerçekleştirilmesi taahhüt edilen FOB ihracat tutarını ifade eder.

İhracat Taahhüdü Nasıl Kapatılır?

Firmalar; kredi talep aşamasında beyan ettikleri mallarla kredinin anapara, faiz ve aracı banka komisyonu toplamı kadar FOB ihracatı kredi vadesi içinde gerçekleştirerek, ihracat taahhütlerini aracı bankalar vasıtasıyla kapatacaklardır.

İhracat Taahhüdüne Saydırılmayacak İhracat İşlemleri Nelerdir?

Türk Eximbank Ülke Kredileri / Garanti Programları kapsamındaki ihracatlar ile diğer Kısa Vadeli Kredi Programları kapsamında taahhüde saydırılan ihracatlar.

Taahhüdün Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredisi'ndeki gibidir.

Sigorta Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredisi'ndeki gibidir.

Amac ve Kural Dışı Kullanımlarda Aracı Bankalara Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredisi'ndeki gibidir.

• **Dış Ticaret Şirketleri (DTŞ) Kısa Vadeli İhracat Kredisi**

İhracatçılarımızın Bankamızdan direkt olarak kredi kullanmalarına imkan sağlayan Dış Ticaret Şirketleri Kısa Vadeli İhracat Kredisi ile Dış Ticaret Sermaye Şirketleri (DTSS) ve Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDTŞ)'nin ihracata hazırlık dönemi finansman ihtiyaçlarının uygun vade ve maliyet ile karşılanması, böylece ihracat performanslarının artışının teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Kredi, Yeni Türk Lirası ve döviz cinsinden, Türk Eximbank Genel Müdürlüğü ile İstanbul ve İzmir şubeleri tarafından doğrudan kullanılmaktadır.

➤ **DTŞ Kısa Vadeli Türk Lirası İhracat Kredisi**

Bu kredi programının aşağıda belirtilenler dışında kalan özellikleri Sevk Öncesi İhracat Kredisi Programı'nda açıklanan hususlar doğrultusunda düzenlenmiştir. Kredi kullanıcılarına kolaylık sağlamak amacıyla, Eximbank kredilerinde yeknesak uygulamalar benimsenmiştir.

İHRACAT REHBERİ

Kredinin Amacı Nedir?

Dış Ticaret Sermaye Şirketleri (DTSS) ve Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDŞ)'nin ihracat faaliyetleri ile ilgili finansman ihtiyaçlarını karşılamak.

Krediden Kimler Yararlanabilir?

Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca, takvim yılı itibarıyla DTSS ve SDŞ statüsü verilmiş ve kredibiliteleri Türk Eximbank tarafından olumlu bulunan firmalar.

Kredi Başvuru Formları Nelerdir?

- Kredi Talep Formu
- İmza Sirküleri
- Ticaret Sicili Gazetesi
- İhracat Taahhüdünün Dağılımı
- Son üç yıla ait (Yeminli Mali Müşavirler tarafından tescil edilmiş) Hesap Durum Belgesi, Bilanço ve Gelir Tablolarının orijinal nüshaları
- Faks Sözleşmesi (Noter Tasdikli)
- Vergi Kimlik Numarası
- Teminat mektubu düzenleyecek olan bankadan getirilecek Niyet Mektubu
- Firmayı Tanıtıcı Bilgi

Kredi Nasıl Kullanılır?

- Limit tahsis edilen firmalara doğrudan Türk Eximbank tarafından kullanılır.
- Türk Eximbank kredi taleplerini değerlendirir. Kabul edilmesi halinde teminatların tesis edilmesi ve Genel Kredi Sözleşmesi'nin imzalanmasından sonra kredi, en kısa sürede EFT sistemi aracılığıyla firmanın banka hesabına aktarılır.

Ne Tür Teminatlar Kabul Edilmektedir?

- Banka Teminat Mektubu ve/veya;
- Devlet İç ve Dış Borçlanma Senetleri.

Ayrıca,

- Genel Kredi Sözleşmesi (Noter Onaylı),
- Firma Taahhütnamesi (Noter Onaylı).

Firma Limiti Ne Kadardır?

Firmanın bir önceki takvim yılı performansı, kredibilitesi, limit kullanım oranı ve diğer faktörler dikkate alınarak, Türk Eximbank tarafından ABD Doları bazında tek bir limit olarak belirlenir.

Kredi Tutarı Nedir?

Kredi tutarı, FOB ihracat taahhüdünün % 100'ünün TCMB Döviz Alış Kuru üzerinden hesaplanan TL karşılığıdır.

İHRACAT REHBERİ

Kredinin Vadesi Nedir?

Kredinin vadesi azami **180 gündür**.

İhracat Taahhüdü Nedir?

Kredi vadesi içinde fiilen gerçekleştirilmesi taahhüt edilen FOB ihracat tutarını ifade eder.

İhracat Taahhüdü Nasıl Kapatılır?

Firmalar; kredi vadesi içinde taahhüt edilen tutar kadar gerçekleştirilen ihracata ait belgelerle Türk Eximbank'a başvuruda bulunurlar.

İhracat Taahhüdüne Saydırılmayacak İhracat İşlemleri Nelerdir?

Türk Eximbank Ülke Kredileri/ Garanti Programları kapsamındaki ihracatlar ile diğer Kısa Vadeli İhracat Kredi Programları kapsamında taahhüde saydırılan ihracatlar, DTŞ Kredilerinin ihracat taahhüt hesabının kapatılmasında kullanılamaz.

Kredilendirilmeyen İhracat Şekilleri Nelerdir?

Sevk Öncesi İhracat Kredisi'ndeki gibidir.

Taahhüdün Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

- Geri ödeme aşamasında, taahhüdün gerçekleşmediğinin tespiti halinde taahhüdün gerçekleşmeyen kısmı için; kredi kullandırım tarihinde Türk Eximbank DTŞ Kısa Vadeli TL Kredileri'ne uygulanan akdi faiz oranı ile kredi geri ödeme tarihinde kredi programı bazında geçerli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak temerrüt faizi ile vergi ve fonlar birlikte tahsil edilir.
- Taahhüt kapatma aşamasında, taahhüdün gerçekleşmediğinin tespiti halinde; taahhüdün gerçekleşmeyen kısmı için; Türk Eximbank DTŞ Kısa Vadeli TL Kredileri'ne uygulanan akdi faiz oranı ile kredi taahhüüt kapatma tarihinde kredi programı bazında geçerli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak temerrüt faizi ile kredi kullanıcısı firmadan daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz tutarları arasındaki fark ile vergi ve fonlar birlikte tahsil edilir.

İsteğe Bağlı Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Nedir?

Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredisi'ndeki gibidir.

Sigorta Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredisi'ndeki gibidir.

Kredinin Vadesinde Geri Ödenmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

İHRACAT REHBERİ

Kredinin ödenmesi gereken tarihten fiilen ödendiği tarihe kadar geçen süre için, kredi vadesi itibarıyla Türk Eximbank DTŞ Kısa Vadeli TL İhracat Kredisi'ne uygulanan cari en yüksek faiz oranının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak temerrüt faizi ile vergi ve fonlar tahsil edilir.

➤ **DTŞ Kısa Vadeli Döviz İhracat Kredisi**

Bu kredi programının aşağıda belirtilenler dışında kalan özellikleri Sevk Öncesi İhracat Kredisi Programı'nda açıklanan hususlar doğrultusunda düzenlenmiştir. Kredi kullanıcılarına kolaylık sağlamak amacıyla, Eximbank kredilerinde yeknesak uygulamalar benimsenmiştir.

Kredinin Amacı Nedir?

Dış Ticaret Sermaye Şirketleri (DTŞŞ) ve Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDŞ)'nin ihracat faaliyetleri ile ilgili finansman ihtiyaçlarını karşılamak.

Krediden Kimler Yararlanabilir?

Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca takvim yılı itibarıyla DTŞŞ ve SDŞ statüsü verilmiş ve kredibilite Türkiye Eximbank tarafından olumlu bulunan firmalar.

Kredi Başvuru Formları Nelerdir?

- Kredi Talep Formu
- İmza Sirküleri
- Ticaret Sicili Gazetesi
- İhracat Taahhüdünün Dağılımı
- Son üç yıla ait (Yeminli Mali Müşavirler tarafından tescil edilmiş) Hesap Durum Belgesi, Bilanço ve Gelir Tablolarının orijinal nüshaları
- Faks Sözleşmesi (Noter Tasdikli)
- Vergi Kimlik Numarası
- Teminat mektubu düzenleyecek olan bankadan getirilecek Niyet Mektubu
- Firmayı Tanıtıcı Bilgi

Kredi Nasıl Kullanılır?

- Limit tahsis edilen firmalara doğrudan Türk Eximbank tarafından USD/JPY/EUR/GBP cinsinden kullanılır.
- Türk Eximbank kredi taleplerini değerlendirir. Kabul edilmesi halinde teminatların tesis edilmesi ve Genel Kredi Sözleşmesi'nin imzalanmasından sonra kredi (TL karşılığı), en kısa sürede EFT sistemi aracılığıyla firmanın banka hesabına aktarılır.

Ne Tür Teminatlar Kabul Edilmektedir?

İHRACAT REHBERİ

- Banka Teminat Mektubu (Döviz kredisinde, kredinin kullanıldığı döviz cinsinden düzenlenmiş) ve/veya;
- Devlet İç ve Dış Borçlanma Senetleri.

Ayrıca,

- Genel Kredi Sözleşmesi (Noter Onaylı),
- Firma Taahhütnamesi (Noter Onaylı).

Firma Limiti Ne Kadardır?

Firmanın bir önceki takvim yılı performansı, kredibilitesi, limit kullanım oranı ve diğer faktörler dikkate alınarak, Türk Eximbank tarafından ABD Doları bazında tek bir limit olarak belirlenir.

Kredi Tutarı Nedir?

Kredi tutarı, FOB ihracat taahhüdünün % 100'ünün kullanım gününde Türk Eximbank tarafından tespit edilen döviz alış kuru üzerinden hesaplanan TL karşılığıdır.

Kredinin Vadesi Nedir?

Kredinin vadesi azami 180 gündür.

İhracat Taahhüdü Nedir?

Kredi vadesi içinde; kredinin anapara ve faiz toplamı kadar gerçekleştirilmesi taahhüt edilen FOB ihracat tutarını ifade eder.

İhracat Taahhüdü Nasıl Kapatılır?

Firmalar; kredi vadesi içinde, kredinin anapara ve faiz toplamı kadar gerçekleştirilen ihracata ait belgelerle Türk Eximbank'a başvuruda bulunurlar.

İhracat Taahhüdüne Saydırılmayacak İhracat İşlemleri Nelerdir?

Türk Eximbank Ülke Kredileri/ Garanti Programları kapsamındaki ihracatlar ile diğer Kısa Vadeli İhracat Kredi Programları kapsamında taahhüde saydırılan ihracatlar, DTŞ Kredilerinin ihracat taahhüt hesabının kapatılmasında kullanılamaz.

Kredilendirilmeyen İhracat Şekilleri Nelerdir?

Sevk Öncesi İhracat Kredisi'ndeki gibidir.

Taahhüdün Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

- Geri ödeme aşamasında, taahhüdün gerçekleşmediğinin tespiti halinde taahhüdün gerçekleşmeyen kısmı için; kredi kullandırım tarihinde Türk Eximbank DTŞ Kısa Vadeli DVZ Kredileri'ne uygulanan akdi faiz oranı ile kredi geri ödeme tarihinde kredi programı bazında geçerli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak temerrüt faizi ile vergi ve fonlar birlikte tahsil edilir.

İHRACAT REHBERİ

- Taahhüt kapatma aşamasında, taahhüdün gerçekleşmediğinin tespiti halinde; taahhüdün gerçekleşmeyen kısmı için; Türk Eximbank DTŞ Kısa Vadeli DVZ Kredileri'ne uygulanan akdi faiz oranı ile kredi taahhüt kapatma tarihinde kredi programı bazında geçerli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak temerrüt faizi ile kredi kullanıcısı firmadan daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz tutarları arasındaki fark ile vergi ve fonlar birlikte tahsil edilir.

İsteğe Bağlı Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Nedir?

Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredisi'ndeki gibidir.

Sigorta Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredisi'ndeki gibidir.

Kredinin Vadesinde Geri Ödenmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

Kredi anapara ve faizlerinin ödenmesi gereken tarihten, fiilen ödendiği tarihe kadar geçen süre için, Türk Eximbank DTŞ Kısa Vadeli Döviz İhracat Kredisi'ne uygulanan faiz oranlarından cari en yüksek olanının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak temerrüt faizi, vergi ve fonlar tahsil edilir.

• İhracata Hazırlık Kredileri

İhracatçılarımızın Bankamızdan direkt olarak kredi kullanmalarına imkân sağlayan İhracata Hazırlık Kredileri ile ihracata yönelik mal üreten imalatçı ve ihracatçıların uluslararası piyasalarda rekabet güçlerinin artırılması ve ihracat projelerinin ihracata hazırlık aşamasında desteklenmesi amaçlanmaktadır. Kredi, Türk Lirası ve döviz cinsinden, Dış Ticaret Sermaye Şirketleri (DTŞŞ) ve Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDTŞ) dışındaki firmalara aracı banka olmaksızın doğrudan kullanılmaktadır.

➤ İhracata Hazırlık TL Kredisi

Krediden Kimler Yararlanabilir?

Dış Ticaret Sermaye Şirketleri ve Sektörel Dış Ticaret Şirketleri hariç,

- İmalatçı/ihracatçı
- İhracatçı veya
- İhraca yönelik mal üreten, imalatçı vasfını haiz firmalar

Kredi Kullanım Şartları Nelerdir?

- Söz konusu krediden son üç takvim yılı ortalama veya kredi başvuru tarihinden geriye dönük 12 (on iki) aylık ihracat performansının en az 200 bin ABD Doları tutarında olan veya ihracata yeni başlayan firmalar yararlanır.
- Kredi, ihracat taahhüdü karşılığında ve malların serbest dövizle ihraç edilmesi koşulu ile kullanılır.

İHRACAT REHBERİ

Kredi Başvuru Formları Nelerdir?

- Kredi Talep Formu,
- İhracat Taahhüdünün Dağılım Formu,
- İhracata aracılık eden firma beyan formu,
- Özel Fatura kapsamındaki ihracat tutarını gösterir belge,
- İlk defa ihracat yapacak olan firmaların kredi talebine konu, alıcı ile satıcı arasında yapılmış, ihracat bağlantısını gösterir belge,
- Son üç yıla ait Hesap Durumu Belgesi, bilanço ve kar/zarar cetvellerinin (gelir tablolarının) orijinal nüshaları,
- Muvafakatname,
- Faks Sözleşmesi (Noter onaylı),
- Firmayı tanıttıcı bilgi.

Uygulama Esasları eklerine TÜRK EXIMBANK web sitesinden ulaşılabilir.

Kredi Nasıl Kullanılır?

Firma analizini müteakip, başvurusu uygun bulunan ve kendilerine limit tahsis edilen firmalara kredi EFT sistemi aracılığı ile aktarılır.

Ne Tür Teminatlar Kabul Edilmektedir?

Türk Eximbank tarafından uygun bulunan kredi başvurusu için, kredinin anapara, faiz ve taahhüt riskleri (kredi riski) toplamının % 100'ü oranında asli teminat tesis edilir. Ancak, KGF kefaleti ile kullanılacak kredilerde kredi tutarı KGF'nin firma için belirleyeceği kefalet tutarı dikkate alınarak Bankamızca belirlenir. Bankamızca kabul edilen asli teminatlar şunlardır:

- Banka Teminat Mektubu (Döviz kredisinde, kredinin kullandırıldığı döviz cinsinden düzenlenmiş) ve/veya,
- Devlet İç ve Dış Borçlanma Senetleri,
- Kredi vadesi ile uyumlu ve kredinin kullandırılacağı para cinsinden düzenlenen Kredi Geri Ödeme Kefalet Sözleşmesi ile tesis edilen KGF kefaleti.

Bunlara ilaveten her bir kredi kullandırımında anapara tutarında düzenlenmiş,

- Genel Kredi Sözleşmesi (noter tasdikli),
- Firma Taahhütnamesi (noter tasdikli) alınır.

Firma Limiti Ne Kadardır?

Firma limiti, Türk Lirası ve döviz kredilerinin toplamı olmak üzere azami 10.000.000,- ABD Doları olup, TL kredilerin toplam riski her halükarda 10 milyon TL'ni aşmayacaktır. Bu tutarlar, firma performansı ile bağlantılı ve nispi olarak Bankamızca belirlenecektir. İhracata yeni başlayan firmalara kullandırılacak Türk Lirası ve döviz kredilerinin toplamı ise azami 100.000,- ABD Doları'dır.

İHRACAT REHBERİ

Kredi Tutarı Nedir?

FOB ihracat taahhüdünün % 100'ü kredilendirilmektedir.

Kredinin Vadesi Nedir?

Kredinin vadesi azami 360 gündür.

Kredi Nasıl Geri Ödenir?

- 120 gün ve 180 gün vadeli kullandırılan kredilerde, kredinin anapara ve faizi en geç kredi vadesinde geri ödenir.
- 360 gün vadeli kullandırılan kredilerde ise anapara 180. ve 360. günlerde iki eşit taksitte, her iki dönem için tahakkuk edecek faizleri ile birlikte geri ödenir.

Kredinin Vadesinde Geri Ödenmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

Kredi anapara ve faizinin ödenmesi gereken tarihten, fiilen ödendiği tarihe kadar geçen süre için, Türk Eximbank İhracata Hazırlık Türk Lirası Kredisi'ne uygulanan akdi faiz oranı ile geri ödeme tarihinde kredi programı bazında geçerli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak temerrüt faizi, vergi ve fonlar tahsil edilir.

İhracat Taahhüdü Nedir?

Kredi vadesi içinde fiilen gerçekleştirilmesi taahhüt edilen FOB ihracat tutarını ifade eder.

İhracat Taahhüdü Nasıl Kapatılır?

Firmalar, kredi vadesi içinde taahhüt edilen tutar kadar gerçekleştirilen ihracata ait belgelerle kredi vadesini takip eden 30 gün içerisinde Türk Eximbank'a başvuruda bulunurlar.

İhracat Taahhüdüne Saydırılmayacak İhracat İşlemleri Nelerdir?

- Türk Eximbank Ülke Kredileri/Garanti Programları,
- Diğer Kısa Vadeli İhracat Kredi Programları,
- Kredilendirilmeyen ihracat şekilleri, kapsamındaki ihracatlar kredi taahhüdüne saydırılmaz.

Taahhüdün Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

- Geri ödeme aşamasında, Türk Eximbank İhracata Hazırlık Türk Lirası Kredileri'ne uygulanan akdi faiz oranı ile geri ödeme tarihinde kredi programı bazında geçerli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanın 1,2 katı üzerinden hesaplanacak faiz ile vergi ve fonlar tahsil edilir.
- Taahhüt kapatma aşamasında, Türk Eximbank İhracata Hazırlık Türk Lirası Kredileri'ne uygulanan akdi faiz oranı ile taahhüt kapatma tarihinde kredi programı bazında geçerli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanın 1,2 katı üzerinden hesaplanacak faiz tutarı ile kredi kullanıcısı firmadan daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz tutarı arasındaki fark ile vergi ve fonlar tahsil edilir.

İHRACAT REHBERİ

İsteğe Bağlı Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Nedir?

Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredisi'ndeki gibidir.

Sigorta Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredisi'ndeki gibidir.

➤ **İhracata Hazırlık Döviz Kredisi**

Bu kredi programının aşağıda belirtilenler dışında kalan özellikleri Sevk Öncesi İhracat Kredisi Programı'nda açıklanan hususlar doğrultusunda düzenlenmiştir. Kredi kullanıcılarına kolaylık sağlamak amacıyla, Türk Eximbank kredilerinde yeknesak uygulamalar benimsenmiştir.

Krediden Kimler Yararlanabilir?

Dış Ticaret Sermaye Şirketleri ve Sektörel Dış Ticaret Şirketleri hariç,

- İmalatçı/ihracatçı
- İhracatçı veya
- İhraca yönelik mal üreten, imalatçı vasfını haiz firmalar

Kredi Kullanım Şartları Nelerdir?

- Söz konusu krediden son üç takvim yılı ortalama veya kredi başvuru tarihinden geriye dönük 12 (on iki) aylık ihracat performansının en az 200 bin ABD Doları tutarında olan veya ihracata yeni başlayan firmalar yararlanır.
- Kredi, ihracat taahhüdü karşılığında ve malların serbest dövizle ihraç edilmesi koşulu ile kullanılır.

Kredi Başvuru Formları Nelerdir?

- Kredi Talep Formu,
- İhracat Taahhüdünün Dağılım Formu,
- **EXIMBANK** Firmaca imzalanıp kaşelenmiş Gümrük Beyannamesi bazında FOB/ Dolar ihracat tutarını gösterir belge,
- İhracata aracılık eden firma beyan formu,
- Özel Fatura kapsamındaki ihracat tutarını gösterir belge,
- İlk defa ihracat yapacak olan firmaların kredi talebine konu, alıcı ile satıcı arasında yapılmış, ihracat bağlantısını gösterir belge,
- Son üç yıla ait Hesap Durumu Belgesi, bilanço ve kar/zarar cetvellerinin (gelir tablolarının) orijinal nüshaları,
- Muvafakatname,
- **EXIMBANK** Vergi Kimlik Numarası'na ilişkin belge, ilgili odaca orijinal tasdikli Kapasite Raporu örneği, kuruluş ve son değişikliklere ilişkin Ticaret Sicili Gazetesi fotokopisi,

İHRACAT REHBERİ

- **EXIMBANK** Altı aydan eski tarihli olmamak kaydıyla, şirketi temsil ve ilzama yetkili kişilerin noter tasdikli imza sirküleri,
- **EXIMBANK** Niyet Mektubu,
- **EXIMBANK** Kredi Garanti Fonu (KGF) kefaletiyle kullanılacak kredilerde KGF tarafından düzenlenecek niyet mektubu,
- Faks Sözleşmesi (Noter onaylı),
- Firmayı tanıttıcı bilgi.

Uygulama Esasları eklerine TÜRK EXIMBANK web adresinden ulaşılabilir.

Kredi Nasıl Kullanılır?

Firma analizini müteakip, başvurusu uygun bulunan ve kredilerine limit tahsis edilen firmalar, krediyi ABD Doları, EUR, GBP veya JPY olarak kullanabilir.

- Kredinin YTL karşılığı EFT sistemi aracılığı ile firmaya aktarılır.

Ne Tür Teminatlar Kabul Edilmektedir?

Türk Eximbank tarafından uygun bulunan kredi başvurusu için, kredinin anapara, faiz ve taahhüt riskleri (kredi riski) toplamının % 100'ü oranında asli teminat tesis edilir. Ancak, KGF kefaleti ile kullanılacak kredilerde kredi tutarı KGF'nin firma için belirleyeceği kefalet tutarı dikkate alınarak Bankamızca belirlenir. Bankamızca kabul edilen asli teminatlar şunlardır:

- Banka Teminat Mektubu (Döviz kredisinde, kredinin kullanıldığı döviz cinsinden düzenlenmiş) ve/veya,
- Devlet İç ve Dış Borçlanma Senetleri,
- Kredi vadesi ile uyumlu ve kredinin kullanılacağı para cinsinden düzenlenen Kredi Geri Ödeme Kefalet Sözleşmesi ile tesis edilen KGF kefaleti.

Bunlara ilaveten her bir kredi kullanımında anapara tutarında düzenlenmiş,

- Genel Kredi Sözleşmesi (noter tasdikli),
- Firma Taahhütnamesi (noter tasdikli) alınır.

Firma Limiti Ne Kadardır?

Firma limiti, Yeni Türk Lirası ve döviz kredilerinin toplamı olmak üzere azami 10.000.000,- ABD Doları olup, bu tutarlar, firma performansı ile bağlantılı ve nispi olarak Bankamızca belirlenecektir.

İhracata yeni başlayan firmalara kullanılacak Türk Lirası ve döviz kredilerinin toplamı ise azami 100.000,- ABD Doları'dır.

Kredi Tutarı Nedir?

Kredi tutarı; FOB ihracat taahhüdünün % 100'ünün kullanım gününde Bankamız tarafından tespit edilen döviz alış kuru üzerinden hesaplanan TL karşılığıdır.

Kredinin Vadesi Nedir?

← **Biçimlendirilmiş:** Madde İşaretleri ve Numaralandırma

← **Biçimlendirilmiş:** Madde İşaretleri ve Numaralandırma

İHRACAT REHBERİ

Kredinin vadesi azami 360 gündür.

Kredi Nasıl Geri Ödenir?

- 120 gün ve 180 gün vadeli kullandırılan kredilerde, kredinin anapara ve faizi en geç kredi vadesinde TL veya döviz olarak geri ödenir.
- 360 gün vadeli kullandırılan kredilerde anapara 180 inci ve 360 ıncı günlerde iki eşit taksitte; her dönem için tahakkuk edecek faizleri ile birlikte TL veya döviz olarak geri ödenir.

Kredinin Vadesinde Geri Ödenmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

Kredi anapara taksitleri ve dönem faizlerinin ödenmesi gereken tarihten, fiilen ödendiği tarihe kadar geçen süre için, Türk Eximbank İhracata Hazırlık Döviz Kredisi'ne uygulanan akdi faiz oranı ile kredi geri ödeme tarihinde kredi programı bazında geçerli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanın 1,2 katı üzerinden hesaplanacak temerrüt faizi, vergi ve fonlar tahsil edilir.

İhracat Taahhüdü Nedir?

Kredi vadesi içinde, kredinin anapara ve faiz toplamı kadar gerçekleştirilmesi taahhüt edilen FOB ihracat tutarını ifade eder.

İhracat Taahhüdü Nasıl Kapatılır?

Firmalar; kredi vadesi içinde kredinin anapara ve faiz toplamı kadar gerçekleştirilen ihracata ait belgelerle kredi vadesini takip eden 30 gün içerisinde Türk Eximbank'a başvuruda bulunurlar.

İhracat Taahhüdüne Saydırlamayacak İhracat İşlemleri Nelerdir?

- Türk Eximbank Ülke Kredileri/Garanti Programları,
- Diğer Kısa Vadeli İhracat Kredi Programları,
- Kredilendirilmeyen ihracat şekilleri, kapsamındaki ihracatlar kredi taahhüdüne saydırlmaz.

Taahhüdün Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

- Geri ödeme aşamasında, Türk Eximbank İhracata Hazırlık Döviz Kredileri'ne uygulanan akdi faiz oranı ile geri ödeme tarihinde kredi programı bazında geçerli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanın 1,2 katı üzerinden hesaplanacak faiz ile vergi ve fonlar tahsil edilir.
- Taahhüt kapatma aşamasında, Türk Eximbank İhracata Hazırlık Döviz Kredileri'ne uygulanan akdi faiz oranı ile taahhüt kapatma tarihinde kredi programı bazında geçerli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak faiz ile kredi kullanıcısı firmadan daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz tutarı arasındaki fark ile vergi ve fonlar tahsil edilir.

İsteğe Bağlı Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Nedir?

İHRACAT REHBERİ

Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredisi'ndeki gibidir.

Sigorta Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredisi'ndeki gibidir.

• **KOBİ İhracata Hazırlık Kredileri**

Yasal statüsü ne olursa olsun, bir veya birden çok gerçek veya tüzel kişiye ait olup; 250 kişiden az yıllık çalışan istihdam eden, yıllık net satış hasılatı ve / veya mali bilançosu yirmibeş milyon YTL'ni aşmayan, bağımsız işletme tanımına giren, imalatçı, imalatçı - ihracatçı özelliğine sahip mikro, küçük ve orta büyüklükteki işletmeler kısaca "KOBİ"ler, ihracat taahhüdü karşılığında ve malların serbest dövizle ihraç edilmesi koşulu ile kredilendirilir. Kredinin limiti 100.000.-Dolar, vadesi 360 gündür.

Türk Eximbank tarafından uygun bulunan kredi başvurusu için asli teminat olarak; Bankamız nezdinde teminat mektubu limiti olan bankalardan alınan, kredinin kullandırılacağı para birimi cinsinden düzenlenen ve kredinin anapara, faiz ve taahhüt riskleri toplamının (kredi riski) % 100'ü oranında kesin banka teminat mektubu veya kredi vadesi ile uyumlu, kredinin anapara, faiz ve taahhüt riskini içerecek tutarda ve kredinin kullandırılacağı para birimi cinsinden düzenlenen Kredi Geri Ödeme Kefalet Sözleşmesi ile tesis edilen KGF kefaleti ve/veya Devet İç/Dış Borçlanma Seneti alınır.

➤ **KOBİ İhracata Hazırlık TL Kredisi**

Krediden Kimler Yararlanabilir?

- İmalatçı/ihracatçı,
- İhracata yönelik mal üreten, imalatçı vasfını haiz KOBİ niteliğindeki firmalar yararlanır.

Kredi Kullanım Şartları Nelerdir?

Kredi, ihracat taahhüdü karşılığında ve malların serbest dövizle ihraç edilmesi koşulu ile kullanılacaktır.

Kredi Başvuru Formları Nelerdir?

Firma, yukarıda bahsi geçen a, b, e ve g bentlerinde belirtilen belgelerin yanı sıra aşağıda belirtilen belgelerle birlikte, Türk Eximbank'a doğrudan başvuracaktır.

- Kredi Talep Formu,
- KOBİ Beyan Formu (Ek: 2) (yılda bir defa alınacaktır),
- Son hesap döneminde sigortalı çalışanlara ait SSK Prim Bildirgeleri ile tahakkuk fişleri (yılda bir defa alınacaktır),
- Kullanılacak krediye esas ihracata konu olan malın ihracatçısının farklı olması halinde, kredi talebinde bulunan imalatçının, ihracatçıdan imzalı ve firma kaşeli

İHRACAT REHBERİ

olarak alacağı ekte örneği bulunan muvafakatname, muvafakatname veren firmanın 6 aydan eski tarihli olmamak kaydı ile noter tasdikli imza sirküleri,

- Son üç yıla ait Hesap Durumu Belgesi, bilanço ve kar/zarar cetvellerinin/gelir tablolarının orijinal nüshalarının 01.06.1989 tarihli ve 3568 sayılı Kanuna göre ruhsat almış, denetim yetkisine sahip yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir tarafından denetlenmiş (denetim raporu düzenlenmiş) olması aranacaktır. KOBİ İhracata Hazırlık Kredileri'nden yararlanabilmek için en az 2 mali yıl esasına göre düzenlenmiş Hesap Durumu Belgesi ile eki bilanço, kar-zarar cetvellerinin/gelir tablolarının ibrazı zorunludur.
- Vergi Kimlik Numarası'na ilişkin belge, ilgili odaca orijinal tasdikli Kapasite Raporu örneği, kuruluş ve son değişikliklere ilişkin Ticaret Sicili Gazetesi orijinalleri veya noter tasdikli fotokopileri,
- Altı aydan eski tarihli olmamak kaydıyla, şirketi temsil ve ilzama yetkili kişilerin noter tasdikli imza sirküleri,

Banka teminat mektubu ile talep edilen kredilerde:

- Teminat mektubunu düzenleyecek bankadan getirilecek "Niyet Mektubu" (Ek:5),
- Kredi Garanti Fonu (KGF) kefaleti ile talep edilen kredilerde:
- KGF tarafından düzenlenecek "Niyet Mektubu" (Ek: 11)
- Fax Sözleşmesi (noter tasdikli),
- Firmaya ve varsa bağlı olduğu gruba ait faaliyet raporu, broşür vb. yayım veya tanıtıcı bilgi,

Kredi Nasıl Kullanılır?

Firma analizini müteakip, başvurusu uygun bulunan ve kendilerine limit tahsis edilen firmalara kredi EFT sistemi aracılığı ile aktarılır.

Teminatlar

Türk Eximbank tarafından uygun bulunan kredi başvurusu için, Bankamız nezdinde teminat mektubu limiti olan bankalardan alınan, kredinin kullanılacağı para birimi cinsinden düzenlenen, kredinin anapara, faiz ve taahhüt riskleri toplamının (kredi riski) % 100'ü oranında kesin banka teminat mektubu ve/veya Kredi Garanti Fonu (KGF) kefaleti ve/veya Devlet İç/Dış Borçlanma Senetleri alınır.

Firma Limiti Ne Kadardır?

Firma limiti, Türk Lirası ve Döviz Kredileri'nin toplamı olmak üzere azami 100.000,-ABD Doları'dır.

Kredi Tutarı Nedir?

FOB ihracat taahhüdünün % 100'ü kredilendirilmektedir.

Kredinin Vadesi Nedir?

İHRACAT REHBERİ

Kredinin vadesi 360 gündür.

Kredinin Faiz Oranı Nedir?

Kredinin bir (1) yıllık faiz oranı %6 dır.

Kredi Nasıl Geri Ödenir?

Kredinin anaparası 180 inci, 360 ıncı günlerde 2 eşit taksitte her dönem için tahakkuk edecek faizleri ile birlikte geri ödenir.

Kredinin Vadesinde Geri Ödenmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

Kredi anapara ve faizinin ödenmesi gereken tarihten, fiilen ödendiği tarihe kadar geçen süre için, Türk Eximbank KOBİ İhracata Hazırlık Türk Lirası Kredisi'ne uygulanan akdi faiz oranı ile geri ödeme tarihinde kredi programı bazında geçerli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak faiz ile vergi ve fonlar tahsil edilir.

İhracat Taahhüdü Nedir?

Kredi vadesi içinde fiilen gerçekleştirilmesi taahhüt edilen FOB ihracat tutarını ifade eder.

İhracat Taahhüdü Nasıl Kapatılır?

Firmalar, kredi vadesi içinde, taahhüt edilen tutar kadar gerçekleştirilen ihracata ait belgelerle kredi vadesini takip eden 30 gün içerisinde Türk Eximbank'a başvuruda bulunurlar. Ayrıca, kredi kullanıcısı firmanın gerçekleştirilen ihracata ait **Gümrük Beyannameleri'nde mutlaka imalatçı** olarak yer alması gerekmektedir.

İhracat Taahhüdüne Saydırılmayacak İhracat İşlemleri Nelerdir?

- Diğer Kısa Vadeli İhracat Kredi Programları
- Kredilendirilmeyen ihracat şekilleri kapsamında yapılan ihracatlar kredinin taahhüdüne saydırılmaz.

Taahhüdün Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

- **Geri ödeme aşamasında,** Türk Eximbank KOBİ İhracata Hazırlık Türk Lirası Kredileri'ne uygulanan akdi faiz oranı ile geri ödeme tarihinde kredi programı bazında geçerli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak faiz ile vergi ve fonlar tahsil edilir.
- **Taahhüt kapatma aşamasında,** Türk Eximbank KOBİ İhracata Hazırlık Türk Lirası Kredileri'ne uygulanan akdi faiz oranı ile kredi taahhüt kapatma tarihinde kredi programı bazında geçerli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak faiz ile kredi kullanıcı firmadan daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz tutarı arasındaki fark, vergi ve fonlar tahsil edilir.

İHRACAT REHBERİ

Sigorta Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

Bankamız Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Programı'ndan yararlanan firmalar;

- İhracat Kredi Sigortası yükümlülüklerini (Sigorta Poliçesi, Alıcı Limit Onayı, Sevkiyat Bildirimi) yerine getirmemelerine bağlı olarak poliçelerinin Türk Eximbank tarafından iptal edilmesi durumunda, riski açık kredilerin en uzun vadesine ilaveten 6 ay süre ile Türk Eximbank Kısa Vadeli İhracat Kredi Programları'ndan yararlanamazlar.
- Tahakkuk eden sigorta prim borcunu süresinde ödemedikleri takdirde Türk Eximbank Kısa Vadeli İhracat Kredileri'nden yararlanamazlar.

➤ **KOBİ İhracata Hazırlık Döviz Kredisi**

Bu kredi programının aşağıda belirtilenler dışında kalan özellikleri Sevk Öncesi İhracat Kredisi Programı'nda açıklanan hususlar doğrultusunda düzenlenmiştir. Kredi kullanıcılarına kolaylık sağlamak amacıyla, Türk Eximbank kredilerinde yeknesak uygulamalar benimsenmiştir.

Krediden Kimler Yararlanabilir?

- İmalatçı/ihracatçı,
- İhraca yönelik mal üreten imalatçı vasfını haiz, KOBİ niteliğindeki firmalar yararlanır.

Kredi Kullandırım Şartları Nelerdir?

Kredi, ihracat taahhüdü karşılığında ve malların serbest dövizle ihraç edilmesi koşulu ile kullandırılacaktır.

Kredi Başvuru Formları Nelerdir?

Firma, "Kredi Kullandırım Şartları" bölümünde bahsi geçen a, b, e ve g bentlerinde belirtilen belgelerin yanı sıra aşağıda belirtilen belgelerle birlikte, Türk Eximbank'a doğrudan başvuracaktır.

- Kredi Talep Formu,
- KOBİ Beyan Formu (Ek: 2) (yılda bir defa alınacaktır),
- Son hesap döneminde sigortalı çalışanlara ait SSK Prim Bildirgeleri ile tahakkuk fişleri (yılda bir defa alınacaktır),
- Kullanılacak krediye esas ihracata konu olan malın ihracatçısının farklı olması halinde, kredi talebinde bulunan imalatçının, ihracatçıdan imzalı ve firma kaşeli olarak alacağı ekte örneği bulunan muvafakatname veren firmanın 6 aydan eski tarihli olmamak kaydı ile noter tasdikli imza sirküleri,
- Son üç yıla ait Hesap Durumu Belgesi, bilanço ve kar/zarar cetvellerinin/gelir tablolarının orijinal nüshalarının 01.06.1989 tarihli ve 3568 sayılı Kanuna göre ruhsat almış, denetim yetkisine sahip yeminli mali müşavir veya serbest

İHRACAT REHBERİ

muhasebeci mali müşavir tarafından denetlenmiş (denetim raporu düzenlenmiş) olması aranacaktır. KOBİ İhracata Hazırlık Kredileri'nden yararlanabilmek için en az 2 mali yıl esasına göre düzenlenmiş Hesap Durumu Belgesi ile eki bilanço, kar-zarar cetvellerinin/gelir tablolarının ibrazı zorunludur.

- Vergi Kimlik Numarası'na ilişkin belge, ilgili odaca orijinal tasdikli Kapasite Raporu örneği, kuruluş ve son değişikliklere ilişkin Ticaret Sicili Gazetesi orijinalleri veya noter tasdikli fotokopileri,
- Altı aydan eski tarihli olmamak kaydıyla, şirketi temsil ve ilzama yetkili kişilerin noter tasdikli imza sirküleri,

Banka teminat mektubu ile talep edilen kredilerde:

- Teminat mektubunu düzenleyecek bankadan getirilecek "Niyet Mektubu" (Ek:5),
- Kredi Garanti Fonu (KGF) kefaleti9 ile talep edilen kredilerde:
- KGF tarafından düzenlenecek "Niyet Mektubu" (Ek: 11)
- Fax Sözleşmesi (noter tasdikli),
- Firmaya ve varsa bağlı olduğu gruba ait faaliyet raporu, broşür vb. yayım veya tanıtıcı bilgi.

Kredi Nasıl Kullanılır?

Firma analizini müteakip, başvurusu uygun bulunan ve kendilerine limit tahsis edilen firmalar, krediyi ABD Doları, EUR, GBP veya JPY olarak kullanabilir. Kredinin TL karşılığı EFT sistemi aracılığı ile firmaya aktarılır.

Teminatlar

Türk Eximbank tarafından uygun bulunan kredi başvurusu için, Bankamız nezdinde teminat mektubu limiti olan bankalardan alınan, kredinin kullandırılacağı para birimi cinsinden düzenlenen, kredinin anapara, faiz ve taahhüt riskleri toplamının (kredi riski) % 100'ü oranında kesin banka teminat mektubu ve/veya Kredi Garanti Fonu (KGF) kefaleti ve/veya Devlet İç/Dış Borçlanma Senetleri alınır.

Firma Limiti Ne Kadardır?

Firma limiti, Türk Lirası ve Döviz Kredileri'nin toplamı olmak üzere azami 100.000, -ABD Doları'dır.

Kredi Tutarı Nedir?

Kredi tutarı; FOB ihracat taahhüdünün % 100'ünün kullanım gününde Bankamız tarafından tespit edilen döviz alış kuru üzerinden hesaplanan TL karşılığıdır.

Kredinin Vadesi ve Faiz Oranı Nedir?

Kredinin vadesi 360 gündür. Faiz oranı ise LIBOR+2,00 dir.

Kredi Nasıl Geri Ödenir?

İHRACAT REHBERİ

Kredinin anaparası 180 inci, 360 ıncı günlerde 2 eşit taksitte her dönem için tahakkuk edecek faizleri ile birlikte TL veya döviz olarak geri ödenir.

Kredinin Vadesinde Geri Ödenmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

Kredi anapara ve faizinin ödenmesi gereken tarihten, fiilen ödendiği tarihe kadar geçen süre için, Türk Eximbank KOBİ İhracata Hazırlık Döviz Kredisine uygulanan akdi faiz oranı ile geri ödeme tarihinde kredi programı bazında geçerli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak faiz ile vergi ve fonlar tahsil edilir.

İhracat Taahhüdü Nedir?

Kredi vadesi içinde, kredinin anapara ve faiz toplamı kadar gerçekleştirilmesi taahhüt edilen FOB ihracat tutarını ifade eder.

İhracat Taahhüdü Nasıl Kapatılır?

Firmalar, kredi vadesi içinde, taahhüt edilen tutar kadar gerçekleştirilen ihracata ait belgelerle kredi vadesini takip eden 30 gün içerisinde Türk Eximbank'a başvuruda bulunurlar. Ayrıca, kredi kullanıcısı firmanın gerçekleştirilen ihracata ait Gümrük Beyannameleri'nde mutlaka imalatçı olarak yer alması gerekmektedir.

İhracat Taahhüdüne Saydırılmayacak İhracat İşlemleri Nelerdir?

- Diğer Kısa Vadeli İhracat Kredi Programları
- Kredilendirilmeyen ihracat şekilleri, kapsamında yapılan ihracatlar kredinin taahhüdüne saydırılmaz.

Taahhüdün Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

- Geri ödeme aşamasında, Türk Eximbank KOBİ İhracata Hazırlık Döviz Kredileri'ne uygulanan akdi faiz oranı ile geri ödeme tarihinde kredi programı bazında geçerli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak faiz ile vergi ve fonlar tahsil edilir.
- Taahhüt kapatma aşamasında, Türk Eximbank KOBİ İhracata Hazırlık Döviz Kredileri'ne uygulanan akdi faiz oranı ile kredi taahhüt kapatma tarihinde kredi programı bazında geçerli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak faiz ile kredi kullanıcı firmadan daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz tutarı arasındaki fark, vergi ve fonlar tahsil edilir.

Sigorta Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler Nelerdir?

Bankamız Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Programı'ndan yararlanan firmalar;

- İhracat Kredi Sigortası yükümlülüklerini (Sigorta Poliçesi, Alıcı Limit Onayı, Sevkiyat Bildirimi) yerine getirmemelerine bağlı olarak poliçelerinin Türk Eximbank tarafından iptal edilmesi durumunda, riski açık kredilerin en uzun

İHRACAT REHBERİ

vadesine ilaveten 6 ay süre ile Türk Eximbank Kısa Vadeli İhracat Kredi Programları'ndan yararlanamayacaktır.

- Tahakkuk eden sigorta prim borcunu süresinde ödemedikleri takdirde Türk Eximbank Kısa Vadeli İhracat Kredileri'nden yararlanamayacaktır.

Sevk Öncesi Reeskont Kredisi

Sevk Öncesi Reeskont Kredisi kapsamında Dış Ticaret Sermaye Şirketleri (DTSS), Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDTŞ), imalatçı, ihracatçı ve imalatçı-ihracatçı firmaların, borçlu olarak düzenleyecekleri, Bankamız nezdinde kısa vadeli aval limiti olan bankalardan birinin avalını taşıyan bonolar iskonto edilir. Söz konusu bonoların Bankamızca Kabul Finansmanı Programı çerçevesinde T.C. Merkez Bankası (TCMB) reeskontuna götürülmesi suretiyle iskonto edilmesi esastır. Bankamız kaynaklarından finanse edilen işlemler vadelerine 120 gün kala TCMB'na reeskonta sunulur.

Bu çerçevede TCMB ve Bankamız değerlendirmeleri sonucu uygun bulunan

- akreditifli veya,
- vesaik mukabili veya,
- mal mukabili ödeme şekline göre yapılacak ihracat işlemleri için düzenlenecek bonolara ilişkin reeskont talepleri dikkate alınacaktır. Başvurular Bankamız Genel Müdürlüğü ile İstanbul ve İzmir şubelerine yapılacaktır.

Değerlendirme Kriterleri:

TCMB ve Bankamızca yapılacak değerlendirme sonucunda, kredibilitesi uygun bulunan ve Bankamızdan kullandığı kredilere ilişkin ihracat taahhüt açığı olmayan firmalar bu programdan yararlandırılır.

Teminat:

Kredinin asli teminatı firmaların düzenleyecekleri Bankamızda kısa vadeli aval limiti bulunan bankalardan birinin avalını taşıyan bonolardır.

Vade:

Program kapsamında vadesine 120/180 gün kalan bonolar iskonto edilecektir.

Döviz Cinsi:

USD ve EURO döviz cinsleri üzerinden işlem yapılacaktır.

Firma Limiti:

İHRACAT REHBERİ

Program kapsamında iskonto edilecek bonolar için firma bazında uygulanacak limit 20 Milyon ABD Dolandır. Firma limiti TCMB Kabul Finansmanı Programı kapsamında uygulanan Kısa Vadeli İhracat Alacakları İskonto Programı işlemlerini de kapsayacak şekilde geçerlidir.

TCMB tarafından belirlenen bu limitte yapılacak değişiklikler ayrıca duyurulacaktır.

Faiz Oranı:

Krediye uygulanan faiz oranı, geri ödeme sürelerine göre aşağıda yer almaktadır.

Geri Ödeme Süresi (BonoVadesi Gün)	Faiz Oranı (*)
120 Güne Kadar	LIBOR + 1,50
180 Güne Kadar	LIBOR + 2,25

(*)EURO cinsinden kullandırılan kredilerde EURIBOR için aynı spread geçerlidir.

• Kısa Vadeli İhracat Alacakları İskonto Programı

Kısa Vadeli İhracat Alacakları İskonto Programı ile ihracatçı ve imalatçı-ihracatçılara ülke riskinden arındırılmış olarak yeni ve hedef pazarlara yönelmeleri ve bu pazarlarda vadeli satış imkanları ile rekabet şanslarının artırılması amacıyla yönelik olarak kısa vadeli ve sevk sonrası finansman desteği sağlanmaktadır.

Söz konusu program, T.C. Merkez Bankası'nın (TCMB) "Banka Kabullerine İlişkin Reeskont İşlemleri" esas ve şartları doğrultusunda Bankamıza tahsis etmiş olduğu limit çerçevesinde yürütülmekte olup, program kapsamında;

- Poliçe veya bonoya bağlı kabul kredili ihracat işlemlerinden doğacak alacaklar ve
- Vadeli ihracat akreditiflerine dayalı ihracat alacakları iskonto edilmektedir.

Bankamız kaynaklarından finanse edilen işlemler vadelerine 120 gün kala TCMB'na reeskonta sunulur.

Program Kapsamındaki Alternatif Uygulamalar:

I. Kabili Rücu İşlemler

I.I. İskonto Kredisi

I.II. Türk Eximbank Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Kapsamında Yürütülecek İskonto Kredisi İşlemleri

İHRACAT REHBERİ

Kabili Rücu İşlemlerde, iskonto konusu alacak tutarının vadesinde esas borçlusundan tahsil edilememesi halinde, iskonto kredisinin vadesinde Bankamıza geri ödenmesinden iskonto ettiren firma sorumludur.

II. Gayrikabili Rücu İşlemler:

İskonto konusu alacak tutarı vadesinde kredi kullanıcısı firmaya rücu edilmeyecek şekilde iskonto edilir.

Değerlendirme Kriterleri:

TCMB ve Bankamızca yapılacak değerlendirme sonucunda, kredibilitesi uygun bulunan ve Bankamızdan kullandığı kredilere ilişkin ihracat taahhüt sorunu olmayan firmalar bu programdan yararlandırılır.

Vade:

Vadesine en fazla 180 gün kalan ihracat alacakları iskonto edilmektedir.

Döviz Cinsi:

Bu program kapsamında yapılacak işlemler için düzenlenecek kontrat, akreditif, sevk vesaiki, poliçe/bono vb. her türlü belgeler T.C. Merkez Bankası'nca alım satım konusu yapılan konvertibl dövizlerden USD, EURO, GBP ve JPY cinsinden düzenlenecektir.

Firma Limiti:

Program kapsamında iskonto edilecek senetler için firma bazında uygulanacak limit 20 Milyon ABD Dolandır. Firma limiti TCMB Kabul Finansmanı Programı kapsamında uygulanan Sevk Öncesi Reeskont Kredisi işlemlerini de kapsayacak şekilde geçerlidir. TCMB tarafından belirlenen bu limitte yapılacak değişiklikler ayrıca duyurulacaktır.

Faiz Oranı:

Krediye uygulanan faiz oranı ve Bankacılık Hizmet Komisyonu, geri ödeme sürelerine göre aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Geri Ödeme Süresi (Senet Vadesi Gün)	Faiz Oranı-Bankacılık Hizmet Komisyonu (*)
120 Güne Kadar	LIBOR + 1,50
180 Güne Kadar	LIBOR + 2,25

(*) EURO cinsinden kullandırılan kredilerde EURIBOR; İngiliz Sterlini cinsinden kullandırılan kredilerde STG LIBOR, Japon Yeni cinsinden kullandırılacak kredilerde TIBOR için aynı spread'ler geçerlidir.

b. ÖZELLİKLİ KREDİLER

İHRACAT REHBERİ

Türk Eximbank, ihracatçıları ve yurt dışında yatırım yapan müteşebbisleri özellikli kredi programları ile de desteklemektedir. Söz konusu kredi programları, standart kredi ve garanti programlarının dışında kalan, ancak bunları tamamlayıcı nitelikteki programlardır.

• Yurt Dışı Mağazalar Yatırım Kredisi

Bu kredi programı ile; ihracatta kalıcı pazarlar edinilmesi ve net döviz girdisinin artırılmasını teminen, Türk firmalarının değişik pazarlarda Türk menşeli her türlü tüketim malı niteliğindeki ürünleri doğrudan pazarlaması amacıyla, herhangi bir ülkede değişik ürünlerin sergilendiği çeşitli bölümleri içeren satış mağazaları ile bir ya da birden fazla firmanın bir araya gelerek kuracakları alışveriş merkezleri oluşturulmasına yönelik yatırım harcamaları finanse edilir.

Kreditin Amacı Nedir?

Kreditin amacı, ihracatta kalıcı pazarlar edinilmesi ve net döviz girdisinin artırılmasını teminen, Türk firmalarının yurtdışında marka tanıtım faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla kendi markası ile yurtdışında açacakları mağazaların yatırım harcamaları ile değişik pazarlarda Türk menşeli her türlü tüketim malı niteliğindeki ürünleri doğrudan pazarlama amacıyla, değişik ürün gruplarının sergilendiği çeşitli bölümleri içeren satış mağazaları veya bir ya da birden fazla firmanın bir araya gelerek kuracakları alışveriş merkezleri oluşturulmasına yönelik yatırımlara destek vermektir.

Krediden Kimler Yararlanabilir?

Kredi, krediye konu olan yatırım projesi Türk Eximbank'ca uygun bulunan ve Türkiye'de yerleşik, yurt içi ve yurt dışında daha önce benzer işlerde deneyim sahibi olan firmalara kullanılır.

Krediden Yararlanma Koşulları Nelerdir?

- Kredi vadesi içerisinde Türk Eximbank tarafından tesbit edilen tutarda Türk ürünleri ihraç ve/veya satışının gerçekleştirilmesi ve
- Krediye ilişkin Vergi Resim Harç İstisna Belgesi (VRHİB) taahhüdünün kapatılması taahhüdü karşılığında kullanılır.

Asgari Yatırım Tutarı Ne Kadardır?

Türk Eximbank tarafından incelenerek tespit edilen yurt dışı sabit tesis yatırım tutarı 200.000,- ABD Doları'nın altında kalan işlemler bu program kapsamında kredilendirilmez. Kendi markası ile yurtdışında mağaza açacak firmaların kredilendirmeye esas yatırım tutarının tesbitinde reklam giderleri ve yatırım konusu mağazada satılacak ilk mal stokuna ilişkin tutarlar da dikkate alınır.

Kredi Tutarı Nedir?

İHRACAT REHBERİ

Kredi konusu proje için Bankamızca uygun görülen yurt dışı yatırım tutarının azami % 85'i kredilendirilir.

Kredi Vadesi Nedir?

Kredi vadesi azami 7 yıldır. Ancak kredi vadesi ve geri ödeme şartları (geri ödemesiz dönem ve taksitlendirme) her bir proje bazında münferiden Türk Eximbank tarafından tespit edilir.

Firma Limiti ve Faiz Oranı Nedir?

Türk Eximbank tarafından proje bazında belirlenir.

Ne Tür Teminatlar Kabul Edilmektedir?

- Süresiz veya proje süresi ile uyumlu kesin banka teminat mektubu ya da
- Devlet İç ve Dış Borçlanma Senedi asli teminat olarak alınır.

Kredi Nasıl Geri Ödenir?

Kredi anapara ve faizi Türk Eximbank tarafından proje bazında belirlenen geri ödeme dönemlerinde YTL veya döviz olarak geri ödenir.

VRHİB Taahhüdü Nasıl Kapatılır?

VRHİB taahhüdünün T.C. Merkez Bankası tarafından kapatılmasını takiben TCMB tarafından bildirilen sonuca göre işlem yapılır.

Taahhüdün Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Cezai Müeyyideler Nelerdir?

- Krediye ait VRHİB taahhüdünün belge vadesi içerisinde kısmen veya tamamen yerine getirilememesi halinde, kredi faiz oranı 1,2 katına yükseltilerek bulunan cezai faiz oranı üzerinden hesaplanacak faiz tutarı ile kredi kullanıcısı firmadan daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz tutarı arasındaki fark tahsil edilir.
- Krediye ilişkin istisna edilmiş olan vergi, resim ve harçlar tahsil edilir.

Geri Ödemelerin Yapılmaması ya da Zamanında Yapılmaması Durumunda Uygulanacak Cezai Müeyyideler Nelerdir?

Kreditin geri ödenmesi gereken tarihten fiilen ödendiği tarihe kadar geçen süre için kredi faiz oranının 1,2 katı oranında temerrüt faizi, vergi ve fonlar tahsil edilecektir.

• Özellikli İhracat Kredisi

- Program kapsamında, Türkiye'de yerleşik ihracata yönelik mal üreten firmaların Türk Eximbank'ın mevcut kredi programları çerçevesinde kredilendirilemeyen ancak Bankamızca uygun bulunan mal ve hizmet projelerine orta vadeli finansman imkanı sağlanmaktadır.
- Kredi; ihraç edilecek malın üretim süreci ya da satış koşulları nedeniyle 12 aydan uzun vadeli finansman ihtiyacı bulunan firmalar ile yeni pazarlara yeni

İHRACAT REHBERİ

ürün ihracı gibi özellikli arz eden ihracat projelerine destek sağlamak amacıyla, proje bazında belirlenen koşullarla kullanılmaktadır.

- Kredi vadesi ve faiz oranı proje bazında Türk Eximbank'ca belirlenir.
- Kredilendirme oranı proje bazında Türk Eximbank'ca belirlenir, ancak bu oran FOB ihracat taahhüdünün % 80'ini aşamaz.
- Krediye konu olan ve ihracı taahhüt edilen malın asgari % 50 yerli katkı oranını ihtiva etmesi gerekmektedir.
- Kredi için Bankamızca doğrudan kullanılan kredilerde uygulanan teminat unsurları aranacak olup, bu teminatların dışında ve ilave olarak başka teminatlar da alınabilmektedir. Alınacak teminatların tutar ve kompozisyonu Bankamızca işlem bazında belirlenecektir.

• Gemi İnşa ve İhracatı Finansman Programı

Amacı Nedir?

Gemi inşa/ihraç edecek Türk firmalarının gemi inşa aşamasındaki finansman ihtiyaçlarının karşılanması, rekabet güçlerinin desteklenmesi, yurtdışındaki müşterileri ve kreditor kuruluşlar nezdindeki kredibilitelerinin artırılması hedeflenmektedir.

Kredi:

Program kapsamında kullanılacak krediler ile;

- Alıcı firma ile imzalanmış belli bir kontrat kapsamında, gemi inşa/ihraç edecek Türk firmalarının gemi inşa aşamasındaki harcamaları proje bazında finanse edilir.

Teminat Mektubu:

Program kapsamında düzenlenecek teminat mektupları ile;

- Geminin finansmanı amacıyla inşa süresince alıcı firma, alıcının bankası/finansman kurumu tarafından yapılacak avans niteliğindeki ödemeler ve bunlara ilişkin doğabilecek faizler,
- Proje konusu gemide kullanılacak makina ve ekipmanların vadeli ithalatı ile vadeli yurtiçi tedarik işlemlerine ilişkin ödeme yükümlülükleri,

Türk Eximbank tarafından belirlenen limit çerçevesinde garanti kapsamına alınır.

Kimler Yararlanabilir?

Teminat mektubuna konu olan gemi projesi Türk Eximbank'ca uygun bulunan ve Türkiye'de yerleşik, gemi inşa ve/veya ihracında deneyim sahibi olan firmalar yararlanır.

Nakdi Kredi / Teminat Mektubu Tutarı

Kullanılacak kredinin/düzenlenecek teminat mektubunun tutarı ve vadesi alıcı ve satıcı firmalar arasında imzalanan sözleşme hükümleri dikkate alınarak proje bazında Türk

İHRACAT REHBERİ

Eximbank tarafından belirlenir. Ancak, kullanılacak kredinin/düzenlenecek teminat mektubunun tutarı gemi kontrat bedelinin azami %85'dir.

Kullanılacak kredinin/düzenlenecek teminat mektubunun vadesi; İhracat, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkındaki Karar ve bu karara ilişkin tebliğlerde yer alan hükümler dahilinde azami 24 ay'dır. İlgili mevzuat çerçevesindeki mücbir sebep halleri ayrıca değerlendirilir.

Asgari Özkaynak Katkısı / Asgari Yerli Katkı Payı

Proje konusu gemiye firma özkaynak katkısının sağlanmasını teminen, proje genelinde gemi kontrat bedelinin en az %15'ine tekabül edecek tutarda harcamanın firma özkaynaklarından yapılması ve proje konusu geminin yerli katkı oranı ya da katma değer oranının asgari %25 olması hususları aranacaktır.

Kredi tutarı ve faiz oranının tesbitinde yerli katkı/katma değer oranının seviyesi dikkate alınır.

Ne Tür Teminatlar Kabul Edilmektedir?

Süresiz veya proje süresi ile uyumlu kesin banka teminat mektubu ya da

- Devlet İç/Dış Borçlanma Senedi,
- Teminat mektubuna konu inşa edilen geminin, omurga tescilini takiben 1.derece ve 1.sıradan Türk Eximbank'a ipotek edilmesi.

Faiz Oranı / Teminat Mektubu Komisyonu

Krediye uygulanacak faiz oranı/ Teminat mektubuna uygulanacak komisyon oranı proje bazında Türk Eximbank tarafından belirlenir.

İhracat Taahhüdünün Kapatılması

İhracat taahhüdünün, krediye/ teminat mektubuna konu olan gemi ihracı ile kapatılması zorunludur. İhracat taahhüdünün kredinin orijinal vadesi/ teminat mektubunun orijinal vadesi içerisinde gerçekleştirilmesi esastır. Fiili ihrac tarihi olarak; GB'nin arka yüzünde kayıtlı "malların yurtdışı edildiğine ilişkin tarih" veya A hanesinde kayıtlı tarihten hangisi firma lehine ise o tarih esas alınır. Gerçekleşmenin tesbitinde FOB ihrac değeri esas alınır.

Taahhüdün Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler

İhracat taahhüdünün kısmen veya tamamen yerine getirilememesi halinde;

- Kredi faiz oranı 1,2 katna yükseltilerek bulunan cezai faiz oranı üzerinden hesaplanacak faiz tutarı ile kredi kullanıcısı firmadan daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz tutarı arasındaki fark tahsil edilir.

İHRACAT REHBERİ

- Nakdi kredi faizi / tahsil edilen garanti komisyonları üzerinden hesaplanacak Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi, Gider Vergisi Kanunu'na göre Bankamızca ödenir ve aynen firmaya yansıtılır.
- Taahhüdün kısmen veya tamamen gerçekleştirilmesinden dolayı, başlangıçta istisna edilmiş olan vergi, resim, harç ve damga vergisi ile ilgili yükümlülükler, muafiyetin kalktığı kendisine bildirilen ilgili vergi dairesince 6183 sayılı Kanuna göre tahsil edilir.
- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'na ilişkin yükümlülükler için ilgili Karar, Tebliğ ve Genelge hükümleri uyarınca işlem yapılır.
- Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetlerine Yönelik Teminat Mektubu Programı**

Kredinin Amacı Nedir?

Müteahhitlik sektöründe faaliyet gösteren firmaların mevcut pazarlarda kalıcılığının sağlanmasının yanısıra, yeni pazarlara açılmalarını teminen yurt dışında üstlenilen projelerin teminat mektubu ile desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetlerine Yönelik Teminat Mektubu Programı ile Türk bankaları tarafından kredibilitesi ve üstlendiği/üstleneceği projesi uygun bulunan müteahhitlik firmalarının yurtdışında katılacakları ihalelere ve/veya taahhütlerine yönelik olmak üzere Türk bankalarının Türk Eximbank'a muhatap kontrgarantileri karşılığında, Türk müteahhitlik firmaları lehine yurtdışı işveren ihale makamına ya da işveren makamın bankasına muhatap;

- Geçici teminat mektubu,
- İhalenin müteahhit firma tarafından kazanılması halinde kesin teminat mektubu,
- İşverenin müteahhit firmaya avans şeklinde yapacağı ödemelerin geri ödeme garantisi olarak avans teminat mektubu, talepleri karşılanabilecektir.

Firma Limiti Ne Kadardır?

Program kapsamında Türk bankalarının kontrgarantisi karşılığında, bir firma lehine düzenlenecek toplam garanti tutarı 25 Milyon ABD Doları'nı aşmayacaktır.

Herhangi bir firmanın belirli bir andaki riskinin tesbitinde, müteahhit firmaların oluşturacakları konsorsiyumlar kapsamında üstlenecekleri proje içindeki payları dikkate alınacaktır.

Proje Limiti Ne Kadardır?

Firma limitini aşmayacak şekilde işveren ihale makamı ile yapılmış sözleşmede belirtilen tutarın ya da ihale bedelinin azami % 25'ine kadar teminat mektubu verilebilecektir.

Ülke Limiti Ne Kadardır?

Ülke bazında teminat mektubu tahsisi toplam program limitinin % 20'sini geçmeyecektir.

İHRACAT REHBERİ

Teminat Mektubu Tutarı ve Vadesi

Düzenlenecek teminat mektubunun tutarı ve vadesi; firma, proje ve ülke limitlerinde belirtilen miktarlarla sınırlı kalacak şekilde, talep edilen mektubun türü, ihale şartnamesi ya da sözleşme metni esas alınarak işlem bazında Türk Eximbank tarafından belirlenir. Herhangi bir proje için yukarıda belirtilen sınırlamalar içerisinde kalacak şekilde Türk Eximbank tarafından düzenlenecek teminat mektubu tutarı Türk bankaları tarafından Türk Eximbank'a muhatap düzenlenecek kontrgaranti tutarını hiçbir şekilde aşamaz.

Teminat Mektubu Komisyonu Ne Kadardır?

İşveren ihale makamına ya da ihale makamının bankasına muhatap düzenlenecek teminat mektupları için Türk Eximbank tarafından yıllık %1 oranında komisyon alınacaktır. Söz konusu komisyon tutarları 3'er aylık dönemler itibarıyla müteahhit adına ilgili Türk bankalarından peşin olarak tahsil edilecektir.

Müracat Sekli Nasıldır?

Söz konusu programdan yararlanmak isteyen firma/konsorsiyum temsilcisi firma; işveren ihale makamı, ihtiyaç duyulan teminat mektubu türü, verilecek mektup örneği, talep edilen teminat mektubunun tutarı, süresi, kime hitaben düzenleneceği, işveren ihale makamının bankası, firmasına ilişkin özet bilgi ve belgeleri içeren Niyet Mektubu Talep Formu, Türkiye Müteahhitler Birliği'nce onaylanan Proje Bilgileri Onay Formu ve kontrgaranti düzenleyecek Türk bankasının niyet mektubu ile Türk Eximbank'a Niyet Mektubu için müracaat edecektir.

• Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetleri Köprü Kredisi

Kredi programı ile yurtdışı müteahhitlik sektöründe faaliyet gösteren firmalarımızın mevcut şantiyelerinin ve mobilizasyon - makine parkının işler durumda muhafaza edilerek bu pazarlardaki yatırımların ve mevcut rekabet gücünün uzun dönemde kalıcılığının sağlanması hedeflenmiştir.

Kredinin Amacı Nedir?

İnşaat faaliyetleri devam eden ülkelerdeki ulusal ve/veya uluslararası işverenlerden iş almış olup, bu projeler kapsamında 2008 yılında tahakkuk etmiş ve işveren makamlar tarafından onaylandığı halde tahsil edilemeyen alacağı olan müteahhitlik firmalarına kredi kullandırılacaktır.

Krediden Kimler Yararlanabilir?

Krediye konu olan projelere ilişkin işlerin devam ettiğini ilgili ülkelerdeki Ticaret Müşaviri/T.C. Büyükelçiliği'nce düzenlenecek olan belgeler ile tevsik eden ve proje bilgileri/alacak tutarları Bankamız ve Türkiye Müteahhitler Birliği yetkililerinden oluşacak komite tarafından yürütülen incelemeler neticesinde belirlenen firmalar bu programdan yararlandırılır.

İHRACAT REHBERİ

Firma Limiti Ne Kadardır?

2008 yılında tahakkuk etmiş ve işveren makamlar tarafından onaylandığı halde tahsil edilemeyen hakediş tutarları toplamı;

- 50 milyon ABD Doları ve üzerinde olan firmalar için azami 20 milyon ABD Doları,
- 50 milyon ABD Doları'nın altında olan firmalar için ise hakediş tutarları ile sınırlı olmak üzere 10 milyon ABD Doları'dır.

Tahsis edilen kredi TL veya döviz kredisi olarak kullanılabilir. Ancak döviz cinsinden kullanılacak olan kredi tutarı azami 10 milyon ABD Doları'dır.

Kreditin Vadesi Nedir?

Kredi vadesi, döviz kredisinde azami 360 gün, TL kredisinde 12 ay'ı geri ödemesiz dönem olmak üzere azami 24 ay'dır.

Kreditin Faiz Oranı Nedir?

Döviz kredisinde Libor + %4 faiz oranı uygulanacaktır. TL Kredisinde kredi kullanıcısı firmanın kredi talebinde belirteceği tercihi çerçevesinde sabit yada değişken faiz oranı uygulanır. Program kapsamında uygulanacak sabit faiz oranı yıllık % 13, değişken faiz oranı 6 aylık TRLIBOR+ % 0,50 'dir.

Ne Tür Teminatlar Kabul Edilmektedir?

Döviz kredisinde en az 15 ay, TL kredisinde en az 27 ay vadeli veya vadesi 27 aya kadar uzatılması koşuluyla en az 15 ay vadeli olacak şekilde kesin banka teminat mektubu ya da Devlet İç/Dış Borçlanma Senetleri asli teminat olarak alınır.

Kreditin Vadesinde Geri Ödenmemesi veya Kredi Taahhüdünün Kapatılmaması Halinde Uygulanacak Cezai Müeyyideler Nelerdir?

Kreditin vadesinde geri ödenmemesi veya Vergi, Resim, Harç ve İstisna Belgesi (VRHİB) taahhüdünün kapatılmaması halinde, kredi faiz oranının 1,2 katı oranında cezai faiz uygulanır. Vergi, resim ve harç istisnaları kaldırılır.

Kredi Taahhüdü Nasıl Kapatılır?

VRHİB kapsamında kullanılan kredilerde VRHİB taahhüdünün T.C Merkez Bankası tarafından kapatılmasını takiben TC Merkez Bankası tarafından bildirilen sonuca göre işlem yapılır. Taahhüdün TCMB tarafından kapatılmasından sonra Bankamız nezdinde bulunan ve firma lehine tesis edilmiş olan teminatlar iade edilir

c. DÖVİZ KAZANDIRICI HİZMETLER KAPSAMINDAKİ KREDİLER

İHRACAT REHBERİ

• **Uluslararası Nakliyat Pazarlama Kredisi (Karayolu/Denizyolu/Havayolu)**

Kreditin Amacı Nedir?

Uluslararası nakliyat firmaları, uluslararası lojistik işletmeciliği yapan firmalar ile uluslararası taşıma işleri organizatörlüğü yapan firmaların finansman ihtiyaçlarının karşılanarak rekabet güçlerinin artırılması ve bu yolla ülkenin döviz kaynaklarının zenginleştirilmesidir.

Kapsam:

I.Uluslararası Karayolu Taşımacılığı

- Uluslararası karayolu nakliyat işi gerçekleştiren,
- Vergi Resim Harç İstisnası Belgesi (varsa),
 - C2 Yetki Belgesi bulunan,
 - L2 Yetki Belgesi bulunan veya
 - R2 Yetki Belgesi bulunan

II.Uluslararası Denizyolu Taşımacılığı

- Uluslararası denizyolu nakliyat işi gerçekleştiren,
- Vergi Resim Harç İstisnası Belgesi (varsa),
 - Gemi Tasdiknamesi / Kira Sözleşmesi bulunan,

III. Uluslararası Havayolu Taşımacılığı

- Uluslararası havayolu nakliyat işi gerçekleştiren;
- Vergi Resim Harç İstisnası Belgesi (varsa),
 - İşletme Ruhsatı bulunan

Türkiye'de yerleşik nakliyat firmaları, uluslararası lojistik işletmeciliği yapan firmalar ile uluslararası taşıma işleri organizatörlüğü yapan firmaların, kredi vadesi içerisinde yapacakları taşımacılık hizmetlerinin finansmanına yönelik olarak kullanılır.

Taşımacılık Hizmeti: Tüzel kişiliği haiz uluslararası nakliyat firmaları ile uluslararası lojistik işletmeciliği yapan firmalar tarafından; yurtdışına ihracat malı / yükü götürülmesi, yurtdışından yurtiçine ithal malı /yükü getirilmesi, transit mal / yük taşımacılığı yapılması "Taşımacılık Hizmeti" olarak belirlenmiştir.

Firma Limiti:

Firma limiti, bir önceki takvim yılı veya kredi başvuru tarihinden itibaren geriye dönük on iki (12) aylık döneme ilişkin Bankamıza beyan edilen navlun bedelinin

İHRACAT REHBERİ

% 30'u ile sınırlı olup, her halükarda kredi riski **3.000.000.- ABD Dolarını** aşamaz.

Performans Kriteri:

Başvuruda bulunan firmaların, bir önceki takvim yılı veya kredi başvuru tarihinden itibaren geriye dönük on iki (12) aylık dönem itibariyle, navlun bedellerine ilişkin faturaları bazında **en az 500.000.- ABD Doları** ya da muadili döviz tutarında taşımacılık hizmeti gerçekleştirdiklerini belgelemeleri gerekmektedir.

Kredi Tutarı:

Firma limitini aşmamak kaydıyla kredi süresi içinde sağlanacak navlun bedelinin **% 100'ü** kredilendirilir.

Kredinin Döviz Cinsi:

Kredi, TL ve döviz olarak kullanılmakta olup, döviz kredisi başvuruları ABD Doları, EURO, İngiliz Sterlini ve Japon Yeni cinsinden yapılabilir.

Teminat ve Dokümantasyon:

Türk Eximbank tarafından uygun bulunan kredi başvurusu için, kredinin anapara,faiz ve taahhüt riski toplamının % 100'ü oranında aşağıda dökümü verilen asli teminatlar tesis edilir. Ancak, KGF Kefaleti ile kullanılacak kredilerde kredi tutarı KGF' nin firma için belirleyeceği kefalet tutarı dikkate alınarak Bankamızca belirlenecektir.

Asli Teminatlar:

1. Bankamız nezdinde teminat mektubu limiti olan bankalardan alınan ve kredinin kullanılacağı para cinsinden düzenlenen Kesin Teminat Mektubu,
2. Devlet İç ve Dış Borçlanma Senetleri,
3. Kredi vadesiyle uyumlu ve kredinin kullanılacağı para cinsinden düzenlenen Kredi Geri Ödeme Kefalet Sözleşmesi ile tesis edilen KGF kefaleti.

Kredi Vadesi:

Kredi vadesi azami 360 gündür.

Belgeli kredilerde kredi vadesi Vergi Resim Harç İstisnası Belgesi süresini aşamaz

Uygulanacak Faiz Oranı:

Döviz Kredisi İlişkin Faiz Oranları

FAİZ ORANI (%)		
GERİ	500.000.-ABD DOLARINA	500.000.-ABD DOLARI

İHRACAT REHBERİ

ÖDEME SÜRESİ (GÜN)	KADAR	ÜZERİ
120	LİBOR+2,00	LİBOR+3,25
180	LİBOR+2,25	LİBOR+3,50
360	LİBOR+2,50	LİBOR+3,75

EURO cinsinden kullanılacak kredilerde EURIBOR, İngiliz Sterlini cinsinden kullanılacak kredilerde STG LIBOR, Japon Yeni cinsinden kullanılacak kredilerde ise TIBOR için aynı spread'ler geçerlidir.

TL Krediye İlişkin Faiz Oranları

FAİZ ORANI (%)		
Geri Ödeme Süresi (Gün)	500.000.-TL'na Kadar	500.000.-TL Üzeri
120	7	8
180	8	9
360	9	10

EURO cinsinden kullanılacak kredilerde EURIBOR, İngiliz Sterlini cinsinden kullanılacak kredilerde STG LIBOR, Japon Yeni cinsinden kullanılacak kredilerde ise TIBOR için aynı spreadler geçerlidir.

Kredinin Geri Ödenmesi:

- 120 gün ve 180 gün vadeli kullanılan kredilerde, kredinin anapara ve faizi en geç kredi vadesinde TL veya döviz olarak geri ödenir

İHRACAT REHBERİ

- 360 gün vadeli kullanılan kredilerde anapara 180 inci ve 360 ıncı günlerde iki eşit taksitte; her dönem için tahakkuk edecek faizleri ile birlikte TL veya döviz olarak geri ödenir.
- Belgesiz kullanılan kredilerde ayrıca, ara dönemlerde ve vade sonunda tahsil edilecek faiz üzerinden Banka Sigorta ve Muameleleri Vergisi tahsil edilir.

Döviz Getirme Zorunluluğu:

Kredi taahhüdü tutarındaki navlun bedellerinin, Vergi Resim Harç İstisnası Belgesi kapsamında kullanılan kredilerde VRHİB süresi içerisinde, belgesiz kullanılan kredilerde ise kredi vadesi içerisinde yurda getirilerek Döviz Alım Belgesi'ne bağlatılması zorunludur.

Taahhüdün Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Müeyyideler:

Kredi taahhüdünün; kısmen veya tamamen kapatılmaması halinde, sağlanmış olan menfaatler gerçekleşmeme oranında tahsil edilir.

Turizm Pazarlama Kredisi

İhracat ve yurt dışı müteahhitlik hizmetlerini kredi, garanti ve sigorta programları ile destekleyerek ülkemizin döviz girdisinin artmasına önemli katkılarda bulunan Türk Eximbank, bu doğrultudaki çalışmalarını çeşitlendirerek sürdürmek amacıyla Turizm Pazarlama Kredisi programını uygulamaya koymuştur. Kredi TL ve döviz cinsinden kullanılmaktadır.

Kreditin Amacı Nedir?

Tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinin finanse edilmesi suretiyle özel havayolu şirketleri ile seyahat acentalarımızın güçlenmesi, bu hizmetler kapsamında sağlanan turizm döviz girdilerinin artırılması yoluyla ödemeler dengesine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

Krediden Kimler Yararlanabilir?

Bir önceki takvim yılı itibarıyla, bankalarca düzenlenmiş döviz alım belgesi bazında yurda en az 500.000,-ABD Doları ya da muadili tutarda döviz getirdiğini tevsik eden;

- TÜRSAB üyesi, A grubu seyahat acentaları,
- Ticari hava taşıma işletmeciliği yapmaya ilişkin, T.C. Ulaştırma Bakanlığı işletme ruhsatı sahibi Türkiye'ye yurt dışından yolcu taşıyan Türkiye'de mukim özel havayolu şirketleri krediden faydalanır.

Şirket Limiti Ne Kadardır?

Şirket limiti, TÜRSAB üyesi, A-Grubu belgeli seyahat acentaları için; Pazarlama Projesi tutarının %80'i ile sınırlı olmak üzere, döviz girdisi tutarının azami %10'una kadar limit (ABD Doları) tahsis edilir. Kredi riski her halükarda 2.000.000,-ABD Doları'nı aşamaz. Ancak T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca tespit edilecek tur operatörü niteliğine haiz A

İHRACAT REHBERİ

Grubu belgeli seyahat acentaları ile özel havayolu şirketleri için, döviz girdisi tutarının azami %15'ine kadar limit (ABD Doları) tahsis edilebilir. Bu durumda kredi riski her halükarda 4.000.000,-ABD Doları'nı aşamaz. Tahsis edilen firma limiti dahilinde Türk Lirası olarak kullanılacak kısım, söz konusu limitin azami %50'si ile sınırlandırılmıştır.

Turizm Hizmeti Nedir?

- Tüzel kişiliği haiz seyahat acentaları tarafından yurt dışından getirilen turistlere yurt içi ve yurt dışında verilen her türlü acentalık faaliyetlerine ilişkin hizmetler,
- Tüzel kişiliği haiz özel havayolu şirketleri tarafından yurt dışından taşınan yolculara verilen her türlü ulaşım faaliyetine ilişkin hizmetler

Kreditin Vadesi Nedir?

Döviz kredileri ve TL krediler azami 360 gün vadeli olarak kullanılır. VRHİB kapsamında kullanılacak kredilerde kredi vadesi VRHİB vadesini aşamaz.

Kreditin Faiz Oranı Nedir?

Döviz Kredisi İlişkin Faiz Oranları

GERİ ÖDEME SÜRESİ (GÜN)	FAİZ ORANI (%)	
	500.000.-ABD DOLARINA KADAR	500.000.-ABD DOLARI ÜZERİ
120	LİBOR+2,00	LİBOR+3,25
180	LİBOR+2,25	LİBOR+3,50
360	LİBOR+2,50	LİBOR+3,75

EURO cinsinden kullanılacak kredilerde EURIBOR, İngiliz Sterlini cinsinden kullanılacak kredilerde STG LIBOR, Japon Yeni cinsinden kullanılacak kredilerde ise TIBOR için aynı spread'ler geçerlidir.

TL Krediye İlişkin Faiz Oranları

FAİZ ORANI (%)		

İHRACAT REHBERİ

GERİ ÖDEME SÜRESİ (GÜN)	500.000.-TL'NA KADAR	500.000.-TL ÜZERİ
120	7	8
180	8	9
360	9	10

Ne Tür Teminatlar Kabul Edilmektedir?

Türk Eximbank tarafından uygun bulunan kredi başvurusu için; Kredinin anapara, faiz ve taahhüt riski toplamının % 100'ü oranında aşağıda dökümü verilen asli teminatlar tesis edilir. Ancak, Kredi Garanti Fonu (KGF) Kefaleti ile kullanılacak kredilerde kredi tutarı KGF'nin firma için belirleyeceği kefalet tutarı dikkate alınarak Bankamızca belirlenecektir.

Asli Teminatlar:

- 1.Bankamız nezdinde teminat mektubu limiti olan bankalardan alınan ve kredinin kullanılacağı para cinsinden düzenlenen Kesin Teminat Mektubu,
- 2.Devlet İç ve Dış Borçlanma Senetleri
- 3.Kredi vadesiyle uyumlu ve kredinin kullanılacağı para cinsinden düzenlenen Kredi Geri Ödeme Kefalet Sözleşmesi ile tesis edilen KGF kefaleti

Kredinin Vadesinde Geri Ödenmemesi veya Döviz Kazandırıcı Hizmet Taahhüdünün Kapatılmaması Halinde Uygulanacak Cezai Müeyyideler Nelerdir?

Kredinin vadesinde geri ödenmemesi veya taahhüdünün kapatılmaması halinde,

Turizm Pazarlama Kredilerine uygulanan akdi faiz oranı ile taahhüt kapatma tarihinde kredi programı bazında geçeli olan en yüksek cari faiz oranından yüksek olanının 1,2 katı üzerinden hesaplanacak faiz tutarıyla kredi kullanıcısı şirketten daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz tutarı arasındaki fark ve BSMV tutarı tahsil edilir.

Taahhüt Hesaplarına Sayılmayan Dövizler Nelerdir?

- Bedeli yurt dışında bırakılan veya döviz tevdiat hesabında tutulmakta olan hizmet bedeli dövizler,
- VRHİB kapsamında kullanılan kredilerde VRHİB süresinin dışında, Belge kapsamında kullanılmayan kredilerde ise kredi süresi dışında gelen hizmet bedeli dövizler,
- 1618 sayılı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen yasak faaliyetler karşılığında getirilen dövizler,

İHRACAT REHBERİ

- Kredi kullanıcısı şirketlerin, turizm hizmeti dışında elde ettiği dövizler.

VRHİB Taahhüdü Nasıl Kapatılır?

VRHİB kapsamında kullanılan krediler için; VRHİB taahhüdünün TCMB tarafından kapatılmasını takiben TCMB tarafından bildirilen sonuca göre işlem yapılır.

VRHİB kapsamında kullanılmayan krediler için; Kredi vadesi içerisinde döviz kredilerinde kredi anapara, faiz ve varsa masraflar toplam tutarı kadar, YTL kredilerde ise kredi anapara tutarında, kredi kullanıcısı şirket tarafından "yurtdışı turizm hizmeti" faaliyetleri çerçevesinde düzenlenen hizmet faturaları ve Döviz Alım Belgelerinin dökümünü gösteren liste ile Türk Eximbank tarafından kapatılır.

• Döviz Kazandırıcı Hizmetler Kredisi

Türkiye'de yerleşik firmaların yurtdışında gerçekleştirecekleri döviz kazandırıcı hizmetler ile yurtdışına ihraç edilecek proje niteliğindeki yazılım, projelendirme ve danışmanlık gibi hizmetlerin finansmanına yönelik olarak hazırlanan Döviz Kazandırıcı Hizmetler Kredisi programını uygulamaya koymuştur. Belirtilen alanlardaki projeler Bankamızca değerlendirilerek uygun bulunan firmalara, YTL veya döviz cinsinden kullanılacak krediye ilişkin koşullar işlem bazında Türk Eximbank tarafından belirlenecektir.

Kredinin Amacı Nedir?

Türkiye'de yerleşik firmaların, -Yurtdışında gerçekleştirecekleri döviz kazandırıcı hizmetlere yönelik harcamaları, -Yazılım, projelendirme, danışmanlık gibi hizmetler kapsamında, yurtdışına gerçekleştirilecek proje niteliğindeki hizmet ihracına yönelik harcamalarının finanse edilmesi amaçlanmaktadır.

Krediden Kimler Yararlanabilir?

Bankamızca yapılan istihbarat ve değerlendirme çalışması sonunda mali analiz, ticari etik açısından yeterli görülen ve bu alanlarda faaliyet gösteren firmalar bu programdan yararlandırılır.

Krediden Yararlanma Koşulları Nelerdir?

Türkiye'de yerleşik firmalara kredi konusu proje için imzalanmış sözleşme kapsamında yapacakları harcamaların finansmanına yönelik kredi, Vergi Resim Harç İstisna Belgesinin (VRHİB) kapatılması taahhüdü karşılığında proje bazında kullanılır. Bu uygulama Esaslarında açıklık olmayan hallerde Teşvik ve Kambiyo Mevzuatındaki genel düzenlemeler dikkate alınır.

İHRACAT REHBERİ

Firma Limiti Ne Kadardır?

Döviz Kazandırıcı Hizmetler Kredisi Programı kapsamında bir firmaya tanınan azami limit tutarı 4 milyon ABD Doları'dır.

Proje Limiti Ne Kadardır?

Firma limitini aşmamak kaydıyla belirlenecek olan proje limiti, hizmet veren ve hizmet alan firmalar arasında imzalanan sözleşme hükümleri dikkate alınarak ve söz konusu sözleşme bedeli içerisindeki Türk mal ve hizmet tutarları toplamının %85'ini aşmamak kaydıyla proje bazında Türk Eximbank tarafından belirlenir. Proje konusu sözleşme hükümlerinde hizmet veren firmaya avans ödemesi öngörülmüş ise proje limiti, sözleşme bedelinden avans tutarı düşüldükten sonra kalan tutar içerisindeki Türk mal ve hizmet tutarları toplamının azami %85'i olacak şekilde belirlenecektir.

Kredinin Vadesi Nedir?

Kredi vadesi, krediye ilişkin Vergi Resim Harç İstisna Belgesi süresi ile sınırlı kalmak kaydıyla proje bazında Türk Eximbank tarafından belirlenir.

Kredinin Faiz Oranı Nedir?

Krediye uygulanacak faiz oranı ve faiz tahsilât dönemleri kredi bazında Türk Eximbank'ca belirlenir ve ilgili firmaya duyurulur. Türk Eximbank, mevzuatın izin verdiği limitler dâhilinde, faiz oranını tek taraflı olarak değiştirmeye yetkilidir.

Ne Tür Teminatlar Kabul Edilmektedir?

- Süresiz veya proje süresi ile uyumlu kesin banka teminat mektubu ya da
- Devlet İç/Dış Borçlanma Senedi asli teminat olarak alınır.

Kredinin Vadesinde Geri Ödenmemesi veya Kredi Taahhüdünün Kapatılmaması Halinde Uygulanacak Cezai Müeyyideler Nelerdir?

Kredinin vadesinde geri ödenmemesi veya kredi taahhüdünün kapatılmaması halinde, cari faiz oranının 1,2 katı oranında cezai faiz uygulanır. Vergi, resim ve harç istisnaları kaldırılır.

İhracat Taahhüdü Nasıl Kapatılır?

VRHİB taahhüdünün T.C Merkez Bankası tarafından kapatılmasını takiben TCMB tarafından bildirilen sonuca göre işlem yapılır. Taahhüdün TCMB tarafından kapatılmasından sonra Bankamız nezdinde bulunan ve firma lehine tesis edilmiş olan teminatlar iade edilir.

d. DÜNYA BANKASI KAYNAKLI KREDİLER

- **İhracat Finansmanı Aracılık Kredisi (EFIL IV)**

İHRACAT REHBERİ

Kredinin Amacı

Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. (Türk Eximbank) ile Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (Dünya Bankası) arasında imzalanan İhracat Finansmanı Aracılık Kredisi Anlaşması 7539-TU (EFIL-IV) çerçevesinde; gemi/yat yapımı ve makine imalat sektörlerinde faaliyet gösteren imalatçı-ihracatçı veya ihracata yönelik mal üreten imalatçı vasfını haiz firmalarımızın orta/uzun vadeli işletme sermayesi ve sabit sermaye yatırımlarının finansmanı amaçlanmaktadır.

Kredinin Tutarı

Kredinin toplam tutarı 300 milyon ABD Doları olup, ABD Doları ve EURO olmak üzere iki ayrı para biriminden kullanılması/kullanılması hedeflenmektedir.

Krediden Yararlanabilecek Firmalar

Bu krediden imalatçı-ihracatçı veya ihracata yönelik mal üreten imalatçı vasfını haiz gemi/yat yapımı, tersane yatırımı yapan ve makine imalat sektörlerinde faaliyet gösteren Türkiye'de yerleşik firmalar yararlanabilir. Ayrıca firmaların kredi alındıktan sonraki dönem dahil borç/özkaynak oranının azami 85/15, borç ödeme gücü oranının ise asgari 1,1 olması gerekmektedir.

Kredi Programının Genel Koşulları

- Kredi, harcama belgeleri karşılığında;
- İhracatın finansmanı,
- İhracat amaçlı yatırımlar için yerel piyasalardan sağlanacak ya da ithal edilecek mal ve yapı harcamaları için kullanılabilir.
- Desteklenecek ihracat ve yatırım projelerinin ülkemiz çevre mevzuatına, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun, Dünya Bankası çevre kurallarına uyumlu olması şartı aranır.
- Desteklenecek ihracat ve yatırım projelerinin Dünya Bankası satınalma/ihale usul ve esaslarına uygun olması şartı aranır.
- Krediler kapsamında yer alan mal alımı ve yapı harcamaları "IBRD (Dünya Bankası) Kredileri ve IDA (Uluslararası Kalkınma Birliği) Kredileri kapsamında Satınalma Kılavuzu"nın hükümlerine uygun olarak satın alınır. Krediler için kullanılabilecek satınalma yöntemleri;
- Yerel Ticari Uygulama: Tahmini sözleşme maliyeti 10,000,000.-ABD Doları'nın altında olan mallar/yapı işleri, yerleşik ticari uygulamalar çerçevesinde ve yapılacak sözleşmeler kapsamında satın alınır.
- Uluslararası Rekabete Açık İhale: Sözleşme bazında tahmini maliyeti 10,000,000.-ABD Doları'nın üzerinde olan mal alım ve yapı işleri alımları için kullanılır. Dünya Bankası'nın ön incelemesine tabidir.
- İlk iki kredi ile 5 milyon ABD Doları'nın üzerindeki tüm kredi talepleri Dünya Bankası'nın ön onayına tabidir.

İHRACAT REHBERİ

Firma Limiti

Bu program kapsamında kredilendirilecek işlemler için esas alınacak **firma/grup limiti azami 20.000.000,- ABD Doları'dır**. Kullanılacak kredinin tutarı ve vadesi, alıcı ve satıcı firmalar arasında imzalanan sözleşme hükümlerinin veya fiziki yatırım projesinin değerlendirilmesi sonucunda muhtemel özkaynak katkısı dikkate alınarak proje bazında Türk Eximbank tarafından belirlenir.

Asli Teminatlar

Türk Eximbank tarafından kullanılacak kredinin anapara ve faiz tutarları toplamının asgari % 100'ü oranında asli teminat tesis edilir.

Kredinin teminat mektubu ile karşılanmayan asli teminat tutarı, Türk Eximbank tarafından proje bazında belirlenecek tutar ve nitelikteki aşağıdaki diğer teminatlar ile tamamlanır.

- Süresiz veya proje süresi ile uyumlu kesin banka teminat mektubu ve
- Devlet İç/Dış Borçlanma Senedi,
- KGF Kefaleti,
- Taşınmaz (Gayrimenkul) Rehni,
- Taşıt Rehni,
- Ticari İşletme Rehni,
- Gemi İpoteği,
- Firmaların T.C. Maliye Bakanlığı nezdinde kesinleşmiş KDV alacaklarının Bankamız adına gayrikabilirücu olarak temlik edilmesi

Vade ve Faiz Oranı

Krediye uygulanacak vade ve faiz oranı proje bazında Türk Eximbank tarafından belirlenir.

Son Başvuru Tarihi

Kredi programına son başvuru tarihi 30.06.2013'tür.

İhracat Taahhüdünün Kapatılması

- **Döviz Taahhüdünün Kapatılması:** Kullanılan kredilerin belge (döviz) taahhüdünün kapatılması amacıyla firmaların Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) kapsamında kullandıkları krediler için belge süresi sonunda bağlı bulundukları İhracatçı Birliklerine, Yatırım Teşvik Belgesi (YTB) kapsamında kullandıkları krediler için ise Hazine Müsteşarlığı'na başvurarak belge taahhütlerini kapatmaları ve taahhüdün kapandığını ilgili kurumlardan Bankamıza hitaben getirecekleri yazı ile belgelemeleri gerekmektedir.

İHRACAT REHBERİ

- **İhracat Taahhüdünün Kapatılması:** İhracat taahhüdünün, Gemi Yapımı kredilerinde krediye konu gemi/yat yapımı ile kapatılması zorunludur.
- İşletme sermayesine yönelik kullanılan diğer kredilerde ihracat taahhüdünün kredi anapara, faiz ve varsa masraflar toplamı tutarında firmanın faaliyet konusu mallarının ihracı ile kapatılır.
- Türk Ticaret Filosunda Türk bayrağı ile taşıma yapacak olan gemilerin yapımına yönelik olarak kullanılan kredilerde ihracat taahhüdü, kredi kullanıcısı firma tarafından kredi vadesi içerisinde kredi anapara, faiz ve varsa masraflar toplamı kadar, taahhüt edilen "Taşımacılık Hizmeti" faaliyeti çerçevesinde düzenlenen navlun faturaları ve Döviz Alım Belgeleri'nin dökümünü gösteren listelerin kredi vadesini takip eden 30 gün içerisinde Türk Eximbank'a ibraz edilmesi ile kapanacaktır.

e. YURT DIŞI FUAR KATILIM KREDİSİ

Kredinin Amacı Nedir?

Kredi programının amacı; firmaların, yurt dışı fuarlara katılım sağlayarak pazar paylarını arttırmaları, yeni/ hedef pazarlara girebilmeleri, yeni teknolojiler ve ürünler hakkında bilgi edinmeleri, ihracatın gelişimine katkıda bulunmaları amacıyla, Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM) tarafından yurt dışı fuar düzenleme yetkisi verilen organizatör firma ve kuruluşların, söz konusu fuarlara iştirak eden katılımcı firmaların ve DTM tarafından ilan edilen sektörel nitelikteki uluslararası fuarlara bireysel katılım sağlayan firmaların, yurt dışı fuar katılım ve organizasyon faaliyetlerine ilişkin finansman ihtiyaçlarının karşılanmasıdır.

Kapsam:

Türkiye'de yerleşik kurum ve kuruluşlar ile gerçek kişi tacir veya ticaret şirketi şeklinde faaliyet gösteren ,

- Yurt dışı fuar (Türk İhraç Ürünleri Fuarı, Sektörel Türk İhraç Ürünleri Fuarı veya Milli Katılım organizasyonu) düzenlemek üzere DTM tarafından görevlendirilen organizatörlerin,
- Organizatörler tarafından gerçekleştirilen yurt dışı fuarlara toplu katılım sağlayan firmaların,
- DTM tarafından ilan edilen sektörel nitelikteki uluslararası fuarlara bireysel katılım sağlayan firmaların yurt dışı fuar organizasyon ve katılım harcamalarının finansmanına yönelik olarak kullanılır.

Firma Limiti:

- A sınıfı belgeye sahip organizatörler için 1.000.000.- TL
- B sınıfı belgeye sahip organizatörler için 750.000.-TL
- C sınıfı belgeye sahip organizatörler için 500.000.- TL
- Milli Katılımcı ve Bireysel Katılımcı firmalar için 100.000.- TL'dir.

İHRACAT REHBERİ

Kredi Tutarı:

Firma limitini aşmamak kaydıyla,

- Katılımcı firmalara, kredi vadesi içerisinde gerçekleştirilmesi taahhüt edilen yurt dışı fuar katılım faaliyetlerine ilişkin harcamalar toplamının % 80'ine kadar,
- Organizatörlere ise, kredi vadesi içerisinde gerçekleştirilmesi taahhüt edilen yurt dışı fuar organizasyon faaliyetlerine ilişkin harcamalar toplamının %30'una kadar kredi kullanılabilir.

Kredi, sadece Türk Lirası olarak kullanılır.

Teminat ve Dokümantasyon:

Türk Eximbank tarafından uygun bulunan kredi başvurusu için, kredinin anapara, faiz ve taahhüt risklerinin toplamının **% 100'ü** oranında aşağıda belirtilen asli teminatlar tesis edilir.

Asli Teminatlar:

- Süresiz veya en az 15 ay vadeli kesin banka teminat mektubu veya
- Devlet İç ve Dış Borçlanma Senetleri veya
- Kredi Garanti Fonu kefaleti veya
- T.Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde kesinleşmiş Destekleme Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) alacaklarının temliki.

Kredi Vadesi:

Kredi vadesi, 360 gündür. Kredi, 6 aylık dönemler itibariyle iki taksitte geri ödenir. Bir (1) yıl için %8 faiz uygulanır.

Kredinin Geri Ödenmesi:

- Kredi, 180 inci ve 360 ıncı günlerde iki eşit taksitte, her dönem için tahakkuk edecek faizleri ile birlikte, TL olarak geri ödenir.
- Ayrıca, ara dönemlerde ve vade sonunda tahsil edilecek faiz üzerinden Banka Sigorta ve Muameleleri Vergisi tahsil edilir.

Taahhüt Kapatma:

Yurt dışı fuar organizasyonunun yapıldığını veya yurt dışı fuara katılımın gerçekleştiğini tevsik eden "Yurt Dışı Fuar Katılım Kredisi Taahhüt Kapatma Formu"nun, firmanın bağlı bulunduğu İhracatçı Birliğine onaylatılarak, kredinin orjinal vadesini takip eden 60 gün içinde Türk Eximbank'a gönderilmesi ile taahhüt kapatılır.

2. ÜLKE KREDİ VE GARANTİLERİ

Amaç ve Kapsam:

İHRACAT REHBERİ

Türk Eximbank, Türkiye'nin dış politikası ve ekonomik hedefleri çerçevesinde önem arzeden ülkelerle kalıcı ve uzun süreli ilişkilerin tesis edilebilmesine hizmet etmek amacıyla, bu ülkelere Türk firmaları tarafından gerçekleştirilecek mal ve hizmet ihracatına Ülke Kredi/Garanti Programı çerçevesinde finansman desteği sağlamaktadır. Türk Eximbank, bu program aracılığıyla yurt dışında iş alan firmalarımızı riskten arındırarak, onlara gelişen piyasalarda rekabet etme ve yeni pazarlara açılma olanağı sağlamakta, ayrıca Türkiye'nin ihracat ürünlerinin çeşitlendirilmesine de katkıda bulunmaktadır.

Ülke Kredi/Garanti Programına ilişkin finansman desteğinin çerçevesi, Türk Eximbank'ın Yıllık Programları dahilinde belirlenmektedir.

Türk Eximbank, mal ve hizmet ihracatına nakdi veya gayrinakdi kredi mekanizması aracılığı ile finansman desteği sağlamaktadır. Program kapsamında esas olarak projeler ve yarı sermaye/sermaye malı ihracatı finanse edilmekte, hükümetlerarası protokoller çerçevesinde tüketim malları ve hammadde ihracatının finansmanı da mümkün olabilmektedir.

Alıcı ülke hükümetinin kredi anapara ve faiz geri ödemelerini garanti altına almak amacıyla "Devlet Garanti Mektubu" vermeyi taahhüt ettiği işlemlere öncelik verilmektedir. Bunun yanı sıra, ilgili ülkenin bankacılık sektörünün gelişmişlik düzeyine bağlı olarak, Türk Eximbank tarafından muteber kabul edilen bankalara doğrudan kredi verilerek ya da bu bankaların garantileri altında işlem yapılabilir. Mal ve hizmet ihracatına konu projenin yapısı uygun ise ek teminat olarak, kredi borçlusunun, Türk Eximbank ve/veya diğer kreditorlerin yer aldığı ve projenin ve/veya işverenin öngörülen nakit akımlarının toplandığı bir "emanet hesap" (escrow account) veya benzeri düzenlemelerin yapılması da talep edilebilmektedir.

Borçlu/garantör, alıcı ülke hükümeti tarafından tayin edilen veya Türk Eximbank tarafından muteber kabul edilen bankalar ile resmi kurum/kuruluşlar olmaktadır.

Mal ve hizmet ihracatını gerçekleştirecek firmanın, Türk Ticaret Kanununa ve/veya ilgili mevzuat hükümlerine göre kurulmuş bir şirket olması gerekmekte, mali yapısının sağlam ve ticari itibarının yüksek olması, alanında deneyimli olması beklenmektedir. Yatırım projelerinde Türk yüklenici, ana müteahhit firma statüsünde olabileceği gibi, proje için oluşturulacak ortaklığın/konsorsiyumun ortağı veya taşeronu da olabilir.

Krediye konu mal ve hizmet ihracatının alıcı ülkenin önceliklerine ve iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine hizmet etmesi tercih nedenidir.

Projenin sorunsuz bir şekilde yürütülmesi açısından işverenle yüklenici arasında imzalanan kontratın FIDIC (Uluslararası Mühendis Müşavirler Federasyonu) kurallarına uygun olmasına özen gösterilmesi tavsiye edilmektedir.

İHRACAT REHBERİ

Ayrıca, Türk Eximbank'a sunulacak fizibilitelerin FIDIC üyesi bir müşavir tarafından onaylanması gerekmektedir.

Mal ve hizmet ihracatına konu projenin Türkiye katkısının yüksek olması, ihracat mallarının çeşitlendirilmesine ve katma değeri yüksek ürünlerin ihracına katkı sağlaması, teknoloji aktarımına ve yüksek oranda döviz cinsinden net fon yaratma yeteneğine sahip olması tercih edilmektedir.

Mal ve hizmet ihracatına konu projeler, genel kabul görmüş proje değerlendirme kriterleri çerçevesinde değerlendirilmekte ve finansman aşamasında prensip olarak **OECD** normları uygulanmaktadır.

Başvuru:

Türk Eximbank'ın kredi/garanti limiti uygun olan ülkelerde hükümetleri tarafından muhatap tayin edilen veya Türk Eximbank tarafından muteber kabul edilen bankalar ya da resmi kurum/kuruluşlar programdan yararlanabilir.

İşleme ilişkin finansman talebinin, borçlu/garantör konumundaki muhatap banka veya ilgili ülke kurum/kuruluşlarınca Türk Eximbank'a yazılı olarak kredi talebine konu mal ve hizmet ihracatına ilişkin detaylı bilgi ve belgeler (ihracat tutarı, kredi talep tutarı, projenin menşei kalemleri, finansman yapısı, muhtemel sevkiyat/yatırım dönemi, talep edilen vade, kontrat(lar) vb.) ile birlikte yapılması gerekmektedir. Ayrıca, projeler için FIDIC üyesi bağımsız müşavirce onaylanmış bir fizibilite etüdü ile **"Proje Bilgi Formu"**nun Bankamıza iletilmesi gerekmektedir.

Fizibilitenin Türk bağımsız müşavirlik firmalarınca hazırlanması ve projeye Bankamızca destek verilmesi durumunda, söz konusu kalem için yapılan harcamalar kredilendirilecek kapsam içine alınabilmektedir.

Projenin Finansman Yapısı:

Projenin finansman paketinin tamamlanmasına yönelik tatmin edici bilgiler sunulması gerekmektedir.

- Özkaynak payı ve ortakların projeye katılımı: Finansman planında öngörülen özkaynak katılımının yeterli ve gerçekçi kaynaklara dayandırılmış olması gerekmektedir. Özkaynak katılımı en az %15 olmalıdır. Daha yüksek olması tercih sebebidir.
- Uluslararası kredi ve finansman kuruluşlarının projeye katılımı: Üçüncü ülkelerden sağlanacak mal ve hizmetlerin finansmanını sağlamak üzere söz konusu ülkelerin ihracat kredi kuruluşları veya uluslararası finans kuruluşları ile birlikte ortak finansman yöntemiyle gerçekleştirilecek projelere öncelik verilmektedir.

İHRACAT REHBERİ

Türk Eximbank'ın Sağladığı Finansman Desteği ve Koşulları:

Türk Firması tarafından gerçekleştirilen mal ve hizmet ihracatı için ilgili kredi borçlusuna Doğrudan Kredi ya da projeyi finlayacak ticari bankalara veya uluslararası finans kuruluşlarına, kredinin geri ödenmeme riskine karşı garanti verilerek Gayri Nakdi Kredi de açılabilir.

Finansman koşulları, **Berne Union** ve **OECD Uzlaşması** kuralları ile Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yayınlanan İhracat-96/12 sayılı Resmi Destekli İhracat Kredilerine İlişkin Tebliğe uygun olarak ve Türk Eximbank'ın fonlama maliyeti sınırları içinde işlemin özelliklerine göre belirlenir.

Vade:

Toplam vadenin, yatırım dönemi de dahil olmak üzere 8 yılı aşmaması esastır. Ancak, diğer ihracat kredi kuruluşları ya da uluslararası finans kuruluşlarıyla birlikte finansman sağlanması durumunda, geri ödeme profilinde kaynaklar elverdiği ölçüde paralellik sağlanmaya çalışılacaktır. Anapara geri ödemeleri, yatırım döneminin bitiminden en fazla altı ay sonra başlamaktadır. İki yıl ve daha uzun vadeli kredilerin geri ödemeleri altışar aylık eşit taksitler halinde yapılmaktadır.

Faiz oranı:

Faiz oranı; kredinin vadesi, borçlu/garantörün ve ülkesinin riski ve Türk Eximbank'ın fonlama maliyetleri dikkate alınarak belirlenir.

Limit:

Türk Eximbank'ca belirlenmiş ülke limitleri çerçevesinde kalmak üzere Türkiye'den sağlanan mal ve hizmetlerin % 85'ine kadardır. Finansman desteği sağlanacak kapsam içinde Türkiye'den ihracat edilecek makina-ekipman ve malzemenin Sanayi/Ticaret Odalarınca tespit edilen yerli katkı payı veya katma değer oranının en az % 50 olması ve krediye konu hizmetlerin Türk gerçek ve tüzel kişilerce gerçekleştirilmesi gerekir.

Rambursman/Garanti Mektubu Komisyonu:

Türk Eximbank tarafından borçlu/garantör ve ülkesinin riski ve işlemin özellikleri dikkate alınarak belirlenmektedir.

Rambursman komisyonu esas itibarıyla Türk firmasına yapılacak rambursmanlardan oransal olarak mahsup edilmektedir.

Garanti mektubu komisyonu ise hakedişler bazında kreditor kuruluştan oransal olarak tahsil edilmektedir.

İHRACAT REHBERİ

Yukarıda bahsi geçen desteğin kullanılmasında işlemler esas olarak Türk Eximbank tarafından belirlenecek Türkiye'de faaliyet gösteren ticari bankalar nezdinde açılmış gayrikabili rücu ve transfer edilemez akreditifler tahtında yürütülmektedir.

Yabancı Finansman Kurumları ile İşbirliği Olanakları:

Türk Eximbank, Türk firmalarının gerçekleştirecekleri mal ve hizmet ihracatına finansman imkanı sağlamak amacıyla diğer ihracat kredi ve uluslararası finans kuruluşlarıyla (US Eximbank/ABD, EDC/Kanada, COFACE/Fransa, HERMES/Almanya, OND/Belçika, IFTRIC/İsrail, Eximbank of China/Çin Halk Cumhuriyeti, MECIB/Malezya, NEXI/Japonya, SEC/Slovenya, KUKE/Polonya, EGFI/İran, ECGC/Mısır, Eximbanka S.R./Slovakya, Eximbank Romania/Romanya, Eximbank of Russia-Vnesheconombank/Rusya Federasyonu, MIGA, AsDB ve EBRD) işbirliği anlaşmaları imzalamıştır. Bankamız, söz konusu kuruluşlar ile ortak ya da paralel finansmana girebileceği işlemlere öncelik tanımaktadır. Bu kuruluşlarla olan ilişkilerde Bankamız sadece Türkiye'den gidecek mal ve hizmetin finansmanına kreditör/garantör olarak ya da reasürans yoluyla katılabilmekte, üçüncü ülkelerden gidecek mal ve hizmetin finansmanı ise işbirliği yapılan ilgili finans kuruluşlarınca sağlanmaktadır.

Niyet Mektupları:

Ülke Kredi/Garanti Programları kapsamında yurt dışında yeni iş almayı planlayan veya uluslararası ihalelere katılmayı hedefleyen Türk firmalarına, söz konusu projenin temel finansman kriterlerimize uygun olması ve nihai değerlendirmenin, Türk Eximbank tarafından kredi başvurusunun yapıldığı tarihteki ekonomik koşullar ve konjonktür gözetilerek, daha sonra yapılması koşuluyla ve kesin taahhüt içermeyecek şekilde Niyet Mektubu verilebilmektedir.

Düzenlenen Niyet Mektubunda, Türkiye'den ihraç edilecek mal ve hizmet tutarının % 85'ine kadar finansman desteği sağlanabileceği hususu yer almaktadır. Niyet mektupları genel olarak altı aylık süre için düzenlenmektedir.

Niyet Mektubu başvurusu, ilgili firma tarafından proje ile ilgili genel bilgileri içeren **"Proje Ön BilgiFormu"**nun talep yazısı eşliğinde Türk Eximbank'a iletilmesi ile yapılır.

Detaylı Bilgi için:

Ülkeler	Yetkili	Tel, Telefaks, elektronik posta
Arnavutluk, Azerbaycan, Estonya, Letonya, Libya, Litvanya, Rusya Federasyonu, Senegal, Slovenya, Sudan, Suriye, Tanzanya	Zehra TÜRKÖZ SAYAR Müdür	Tel : 0 312 417 13 00 /581 Faks: 0 312 425 75 47 e-posta: zsayar@eximbank.gov.tr
	Suzan	Tel : 0 312 417 13 00 /394

İHRACAT REHBERİ

	KANDİLCİ Müdür Yardımcısı	Faks: 0 312 425 75 47 e-posta: skandilci@eximbank.gov.tr
Bangladeş, Bosna Hersek, Fas, İran, Kamerun, KKTC, Macaristan, Mısır, Moğolistan, Moldova, Pakistan, Polonya, Sırbistan ve Karadağ, Tayland, Türkmenistan, Yemen, Yunanistan	Funda BAYDAR Müdür	Tel : 0 312 417 13 00 /579 Faks: 0 312 425 75 47 e-posta: fbaydar@eximbank.gov.tr
Afganistan, Belarus, Bulgaristan, Cezayir, Cibuti, Çek Cumhuriyeti, Etiyopya, Filistin, Gana, Gürcistan, Hırvatistan, Irak, İsrail, Kosova, Küba, Lübnan, Makedonya, Nijerya, Romanya, Slovakya, Suudi Arabistan, Ukrayna, Ürdün, Tunus	M.Cem KARAKURT Müdür Gaye CENGİZ Müdür Yardımcısı	Tel : 0 312 417 13 00 /388 Faks: 0 312 419 71 55 e-posta: ckarakurt@eximbank.gov.tr Tel : 0 312 417 13 00 /403 Faks: 0 312 419 71 55 e-posta: gcengiz@eximbank.gov.tr
Arjantin, Çin, Endonezya, Filipinler, Gabon, Gine, Kazakistan, Kırgız Cumhuriyeti, Kolombiya, Mali, Meksika, Özbekistan, Şili, Tacikistan, Vietnam, Uganda	Figen MENGİ TEKER Müdür Elif GÜRSOY KOŞOK Müdür Yardımcısı	Tel : 0 312 417 13 00 /582 Faks: 0 312 419 71 55 e-posta: fmengi@eximbank.gov.tr Tel : 0 312 417 13 00 /580 Faks: 0 312 419 71 55 e-posta: ekosok@eximbank.gov.tr

a.Avrupa Yatırım Bankası Kaynaklı Yatırım Kredisi

Kredinin Amacı

Avrupa Yatırım Bankası (AYB) ile Türk Eximbank arasında imzalanan Kredi Anlaşması çerçevesinde, imalat sanayii, turizm ve lojistik sektörlerindeki işletmelerin, ihracata ve döviz kazandırıcı hizmetlere yönelik olarak yurt içinde gerçekleştirecekleri yeni yatırım, tevsi ve modernizasyon projelerinin finansmanı amaçlanmaktadır.

Kredinin Tutarı

Kredinin toplam tutarı 200 milyon Avro olup, ABD Doları ve Avro olmak üzere iki ayrı para biriminden kullanırılması hedeflenmektedir.

Krediden Yararlanabilecek Firmalar

İHRACAT REHBERİ

Bu krediden imalat sanayii, turizm ve lojistik sektörlerinde ihracat amaçlı veya döviz kazandırıcı faaliyetlerde bulunan ve AYB ile üzerinde mutabakata varıldığı şekilde KOBİ olarak tanımlanan, bilançosundaki net sabit aktifleri proje öncesinde 75 milyon Avro'yu aşmayan ve 500'den az çalışanı olan Türkiye'de yerleşik firmalar yararlanabilecektir. Üçte birinden fazlası daha büyük bir şirkete ait olan KOBİ'ler "bağımsız olmayan KOBİ" olarak isimlendirilmekte olup, söz konusu firmalara açılacak krediler istisnai olarak ele alınacaktır. Kredi kullanıcısı firmaların Türkiye Cumhuriyeti'nin ilgili mevzuatına uygun olarak tescil edilmiş olması esastır. Ayrıca firmaların kredi alındıktan sonraki dönem dahil borç/özkaynak oranının azami 85/15, borç ödeme gücü oranının ise asgari 1,1 olması gerekmektedir.

Kredi Programının Genel Koşulları

- Kredi, harcama belgeleri karşılığında, ihracat veya döviz kazandırıcı faaliyetlere yönelik olarak gerçekleştirilecek yatırımlar için yerel piyasalardan sağlanacak ya da ithal edilecek mal ve hizmet harcamaları için kullanılabilir.
- Desteklenecek yatırım projelerinin ülkemiz çevre mevzuatına, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun, Avrupa Birliği çevre kurallarına uyumlu olması şartı aranır. Ayrıca, AYB ile üzerinde mutabakata varılan duyarlı sektörler listesinde belirlenen şartlara uygun olarak finansman sağlanacaktır.
- Firmalar yatırım için ihtiyaç duyulan mal ve hizmetleri uygun kalite ve rekabetçi fiyatlarla ve yatırımın gerektirdiği zamanda tedarik etmek üzere kalite, fiyat ve teslimat zamanı bakımından en uygun teklifi dikkate alarak tedarikçi seçer. Firmalar, asgari 1 milyon Avro tutarındaki tedarik işlemleri için asgari üç tedarikçiden (yabancı ülkelerden alım yapılması durumunda en az iki ülkeden olmak üzere) teklif almak durumundadır.
- İlk iki kredi talebi AYB'nın ön onayına tabidir.

Asli Teminatlar

Türk Eximbank tarafından kullanılacak kredinin anapara, faiz ve masraflar toplamının asgari % 100'ü oranında asli teminat tesis edilir.

Kredinin süresiz veya proje süresi ile uyumlu kesin banka teminat mektubu ile karşılanmayan teminat tutarı, Türk Eximbank tarafından proje bazında belirlenecek tutar ve nitelikteki aşağıdaki diğer asli teminatlar ile tamamlanır:

- Devlet İç/Dış Borçlanma Senedi,
- Kredi Garanti Fonu Kefaleti,
- Gayrimenkul İpoteki,

Vade ve Faiz Oranı

Krediye uygulanacak vade ve faiz oranı proje bazında Türk Eximbank tarafından belirlenir.

İHRACAT REHBERİ

Son Başvuru Tarihi

Kredi programına son başvuru tarihi 31.05.2012'dir.

İhracat Taahhüdünün Kapatılması

İhracat veya hizmet taahhüdü, kredinin ilk kullandırım ile son vade tarihleri arasında gerçekleştirilecek kredi anapara tutarı kadar faaliyet konusu mal ve hizmet ihracı ile kapatılır.

3. İHRACAT KREDİ SİGORTASI

1989 yılında Bankamız bünyesinde uygulanmaya başlanan ihracat kredi sigortası programları ile ihracatçı firmaların ihrac ettiği mal bedellerinin, ticari ve politik risklere karşı belirli oranlarda teminat altına alınması ve Sigortalı firmaların gerek Türk Eximbank nezdinde doğmuş veya doğacak alacak haklarını ticari bankalara temlik etmek suretiyle, gerekse kambiyo senedine bağlı vadeli alacaklarını ister Türk Eximbank'da, isterse Türk Eximbank onayı ile ticari bankalarda iskonto ettirmek suretiyle hem sevk öncesi, hem de sevk sonrası dönem için düzenli finansman imkanına erişmeleri amaçlanmaktadır.

Türk Eximbank bünyesinde halihazırda uygulanmakta olan Sigorta Programları;

a. Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Programı (sevk öncesi ve sevk sonrası dönem),

Amacı, ihracatçıların kısa vadeli satışlarına ilişkin ihracat bedellerini ticari ve politik risklere karşı belirli limitler dahilinde teminat altına alarak ihracatı teşvik etmek, yönlendirmek ve düzenlenecek poliçenin teminat olarak gösterilmesi ile ticari bankalardan ihracat kredisi teminini kolaylaştırmaktır. İhracatçının bir yıl içinde, Türk Eximbank tarafından kapsama alınan ülkelerdeki çeşitli alıcılarına gerçekleştirdiği ve fiili ihrac tarihinden itibaren en fazla 360 güne kadar vade tanıdığı tüm sevkıyatları sigortalanmaktadır. Dolayısıyla ihracatçının her bir sevkıyatı için ayrı ayrı sigorta sözleşmesi düzenlenmesine gerek kalmaksızın Türk Eximbank'ça kabul edilen ülkelerdeki limitleri onaylanmış alıcılara yapılacak tüm sevkıyatlar tek bir poliçe ile sigorta kapsamına dahil edilmektedir. Program kapsamında yaklaşık 160 ülkeye yönelik sevkıyat, sigorta teminatı altına alınabilmektedir. Prim oranı alıcının türüne, alıcının bulunduğu ülkenin risk grubuna, vadeye ve ödeme şekline öre belirlenir. Tazminat oranı, doğacak zararın %90'dır.

b. Orta ve Uzun Vadeli İhracat Kredi Sigortası Programları;

Orta ve Uzun Vadeli İhracat Kredi Sigorta Programları ile ihracatçıların tek bir satış sözleşmesine bağlı olarak 5 yıla kadar vadeli ödeme koşuluyla yapacakları, yerli katkı oranı asgari % 60 seviyesindeki sermaye ve yarı sermaye malı ihracatından doğacak

İHRACAT REHBERİ

alacakları sigorta teminatı altına alınmakta ve teminat altına alınan ihracat işlemi ile ilgili olarak ticari bankalardan finansman sağlanması olanaklı kılınmaktadır.

1990 yılından bu yana uygulanmakta olan Orta ve Uzun Vadeli İhracat Kredi Sigortası Programları ile,

- Ülke ekonomisine sağladığı yüksek katma değer ve ileri teknoloji imkanları gözönüne alınarak yatırım veya sermaye malları üretim ve ihracatının teşvik edilmesi ve

Yatırım veya sermaye mali ihracatçılara,

- Rekabet üstünlüğü sağlanması,
- Gelişmekte olan riskli pazarlarda uzun vadeli satış imkanlarının artırılması,
- Poliçenin teminat gösterilmesi ile ticari bankalardan finansman sağlamalarının kolaylaştırılması,

amaçlanmaktadır.

Kapsamı:

Söz konusu Programlar yerli katkı oranının (fiziki katkı veya katma değer) en az % 60 olduğu hususu, Türk Eximbank'ca verilecek form çerçevesinde ve ilgili Sanayi ve/veya Ticaret Odası tarafından hazırlanıp onaylanan ekspertiz raporu ile belgelenmiş olan sermaye, yarı sermaye ya da dayanıklı tüketim malı niteliğindeki ürünlerin ihracatını kapsamaktadır.

Prim Oranı:

Alicinin türüne, alıcının bulunduğu ülkenin risk derecesine, malın teslim süresi ve ödeme vadesine göre belirlenir.

Zarar Tazmin Oranı:

% 80- % 95 arası

Orta ve Uzun Vadeli İhracat Kredi Sigorta Programları kapsamında sigortalanacak 2 yıl ve daha uzun vadeli ihracat işlemlerinde sözleşme bedelinin en az % 15'inin malın teslimine kadar ihracatçıya ödenmiş olması gerekmektedir.

Bunun yanı sıra, söz konusu Programlar kapsamında teminat altına alınan ihracat bedeli vadeli alacakların, ticari bankalar tarafından iskonto edilmek suretiyle finanse edilmesini teminen ticari bankalar lehine garanti mektubu da verilmektedir.

Orta ve Uzun Vadeli İhracat Kredi Sigorta Programları üç kategoride değerlendirilebilir:

- **Spesifik İhracat Kredi Sigortası Programı-**

İHRACAT REHBERİ

Amacı, ihracatçıların tek bir satış sözleşmesine bağlı olarak 5 yıla kadar vadeli ödeme koşuluyla yapacakları sermaye mali ihracından doğan alacaklarını sevk öncesi ve sevk sonrası dönemlerde ticari ve politik risklere karşı teminat altına almak ve teminat altına alınan ihracat işlemi ile ilgili olarak ticari bankalardan finansman teminine imkan sağlamaktır.

- **Spesifik İhracat Kredi Sigortası Sevk Sonrası Politik Risk Programı-**

Bu programın amacı ihracatçıların tek bir satış sözleşmesine bağlı olarak 5 yıla kadar vadeli ödeme koşuluyla yapacakları ihracatlarından doğacak alacaklarının, sevk sonrası dönemde ortaya çıkacak politik risklere karşı teminat altına almak ve teminat altına alınan ihracat işlemi ile ilgili olarak ticari bankalardan finansman teminine imkan sağlamaktır.

- **Spesifik İhracat Kredi Sigortası Sevk Sonrası Kapsamlı Risk Programı-**

Spesifik İhracat Kredi Sigortası Sevk Sonrası Kapsamlı Risk Programı, Spesifik İhracat Kredi Sigortası Sevk Sonrası Politik Risk Programı ile sağlanan desteğin daha da genişletilerek ticari risklerin de sigorta teminatı altına alındığı ve teminat altına alınan ihracat işlemi ile ilgili olarak ticari bankalardan finansman teminine imkan sağlandığı bir programdır.

- **Yurt Dışı Müteahhitlik Hizmetleri Teminat Mektuplarının Haksız Nakde Çevrilme Sigorta Programı**

Amaç

Programın amacı, yurt dışında iş üstlenmek üzere teklif verme aşamasında ya da iş üstlendikten sonra, kamu işveren makamlarına verilen geçici, avans veya kesin teminat mektuplarının veya İşveren Makamın bankasına muhatap düzenlenen kontrgaranti şeklindeki teminat mektuplarının haksız nakde çevrilmesi riskine karşı, Türk Müteahhitlerinin Yurt Dışı Müteahhitlik Hizmetleri Teminat Mektuplarının Haksız Nakde Çevrilme Sigorta Poliçesi (Poliçe) ile teminat altına alınmasıdır.

Kapsam

Türk Eximbank, Müteahhit firmanın kusuru, hatası veya ihmaliyle kaynaklanmaması şartıyla, tamamen Müteahhit firmanın kontrolü dışında ve Poliçe tarihinden sonra ortaya çıkan olay ve şartlar neticesinde Teminat Mektubu'nun haksız nakde çevrilmesi sonucu, Müteahhit firmanın kendisi lehine teminat mektubunu düzenleyen Türk Ticari Bankası ile imzaladığı Genel Kredi Sözleşmesi (GKS) kapsamında bu bankaya ödemekle yükümlü olduğu tutara istinaden tazminata konu tutarın belirli bir oranını, Sigorta Sözleşmesi'nde belirtilen şartlar ve sınırlar içinde tazmin eder.

İHRACAT REHBERİ

VII. İHRACATA YÖNELİK TEŞVİK VE KREDİLER

A. DEVLET YARDIMLARI

1. ULUSLARARASI NİTELİKTEKİ YURT İÇİ İHTİSAS FUARLARININ DESTEKLENMESİ

Uluslararası nitelikteki yurt içi ihtisas fuarlarının dış dünyaya tanıtımının yapılması ve söz konusu fuarlara uluslararası düzeyde katılımın artırılması amacıyla yönelik bir destektir. Müsteşarlıkça belirlenecek kriterlere uygun yerli organizatörlerin fuar öncesinde ve esnasında gerçekleştirecekleri tanıtım ve promosyon faaliyetlerine ilişkin giderleri belli bir oranda Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan karşılanmaktadır.

Başvuru Mercii	: İhracatçı Birlikleri
Yararlananlar	: Yerli Fuar Organizatörleri
Destek Oranı	: % 50

Destek'in Kapsamı:

- Yurt dışı tanıtım faaliyetleri 25.000 ABD Dolarına kadar %50 oranında
- Önemli alıcıların ulaşım giderleri 15.000 ABD Dolarına kadar %50 oranında
- Fuarın konusuyla ilgili seminer, konferans, panel ve ödüllü yarışma giderleri
- 5.000 ABD Dolarına kadar %50 oranında desteklenmektedir.

2. ÇEVRE MALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ

Uluslararası pazarlarda imalat ve yazılım sektörünün rekabet gücünün artırılması ve çevre, kalite ve insan sağlığına yönelik teknik mevzuata uyum sağlanabilmesini teminen akredite edilmiş kurum ve/veya kuruluşlardan alınacak kalite, çevre belgeleri ile insan can, mal emniyeti ve güvenliğini gösterir işaretlere ilişkin harcamaların belirli bir bölümü Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan karşılanmaktadır.

Başvuru Mercii	: İhracatçı Birlikleri
Yararlananlar	: Türkiye'de ticari ve sınai faaliyette bulunan veya tarım ya da yazılım sektörlerinde istigal eden şirketler, Dış Ticaret Sermaye Şirketleri (DTSS) ile Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDŞ)
Destek Oranı	: % 50

Destek'in Kapsamı:

- ISO 9000 Serisi
- ISO 14000
- CE İşareti
- Uluslararası Nitelikteki Diğer Kalite ve Çevre Belgeleri
- ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetimi Sistemi Belgeleri

İHRACAT REHBERİ

- Tarım Ürünlerine İlişkin Belgelendirme İşlemleri ve Olumlu
- Sonuçlanmak Kaydıyla Laboratuvar Analiz Raporların alımına yönelik olarak yapılan belgelendirilmiş harcamalarının belge ve/veya analiz başına % 50 oranında ve en fazla 50.000 ABD Doları'na kadar desteklenmesini kapsamaktadır.

Harcamaların belgelendirilmiş olması ve Türk Standartları Enstitüsü veya akredite edilmiş kuruluşlardan alınması gerekmektedir.

3. ARAŞTIRMA-GELİŞTİRME (AR-GE) YARDIMI

Mezkur Tebliğ kapsamındaki düzenlemeler doğrultusunda Araştırma-Geliştirme (AR-GE) projeleri yeni bir ürün üretilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi, maliyet düşürücü ve standart yükseltici mahiyette yeni tekniklerin uygulanması, üretimle ilgili olarak yeni bir teknoloji geliştirilmesi veya yeni teknolojinin yurt koşullarına uyumu konusunda bilimsel esaslara uygun ve araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette hazırlanacak çalışma ve teknoloji uyarlamasını ifade etmektedir.

Yetkili Kuruluş	: Dış Ticaret Müsteşarlığı
Başvuru Mercii	: TÜBİTAK, TTGV
Yararlananlar	: Sanayi kuruluşları, yazılım geliştirmeye yönelik firmalar/kuruluşlar ile sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın firma düzeyinde katma değer yaratan bütün kuruluşlardır.

a. AR-GE Faaliyetlerinin Proje Bazında Desteklenmesi

Kuruluşların kendi bünyelerinde veya Türkiye'de olmak kaydıyla bünyeleri dışında gerçekleştirdikleri AR-GE faaliyetleriyle ilgili giderlerinin belli bir kısmının karşılanmasına yöneliktir.

Yetkili Kuruluş	: Dış Ticaret Müsteşarlığı
Uygulamacı Kuruluş	: TÜBİTAK
Temel Destek Oranı	: % 50
Azami Destek Oranı	: % 60
Destek Süresi	: 3 yıl

Bir önceki dönemle ilgili ve ölçülebilir olmak koşuluyla destek kapsamında yer alan başlıca harcamalar şunlardır:

- Personel giderleri (araştırmacı ve araştırmada kullanılan teknisyen)
- Araştırma faaliyeti için kullanılan alet, teçhizat, yazılım giderleri
- Araştırma için kullanılan danışmanlık hizmeti ve eşdeğer hizmet alım giderleri
- Ülke içindeki Ar-Ge kurum ve kuruluşlarına yaptırılan Ar-Ge hizmet giderleri
- Doğrudan Ar-Ge faaliyetleri ile ilgili malzeme alımı vb. giderleri.

İHRACAT REHBERİ

- Patent başvuru giderleri

b. Projelere Sermaye Desteği Sağlanması

Yetkili Kuruluş : Dış Ticaret Müsteşarlığı
Uygulamacı Kuruluş : Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV)
Destek Oranı : % 50

TTGV ile proje sahibi kuruluş arasında bir sözleşme imzalanması esasına dayanmaktadır. Sermaye desteği iki şekilde sağlanmaktadır:

• Ürün Geliştirme Projelerine Sermaye Desteği

Ticari değeri olan yeni ürün oluşturulması veya mevcut ürünlerin rekabet gücünün yükseltilmesine ya da bu amaçla üretim yöntemi, sistemi ve tekniklerinin araştırılmasına ve geliştirilmesine yönelik AR-GE projelerine, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan projeyi yürüten sanayi kuruluşunu teşvik eder nitelikte destek sağlanmasıdır.

- Azami destek süresi : 2 yıl**
- Azami destek tutarı : 1 milyon \$**

• Stratejik Odak Konuları Projelerine Sermaye Desteği

"Stratejik Odak Konuları Projeleri", ülkemizde mevcut sanayi yapısı, teknoloji ve insan birikimi ile uluslararası karşılaştırmalı üstünlüklerin dinamiği esas alınarak, hangi alanlarda teknolojik projeler yürütülmesinde yarar bulunduğunu veya araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin ülkemizde gelişip yaygınlaşması için alınması gereken tedbirleri tespit eden projelerdir.

Ürün geliştirme projeleri sonucunda ticari uygulamaya geçilmesi halinde, projeye sağlanan sermaye destek miktarı, projeyi yöneten kuruluş veya ticari uygulamayı başlatan üçüncü şahıslar tarafından, faiz oranları üzerinden DFİF'e geri ödenir.

- Destek oranı :**
- Azami destek tutarı : 100.000 \$**
- Azami destek süresi : 1 yıl**

c. Yukarıda Belirtilen Desteklerin yanı sıra Kapsamda Yer Alan Diğer Projeler

İHRACAT REHBERİ

EUREKA projelerinin süre kısıtlaması olmaksızın % 50 oranında; bu kapsamda üniversitelerin yapacakları harcamaların 100.000 \$'a kadar,

Birden çok sanayi kuruluşunun TÜBİTAK/TTGV ile birlikte kurdukları şirketlerin AR-GE harcamalarının % 60 oranında desteklenmektedir.

4. İSTİHDAM YARDIMI

Sektörel Dış Ticaret Şirketi unvanını haiz firmaların münhasıran dış ticarete ilişkin işlemlerini yürütmek üzere konusunda tecrübeli ve yüksek öğrenimli yönetici ve eleman istihdamının sağlanması amaçlanmaktadır.

Başvuru Mercii : DTM (İhracat Genel Müdürlüğü)
Yararlananlar : SDS
Destek Oranı : % 75
Desteklenecek Eleman Sayısı : 1 Yönetici & 2 Eleman
Destek Süresi : 1 yıl (azami)
Destek Kapsamı : İstihdam yardımı
kapsamında, yönetici/eleman/elemanların aylık brüt ücreti en fazla % 75 oranında karşılanacaktır.

- Yıllık destek miktarı yönetici için 18.000 ABD Doları,
- Her bir eleman için 9.000 ABD Doları karşılığı TL tutarını geçemez.

5. YURT DIŞI FUAR KATILIMLARININ DESTEKLENMESİ

Başvuru Mercii : İhracatçı Birlikleri
Desteğin Kapsamı : Yurt dışı fuar organizasyonunu düzenlemek üzere Müsteşarlıkça görevlendirilen organizatöre katılımcı tarafından ödenecek katılım bedelinin %50'si katılımcıya ödenmektedir. Destek tutarı;

- Yurt dışı fuarın genel nitelikli Milli Katılım veya Türk İhraç Ürünleri Fuarı olması halinde 10.000 ABD Dolarına,
- Sektörel nitelikli Milli Katılım veya Sektörel Türk İhraç Ürünleri Fuarı olması halinde ise 15.000 ABD Dolarına kadardır.

Sektörel nitelikli uluslararası fuarlara bireysel iştirak gerçekleştirilmesi durumunda;

- Sektörel nitelikli uluslararası fuarlar için, katılımcının ödeyeceği boş stand kirasının ve nakliye harcamalarının % 50'si, 15.000 ABD Doları'nı aşmamak üzere,

İHRACAT REHBERİ

- Sektörel nitelikli uluslararası fuarlara bireysel iştirak gerçekleştiren katılımcının Sektörel Dış Ticaret Şirketi (SDŞ) olması durumunda, boş stand kirasının tamamı ve nakliye harcamalarının % 75'i, 15.000 ABD Doları'nı aşmamak üzere, desteklenmektedir.

Diğer taraftan;

- Organizatör tarafından yurt dışında fuar için yapılan tanıtım faaliyetlerine yönelik harcamalar %75 oranında; yurt dışı fuarın genel nitelikli milli katılım veya Türk İhraç Ürünleri Fuarı olması halinde 80.000 ABD Dolarına, sektörel nitelikli milli katılım veya Sektörel Türk İhraç Ürünleri Fuarı olması halinde ise en fazla 120.000 ABD Dolarına kadar,
- Sektörel Türk İhraç Ürünleri Fuarları ve sektörel nitelikli Milli Katılımlarda, Müsteşarlığa sunulacak tanıtım projesine verilecek ön uygunluğa istinaden, proje kapsamında yapılacak harcamalar azami % 75 oranında 80.000 ABD Dolarına kadar, karşılanmaktadır.

6. YURT DIŞINA OFİS-MAĞAZA AÇMA, İŞLETME VE MARKA TANITIM FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ

Yurtdışı Onay Mercii : Ticaret Müş./Ataşeliği veya Kons.
Yetkili Kuruluş : Dış Ticaret Müsteşarlığı
Başvuru Mercii : İhracatçı Birlikleri
Başvuru süresi : 6 ay
Yararlananlar : Türkiye'de yerleşik, sınai/ticari veya ticari faaliyette bulunan firmalar, SDŞ'ler, DTSS'ler ve yazılım sektöründe iştirak eden şirketler.
Destek Kapsamı :

a. Mağazaların Desteklenmesi

Sınai/Ticari veya yazılım şirketleri ile DTSS'ler :

- Demirbaş ve dekorasyon giderleri, % 50 oranında ve en fazla 40.000 \$
- Kira giderleri, % 50 oranında ve yıllık en fazla 80.000 \$

Ticari şirketler:

- Demirbaş ve dekorasyon giderleri, % 50 oranında ve en fazla 30.000\$
- Kira giderleri, % 50 oranında ve yıllık en fazla 60.000 \$

SDS'ler :

- Demirbaş ve dekorasyon giderleri, % 60 oranında ve en fazla 60.000 \$,
- Kira giderleri, % 60 oranında ve yıllık en fazla 120.000 \$.

b. Ofis ve Showroomların Desteklenmesi

İHRACAT REHBERİ

Sınai/Ticari veya yazılım şirketleri ile DTSS'ler :

- Demirbaş ve dekorasyon giderleri, % 50 oranında ve en fazla 25.000 \$
- Kira giderleri, % 50 oranında ve yıllık en fazla 50.000 \$

Ticari şirketler:

- Demirbaş ve dekorasyon giderleri, % 50 oranında ve en fazla 20.000 \$
- Kira giderleri, % 50 oranında ve yıllık en fazla 40.000 \$

SDS'ler :

- Demirbaş ve dekorasyon giderleri % 60 oranında ve yıllık en fazla 30.000 \$
- Kira giderleri, % 60 oranında ve yıllık en fazla 60.000 \$

c. Depoların Desteklenmesi

Sınai/Ticari veya yazılım şirketleri ile DTSS'ler:

- Demirbaş giderleri, % 50 oranında ve en fazla 25.000 \$
- Kira ve/veya hizmet giderleri, % 50 oranında ve yıllık en fazla 50.000 \$

Ticari şirketler:

- Demirbaş giderleri, % 50 oranında ve en fazla 20.000 \$
- Kira ve/veya hizmet giderleri, % 50 oranında ve yıllık en fazla 40.000 \$

SDS'ler :

- Demirbaş giderleri, % 60 oranında ve en fazla 30.000 \$
- Kira ve/veya hizmet giderleri, % 60 oranında ve yıllık en fazla 60.000 \$

d. Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi

Yurtdışı birimi bulunan:

- DTSS ve SDŞ'lerin ürünleriyle ilgili olarak yurtdışında gerçekleştireceği reklam, tanıtım ve pazarlama giderleri, % 50 oranında ve yıllık en fazla 300.000 \$
- Yurtiçi marka tescil belgesine sahip şirketlerin ürünleriyle ilgili olarak yurtdışında gerçekleştireceği reklam, tanıtım ve pazarlama giderleri, % 50 oranında ve yıllık en fazla 150.000 \$
- Yurtiçi marka tescil belgesi bulunmayan şirketlerin Türk ürünleriyle ilgili olarak yurtdışında gerçekleştireceği reklam, tanıtım ve pazarlama giderleri, % 50 oranında ve yıllık en fazla 75.000 \$

Yurtdışı birimi bulunmayan ancak yurtiçi ve tanıtım yapacağı ülkede marka tescil belgesine sahip:

- DTSS, SDŞ ve şirketlerin ürünleriyle ilgili olarak yurtdışında gerçekleştireceği reklam, tanıtım ve pazarlama giderleri % 50 oranında ve yıllık en fazla 50.000 \$

e. Yurtdışı Marka Tescil Faaliyetlerinin Desteklenmesi

DTSS, SDŞ ve şirketlerin:

İHRACAT REHBERİ

- Yurt içi marka tescil belgesine sahip oldukları markalarının yurtdışında tescili ve korunmasına ilişkin giderleri, % 50 oranında ve yıllık en fazla 20.000 \$

DTSS, SDŞ ve şirketler:

- Kira ve/veya hizmet giderleri desteğinden her bir birim için en fazla üç yıl süresince yararlandırılır. Şirketler en fazla 7, DTSS ve SDŞ'ler en fazla 15 adet yurtdışı birimi için desteklenmektedir.

7. TÜRK ÜRÜNLERİNİN YURT DIŞINDA MARKALAŞMASI, TÜRK MALI İMAJININ YERLEŞMESİ VE TURQUALITY' NİN DESTEKLENMESİ

Anılan Tebliğ ile İhracatçı Birlikleri, Üretici Dernekleri, Üretici Birliklerinin, sektörlerinin yurtdışında tanıtımı amacıyla gerçekleştirecekleri harcamalara ilişkin giderler, Türkiye'de ticari ve/veya sınai faaliyette bulunan şirketlerin ürünlerinin markalaşması amacıyla gerçekleştirecekleri faaliyetlere ilişkin giderler ile İhracatçı Birliklerinin TURQUALITY® Programı kapsamında firmalara yurt içinde ve yurt dışında markalaşma sürecinde vereceği desteklere ilişkin harcamalar, Türk markalarının pazara giriş ve tutunmalarına yönelik gerçekleştireceği her türlü faaliyet ve organizasyonlara ilişkin giderler ile olumlu Türk mali imajının oluşturulması ve yerleştirilmesi için yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştireceği her türlü harcamaların uluslararası kurallara göre Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan karşılanması amaçlanmaktadır.

Firmalar markalaşma faaliyetlerini içeren bir proje ile doğrudan Müsteşarlığımıza müracaat edebileceklerdir. "TURQUALITY®" ibaresinin kullanılması hususunda ise Müsteşarlık denetim/danışmanlık firmalarının raporlarını talep edebilir. Mezkur Tebliğ kapsamında sağlanması öngörülen destekler:

Yurtdışında Onay Yeri	: Ticaret Müş./Ataşeliği veya Kons.
Başvuru Mercii	: DTM (İhracat Genel Müdürlüğü)
Başvuru Süresi	: 6 ay
Yararlananlar	:İhracatçı Birlikleri, Üretici
Dernek/Birlikleri, Türkiye'de ticari ve/veya sınai faaliyette bulunan şirketler	
Destek Oranı	: Şirketler % 50 (İhracatçı Birlikleri %80)
Destek Süresi	:4 Yıl (Marka Destek Programı), 5
Yıl (TURQUALITY® Destek Programı)	
Destek Kapsamı	

İhracatçı Birliklerinin; Sektörleri ile ilgili olarak yapacakları tanıtım ve reklam harcamaları en fazla 250.000 \$

Üretici Dernekleri ve Birliklerinin; Sektörleri ile ilgili yapacakları tanıtım ve reklam harcamaları en fazla 100.000 \$

İHRACAT REHBERİ

Şirketler, SDŞ ve DTSS'lerin; İlgili ülkelerde destek kapsamına alınan markaları ile ilgili olarak marka destek programı kapsamındaki firmalar için:

- Marka tesciline ilişkin harcamaları en fazla 50.000 \$
- Reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetleri en fazla 300.000 \$
- Açmış oldukları ve/veya açacakları yurtdışı birimlere ilişkin kira harcamaları en fazla 300.000 \$,
- Açmış oldukları ve/veya açacakları mağazalara ilişkin konsept mimari çalışmaları ve dekorasyon giderleri en fazla 200.000 \$
- Kiraladıkları ve/veya kiralayacakları reyonlara ilişkin kira ve/veya komisyon giderleri en fazla 200.000 \$
- Açmış oldukları ve/veya açacakları showroolara ilişkin kira ve/veya komisyon giderleri en fazla 200.000 \$
- Ürünleri ile ilgili kalite belgeleri ile insan can, mal emniyeti ve güvenliğini gösterir işaretlere ilişkin harcamaları en fazla 50.000 \$
- Franchise vermesi halinde franchising sistemi ile yurt dışında açılacak ve faaliyete geçirilecek mağazalara ilişkin dekorasyon harcamaları mağaza başına en fazla 50.000 \$ olmak üzere toplam 10 mağaza
- Yurtdışında düzenlenen uluslararası nitelikteki sektörel fuarlara katılım halinde, stand dekorasyonu ile fuar katılım bedeline ilişkin harcamaları yılda bir defaya ve tek bir fuar katılımına mahsus olmak üzere (Reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine dahildir) desteklenmektedir.

TURQUALITY® Destek Programı Kapsamındaki Firmalar için:

- Patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım tesciline ilişkin harcamaları ile TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalarının yurtdışında tescili ve korunmasına ilişkin giderleri,
- Ürünleri ile ilgili kalite belgeleri ile insan can, mal emniyeti ve güvenliğini gösterir işaretlere ilişkin harcamaları,
- TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalı ürünleriyle ilgili olarak istihdam edilen moda/endüstriyel ürün tasarımcısı giderleri (aynı anda en fazla 3 tasarımcı),
- Reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetleri,
- Mağazalara ilişkin uygun mahal araştırmasına yönelik danışmanlık, konsept mimari çalışmaları, dekorasyon, demirbaş, kira harcamaları ile mağazanın kiralınmasıyla ilgili hukuki danışmanlık ve belediye giderleri (1 yıl içinde en fazla 10 olmak üzere 5 yılda 50 mağaza); demirbaş-dekorasyon giderleri en fazla 100.000 \$,
- Ofis, depo, showroom, satış sonrası servis vb. yurtdışı birimlerine ilişkin kira, dekorasyon, demirbaş, komisyon giderleri,
- Farklı markaların satıldığı showroom/büyük mağaza (department store), hipermarketlerde kiraladıkları reyon/showroom/gondol/satış alanlarına (floor display) ilişkin kira, dekorasyon, hizmet ve/veya komisyon harcamaları,

İHRACAT REHBERİ

- Franchise vermesi halinde, franchising sistemi ile yurt dışında açılacak ve faaliyete geçirilecek mağazalara ilişkin dekorasyon harcamaları mağaza başına en fazla 50.000 \$ olmak üzere 1 yılda 10 mağazaya, 5 yılda toplam 50 mağazaya kadar,
- İş yönetimi kapsamında satın alacakları her türlü danışmanlık giderleri,
- Yurtdışında düzenlenen uluslararası nitelikteki sektörel fuarlara katılım halinde, stand dekorasyonu ile fuar katılım bedeline ilişkin harcamaları yılda bir defaya ve tek bir fuar katılımına mahsus olmak üzere desteklenmektedir.

(Marka Destek Programı'ndan "TURQUALITY® Destek Programı"na geçen bir şirketin yararlanabileceği toplam destek süresi 72 ayı geçemez)

8. PAZAR ARAŞTIRMASI VE PAZARLAMA DESTEĞİ

Yetkili Kuruluş : Dış Ticaret Müsteşarlığı
Başvuru Mercii : İGEME ve İhracatçı Birlikleri
Yararlananlar : Türkiye'de sınai ve/veya ticari faaliyette bulunan şirketler ile yazılım sektöründe iştigal eden şirketler

Desteğin Kapsamı

- Ürünleri ve/veya sektörleriyle ilgili olarak gerçekleştirilen pazar araştırması projelerine ilişkin giderleri, şirketler için %70, SDŞ'ler için %80 oranında ve proje başına en fazla 10.000 ABD Doları,
- Yurt dışına yönelik pazarlama stratejileri ve eylem planlarının oluşturulabilmesi amacıyla Müsteşarlıkça uygun görülen pazar araştırması hizmeti veren kurum ve/veya kuruluşlardan satın alacakları pazar araştırması raporları ve istatistikler vb.'ne ilişkin giderler ile bu kurum ve/veya kuruluşlara üyelik giderleri, şirketler için %50, SDŞ'ler için %60 oranında ve yıllık en fazla 30.000 ABD Doları,
- Müsteşarlık tarafından koordine edilen ve tek bir sektör bazında gerçekleştirilen sektörel nitelikli ticaret heyeti programlarına iştirak etmeleri halinde katılım giderleri, şirketler için %50, SDŞ'ler için %60 oranında ve program başına en fazla 10.000 ABD Doları,
- Ürünlerinin yurt dışına yönelik olarak elektronik ortamda pazarlanabilmesi amacıyla Müsteşarlıkça uygun görülen ve nihai tüketiciye yönelik olmayan e-ticaret sitelerine üyelik giderleri, şirketler için %50, SDŞ'ler için %60 oranında ve yıllık en fazla 20.000 ABD Doları, destek sağlanmaktadır.

9. EĞİTİM VE DANIŞMANLIK DESTEĞİ

Türkiye'de sınai ve/veya ticari faaliyette bulunan şirketler ile yazılım sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin çalışanlarının kalite, verimlilik, yönetim teknikleri, tasarım, uluslararası pazarlama vb. ile dış ticaret işlemleri konusundaki eğitim giderleri ile bu konularda alınacak danışmanlık hizmetlerine ilişkin giderlerin ve ülkemizde düzenlenen

İHRACAT REHBERİ

tasarım yarışmalarında dereceye giren tasarımcıların, tasarım konusunda yurt dışı eğitim giderlerinin Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan (DFİF) karşılanması amaçlanmaktadır.

Yetkili Kuruluş : Dış Ticaret Müsteşarlığı
Başvuru Mercii : İGEME, İhracatçı Birlikleri
Yararlanan Firmalar : Sınai ve/veya ticari faaliyette bulunan şirketler, yazılım sektöründe iştigal eden şirketler ile tasarımcılar
Destek Süresi : Eğitim: Program bazında azami 6 ay

: Danışmanlık: En fazla 3 yıl

: Tasarım: En fazla 1 yıl

Destek Oranı : Eğitim % 90; Danışmanlık % 75; Tasarım % 10

Desteğin Kapsamı

- Şirketlerin yıllık toplam 50.000 ABD dolarını aşmamak üzere, program bazında süresi 6 (altı) ayı geçmeyen yurt içi eğitim giderlerinin %90'ı desteklenir. Destek kapsamında bir şirketin bir takvim yılı içerisinde katılabileceği eğitim programı sayısı 10 (on)'u geçemez,
- Şirketlerin, almış oldukları danışmanlık hizmetlerine ilişkin giderleri, % 75 oranında ve yıllık toplam 150.000 ABD Dolarını aşmamak kaydıyla desteklenir.
- Destek kapsamına alınan tasarımcının, eğitim giderlerinin % 100'ü ve aylık 1.500 ABD Doları'nı aşmamak kaydıyla yaşam giderleri en fazla 1 (bir) yıl süresince desteklenir

10. TASARIM DESTEĞİ

Markalaşmanın önemli bir unsuru olan tasarımın doğrudan desteklenebilmesini teminen; tasarımcı şirketleri, tasarım ofisleri ile Birlikler, tasarım dernekleri-birliklerinin gerçekleştireceği tanıtım, reklam, pazarlama, istihdam, danışmanlık harcamaları ile yurt dışında açacakları birimlere ilişkin giderlerinin Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan karşılanmasını düzenleyen 2008/2 sayılı "Tasarım Desteği Hakkında Tebliğ" 18/04/2008 tarihli ve 26851 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmış ve mezkur Tebliğ'e ilişkin Uygulama Usul ve Esasları düzenlenmiştir.

Yetkili Kuruluş : Dış Ticaret Müsteşarlığı
Başvuru Mercii : İhracatçı Birlikleri
Yararlanan Firmalar : Tasarımcı Şirketleri, Tasarım Ofisleri,
Birlikler ve Tasarım Dernekleri-Birlikleri
Destek Süresi : Tasarımcı Şirketleri ve Tasarım Ofisleri en fazla 4 yıl, Birlikler ve Tasarım Dernekleri-Birlikleri Proje bazında

İHRACAT REHBERİ

Destek Oranı : % 50

Destek Kapsamı

a. Tasarımcı Şirketlerinin Desteklenmesi

- Yurt dışına yönelik olarak gerçekleştirecekleri reklam, tanıtım, pazarlama vb. faaliyetlerine ilişkin giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 300.000 ABD Doları
- Yurt dışında açacakları ve destek kapsamında değerlendirilen birimlerinin (şirket, ofis, mağaza, depo, şube, showroom, reyon, gondol vb.);
- Demirbaş, dekorasyon giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 100.000 ABD Doları,
- Brüt kira giderleri ve bu birimlerin kiralanmasına ilişkin danışmanlık giderleri ile vergi/resim/harc giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 200.000 ABD Doları,
- Patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım tesciline ilişkin harcamaları ile markalarının yurtdışında tescili ve korunmasına ilişkin giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 50.000. ABD Doları,
- İstihdam edilen tasarımcıların brüt maaş giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 150.000 ABD Doları,
- Kurumsal kimlik oluşturulması, stratejik şirket yapılandırılması, kalite kontrol sistemi oluşturulması, numune tesis yapılandırılması, moda ve trendler, ürün ve ambalaj tasarımı, modelizm (kalıp ebat setleri) satın alma ve tedarik, stratejik pazarlama, perakende operasyonlar, şirket kuruluşu, mağaza açılması ve işletilmesi, uluslararası ihracat ve hukuk, maliyet muhasebesi, risk yönetimi, uluslararası pazarlarda rekabet avantajını artırıcı diğer her türlü iş yönetimi kapsamında satın alacakları danışmanlık giderleri ile Bilgisayarlı Tasarım (CAD), Kurumsal Kaynak Planlaması (ERP), Tedarik Zinciri Yönetimi (SCM), Müşteri İlişkileri Yönetimi (CRM), Kurumsal Performans Yönetimi (EPM), Perakende Yönetimi vb. bilgi yönetimi kapsamında satın alacakları veya kiralayacakları yazılım ürünlerinin lisansları ve bunların yıllık bakım-güncelleme bedelleri ile yazılımların devreye alınması, iyileştirilmesi ve idamesi için yapacakları danışmanlık, eğitim ve dış kaynak kullanımı harcamaları, %50 oranında ve yıllık en fazla 200.000 ABD Doları desteklenmektedir.

b. Tasarım Ofislerinin Desteklenmesi

- Yurt dışına yönelik olarak gerçekleştirecekleri reklam, tanıtım, pazarlama vb. faaliyetlerine ilişkin giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 150.000 ABD Doları,
- Yurt dışında açacakları ve destek kapsamında değerlendirilen birimlerinin (şirket, ofis, mağaza, depo, şube, showroom, reyon, gondol vb.);

İHRACAT REHBERİ

- Demirbaş, dekorasyon giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 50.000 ABD Doları,
- Brüt kira giderleri ve bu birimlerin kiralanmasına ilişkin danışmanlık giderleri ile vergi/resim/harc giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 100.000 ABD Doları,
- Patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım tesciline ilişkin harcamaları ile markalarının yurtdışında tescili ve korunmasına ilişkin giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 50.000 ABD Doları,
- İstihdam edilen tasarımcıların brüt maaş giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 200.000 ABD Doları,
- Kurumsal kimlik oluşturulması, stratejik şirket yapılandırılması, kalite kontrol sistemi oluşturulması, numune tesis yapılandırılması, moda ve trendler, ürün ve ambalaj tasarımı, modelizm (kalıp ebat setleri) satın alma ve tedarik, stratejik pazarlama, perakende operasyonlar, şirket kuruluşu, mağaza açılması ve işletilmesi, uluslararası ihracat ve hukuk, maliyet muhasebesi, risk yönetimi, uluslararası pazarlarda rekabet avantajını artırıcı diğer her türlü iş yönetimi kapsamında satın alacakları danışmanlık giderleri ile Bilgisayarlı Tasarım (CAD), Kurumsal Kaynak Planlaması (ERP), Tedarik Zinciri Yönetimi (SCM), Müşteri İlişkileri Yönetimi (CRM), Kurumsal Performans Yönetimi (EPM), Perakende Yönetimi vb. bilgi yönetimi kapsamında satın alacakları veya kiralayacakları yazılım ürünlerinin lisansları ve bunların yıllık bakım-güncelleme bedelleri ile yazılımların devreye alınması, iyileştirilmesi ve idamesi için yapacakları danışmanlık, eğitim ve dış kaynak kullanımı harcamaları, %50 oranında ve yıllık en fazla 100.000 ABD Doları desteklenmektedir.

c. Birlikler, Tasarım Dernek-Birliklerinin Desteklenmesi

- Yurt dışına yönelik olarak gerçekleştirecekleri görsel ve yazılı tanıtım giderleri ile bu faaliyetlerin tanıtımı, marka-promosyon ajansı, stratejik danışmanlık gibi tanıtım, reklam ve pazarlama faaliyetlerine ilişkin harcamaları, %50 oranında ve yıllık en fazla 300.000 ABD Doları tutarında desteklenir.

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

DESTEK KONUSU	YÜRÜRLÜK TARİHİ TEBLİĞ NO	DESTEK UNSURLARI	DESTEK KAPSAMI	MARKA TANITIM ve TUTUNDURMA DESTEĞİ	Para Kredi Koordinasyon Kurulu'nun 29.01.2001 Tarih 2000 / 3 sayılı tebliği	Bu destekten;	Marka Tescili ve Koruma giderlerinin en çok 50.000 USD \$ 'lık kısmı, Yurt dışında açılacak magaza ve ofislerin yıllık kira giderlerinin en çok 200.000 USD \$ 'lık kısmı, Uluslar arası kalite kontrol kuruluşlarından alınacak sertifikasyon giderlerinin en çok 50.000 \$ 'ı , Fason üretim yapan kuruluşların, Türk malı ibaresi ile gerçekleştirdikleri satışları karşılığında, yıllık 100.000 USD \$ 'a kadar ödenmiş vergi, resim, harç, SSK primi, enerji giderleri. -Firmaların yurt içinde gerçekleştirdikleri marka tasarım giderlerinin en çok 100.000 4 'lık kısmı. faaliyetlerinin en çok 50.000 USD \$ 'lık kısmı., - Yurt dışındaki ajanslara yaptırılacak tanıtım-promosyon ve danışmanlık faaliyetlerinin en çok 50.000 USD \$ 'lık kısmı.
İhracata yönelik Devlet yardımları kapsamında ,Yurtdışında düzenlenen Fuar ve Sergilere Milli Düzeyde veya Bireysel Katılımın Desteklenmesi İmalat Sanayinde faaliyette bulunan 1-200 arasında işçi Çalıştıran . Sabit Sermaye değeri 2 milyon \$'ı aşmayan KOBİ İşletmeleri . Sektörel Dış Ticaret Şirketleri. . KOBİ ve SDTŞ dışında kalan büyük firmalar ve kuruluşlar	Para Kredi Koordinasyon Kurulu'nun 12.03.2001 tarihli 2001/4 sayılı tebliği İlgili Kuruluş DTM İGEME	Milli düzeyde katılımda iştirakçi firma destekleri Organizatör Firma Destekleri Ürün gruplarına göre	Katılımcı Firmaya , fuar organizatörü kuruluşlara m ² üzerinden ödenecek katılım bedelinin 20.000 \$ ' ı aşmamak üzere ; a) KOBİ , SDTŞ ve KÖY 'lerde yerleşik firmalara % 80 'i b) Diğer firma ve kuruluşlara % 50' si organizatörü kuruluşlarca ; Reklam, tanıtım filmi ,afiş, kitap, multivizyon gösteriler , kokteyl ve defile giderlerinin , a) yurtdışı fuar organizasyonlarında % 40.000 \$ ' ı aşmamak üzere , b) Türk ihraç ürünleri tanıtım organizasyonlarında % 60'ı 60.000 4'ı aşmamak üzere karşılanır. Biyoteknoloji, uzay ve havacılık teknolojileri, bilişim, ileri malzeme, yazılım ve donanım konularında organizatörler üzerinden ödeyeceği katılım bedelinin a) KOBİ, SDTŞ ve KÖY 'lerde yerleşik firmalara % 90' ı b) Diğer firma ve kuruluşlar olması halinde % 60 'ı, Bireysel olarak katılımlarda stand kirasının tamamı ve nakliye harcamalarının % 60' ı, 25.000 \$ ' ı aşmamak üzere fatura tarihindeki Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden ödenir.	" TURQUALITY FROM TURKEY " Türk ürünlerinin yurtdışında markalaşması, tanıtım ve tutundurma ile Türk Mali İmajının geliştirilmesine yönelik faaliyetlerinin desteklenmesi.	Para Kredi Koordinasyon Kurulu'nun 29.01.2001 Tarih 2000 / 3 sayılı tebliği	Türkiye'de ve sektöründe kendi unvan ve/veya markasıyla mal üretimi ve/veya ticareti ile iştigal eden şirketler ile SDŞ'ler yararlandırılır	Marka Tescili ve Koruma giderlerinin en çok 50.000 USD \$ 'lık kısmı, Yurt dışında açılacak magaza ve ofislerin yıllık kira giderlerinin en çok 200.000 USD \$ 'lık kısmı, Uluslar arası kalite kontrol kuruluşlarından alınacak sertifikasyon giderlerinin en çok 50.000 \$ 'ı , Fason üretim yapan kuruluşların, Türk malı ibaresi ile gerçekleştirdikleri satışları karşılığında, yıllık 100.000 USD \$ 'a kadar ödenmiş vergi, resim, harç, SSK primi, enerji giderleri. -Firmaların yurt içinde gerçekleştirdikleri marka tasarım giderlerinin en çok 100.000 4 'lık kısmı. faaliyetlerinin en çok 50.000 USD \$ 'lık kısmı., - Yurt dışındaki ajanslara yaptırılacak tanıtım-promosyon ve danışmanlık faaliyetlerinin en çok 50.000 USD \$ 'lık kısmı.
				Pazar Araştırma Desteği	Para Kredi Koordinasyon Kurulu'nun 31.01.1997 Tarih 97/6 sayılı tebliği İlgili Kuruluş DTM İGEME İKV	KOBİ ve SDTŞ'ler tarafından; . Potansiyel Pazarlara bilgi sağlan ması amacıyla yapılan harcamalar . Pazarlara tanıtım için yapılan harcamalar	. Üretici şirketlerin \$75.000 tutarındaki projelerinin, yıl içerisinde kullanabileceği azami miktar \$15.000 dır. . SDŞ ve üretici derneklerince yürütülen projeler için yıllık azami destek tutarı \$50.000 olup, proje bazında azami destek tutarı \$10.000 dır.

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

Yurt Dışında Mağaza Açma, İşletme ve Marka Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi	Para Kredi Koordinasyon Kurulu'nun 31.01.1997 Tarih 97/9 sayılı tebliği İlgili Kuruluş DTMİGEME	. Türkiye'de yerleşik bir firmanın yurt dışında satış yapmak amacıyla depo, mağaza açması halinde. KOBİ statüsündeki şirketlerin biraraya gelerek kuracakları SDTŞ'lerin yapacağı harcamalar	. Sabit varlık alımlarının bir defaya mahsus olmak üzere giderlerinin \$20.000' ı aşmamak üzere %50'si. Yıllık kira ISO 9000 Kalite Standartları Servisinden birine (ISO 9001, 9002, 9003...) veya Avrupa Pazarında belirli ürün gruplarının serbest dolaşımı için endüstriyel ürün pasaportuna (CE %50'si, ikinci yıl %%30'u. Reklam işareti) sahip olmak isteyen firmalara, ilgili belgeleri temin amacıyla yapılacak harcamalarının yıllık \$30.000 aşmamak üzere ilk yıl %30'u, ikinci yıl %20'si. Halkbank'ta. Şirketin bir defaya mahsus olmak üzere toplam harcamalarının %50'si
Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesi	Para Kredi Koordinasyon Kurulu'nun 31.01.1997 Tarih 97/5 sayılı tebliği İlgili Kuruluş DTM	KOBİ'lerin TSE ile akredite edilmiş kuruluşlarından ; . Kalite Güvence Sistemi Belgeleri . Çevre Yönetim Belgeleri . CE işaretinin alınması için yapılan harcamalar . Uluslararası nitelikteki kalite ve çevre belgelerinin alma masrafları	Belgelerini almaları halinde %50 oranında

Iso Kalite Ve Ce Belgesi Sertifika Kredisi

9000 Kalite Standartları Servisinden birine (ISO 9001, 9002, 9003...) veya Avrupa Pazarında belirli ürün gruplarının serbest dolaşımı için endüstriyel ürün pasaportuna (CE %50'si, ikinci yıl %%30'u. Reklam işareti) sahip olmak isteyen firmalara, ilgili belgeleri temin amacıyla yapılacak harcamalarının finansmanına yönelik olarak sunulan azami 2 yıl vadeli krediniz

Dost Hesap Kredisi

Herhangi bir ticaret veya sanayi odasına kayıtlı bulunan işletmenizin, hesaplarınızda yeterli bakiye bulunmasa dahi tahsis edilen limit dahilinde çeklerinizi, telefon, elektrik, su gibi otomatik fatura ödemelerini yapabilmesine olanak sağlayan dost hesap kredisi ile çekli ödemeler, kasa kolaylığı gibi kısa dönemli nakit ihtiyacınıza yönelik olarak da kullanılabilmektedir.

Kullanılan krediyi ödeyerek aynı limitten dönüşümlü olarak kredi kullanmanız da mümkündür.

d. TL Teminat Mektubu Kredisi

Teminat mektupları, bankaların yurt içinde ve dışındaki gerçek ve tüzel kişiler lehine bir malın teslimi, bir işin yapılması veya bir borcun ödenmesi ve benzer konularda muhatap kişi veya kuruluşa hitaben verdikleri ve söz konusu yüklenimin yerine getirilmemesi durumunda mektup tutarının kayıtsız şartsız ödenmesi taahhüdünü içeren garanti belgeleridir. Böylece Bankanın güvenilirliği firmanıza sunulmaktadır.

Teminat Mektupları şekil bakımından geçici, kesin, avans ve serbest konulu, vade bakımından vadeli/vadesiz, limit bakımından limit içi/limit dışı olarak ayrılırlar.

e. Döviz Kredisi

İhracata konu ürünlerinizin hazırlık aşamasındaki finansmanını sağlamak için 6 ay vadeli değişken faizli rotatif ödemeli döviz krediniz uygun faiz oranları ile Halkbank şubelerinde sizi bekliyor.

f. Finansal Destek Kredisi**B. BANKA KREDİLERİ****A. EXIMBANK KREDİLERİ**

(bkz. İhracatın Finansmanı-Eximbank Uygulamaları)

B. HALKBANK KREDİLERİ**a. Yurt Dışı / Yurt İçi Fuar Katılım Kredisi**

Yurtiçi ya da yurtdışında düzenlenen fuar ve sergilere katılmak isteyen bir imalatçı ya da imalatçı/ihracatçı firma iseniz, katılım giderlerinizin finansmanı için 2 yıla varan vadelerde "**Fuar ve Sergilere Katılım Kredisi**"ni aşağıda belirtilen limitler dahilinde kullanabilirsiniz.

- Yurtdışı katılımlarda 50.000 USD karşılığı TL
- Yurtiçi katılımlarda 15.000 USD karşılığı TL
- Birden çok yurtdışı katılımlarda toplam limit 100.000 USD karşılığı TL
- Birden çok yurtiçi katılımlarda toplam limit 30.000 USD karşılığı TL

İHRACAT REHBERİ

İhracata konu yatırımlarınızın finansmanında başvurabileceğiniz ister TL isterseniz de döviz olarak kullanabileceğiniz geri ödemelerinizde esnek şartlara sahip krediniz Halkbank'tan.

Finansal Destek Kredimiz ile İhracatçılarımıza;

- Yatırım ve işletme kredisi kullanma imkânı,
- Yatırım kredilerinde 1 yıl ödemesiz dönem olmak üzere yatırım ve işletme kredilerinde 5 yıla varan vade imkânı,
- Firmanın nakit akışına uygun aylık eşit taksitli ve 3 yada 6 ayda bir taksitli geri ödeme imkanı,
- TRLİBOR / LİBOR'a endeksli faiz oranları,
- Hem TL hem de YP (EUR veya USD) olarak kredi kullanabilme imkanı,
- Halkbank KOBİ tanımına giren firmalara sağlanan BSMV muafiyeti ile maliyetlerinizi aşağı çekebilme imkanı,
- Akreditif / Aval Kabul Kredisi
- İthalat ve ihracat işlemlerinde akreditif açılışları ve diğer dış ticaret işlemleri geniş muhabir ağıımız aracılığı ile uygun koşullarla gerçekleştirilecektir.

g. ECA Kredileri

ECA, "EXPORT CREDIT AGENCY" sözcüklerinin baş harflerinden oluşan bir kısaltma olup, her ülkenin ECA kuruluşu o ülke menşeli yatırım mallarının ihracatının teşvik edilmesi amacıyla ticari bankaların doğrudan üstlenmek istemedikleri/üstlenemeyecekleri muhtelif risklere (politik, ticari vs) karşı ihracatçılar/finansör bankalar lehine orta/uzun vadeli kredi garantisi/sigortası sağlamaktadır. ECA kuruluşu garantisi/sigortası tahtında sağlanan bu tür krediler "ECA KREDİSİ" olarak adlandırılırlar.

ECA Kredilerinin Tarafları
İthalatçı Firma
İhracatçı Firma
Finansör Banka
Garantör/Borçlu Banka
ECA Kuruluşu

Kredi Tutarı
OECD kurallarına göre; ticari kontrat tutarının maksimum %85'i finanse edilir. Ticari kontrat tutarının %15'lik kısmının ithalatçı firma kaynaklarından ihracatçı firmaya avans şeklinde ödenmesi esastır.

Tek Yükleme Kullanım:

Finansör banka kredi başlangıç tarihini ihracatçı firmaya ödeme yaptığı tarih olarak belirler.

İHRACAT REHBERİ

Birden Fazla Yükleme/Kullanım:

Finansör banka kredi başlangıç tarihini ihracatçı firmaya ödeme yaptığı tarihlerin ağırlıklı ortalaması şeklinde hesaplayarak belirler.

Anahtar Teslimi:

Finansör banka kredi başlangıç tarihini tesisin kurulma/anahtar teslim tarihine göre belirler.

Kredi Süresi:

Kredi süresi iki dönemden oluşur.

Kullanım (Kredi çekiliş) Dönemi:

Finansör bankanın ihracatçı firmaya, ithalatçı firma adına, ticari kontratta belirlenmiş şartlarla uygun olarak ödeme yapabileceği dönemdir. Bu dönem kredi anlaşmasının imzalanması ile başlar. İhracatçı firmaya kredi tutarının tamamının ödenmesiyle/kredi anlaşmasında belirlenen dönemin bitmesiyle sona erer.

Geri Ödeme Dönemi:

2-5 sene arasında olup kredi tutarının ve faizinin finansör bankaya geri ödendiği dönemdir. Bu dönem finansör bankanın ihracatçı firmaya ödeme yaparak krediyi başlattığı kredi başlangıç tarihinde başlar. Son anapara ve faiz taksidinin ödenmesiyle sona erer.

Anapara ve Faiz Ödemeleri

Anapara: 6 aylık dönemler itibariyle eşit taksitlerle geri ödenir (ilk anapara taksidi geri ödemesi kredi başlangıç tarihinden 6 ay sonra yapılır).

Faiz: Kullanım (kredi çekiliş) dönemi boyunca kredinin kullanılan miktarı üzerinden hesaplanarak 6 ayda bir ödenir (birden fazla kullanım durumunda faiz ödemeleri ilk kullanımın faiz ödeme tarihiyle uyumlu hale getirebilir). Geri ödeme dönemi boyunca anaparanın ödenmeyen kısmı üzerinden hesaplanır ve anapara ile aynı zamanda ödenir (6 ayda bir).

VIII. DIŞ TİCARETTE ÖDEME YÖNTEMLERİ

A. PEŞİN ÖDEME (CASH PAYMENT)

İhracat bedellerinin malın fiili ihracından önce ödenmesi anlamını taşımaktadır. Alıcının, sipariş edilen malların sevkiyatından önce, satıcıya ödeme yapmasıdır. İthalatçı tarafından malın teslim alınmasından önce, gerek bankalar yolu ile ve gerekse alıcının kendisi veya vekili ya da onun adına hareket eden üçüncü bir kişi tarafından satıcıya peşin olarak ödenmesidir.

İHRACAT REHBERİ

Peşin Ödemenin Özellikleri

- Peşin ödeme genellikle birbirlerini çok iyi tanıyan alıcı ve satıcı arasında yapılmaktadır. Tam anlamıyla güvene dayanan bu ödeme şekli, ihracatçı açısından en elverişli ödeme yöntemi olmasına rağmen, uygulamada en az rastlanılanıdır. Burada bütün risk alıcı üzerindedir. Çünkü mallar gönderilmeden parasını ödemektedir.
- Malların sevki, satıcı, firmadan yahut ülkenin şartlarından kaynaklanan nedenlerle aksayabilir ve gecikebilir. Bu durumda alıcı firma en azından paranın kendisinde beklemesi ile kazanabileceği faiz gelirinden mahrum olmaktadır. Diğer taraftan peşin ödeme şekli, ihracatçı açısından bir ön finansman niteliğini taşımakta, bunun kaynağı ise alıcı (ithalatçı) olmaktadır.
- Uluslararası piyasalarda genellikle satıcı tekeli olan mallarda ve bazen de alıcı bakımından peşin ödeme iskontalarının yüksekliği nedeniyle bu tür ödemeler cazip olabilmektedir. Peşin bedellerin üçüncü kişilere devri mümkün değildir.
- Uluslararası piyasalarda yoğun rekabet ortamı ve kısıtlı pazar olanakları dolayısıyla pek sık kullanılan bir ödeme şekli olmamakla birlikte nadiren de olsa kullanılan bir ödeme şeklidir. Uygulamada daha çok mal bedellerine ilişkin avans olarak kullanılmaktadır.
- Bu ödeme şekli, piyasada fazla talep gören malların satışında kullanılmaktadır. İhracatçı, mallarına yoğun talep olduğu için müşteri bulamamak gibi bir riski yoktur. Bu durum, kendini en fazla güvence altına alacağı ödeme şeklini alıcıya kabul ettirmesi bakımından üstün bir pazarlık gücü sağlamaktadır.
- Alıcı firma prefinansmanı ihracata konu olan ürünün üretiminin finansmanında kullanılmak üzere ithalatçıdan bedelin kısmen veya tamamen sağlanmasıdır. Alıcı firma prefinansmanında peşin ödemede olduğu gibi mal gönderilmeden önce para gelmektedir.
- Gümrük İdareleri, peşin ödemeye istinaden ihracat yapılırken döviz alım belgesinin arkasına gümrük beyannamesinin tarih ve numarası ile meblağını kaydetmektedir.

Peşin Ödeme İşleminin Aşamaları (Bankacılık Sistemi İçinde)

- İthal edilecek mal bedeli, alıcı (ithalatçı) tarafından ülkesindeki amir bankaya yatırılır.
- Amir banka ihracatçının ülkesindeki muhabetine talimat vererek mal bedeli tutarının ihracatçıya ödenmesini ister.

İHRACAT REHBERİ

- Muhabir banka kendisine gönderilen ödeme talimatı çerçevesinde mal bedeli olan bu tutarı satıcı tarafa öder.
- Mal bedelini peşin olarak tahsil etmiş olan satıcının yükümlülüğü ise; mallarını sipariş edilen şartlara uygun olarak yükleyerek vesaiki alıcısına göndermektir.

B. MAL MUKABİLİ ÖDEME (CASH AGAINST GOODS)

İhraç edilen malın bedelinin, bu malın ithalatçı tarafından teslim alınmasından sonra ödenmesidir. Bir başka ifade ile ihracatçı, ihraç bedelini almadan malı alıcısına göndermektedir.

İthalatçının gelen malı devralmasıyla bu malın mülkiyeti değil, ancak zilyedliği kendisine geçmektedir. Malların mülkiyetinin devri ise ancak bu malların devir ve teslimine ilişkin belgelerin ithalatçıya teslim edilmesi ile mümkündür.

Mal Mukabili Ödemenin Özellikleri

- İhracatçı, ithalatçı ile yaptıkları sözleşmeye uygun olarak malları göndermekte ve bedeli kararlaştırılan vadelerde almayı kabul etmektedir. (Alıcı sevkiyattan sonra, genellikle 30, 60, 90 gün olmak üzere belirtilmiş bir süre içinde, ödeme yapmaktadır.)
- İhracatçı ve ithalatçının birbirlerini iyi tanıdıkları ve karşılıklı güvenlerinin bulundukları durumlarda mal mukabili ödeme şekli kullanılabilir.
- İhracatçı için en riskli ödeme şeklidir. Çünkü mal bedelinin ödenmesi ile ilgili hiçbir güvence bulunmamaktadır. Bir başka ifade ile ihracatçı gönderdiği malın parasını alamama, kesintiyle alma ya da zamanında alamama gibi risklerle karşı karşıya kalabilmektedir.
- İthalatçı için ideal bir ödeme yöntemidir.
- Alıcı ve satıcının uzun zamandan beri birbirleriyle iş yaptıkları ve birbirlerine tam güven duydukları durumlarda uygulanabilen bir yöntemdir.
- Belirli bir ödeme tarihi taşımaması yönünden esnek bir uygulamadır.
- Bu ödeme şekli, ihracatçı tarafından ithalatçıya belirli bir süre için açılmış bir kredi gibi düşünülebilir.

Mal Mukabili Ödeme İşleminin Aşamaları

- İhracatçı ile ithalatçı aralarında belirli bir mal için satış sözleşmesi yaparlar.

İHRACAT REHBERİ

- İhracatçı, ihracat konusu malları ithalatçıya iletmek üzere taşıyıcısına teslim eder.
- İhracatçı malların sevkini müteakip, bu sevk ile ilgili sevk evraklarını kendi ülkesindeki bankasına (muhabir bankaya) verir.
- Sevk belgeleri ithalatçıya gönderilir.
- Taşıyıcı tarafından ihracat konusu mallar, ithalatçının bulunduğu ülkedeki gümrük idaresine veya gümrüğün denetimindeki sundurma/antrepoya ve benzerine getirilip teslim edilir.
- İthalatçı gümrük idaresine müracaatla ve işlemleri ikmal ederek mallarını gümrükten çıkar.
- İthalatçı tarafından malların bedelinin transferi için bankaya müracaat edilerek mal bedelleri bankaya (amir bankaya) ödenir.
- Amir banka tarafından bu mal bedellerinin tahsilini müteakip Türk Parası Transfer belgesi veya Döviz Satış Belgesi düzenlenerek, muhabir bankaya (ihracatçının ülkesindeki bankaya) transfer edilir.
- İhracatçı ülkesindeki bankadan (muhabir bankadan) ihracat ettiği mallarının bedellerini tahsil eder.

C. VESAİK MUKABİLİ ÖDEME (CASH AGAINSTDOCUMENTS)

Bir malın ihracat ülkesinden yola çıkarılmış olduğunu gösteren belgesinin ihracat bedelini ödeyerek bankadan alınması yoluyla yapılan ödeme şeklidir. Bir başka ifade ile bankanın, ihracat bedelini tahsil ettikten ya da gelecekte bir tarihte tahsil edilmek üzere vadeli bir poliçe düzenlendikten sonra malların çekilmesini sağlayacak belgeleri (vesaikleri) ithalatçıya teslim ettiği ödeme türüdür.

Uluslararası ticarete yaygın olarak kullanılan bir ödeme aracıdır.

Vesaik Mukabili Ödeme İşleminin Özellikleri

- İhracatçı için risk taşıyan bir ödeme şeklidir.
- Vesaik mukabili ödemede ithal konusu malın ülkeye gelmiş olması şart değildir. Bu tür ödemede ihracatçı sevk ettiği mallar karşılığı bu malların sevk edildiğini gösteren belgeler (vesaik) karşılığında bir kredi kullanmaktadır.
- Gerek ithalatçının ülkesindeki bankanın ve gerekse ihracatçının ülkesindeki bankanın hiçbir ödeme taahhüdü bulunmamaktadır. Vesaik Mukabili Ödeme yönteminde bankaların aval veya garanti vermemişlerse satış işleminin aksamadan gelişmesini garanti edecek herhangi bir yükümlülükleri söz konusu değildir. Bankalar, sadece ihracatçının kendilerine verdiği vesaikin ithalatçının ülkesindeki muhabirlerine gönderilmesini ve tahsil emrindeki direktifler uyarınca alıcıya teslimi sorumluluğunu taşımaktadır.

İHRACAT REHBERİ

- Uluslararası ticarete vesaik mukabili yanında, "mal mukabili ödemeler" de yapılabilmektedir. Bu uygulama da ise, ihracatçı, herhangi bir ödeme yapılmadan veya bir poliçe tanzim etmeden, malları ithalatçıya gönderir. Mal bedeli sözleşmede belirlenen ilerdeki bir tarihte veya mallar satıldıktan sonra ödenmektedir. Açıkça görüldüğü gibi, böyle bir uygulama ihracatçı için oldukça risklidir.
- Vesaik mukabili ödeme ihracatçı için mal mukabili ödemeye göre daha güvenli bir ödeme yöntemi iken akreditifle karşılaştırıldığında daha az güven verici olduğu görülmektedir.
- Vesaik mukabili ödeme şeklinde kullanılan belgelerden biri konişmentodur. Konişmento ithalatçının bankası adına kesilmektedir. Bir başka ifade ile konişmentoda gönderilen (cosignee) bölümünde ithalatçının bankasının isim, unvan ve adresi yazılır. Bildirim yapılacak kişi (notify) bölümünde ise alıcı firmanın isim, unvan ve adresi yazılır. İthalatçının bankası (tahsil bankası) mal bedelini tahsil edince konişmentoyu ithalatçıya ciro eder. İthalatçı, bankanın kendisine konişmentoyu ciro etmesi üzerine malların alıcısı sıfatını kazanmaktadır.
- Vesaik mukabili ödemenin birinci türü görüldüğünde ödemeli poliçe (sight bill of exchange), sevk belgeleri ithalatçıya ancak ödemeyi yaptığı takdirde teslim edilir. Vesaik mukabili ödemenin ikinci türü "ticari kabul" (commercial acceptance) olup, belgeler alıcıya, adına çekilen poliçedeki bedeli ödeyeceği dair "kabul" alındıktan sonra teslim edilir. İhracatçının bankası kabul edilmiş poliçeyi saklar ve süresi geldiğinde tahsil eder.
- Kabul edilmiş bir poliçe güvenli midir? Kabul edilmiş poliçe "bir borcun hukuki delili" sayılır. En azından alıcı, senetlerini ödemeyen birisi olarak ilan edilecek ve uluslararası piyasada ciddi bir itibar kaybı olacaktır. Fakat satıcılar, ödememe riskine karşı genellikle ibraz bankasının veya birinci sınıf bir diğer bankanın "aval" veya "garanti" vermesini istemelidir.
- Kabul edilmiş poliçenin ihracatçıya bir finansman imkanı sağlama özelliği de vardır. İhracatçı bu poliçeyi bankasına cari faiz haddinden "iskonto" ettirebilir.

Vesaik Mukabili Ödeme İşleminin Tarafları

a) İhracatçı (Drawer, Exporter, Principal)

Yüklediği mallara ilişkin belgeleri tahsil talimatı ile birlikte bankasına verir. Akreditife amir, ithalatçı olduğu halde tahsil vesaikinde amir ihracatçıdır.

b) Tahsile gönderen banka (Muhabir Banka/Remitting Bank)

İHRACAT REHBERİ

İhracatçının seçtiği bir bankadır. İhracatçının belgelerini ithalatçının ülkesindeki bankaya göndermektedir. Belgeleri kendi talimat mektubu ekinde gönderir. İhracatçının vereceği talimatları yerine getirir ve ödeme yapılana kadar takip eder.

c) Tahsil eden veya ibraz eden banka (Amir Banka/Collecting or Presenting Bank)

Tahsil vesaikini ödeme ya da kabul karşılığında ithalatçıya veren bankadır. Aynı bir banka olabileceği gibi tahsile gönderen bankanın şubesi de olabilir. Banka, tahsil ettiği paraları havale eder. Poliçe bedelinin ödenmemesi durumunda muhabirin talimatına uyar, örneğin protesto eder. Vesaik bu bankaya çoğunlukla "Remitting bank" tarafından gönderilir. Ancak kimi zaman doğrudan doğruya ihracatçının gönderdiği de görülebilir. Ayrıca ihracatçının o ülkedeki temsilcisi de vesaiki verebilir.

d) İthalatçı (Dravee, İmporter)

Kendisine sunulan belgelerin bedelini öder ya da vadeli bir poliçeyi kabul eder.

Vesaik Mukabili Ödemenin Aşamaları

- Alıcı ile satıcı belirli bir malın alım-satımı için sözleşme yaparlar,
- İhracatçı, sözleşme şartlarına uygun olarak mallarını ithalatçıya teslim edilmek üzere sevk eder,
- İhracatçı sözleşmede yer alan sevk belgelerini kendi ülkesindeki bankaya verir,
- Vesaiki alan banka, "vesaik mukabili" şartı ile ithalatçının bankasına gönderir,
- İthalatçının bankası gelen vesaikin ithalatçıya ihbarını yapar,
- İthalatçı, bankasına mal bedellerini (ithalat bedellerini) yatırır,
- İthalatçının bankası ithalat bedellerinin ihracatçının bankasına transferini yapar ve sevk belgelerini ithalatçıya teslim eder,
- İhracatçının bankası mal bedellerini ihracatçıya öder,
- Mallar taşıyıcı tarafından ithalatçının bulunduğu gümrük idaresine getirilir,
- Bankadan vesaikleri alan ithalatçı gümrük idaresine başvurarak, malların ithalatını gerçekleştirir. (İthalatçı ilgili belgeleri nakliye firmasına ibraz ederek malları çekebilir.)

D. KABUL KREDİLİ ÖDEME (ACCEPTANCE CREDITS)

Mal bedelinin belli bir vadede ödenmesini taahhüt eden ve bu ödemeye bir poliçenin araç olduğu ödeme şeklidir. Bir başka ifade ile kabul kredisi satılan malın bedelinin bir poliçeye bağlandığı vadede satıcıya ödenmektedir.

Bu kredi vesaik ile birlikte ibraz edilen poliçenin ithalatçı veya buna ilaveten ithalatçının bankası tarafından kabul edilmek suretiyle kullanılabilir.

İHRACAT REHBERİ

Kabul kredili ödemede taraflara bankalar aracılık ederler ve bunun için komisyon alırlar. Satıcının düzenlediği poliçe sadece alıcı tarafından kabul edilmiş ise "trade acceptance" vardır. Poliçenin bir banka tarafından kabul edilmesi öngörülebilir. Bu durumda banka poliçeyi kabul eder veya ithalatçının kabulüne aval verebilir. Buna "banker's acceptance" denilmektedir.

Bu ödeme şeklinde vadeli alım yapmak isteyen ithalatçıya karşı ihracatçı, poliçeye bankanın kabul veya aval vermesiyle kendini garanti altına almış olmaktadır.

Bir Senedin Poliçe Sayılabilmesi İçin Gerekli Şekil Şartları;

- Poliçe kelimesinin veya başka bir dilde ise poliçe kelimesi yerine kullanılan kelime veya kelimeleri (BILL of EXCHANGE VEYA DRAFT)
- Belirli bir tutarın ödenmesi konusunda kayıtsız ve şartsız havaleyi
- İhracatçının adı ve soyadı
- Vadeyi; - Belirli bir tarihte

- Tarihinden belirli bir zaman sonra
- Görüldüğünde
- Görüldüğünden belirli bir zaman sonra

- Ödeme yerini
- Lehdar (Kimin emrine ödenecekse) adı ve soyadını
- Keşide yerini (Issue Place) ve tarihini(Issue Date)
- Keşidecinin imzasını içermesi gerekmektedir.

Poliçeli Ödemenin Özellikleri

- Poliçeler Türk Ticaret Kanunu'nun kıymetli evrak hükümlerine tabidir.
- Dış ticarete kullanılan poliçeler birden fazla nüsha olarak düzenlenebilmektedir. Nüsha adedinin poliçe metninde gösterilmesi gerekmektedir.
- Yaygın olarak kullanılan bir ödeme şeklidir.

Kabul Kredili Ödemenin Çeşitleri

İHRACAT REHBERİ

Kabul Kredili Vesaik Mukabili

Bu ödeme şeklinde malların alıcıya gönderilmesinden sonra bankanın mal bedelini tahsil etmesi yerine poliçeyi alıcıya kabul ettirdikten veya bu kabule kendisinin de avalini verdikten sonra vesaiki alıcıya teslim edip daha sonra poliçe vadesinde mal bedelinin ihracatçıya ödendiği ödeme şeklidir.

Kabul Kredili Mal Mukabili

Mal mukabili işlemlerde ithalatçı önce malı çeker sonra mevzuatta belirlenen sürede mal bedelini öder. Bu işlemde ise ödeme yapması gereken süre içerisinde poliçe kabul edilecek poliçe vadesinde ise ödeme yapılacaktır. Süre açısından ithalatçıya ikinci bir finansman kolaylığı yaratılmaktadır.

Kabul Kredili Akreditif

İhracatçının kuşat mektubuna uygun vesaiki bankaya ibraz ettiğinde mal bedelini tahsil etmeyip banka tarafından kabul edilmiş poliçenin vadesinde ödeneceğini taahhüt altına alan bir ödeme şeklidir. Burada poliçe vesaik ekinde ilave olarak, teyitli akreditifte teyit bankası adına, teyitsiz akreditifte ise genellikle amir banka adına tanzim edilir. Kabul edilen bu poliçe ile ihracatçı tarafından kendi bankası ya da başka bir bankaya kırıdırılabilir.

E. KARŞI TİCARET

Para kullanılmaksızın mal ve hizmetlerin doğrudan değişimidir. Ödemek için yeterli döviz olmayan, fakat satmak istediği malı olan ülkelerin çoğu kez başvurduğu bir yoldur.

Malın malla hizmetle değişilmesi, değişime konu olan malların değer olarak birbirine eşit olmaması durumunda, bakiye bedellerinin dövizle ödenmek suretiyle kambiyo hesabının kapatılmasına olanak veren bir uluslararası ticaret şeklidir.

Takas veya Bağlı Muamele Yoluyla Yapılacak İhracatın Özellikleri

- Bu dış ticaret şekli, finansman zorluklarının yaşandığı ülkelere ihracatta gündeme gelmektedir.
- İki ülke arasındaki işlemler **takas**; ikiden fazla ülke arasında yapılan işlemler ise **bağlı muamele** olarak adlandırılmaktadır.
- Takas işlemlerinde bir yandan mal ihracatı bir yandan da mal ithalatı söz konusu olmaktadır. İthal edilen mallar ithalat rejimine tabi olup ithalat esnasında Gümrük Vergisi ve Katma Değer Vergisinin tahsil edilmesi gerekmektedir. Ancak, bu kapsamda yapılan ithalat vadeli bile olsa Kaynak Kullanımı Destekleme Fonuna tabi değildir. İhraç edilen mallarda ise ihracattaki vergisel yükümlülükler yürürlüktedir.

İHRACAT REHBERİ

Takas sözleşmeleri (Swaps); Bir varlık ya da yükümlülüğün benzer bir varlık ya da yükümlülükle, riskleri kontrol etmek, maliyetleri düşürmek vb. amaçlarla iki taraf arasında takas edilmesidir. Koşulları anlaşmaya özel belirlenir.

Karşı-Ticaretin Çeşitleri

a) Takas

Finansal ödeme veya fon transferlerinin yer almadığı bir Tek sözleşme ile gerçekleştirilen, eşit değerde olduğu kabul edilen iki mal grubunun doğrudan ve eşanlı olarak değiştirildiği işlemidir.

Takas anlaşmaları aynı müşteri ile uzun vadeli ve düzenli işlemleri değil, genellikle bir defaya mahsus işlemleri (one-off deals) kapsamaktadır.

T.C. Merkez Bankası'nın I-M Sayılı Genelgesinin ihracata ilişkin hükümleri takas işlemini özel takas ve bağlı muamele olarak ikiye ayırmıştır.

c)Özel Takas

Mal ve/veya hizmet ihraç ve ithalinde karşılıklı olarak tarafların aynı gerçek veya tüzel kişiler olması halinde, ihraca ve ithale konu olan malların bedellerinin herhangi bir para hareketi söz konusu olmaksızın kısmen veya tamamen birbirleriyle takas edilebilmesi olarak tanımlanmıştır.

d) Bağlı Muamele

Dış Ticarete, ihracata konu malların, hizmetlerin ve teknolojilerin bedellerinin dış ticarete taraf olan ülkeler ve firmalar arasında yapılan anlaşmaya istinaden para yerine geçen diğer mal, hizmet ve teknoloji ithalatıyla karşılanması ve aradaki artı ya da eksi farkların döviz transferleri ile kapatılmasıdır.

e) Kliring (Clearing)

Takasın biraz daha geliştirilmiş bir şeklidir.

Kliring anlaşması imzalayan ülkelerde ithalatçılar, ithal ettikleri malların bedelini kendi ülkelerinde kliring hesaplarını tutmakla görevlendirilen Merkez Bankası veya Kliring Ofisi gibi bir kuruma ulusal paraları cinsinden ödemektedir.

Bu şekilde oluşturulan hesaplar dönem sonunda karşı ülke ithalatçılarının da kendi ilgili kurumuna yatırmış oldukları paralardan oluşan hesaplarla denkleştirilir. Bir açık söz konusu ise, bu açık önceden anlaşılan herhangi bir konvertibil döviz ile kapatılmaktadır.

f) Dengeleme (Compensation)

Satıcının ihraç ettiği mal bedelinin tümünü veya bir kısmını mal karşılığı alması anlamındadır. Dolayısıyla tam dengeleme (full-compensation) ve kısmi dengeleme (partial-compensation) şeklinde iki bölüme ayrılmaktadır.

g)Geri - Alım (Buy-Back)

İHRACAT REHBERİ

Dengelemenin bir başka şeklidir. Burada ihraç edilen malların (bunlar sermaye malları veya anahtar teslimi projeler niteliğindedir) bedeli, bu mallar vasıtasıyla gerçekleştirilecek üretimin satın alınmasıyla ödenmektedir.

h) Off – Set

Yurt dışından yapılan kamu alımları veya ihale sonucu yabancı firmalarca gerçekleştirilen kamu yatırımları sebebiyle ülkemizden çıkan dövizin telafisi amacıyla, ihaleyi kazanan yabancı firma tarafından ana ihale anlaşmasına ek olarak verilen taahhütlerdir. Bu taahhütler, ihaleyi açan ülkeden yapılacak ihracat, ihaleyi açan ülkeye yönelik yabancı sermaye yatırımları, ortak yatırımlar, teknoloji transferi, lisans ve know-how transferleri, kalifiye işgücü yaratmak amacıyla masrafı ihaleyi kazanan yabancı firmaya ait olmak üzere sağlanan yurtiçi ve yurtdışı eğitim olanakları, AR-GE çalışmaları ve yatırımları ile diğer döviz kazandırıcı hizmet ve işlemlerin tümünü içeren bir karşılıklı ticaret uygulamasıdır.

Offset kavramı özellikle savunma ve havacılık gibi yüksek teknoloji gerektiren projelerde, ilgili proje nedeniyle ortaya çıkan ödemeler dengesindeki olumsuzlukların kısmen veya tamamen giderilmesi amacıyla ihracat ve diğer döviz kazandırıcı işlemler olarak ifade edilebilir.

Günümüzde offset, özellikle gelişmekte olan ülkelerin döviz darboğazını aşmak, ihracat yoluyla mevcut veya kurulacak sanayilerin kalite standartlarını ve verimliliğini yükseltmek ve bu sayede yurt içinde katmadeğer yaratmak ve uluslararası pazarlarda rekabet edebilecek mal veya hizmet üretebilmek için kullandıkları bir araç olmasının yanında sanayileşmiş ülkelerce de savunma sanayini geliştirmede ve mevcut pazar paylarını artırmada etkili bir şekilde kullanılmaktadır.

Üçlü - Ticaret (Swicts Deals)

Bir ülke tarafından ödenecek hesabın başka bir ya da daha fazla ülkeye transfer edildiği işlemidir.

Karşı-ticaret olayı oldukça karmaşıktır. Az gelişmiş ülkeler çeşitli mülahazalarla bu yola başvururken tekniğini yeterince bilmedikleri için aleyhte sonuçlarla karşılaşabilmektedirler. Bu nedenle, anlaşma yapmadan önce, dünya piyasaları hakkında çok iyi bir bilgi ile birlikte, anlaşılacak şartların çok dikkatli biçimde değerlendirilmesi gerekmektedir.

F. KONSİNYE ÖDEME

Kesin satışı daha sonra yapılmak üzere dış alıcılara, komisyonculara, ihracatçının yurt dışındaki şube temsilciliklerine mal gönderilmesi şeklinde yapılan ihracat şeklidir.

İHRACAT REHBERİ

Söz konusu ödemede, satılmak üzere gönderilen malları teslim alan ilgili kişi veya kuruluşlar malı rayiç değerinden satar, komisyon vb. giderleri satış gelirinden düşer ve kalan tutarı yetkili banka aracılığıyla döviz cinsinden ihracatçıya yollamaktadır.

G. MAHSUBEN ÖDEME

İthalat bedellerinin kısmen veya tamamen mal ve/veya hizmet ihracı bedeli dövizlerle mahsuben ödenebilmesidir.

İhracat bedellerinin tamamen veya kısmen mal ve/veya hizmet ithali suretiyle mahsuben ödenmesi ve aralarındaki artı ya da eksi farkın nakit olarak kapatılması şeklinde yapılan bir ödeme şeklidir.

Mahsuben Ödemenin Özellikleri

- İhracat bedelleri fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içerisinde muhabir banka hesaplarına alacak olarak kaydedilmesi ve mahsup talebi de bu süre içerisinde yapılması gerekmektedir.
- Hizmet ihracı bedellerinin tahsili zorunlu olmadığından bu bedeller için mahsup talebi herhangi bir süre ile sınırlı değildir.
- Mal ve hizmet ihracı bedellerinin mahsuben ödemede kullanılacak kısmının alışının yapılmamış yani TL'ye çevrilmemiş olması gerekmektedir.
- Mahsuben ödemede kullanılabilecek azami döviz tutarı varsa T.C. Merkez Bankası'na yapılacak zorunlu döviz devri tutarından sonra kalan tutardır. Ancak, zorunlu döviz devrinin mükellefi bankalar olduğundan süresi içinde bu mükellefiyetin bankalarca kendi pozisyonlarından karşılanmak suretiyle yerine getirilmesi halinde ihraç bedeli dövizlerin tamamının mahsuben ödemede kullanılabilmektedir.
- İhracat bedeli dövizlerin fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde tahsil edilerek Döviz Tevdiat Hesabına alınması halinde bu dövizler 180 inci günün sonuna kadar mahsuben ödemede kullanılabilmektedir.
- Aramızda ikili hesap ilişkisinin devam ettiği ülkelere gerçekleştirilen ve bedelleri bu hesaplardan ödenen mal ve hizmet ihracına ilişkin dövizler ile prefinansman kredisi ve peşin dövizler mahsuben ödeme kullanılamaz.
- Aracı ihracatçı vasıtasıyla yapılan ihracatta, ihracatçının onayı ve imalatçı firma unvanının GB'de kayıtlı olması şartıyla ihracat bedelleri, imalatçının yukarıda sayılan bütün döviz giderlerinin mahsuben ödenmesinde kullanılabilmektedir.

İHRACAT REHBERİ

Bu durumda Döviz Alım Belgesi ihracatçı, Döviz Satım Belgesi de imalatçı firma adına düzenlenmektedir.

- İhracat bedelinin mahsuben ödemede kullanılabilecek tutarının ithalat bedelini karşılama durumu bakiye ithalat bedeli genel esaslar dahilinde ödenmesi gerekmektedir.
- Mahsup işleminde aynı kur üzerinden durumda Döviz Alım Belgesi ve Döviz Satım Belgesi veya Türk Parası Transfer Belgesi düzenlenmektedir.
- Mahsuben ödemede kullanılacak (alışı yapılacak) dövizle mahsuben ödenecek giderlerle ilgili döviz cinsinin farklı olması halinde mahsuben ödenecek azami tutar T.C. Merkez Bankası çapraz kuru esas alınmak suretiyle tespit edilmektedir. Bu durumda Döviz Alım Belgesi alışı yapılan, Döviz Alım Belgesi transfer edilen döviz cinsinden düzenlenmektedir.

H. AKREDİTİF (LETTER OF CREDIT - L/C)

İhraç edilen malın bedelinin ödenmesi konusunda belirli koşulların yerine getirilmesinden sonra ödemenin yapılacağına ilişkin bir çeşit teminatır.

Şartlı bir ödeme taahhüdü olarak tanımlanabilir. İthalatçı (amir) bankasından (amir banka) ihracatçı (lehdar) lehine bir akreditif açmasını ve ihracatçının ülkesindeki bir muhabir banka aracılığıyla haberdar edilmesini istemektedir. İhracatçı gerekli belgeleri doğru, eksiksiz, kurallara uygun ve kredinin geçerlilik süresinde bankasına sunması durumunda ödeme yapılmaktadır.

Akreditif İşleminin Özellikleri

- Uluslararası ticarete en sık kullanılan ödeme şeklidir. Akreditif hem ihracatçıyı, hem de ithalatçıyı koruyan bir işlemdir.
- Akreditif, ithalatçının verdiği talimat doğrultusunda, ithalatçının çalıştığı bankanın belirli bir meblağa kadar ve belirli bir vade için istenilen koşulların yerine getirilmesi ve ihracatçı tarafından ihraç edilen malların ihracına ilişkin belgelerin ibrazı karşılığında ihracatçıya ödeme yapılacağını taahhüt etmesidir.
- İthalatçı firma, kendi bankasına verdiği emirle ithal edeceği malın karşılığını ihracatçı firmanın bankasına, mal ihraç edildiği takdirde ödemeyi taahhüt ettiğini bir kredi mektubu ile bildirir. Bu kredi mektubu akreditiftir.
- Diğer ödeme yöntemlerine göre daha pahalı olmasına rağmen, en güvenilir olanıdır. Hem satıcıya hem de alıcıya çeşitli faydaları vardır. Mal bedelinin banka

İHRACAT REHBERİ

taahhüdünde olması, transfer riskinin büyük ölçüde ortadan kalkması, satıcı ve alıcının kredi imkânı elde etmesi, gerekli koşulların yerine getirilmesinin (belgelerin incelenmesi) bankaca sağlanması bu faydalar arasındadır.

- Akreditife bankalar ve belgeler üzerinden işlem yaparlar. Çünkü akreditif işlemleri mallarla ilgili olmayıp yapılacak hizmet ve işlemlerle ilgilidir.
- Akreditifler dayandırıldıkları satış veya diğer sözleşmelerden ayrı işlemlerdir.
- Aksi bir hüküm bulunmaması durumunda akreditifte belirlenen koşulların yerine getirilmesinden itibaren bir hafta (7 gün) içerisinde ödeme yükümlülüğü içermektedir.
- Rezerv (Discrepancy):** İhracatçının ibraz edeceği belgeler ile akreditifte belirtilen şartların uyuşmaması durumunda bankanın ödeme sorumluluğu kabul etmemesidir.
- Ancak rezerv konularının alıcı tarafından kabul edilmesi durumunda ödeme yapılabilmektedir.
- Söz konusu ödeme şeklinde bankalar ihraç edilen mal ile ilgili hiçbir kontrol yapmamaktadır. Ödeme, ancak belgeler akreditif metnine uygunsa gerçekleşmektedir.

Akreditif İşleminin Tarafları

Amir (İthalatçı/Alıcı/Principal/Orderer)

Malların ithalatçısı, alıcıdır. Satıcıyla yapmış olduğu sözleşmeye veya ondan aldığı proforma faturaya göre akreditifin cinsini, şartlarını ve aranacak belgelerin ayrıntılarını bankasına bildirir. Akreditifin içeriğini belirler. Akreditif şartları ile alıcı ve satıcı arasında kararlaştırılan satış akdinin şartları aynı olmalıdır. Akreditif şartlarının farklı olması halinde lehdarın bu akreditifi reddetmesi gerekir. Aksi takdirde, satış akdinde değişikliği kabul ettiği iddiası ile karşılaşacaktır. Akreditifteki belgelerin belirlenmesi alıcı için çok önemlidir. Malların sözleşmeye uygunluğunu sağlayacak olan tek şey sadece belgelerdir.

Amir Banka (Alıcının Bankası/Issuing Bank/Opening Bank)

İthalatçının bankası olup, akreditifi açan bankadır. İhracatçı akreditif vadesi içinde istenilen koşulları yerine getirirse ödeme yapmakla yükümlüdür. Akreditif amirinden aldığı talimatlara göre akreditifi açan bankadır. Aldığı talimatlar uyarınca akreditif metnini hazırlayarak satıcının bankasına iletir. Amir bankanın, muhabir bankaya veya lehdara akreditifin açılması ile ilgili olarak gönderdiği mektuba "Küşat" (Açılış) mektubu denir.

Muhabir Banka (İhbar Bankası/Satıcının Bankası/Advising Bank)

İHRACAT REHBERİ

İthalat konusu malların bedelini ödeyen bankadır. Bir başka ifade ile, akreditif açıldığının ihracatçıya ihbar edildiği ve ihracatçıya ödemenin yapıldığı bankadır. Söz konusu banka, sadece akreditifin açıldığına ilişkin olarak satıcıya bildirimde bulunursa "ihbar bankası" adını alır. İhbar bankasının ihracatçıya karşı ödeme konusunda herhangi bir yükümlülüğü yoktur.

Ayrıca gerekli belgelerin ibrazı halinde ödemede bulunacağına ilişkin kendi taahhüdünü de ekleyerek satıcıya bildirimde bulunursa "teyid bankası-confirming bank" olarak adlandırılır.

Lehdar (İhracatçı/Satıcı/Beneficiary)

İhracatı gerçekleştirecek satıcıdır. Lehine akreditif açılan, ihracatçıdır. Akreditif şartlarına uygun belgeleri bankaya ibraz etmesi halinde, akreditif bedelini tahsil eder veya belgelere ekli bulunan poliçesine, ilgili bankadan kabul imzası alır. Lehdarın hazırladığı belgeleri, akreditif vadesi veya belirlenen sürede bankaya ibraz etmesi gerekmektedir.

Akreditif İşleminin Aşamaları

- Alıcı ile satıcı (ithalatçı ile ihracatçı) belirli bir malın alım-satımı için bir satış sözleşmesi yaparlar.
- İthalatçı ile ihracatçı anlaşarak bu malın ithali için akreditif açtırmayı kararlaştırırlar. İthalatçı, bankasından ihracatçı lehine bir akreditif açmasını ister. İthalatçının bankaya yaptığı başvuruya, akreditif teklifi, akreditif emri, akreditif talimatı adları verilmektedir. Akreditif metninde, ihracatçıya, ancak malları sevk ettiğini tevsik eden belgeleri muhabir bankaya sunmasından sonra ödemenin yapılabileceği hükmü bulunur.
- İthalatçının bankası akreditifi ihracatçının ülkesindeki muhabir bankaya iletir. (İthalatçının bankası yürürlükteki mevzuat ve uluslararası kurallar açısından inceleyerek ithalatçının akreditif talimatını muhabir bankaya iletmektedir). İhracatçıya kredi açan banka tarafından yazılan ve açılan kredi ile ilgili bilgileri içeren mektup "kuşat (açılış) mektubu" olarak isimlendirilmektedir. Muhabir bankadan, ihracatçıya akreditifin açıldığını ve ödeme için hangi belgelerin gerekli olduğunu bildirmesi istenir.
- Muhabir banka akreditifin koşullarını inceler ve akreditif metninin bir suretini ihracatçıya bildirir.
- Akreditif ihbarını alan ihracatçı, koşulları inceler; yerine getiremeyeceği bir şart varsa bunun değiştirilmesini muhabir banka vasıtasıyla ithalatçıdan ister. İhracatçı akreditif koşulları yerine getirebileceğine inandığı takdirde artık malları yükleme ve gönderme durumuna gelmiştir.
- İhraç konusu mallara ilişkin olarak, taşıyıcı tarafından yüklemeye ait vesaiki ihracatçıya verilir.
- İhracatçı akreditif koşullarına uygun olarak malları sevk eder ve gerekli belgeleri muhabir bankaya verir. Bu banka akreditif kurallarınca belirtilen teyit eden banka veya ödemeyi ve poliçeyi kabul eden muhabir banka olabilir.

İHRACAT REHBERİ

- Muhabir banka ibraz edilen belgeleri akreditif koşullarını dikkate alarak inceler. Belgeler uygun bulunursa akreditif bedeli (mal bedeli) ihracatçıya ödenir veya gerekiyorsa ihracatçının tanzim edeceği poliçeyi kabul eder veya ciro eder. Akreditif ciroyu içermekte ise banka rucu etmeden (dönüş hakkı olmadan) ödemeyi yapar. Eğer akreditif teyit edilmemişse rucu (dönüş) söz konusu olur. Uygun bulunmadığı takdirde ihracatçıdan gerekli düzeltmeyi/düzeltilmeleri yapmasını ister.
- Muhabir banka belgeleri ve varsa ciro edilmiş poliçeyi ithalatçının bankasına iletir ve ödemeyi tahsil eder.
- Vesaiki alan amir banka, akreditif koşullarına uygun olup olmadığını incelemektedir. İthalatçının bankası belgeleri elinde bulundurduğu için, malların mülkiyetine de sahiptir. İthalatçının komisyon dâhil akreditif bedelinin tamamını bankasına ödemesinden sonra banka malların mülkiyetini ithalatçıya devreder.
- Mallar taşıyıcı tarafından gümrüğe ya da gümrük denetimindeki bir antrepoya/sundurmaya gümrük işlemleri yapılmak üzere teslim edilir.
- İthalat konusu işlemlere ilişkin vesaiki alan ithalatçı gümrük idaresine müracaat ederek işlemleri ikmal eder ve mallarını teslim alır.

Akreditifde Değişiklik

- Akreditif satıcının eline geçtiği zaman, şartların alıcı ve satıcı arasındaki anlaşmayı yansıtmıyorsa yansıtmadığını ve şart koşulan süre içinde yerine getirilip getirilemeyeceğini belirlemek için çok dikkatli incelenmelidir.
- Satıcı, inceleme sonucunda, sorunlar tespit edebilir.
- Satıcı, akreditif şartlarında değişiklikler yapılması koşuluyla işlemi sürdürmek istiyorsa alıcı ile hemen bağlantı kurmalı ve değişiklik talep etmelidir.
- Değişiklikler için alıcı yetki vermeli ve değişiklik amir banka tarafından satıcıya orjinal akreditif ile gönderilmelidir.

Akreditif Çeşitleri

1. Teyitli (Confirmed) ve Teyitsiz (Unconfirmed) Akreditifler

Teyitli (İhbarlı) Akreditifler

Akreditifi açan amir bankanın muhabir bankaya akreditifi teyit etmesi talimatını verdiği ve muhabir bankanın da açılan akreditifi teyit ettiği akreditif türüdür.

Teyit bankası (confirming bank); akreditif şartlarına göre uygun vesaikin kendisine ibrazı karşılığında ödeme taahhüdüne giren bankadır.

Teyitli akreditifte muhabir banka da akreditifi "teyit" ederek bedellerin ödeneceği hususunda ilave teminat vermektedir. Ödenmeme durumunda, muhabir banka amir bankanın yükümlülüğünü üstlenmiş olur.

İHRACAT REHBERİ

Bu akreditifler ilgili üç tarafın (amir banka, teyit bankası ve lehdar) muvafakatı olmadan iptal edilemez.

Teyitsiz Akreditif

Muhabir bankanın rolü sadece akreditifin açıldığını bildirmekten ibarettir. Muhabir banka yalnızca ihbar eder, ancak ödeme konusunda herhangi bir taahhüt üstlenmez.

Teyitli akreditiflerde teyit bankası üstleneceği riske karşılık bir komisyon aldığı için, tabiatıyla akreditif masrafları yükselmektedir. İthalatçılar genellikle teyitsiz akreditifleri tercih ederler.

2. Dönülebilir (Revocable) ve Dönülemez - Gayri Kabilirücu (Irrevocable) Akreditifler

Kabilirücu Akreditif

Amir bankanın ihracatçının nam ve hesabına açtığı krediyi her an kendi isteğiyle iptal edebildiği akreditif çeşididir. Mal bedelinin ödeneceğine dair bir garanti olmasına rağmen alıcı için kesin olmayan, her an vazgeçilebilir bir durum söz konusudur. Ancak iptal mektubunun satıcının eline geçmesinden önce satıcı akreditif koşullarına uygun olarak yüklemeyi yapar ve vesaiki bankaya ibraz ederse, o taktirde banka akreditif bedelini ödemek zorundadır. Bankaların garantisi bulunmadığından, bu durum ihracatçı için bir risk taşımaktadır.

Bu tip akreditif güvenli olmadığı için, uygulamada nadiren kullanılmaktadır. Dönülebilir akreditifler alıcı için avantajlıdır.

Gayri Kabilirücu Akreditif

Gerekli şartlar yerine getirildiği takdirde, akreditif bedelinin amir bankaca ödeneceği taahhüt edilmiştir. Dolayısıyla birincisine nazaran daha güvenlidir. Tüm taraflarca kabul edilmedikçe iptal edilemez ve değiştirilemez. Bu tür akreditifler daima belirli bir meblağ kadar ve belirli bir vade ile açılırlar. Gayri kabilirücu akreditifte amir bankanın ödemesi güvence altında olmakla beraber, ihracatçının ülkesindeki muhabir bankanın ödemeyi yapması garanti değildir. Bu nedenle, akreditifler "teyitli" hale getirilerek daha güvenli bir yol oluşturulmuştur.

3. Red-Clause (Kırmızı Şartlı/Peşin Ödemeli) ve Green-Clause (Yeşil Şartlı) Akreditifler

Red Clause Akreditif

Akreditif tutarının tamamının ya da bir kısmının, muhabir bankaya sevk belgeleri ibraz edilmeden ihracatçıya avans veya peşin olarak ödenmesi şeklinde yapılan bir akreditif şeklidir. Akreditif talimatında peşin ödemeye izin veren maddede belirtilen tutar herhangi bir vesaik ibrazına gerek olmaksızın derhal lehdara ödenir. İhracatçı aldığı avansla gerekli

İHRACAT REHBERİ

hazırlığını yapar ve malların sevkiyatını müteakip ibraz ettiği sevk vesaiki karşılığında fatura bedelinden avansın düşülmesinden sonra kalan alacağını tahsil eder.

Peşin Ödemeli Akreditif ithalatçının ihracatçıya tanıdığı bir ön finansman niteliğindedir.

Bu akreditiflere red clause olarak adlandırılmasının nedeni, akreditife konulan avans şartının önceleri kırmızı şartla yazılmış olmasıdır. Belgelerin ibrazından önce lehdara ödeme yapıldığından, akreditif amiri açısından bir risk oluşmaktadır.

Green Clause Akreditifler

İhracatçılara peşin ödeme yapılmasına izin veren akreditiflerdir. Red clausea çok benzemektedir. Burada mallar önce bir üçüncü şahsa (şahıs ambarına) banka adına teslim edilmekte ve ambar teslim makbuzu bankaya verilmek suretiyle karşılığında avans alınabilmektedir. Banka ithalatçının riskini bir ölçüde azaltmaktadır. Fakat yine de risk tamamen ortadan kalkmaz ve nihai sorumluluk alıcı üzerinde kalır.

Red clause ve green clause akreditifler temelde ihracatı finanse etmek işlevi görmektedirler. İhracatçı ülkedeki kredi faizlerinin ithalatçı ülkedekinden yüksek olduğu zamanlarda, ihracatçılar için düşük maliyetli finansman olanağı sağlamaktadır.

4. Rotatif/Döner Akreditif (Revolving Credit)

Bir miktarı veya tamamı kullanıldıkça herhangi bir değişiklik yapılmasına gerek kalmadan eski miktar dahilinde yenilenen akreditiftir.

Rotatif akreditif genellikle belirli bir müşteriden sürekli veya yüksek tutarlı alımlar söz konusu olduğunda kullanılır. Hem işlemlerin tekrarlanması külfetinden kurtulma, hem de yüksek miktarda siparişin fiyat avantajından yararlanma imkanı söz konusudur.

Rotatif akreditifler kullanıldıkça ayrıca bir talimata ya da bildirim gerek kalmaksızın otomatik olarak yenilenecek aynı şartlarla yeniden kullanılabilen akreditiftir.

Rotatif akreditiflerde dönerlik şartı genellikle miktara göre ve süreye göre olmak üzere iki şekilde belirlenmektedir. Miktarla göre devreden akreditiflerde, akreditif tutarı, kaç kere dönebileceği ve böylece ödemeler toplamının sınırı belirlenmektedir. Süreye göre devreden akreditiflerde ise, her sevkiyatın yapılacağı dönem de belirlenir.

Bu tip akreditifler "biriken" (cumulative) veya "birikmeyen" (non-cumulative) olmak üzere iki şekilde açılabilir. Biriken rotatif akreditifte, ilk dönemde kısmen veya tamamen kullanılmamış miktar, müteakip dönemdeki tutara eklenerek kullanılabilir. Birikmeyen akreditifte ise kullanılmayan kısımdan onu izleyen dönemde faydalanılamaz.

5. Devredilebilir (Transferable) Akreditif

İHRACAT REHBERİ

Devredilebilir akreditif, lehdarı tarafından üçüncü bir şahsa devredilebilen akreditiftir. Aslında, karşılıklı akreditifle aynı amaca hizmet eder.

Devir işleminin, ilk akreditif talimatındaki esas ve koşulları taşıması gerekir. Yalnız, ikinci akreditifte akreditif tutarının ve malların birim fiyatının azaltılması, akreditif vadesi belgeleri ibraz süresi ve en son sevk tarihinin kısaltılması ve sigorta yüzdesinin ise arttırılması mümkündür. Bu akreditifler, taşıdıkları devir koşullarına göre tamamen veya kısmen devredildikleri gibi, kısımlar halinde birden fazla kişilere devredilebilmesi de mümkündür.

Söz konusu akreditifler sadece bir kez devredilebilir, ikinci bir devir söz konusu olamaz. Bir başka ifade ile ilk lehdar bu akreditifi bir veya birden fazla lehbara devredebilir, ancak kendisine devir yapılan lehdar bunu ikinci bir devirle bir başka lehbara devredemezler.

Devredilebilir akreditifle karıştırılabilen fakat ondan tamamen farklı bir uygulama olan "akreditif alacağının devri" konusuna da değinmek gerekir. Uygulamada, bu çeşit akreditifler, daha çok ilk lehdarın komisyoncu olması ve malı kendisi sevk etmeyip malı sevk edecek ikinci bir lehbara devretmesi gibi durumlarda söz konusu olmaktadır.

Devredilebilir akreditifte, akreditifle ilgili bütün haklar, fakat "akreditif alacağının devri"nde ise sadece alacak devri söz konusudur.

6. Karşılıklı (Back-To-Back) Akreditif

"Karşılıklı" akreditifler, transit ticarete, aracı vasıtasıyla yapılan satışlarda kullanılırlar. Transit ticarete aracı firma, hem ithalatçı hem de ihracatçı durumundadır. Aracı firma satış yapacağı ülkede lehine açılmış bulunan akreditifi teminat göstererek, kendisinin ithalat yapacağı ülke (firma) lehine bir akreditif açabilir. Karşılık gösterilmek suretiyle açıldığı için, karşılıklı akreditif adı verilir. İhracat akreditifi ile karşılıklı akreditife konu olan belgelerin çok az farklılıklarla (ki bu farklar, aracı firma komisyonu, belge hazırlamada geçen süre farkı vs. nedenlerden kaynaklanır) aynı olması gerekir. Bunu, aracı firmanın bankası, hem amir hem de muhabir banka olması sebebiyle sağlama olanağına sahiptir. Söz konusu banka genellikle aynı zamanda teyit bankası da olacağından, büyük sorumluluk üstlenmektedir. O nedenle, karşılıklı akreditif, bankalar tarafından riski yüksek olduğu için komisyonu da yüksek olmasına rağmen, sınırlı uygulanmaktadır.

7. Garanti Akreditifi (Teminat Akreditifi / Stand-by Credits)

İthalatçı ile ihracatçı arasında yapılan sözleşmeden doğan borçların ödenmemesi halinde ödemeyi garanti altına alan, ithalatçının bankasının ithalatçının üstlendiği yükümlülüğün yerine getirilmesini ihracatçıya garanti etmesi suretiyle yapılan akreditiftir. Garanti akreditifleri şekil yönünden diğerlerine benzemekle birlikte, mahiyeti itibarıyla akreditiften ziyade bir teminat (garanti) niteliğindedir. Stand-by akreditifler ile belirli bir

İHRACAT REHBERİ

taahhüdün yerine getirilmesi garanti altına alınmış olur. Taahhüdün yerine getirilmemesi halinde, bu durum bankaya tevsik edildiğinde, akreditif bedeli tahsil edilir. Stand-by akreditifler, uluslararası kredi işlerinde kredilerin teminatı, açık hesap gibi belirli bir garantiden yoksun ihracat satışlarının garantisi ve bazı tip teminat mektuplarının kontrol garantisi olarak kullanılabilirler. Bu akreditifin diğer ticari (mal) akreditiflerinden farkı, ithalatçının talimatıyla ihracatçı lehine değil, ihracatçının talimatıyla ithalatçı lehine açılması ve akreditif vesaikinin ibraz edilmemesi halinde ödeme yapılmasını garanti etmesidir.

8. Yetki Mektupları

Ödeme yetkisi ve iştirat yetkisi olmak üzere iki şekilde uygulanan yetki mektuplarının akreditif kapsamı içerisinde sayılmasının sebebi, bunların da aynı fonksiyonu görmesidir.

"Ödeme yetkisi" (authority to pay)nin en önemli özelliği cayılabilir bir akreditif olmasıdır. Burada, ithalatçının bankasının (amir banka) ihracatçının ülkesindeki muhabirine, ihracatçının mal bedeli karşılığı gerekli belgelerle birlikte keşide ettiği poliçeleri ödemesi hususunda yetki vermesi söz konusudur. Ödeme yetkisi her ne kadar bir transfer riskinin olmadığını gösteriyor ve ihracatçıları açısından bir finansman aracı niteliğini taşıyorsa da, cayılabilir niteliği dolayısıyla pek yaygın kullanılmamaktadır.

"İştirat yetkisi" (authority to purchase) ise, poliçelerin gerekli belgeler ilişkisinde alınıp iskonto edilmesi için amir bankaca muhabir bankaya verilen bir yetkidir. Bunun ödeme yetkisinden farkları, poliçelerin alıcı üzerine çekilmesi ve cayılabilir-cayılamaz, teyitli-teyitsiz ve kabilirücu-gayri kabilirücu (with recourse-without recourse) olarak tanzim edilebilmesidir.

9. Vadeli Akreditif (Ödenmesi Ertelemeli Akreditif / Deferred Payment)

İthalatçı ve ihracatçı arasındaki satış sözleşmesine göre akreditif bedelinin ibrazında değil de, bu belgelerin ibrazından belirli bir süre sonra ihracatçıya ödenmesini sağlayan akreditif türüdür.

İhraç konusu malın bedeli buna ilişkin vesaikin muhabir bankaya ibrazı esnasında değil, ödeme vadesinde ödenir. Ödeme vadesi herhangi bir süreyle sınırlı olmaksızın serbestçe tayin ve tespit edilebilir.

Ödenmesi ertelemeli akreditif vadeli poliçe uygulamasına benzemekle birlikte, ondan farklıdır. Burada ihracatçı bankaya kabul edilmek üzere bir poliçe keşide etmek yerine, belirli bir süre sonra, görüldüğü anda ödenecek bir poliçe keşide eder. Böyle bir uygulama için, akreditif bankasının söz gelişi vesaikin ibrazından 90 gün sonra akreditif tutarını ödeyeceği şeklindeki bir soyut borç vaadi gereklidir.

İHRACAT REHBERİ

Ödenmesi ertelemeli akreditifte vade genellikle taşıma süresi kadardır. İthalatçı bu yolla masrafları azaltmayı amaçlamaktadır. Fakat bu yöntem, hem uygulamada çeşitli problemler doğurabilecek mahiyettedir hem de banka kabullü vadeli bir poliçe de aynı işi görebilir.

Uygulamada ortaya çıkabilecek problemler ithalatçının borçlu olduğunu gösteren bir vesaikin bulunmamasından kaynaklanır. Bu nedenle, ödenmesi ertelemeli akreditiflerin açılması hususunda bankalar isteksiz davranmaktadırlar.

Akreditifli Ödeme İşlemi İle İlgili Kurallar

Uluslararası platformda akreditife ilişkin düzenleyici kararlar, 1919 yılında ticari hayatta liberalizasyonu sağlamak, iş dünyası için ortak bir politika tespit etmek amacıyla kurulan ve merkezi Paris'te bulunan Milletlerarası Ticaret Odası (MTO-ICC)'nce alınmaktadır. MTO tamamen özel nitelikli bir kuruluş olup, resmi bir niteliği yoktur. Bir başka deyişle, MTO'nun aldığı kararlar tavsiye niteliğindedir.

MTO akreditifler hakkında uygulanmak üzere yeknesak kurallar tespit etmiştir. Bu kurallar, ilk defa MTO'nun 1933 yılında Viyana'da toplanan 7. Kongre'sinde kabul edilmiş ve daha sonra 1951, 1962, 1974, 1983 ve 1993'de gözden geçirilmiştir. Milletlerarası Ticaret Odası, "Vesikalı Krediler Hakkındaki Yeknesak Teamüller ve Uygulamalar" broşürünü gözden geçirerek 2007 yılında yeniden yayınlamıştır. (Uniform Custom and Practise For Documentary Credits/U.C.P. No: 600). Bu yayın uluslararası kabul görmektedir.

Temelde yasal bir yaptırımı bulunmasa da, akreditifli işlemlerde genellikle her ülke bu kuralları uygulamaktadır. Diğer bir ifadeyle 600 sayılı kuralların uygulanmasında, "sözleşme serbestisi" ilkesi hakimdir.

Akreditif, uluslararası ilişkilerde aynı anlama gelen çeşitli isimlerle kullanılmaktadır.

- Documantery Credit (Vesikalı Kredi)
- Letter of Credit (Kredi Mektubu)
- Documantery Letter of Credit (Vesikalı Kredi Mektubu)
- Commercial Letter of Credit (Ticari Kredi Mektubu)

Akreditif Sözleşmeleri

- Akreditif işleminde birbirinden farklı üç sözleşme vardır. Bunlar;
- İthalatçı ile ihracatçı arasında yapılan **satış sözleşmesi**,
 - Akreditifin açılması için ithalatçı ile amir banka arasında akreditif açtırma **teklif mektubu kullanılarak düzenlenen bir sözleşme**,

İHRACAT REHBERİ

- İthalatçı ile ihracatçı arasında alım-satımı kararlaştırılan malla ilgili **ödemenin yapılmasına ilişkin sözleşmedir.**

Akreditif Formu Örneği

Name of issuing bank (1)	İrrevocable documentary credit	Number (2)
Place and date of issue	Place and date of expiry (3)	
Applicant (4)	Beneficiary (5)	
Advising bank (6)	Amount (7)	
Partial shipments (9) Allowed () Not allowed ()	Transshipment (10) Allowed () Not allowed ()	Credit available (8) () by sight payment () by acceptance against the documents detailed here in () and beneficiary's bill of exchange at
Loading on board/dispatch/taking in charge At/from: (11) For transportation to: (12)		On

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

Documents to be presented (13)
Documents to be presented within days after the date of issuance of the transport documents but within the validity of the kredit (14)
We here by issue the documentary credit in your favour. It is subject to the ICC Uniform Customs and Practice for Documentary Credits (1993 Revision, International Chamber of Commerce, Paris, France, Publication No:500) and engages us in accordance with the terms there of. The number and the date of the credit and the name of our bank must be quoted on drafts required. If the credit is available by negotiation, each presentation must be noted on the reverse of this advice by the bank where the credit is available. This document consists of signed page (s). The Bank

11. Malların nakliye firmasına teslim edildiği yer ve bunun için verilen en son tarih
12. Malların gönderildiği yerin adı
13. Ödemeden önce ihracatçının bankasına sunması gereken belgelerin türü ve miktarına ilişkin liste
14. Akreditif vadesi içinde, nakliyeye ilişkin belgelerin verildiği tarihten itibaren diğer belirli belgelerin sunulması için verilen süre

Akreditif İşlemlerinde Görülen Yaygın Sorunlar

(Akreditif örneğinde yer alan bölüm numaralarına göre açıklanmalar yapılmaktadır)

3. Akreditif vadesi içinde istenilen belgeler birlikte bankaya sunulmaz ise geçerli sayılmamaktadır.
5. Eğer İhracatçının (lehdar) ismi doğru (tam) olarak belirtilmez ise akreditife itibar edilmeyebilir.
7. Akreditifte belirtilen tutarın diğer belgelerde belirtilen tutarla aynı olması gerekmektedir.
9. Akreditifte kısmi sevkiyata izin verilmiyor ise malların tümünün gemiye yüklenmesi gerekmektedir. Aksi takdirde akreditif kabul edilmeyecektir.
10. Akreditifte aktarmaya izin verilmediği halde aktarma yapılmış ise, gecikmeler ve ekstra maliyetler ihracatçıya yüklenecektir.
11. Akreditifte belirlenen yükleme koşullarına uyulmaması durumunda akreditif geçerli sayılamayabilir.
13. Belgeler akreditifte belirtilen gerçek format ve sayıya uygun değil ise gecikmeler ve ekstra maliyetler olabilmektedir.
14. Belgeler. Akreditifte belirtilen zaman içinde sunulmazsa akreditif geçersiz sayılabilmektedir.

Akreditif Mektubundaki Bilgilere İlişkin Açıklamalar

(Akreditif örneğinde yer alan bölüm numaralarına göre açıklanmalar yapılmaktadır.)

1. Amir Bankanın adı ve adresi (Amir Banka ithalatçının talimatı üzerine akreditifi açmaktadır.)
2. Akreditifle ilgili işlemleri içeren banka referans numarası
3. Akreditif vadesi
4. Akreditifi açtıran ithalatçının adı ve adresi
5. İhracatçının (lehdar) adı ve adresi
6. Akreditifi ihbar eden bankanın adı ve adresi. Genellikle ihracatçının kendi bankası olmaktadır.
7. Akreditifin tutarı ve döviz cinsi
8. Akreditifte belirtilen ödeme şekli
9. Tam sipariş tutarının altında sevkiyat (kısmi sevkiyat) yapmasına izin verilip verilmediği
10. Malların bir araçtan diğerine aktarma yapılmasına izin verilip verilmediği

Akreditif İşlemlerinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- Akreditif mektubu alıcı ve satıcı arasındaki satış sözleşmesinde belirtilen, bir başka ifade ile, üzerinde anlaşmaya varılmış olan, hükümleri taşıması gerekmektedir.
- Lehdar, akreditif kendisine ihbar edildiğinde dikkatle incelemeli ve yerine getiremeyeceği hükümleri akreditif amirine bildirerek değiştirilmesini istemelidir. İhracatçı, ithalatçının hangi belgeleri istediği konusunda emin olmalıdır. İstenilen belgelere göre, malları yüklemeye hazırlarken, ekstra maliyetler ve gecikmeler olabilmektedir.
- "UCP 600"ün birinci maddesinde "Bu kurallar akreditif şartlarıyla açıkça değiştirilmedikleri veya uygulama dışı bırakılmadıkları sürece akreditifin bütün tarafları için bağlayıcıdır" hükmü yer almaktadır. Buna göre akreditif açtıran amir

İHRACAT REHBERİ

(ithalatçı) "UCP 600"ün kuralları arasında uygulanmasını istemediği bir kuralı akreditif metninde açıkça belirtmek suretiyle uygulama dışı bırakma (exclude) olanağına sahiptir. Doğal olarak bu durumdan etkilenecek olan akreditif lehtarını kendi değerlendirmesini yapacak ve akreditifi kullanıp kullanmamaya veya akreditifte değişiklik isteyip istememeğe karar verebilecektir.

- Akreditif, uluslararası ticari ilişkilerde tarafların (risk) endişelerini en aza indirmek için geliştirilmiş bir ödeme yöntemidir. Akreditifte değiştirilmiş olsa bile ihracatçı ve ithalatçının aralarında yaptıkları sözleşmeler bankaları ilgilendirmez ve bağlamaz.
- Tüm akreditifler belgeye dayalıdır ve uygun belge ibrazı karşılığında ödeme yükümlülüğü doğar. Akreditif bankası, görevli banka makul bir özenle ve makul bir süre içinde belgelerin akreditife uygun olup olmadığını inceleyecek ve uygun olmadığı takdirde rezerv koyup iade edecektir. Lehdar, Akreditif süresi doluncaya kadar eksiklikleri gidermek hakkına sahiptir.
- Akreditif koşullarında değişiklik yapmak, akreditifin; dönülebilir, dönülemez, teyitli ve teyitsiz olmasına göre belirlenmektedir. Dönülebilir Akreditifde; değişiklik için ithalatçı başvuruda bulunmakta, amir banka onaylamaktadır. Dönülemez Teyitsiz Akreditifde; değişiklik için ithalatçı başvuruda bulunmakta, amir banka ve lehdar onaylamaktadır. Dönülemez Teyitli Akreditifde teyit bankası da onaylamaktadır.
- İthalatçı ile ihracatçı arasında sözleşme yapıldığı zaman, ihracatçının tam olarak ithalatçı tarafından ne tür belgeler istendiğini bilmesi gerekmektedir. Daha sonra ihracatçı akreditif koşullarını yerine getirebilmek için akreditif vadesinin yeterli olduğundan emin olmalıdır.
- İhracatçı, ithalatçı ile olan tüm işlemlerinde adının ve adresinin doğru bir şekilde yazıldığından emin olmalıdır. Akreditif ihracatçıya ihbar edilmediğinde ihracatçı akreditifte ve sunacağı belgelerde isminin doğru olup olmadığını kontrol etmelidir.
- Alıcının kısmi sevkiyatı kabul edip etmediği konusu ihracatçı tarafından anlaşılır olmalıdır. Eğer kısmi sevkiyat kabul ediliyor ise teslim tarihinde bir problem çıksa bile bu durum akreditifin geçerliliğini etkilemeyecektir.
- İhracatçının sözleşme tamamlanmadan önce, malları nasıl yükleyeceğini bilmesi gerekmektedir. Genellikle yüklemelerde aktarma işlemi yapılabilmektedir. Bazen önceden geminin aktarma yapıp yapmayacağını bilmek mümkün olmayabilmektedir. Bu gibi durumlar için akreditifin aktarma işlemine izin vermesi faydalı görülmektedir.

İHRACAT REHBERİ

- Akreditifte malların gönderildiği nokta ve gönderme tarihi, ihracatçı ile ithalatçının akreditif koşulları üzerinde anlaştıkları gibi olmalıdır.
- İhracatçı akreditif kendisine ihbar edildiği zaman tüm detayları kontrol etmelidir. Aynı zamanda istenilen belgelerin hazırlanabilmesi için yeterli zamanın olup olmadığının ihracatçı tarafından kontrol edilmesi gerekmektedir.
- Akreditifin üç fonksiyonu vardır. Bunlar; Teminat-Ödeme-Kredidir. Teminat fonksiyonu (hem alıcı hem de satıcı): için belgelerin açıkça belirtilmesi ve akreditif şartlarına sıkı sıkıya bağlılık prensibine uyulması gerekir.
- Akreditifin kural olarak kredi fonksiyonu yoktur. Ancak aksinin öngörülmediği durumlarda lehdar akreditifi bir üçüncü şahsa devredebilir.

Alıcı Yönünden Akreditifin Avantajları

- Her şeyden önce alıcı akreditif koşullarını yerine getirmeyen satıcıya ödeme yapılmayacağına ilişkin güvence sahiptir.
- Bankalar alıcı adına akreditif koşullarının yerine getirilip getirilmediğini incelerler.
- İthalatçının "en son yükleme tarihi" saptayabilmesi ona (özellikle ihracatçıyı iyi tanımiyorsa) malları zamanında elde edebilmesi olanağını sağlar.
- Mallarını güvence olarak göstererek pazarlayana kadar çeşitli kaynaklardan borç bulabilir.
- Eğer satıcı ile anlaşırsa mal bedelinin vesaik ibrazında değil de örneğin 60 gün sonra ödenmesi durumunda ithalatçı, hemen ödeme yapmak için başka bir kaynaktan 60 gün içinde bulacağı borçtan büyük olasılıkla daha düşük maliyetle kredi sağlamış olur.

Satıcı Yönünden Akreditifin Avantajları

- Bir bankanın ödeme güvencesine sahiptir (teyitli akreditiflerde ek olarak ikinci bir bankanın güvencesine kavuşur).
- Alıcının ülkesindeki politik risk banka güvencesinden dolayı en alt düzeye inmiştir.
- İhracat kredisi alabilir.
- Yeni pazarlara giderek satışlarını artırabilir.

İHRACAT REHBERİ

X.KAMBIYO MEVZUATI ÇERÇEVESİNDE İHRACAT HESAPLARININ KAPATILMASI VE DENETİMİ

Ticari amaçlarla ihraç edilen malların bedelinin, 32 Sayılı Karar'da öngörülen haller ve Karar'a ilişkin Tebliğ'de belirtilen mücbir sebeplerden kaynaklanan gecikmeler hariç, fiili ihraç tarihinden itibaren en çok 180 gün içinde ihracatçılar tarafından yurda getirilerek bankalara veya özel finans kurumlarına, Türk parası olması halinde tevsik edilmesi, döviz olması halinde ise satılması zorunludur. Ancak ihraç bedeli dövizin % 70'inin fiili ihraç tarihinden itibaren 90 gün içerisinde getirilerek bankalara veya özel finans kurumlarına satılması halinde, kalan % 30'una tekabül eden kısmı üzerinde ihracatçılar serbestçe tasarrufta bulunabilirler.

TRL'yle tahsil edilecek ihracatta, ihracat bedellerinin tamamının tahsil edilmesi zorunludur.

İhracat bedeli konvertibl dövizlerin alış ihracatçı ile banka arasında mutabık kalınan serbest kur üzerinden DAB düzenlemek suretiyle yapılır.

Fiili ihraçtan sonra ihraç fiyatlarında lehte değişiklik yapılması halinde, ihracatçının talebi üzerine bu farkların ihracat bedeli olarak alışının yapılabilmesi için, bu farka ilişkin veya bu farkı da içeren fatura ibraz edilmelidir.

İhracat bedelinin, en geç bedel getirme süresi sonunda alış yapılma kaydıyla ihracatçı adına açılacak DTH'na alınması ve bu hesapta tutulması mümkün olup, bu hesaptan kısmen veya tamamen ihracat bedeli olarak alış yapılabilir.

Bir ihracatçı firmanın vekili bulunan kişi veya firmalar adına yurt dışından gelen döviz veya efektiflerle açılan DTH'lardan, vekaletnamenin fiili ihraçtan önce düzenlenmesi şartıyla vekili bulunan ihracatçı firma adına ihracat bedeli alış yapılabilir.

Ancak işlenmemiş altın ve hizmet (taşıma hizmetleri, sigorta, turizm gelirleri vb.) ihracında ihracat bedellerinin yurda getirilmesi yükümlülüğü aranmaz. Bu itibarla CFR, CIF teslim şekline göre yapılan ihracatta navlun ve sigorta bedelleri bir hizmet ihracı kabul edilerek ihracatçının serbest kullanımına bırakılmıştır.

İhracat bedelleri, konvertibl döviz veya TRL olarak TPKK Mevzuatı çerçevesinde ihracatçı ile ithalatçı arasındaki sözleşmeye ve uluslararası kurallar ile bankacılık teamüllerine göre tahsil edilir.

A. İHRACAT BEDELLERİNİN TAHSİL SÜRELERİ

a) Genel Esaslar

İHRACAT REHBERİ

Sürelerin hesaplanmasında, işlemin yapıldığı gün hesaba katılmaz; hesaplama ertesi günden itibaren başlar. İhracat bedellerinin tahsil edildiği tarih DAB'nin düzenlendiği tarihtir.

b) Tahsil Süreleri

-Peşin Döviz Karşılığı İhracat

Peşin döviz karşılığında ihracatın 18 ay içinde gerçekleştirilmesi zorunludur. Ancak, gemi inşa ve ihraç (hazır gemi hariç) bedeli olan peşin dövizlerde bu süre 24 aydır. Dahilde İşleme İzin Belgesi ve Vergi, Resim ve Harç İstisna Belgesi kapsamında ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerle ilgili olarak sağlanan peşin dövizlerin kullanım süresi belge süresi (ek süreler dahil) kadardır.

İade edilen veya süresi içinde ihracatı gerçekleştirilemeyen peşin dövizler prefinansman hükümlerine tabi olur. Prefinansman hükümlerine tabi hale gelen peşin dövizlerin, ihracat taahhüt sürelerinin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde uzatılması halinde, alıcının muvafakat etmesi kaydıyla kullanım süreleri de verilen ek süre kadar uzatılmış sayılır.

-Özelliği Olan İhracat

a) Yurtdışına müteahhit firmalarca yapılacak ihracat ile kitap, gazete, mecmua, pul ihracında bedellerin 365 gün içinde,

b) Konsinye veya müşterek hesap yoluyla yapılacak ihracatta kesin satışını,

c) Uluslararası fuar, sergi ve haftalara bedelli olarak satılmak üzere gönderilen malların bedellerinin gönderildikleri fuar, sergi veya haftanın bitimi,

d) Serbest bölgelere veya gümrüksüz antrepolara yapılacak ihracatta mal bedelinin fiili ihracını, müteakip 180 gün içinde, yurda getirilerek bir bankaya veya özel finans kurumuna satılması zorunludur.

Ticari geçici ihracata ait hesaplar bankalar veya özel finans kurumlarının mukabil ithalata ait ithal belgelerine istinaden kapatılır. Yurt dışına ticari geçici ihracı yapılan malların verilen süre veya ek süre içinde yurda getirilmemesi halinde, bedellerinin süre bitiminden itibaren 90 gün içinde yurda getirilerek bir banka veya özel finans kurumuna satılması zorunludur.

-Konsinyasyon Veya Müşterek Hesap Yolu İle Yapılan İhracat Konsinyasyon veya müşterek hesap yoluyla yapılan ihracatta, ihracatçılar, ihraç edilen malların kesin satışını müteakip;

1-Satış fiyatı, satılan miktar ve satış bedelini,

2-Depolama, bakım, fümügasyon, muhafaza ve satış masrafları ile satışa ait diğer masrafları (ambalaj malzemesi bedelleri dahil),

3-Varsa fire miktarını,

İHRACAT REHBERİ

4-Satış komisyonlarının oran ve tutarını,gösterir konsinyatörler tarafından düzenlenmiş kesin satış faturaları ile döviz alım belgelerini gümrük çıkış beyannamesinde beyan edilen ihracata aracılık edecek banka veya özel finans kurumlarına ibraz ederek hesaplarını kapatmak zorundadırlar.

-Kredili Veya Kiralama Yolu İle Yapılan İhracat
Yürürlükteki İhracat Rejimi ve Finansal Kiralama (leasing) Mevzuatı çerçevesinde kredili veya kiralama yoluyla yapılan ihracatta, ihracat bedelinin kredili satış veya kiralama sözleşmelerinde belirtilen süreleri izleyen 30 gün içinde yurda getirilerek bankalar veya özel finans kurumlarına satılması zorunludur. İhracat bedelinin tahsiline ilişkin usul ve esaslar Merkez Bankası'nca belirlenir.

-Kıymetli Maden ve Taşların İhracı
Ziyet ve süs eşyası dışındaki işlenmiş altının geçici ihracı gümrük idarelerine başvurulmak suretiyle gerçekleştirilmektedir. Ziyet ve süs eşyası dışındaki işlenmiş altının geçici ihracı karşılığında işlenmemiş altın ithali talepleri, geçici ihracat yapılan yurt dışındaki ilgili rafineri veya kuruluşun belgesine istinaden gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

Geçici olarak ihraç edilen ziyet ve süs eşyası dışındaki işlenmiş altının ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde işlenmemiş altın olarak ithal edilmemesi halinde bedelinin genel esaslar dahilinde yurda getirilmesi zorunludur.

Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların dış ticaret rejimi esasları dahilinde Türkiye'ye ithali ve ihracı serbesttir. Ancak, işlenmemiş altının ithal ve ihracında gümrük idarelerine beyan verilmesi esas olup, ithalat ve ihracat rejim hükümleri ve ilgili yönetmelik hükümleri uygulanmaz. İşlenmemiş altının ithali, Merkez Bankası ve Altın Borsası Aracılık Belgesi bulunan bankalar tarafından yapılır.

Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların yurt içinde alım ve satımı serbesttir.

İşlenmemiş altın ihracatında, ihracat bedellerinin yurda getirilmesi zorunlu değildir.

B. EK SÜRELER

İhracat bedellerinin süresi içinde tahsil edilerek bankalara satılmasına engel olan ve aşağıda belirtilen "mücbir sebep halleri" nde bu durumu tevsik eden belgelerle müracaat edildiği takdirde mücbir sebep hallerinin devamı müddetince kambiyo müdürlüklerince 3'er aylık dönemler itibarıyla ek süre verilebilir.

Aşağıda belirtilen mücbir sebep halleri dışında kalan haklı durumların varlığı halinde ihracat bedelinin tahsiline ilişkin ek süre talepleri Hazine Müsteşarlığı'na (HM) yapılır. HM,

İHRACAT REHBERİ

uygun görmesi halinde bedellerin tahsil süresini uzatabileceği gibi konvertibl döviz olarak gelen bedellerin alışında uygulanacak kuru da belirleyebilir.

- a)Mücbir Sebep Halleri
1-İthalatçı veya ihracatçı firmanın infisalı, iflası, ithalatçı firmanın konkordato ilan etmesi ve şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,
2-Grev, lokavt, avarya hali,
3-İthalatçı memleket resmi makamlarının karar ve işlemleri dolayısıyla ihracat bedellerinin gelmemesi,
4-Tabii afet, harp ve abluka hali,
5-Malların kaybı, hasara uğraması veya imha edilmesi,
6-İhtilaf nedeniyle dava açılması veya tahkime başvurulması.
b)Mücbir Sebep Hallerinin Tevsiki

Yukarıda belirtilen mücbir sebep hallerinden (1) ve (6) durumlarının yetkili mercilerden, (2) ve (4) durumlarının ithalatçının bulunduğu memleketin resmi makamlarından veya mahalli odaca tasdik edilmiş olmak kaydıyla alıcı veya ithalatçı firmadan (harp ve abluka hali hariç), (3) durumunun ithalatçının bulunduğu memleketin resmi makamlarından, (5) durumunun ise sigorta şirketlerinden, uluslararası gözetim şirketlerinden veya ilgili ülke resmi makamlarından alınmış belgelerle tevsik edilmesi şarttır.

Mücbir sebep halleri ile ilgili olarak yurt dışından temin edilecek belgelerin dış temsilciliklerimizce veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan Yabancı Resmi Belgelerin Tasdik Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması gerekir.

C. YURDA GETİRİLMESİ ZORUNLU İHRACAT BEDELLERİNDEN YAPILABİLECEK TERKİNLER

Her bir ihracat partisindeki;

- a)Haklı ve mücbir sebeplerin varlığı aranmaksızın, 50.000 ABD Doları veya eşitine kadar noksanlıklarda aracı bankalar veya özel finans kurumlarınca ,
b)Yukarıda belirtilen mücbir sebep halleri gözönünde bulundurulmak suretiyle 100.000 ABD Doları veya eşitine kadar noksanlıklarda kambiyo müdürlüklerince ,
c)İlgili ihracatçının bir önceki takvim yılında veya cari yılda getirdiği döviz tutarının %1'ne (yüzdebirine) kadar noksanlıklarda mücbir sebeplerin varlığı aranmaksızın kambiyo müdürlüklerince, ihracat hesapları kapatılır.

Bunun dışında kalan ihracat taahhüt hesabının kapatılmasına ilişkin terkin talepleri, mücbir sebepler ve haklı durumlar gözönünde bulundurulmak suretiyle Hazine Müsteşarlığı'nca incelenip sonuçlandırılır.

D. YURDA GETİRİLMESİ ZORUNLU İHRACAT BEDELLERİNDEN YAPILABİLECEK İNDİRİMLER

İHRACAT REHBERİ

a)İhracatla ilgili navlun, sigorta primi, ardiye, depolama, antrepo, gümrük resmi, harç ve faktoring masrafları ile uluslararası para piyasalarında geçerli faiz oranlarını geçmemek üzere iskonto giderleri gibi masraflar için yapılacak indirimler ile konsinyasyon veya müşterek hesap yoluyla ihraç edilen mallarla ilgili nakil, muhafaza, bakım, fümügasyon, rafa, satış ve benzeri masrafların,

b)Ticari teamüllerin gereği olarak satış akdinde veya akreditiflerde ayrıca varış yerinde tartı ve analiz yapılması şartı bulunuyorsa, tartı ve analiz sonucunda tespit edilen vezin noksanlığı veya kalite farkı ile ekspertiz ve tahkim ücretleri ve rafa (maniplasyon) masraflarının (hariçteki gözetme şirketleri ücretleri dahil) ,

Mal bedelinden mahsubu veya görünmeyen işlemlere ilişkin hükümler çerçevesinde döviz transferi talepleri bankalar veya özel finans kurumlarınca incelenip sonuçlandırılır.

c)Fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde yurda getirilen ihracat bedelleri, bağlı muamele hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihracatçının ithalat bedelleri ve görünmeyen işlemlere ilişkin giderleri ile mahsup edilebilir.

Dış ticaret mevzuatı hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen mal ihraç ve ithalinde, tarafların aynı kişiler olması ve ihraç bedellerinin yurda getirilmesi süresi içinde kalınması kaydıyla, mal ihraç ve ithal bedellerinin mahsubu mümkündür.

Bunun dışında kalan talepler Hazine Müsteşarlığı'nca incelenip sonuçlandırılır.

İhracat bedellerinden mahsuba izin verilen hallerde, ihracat bedelleri süresi içinde yurda getirilmiş sayılır. Mahsuba tabi tutulan kısım için mahsup tarihinde geçerli döviz alış kuru üzerinden döviz alım ve satım belgeleri düzenlenir.

E. İHRACAT BEDELLERİNİN SÜRESİ İÇİNDE YURDA GETİRİLMEMESİ HALİNDE KUR FARKININ DESTEKLEME FİYAT İSTİKRAR FONUNA (DFİF) YATIRILMASI

İhracat bedeli dövizlerin süresi içinde yurda getirilmemesi nedeniyle Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'na yatırılması gereken kur farkları bankalar veya özel finans kurumlarınca 10 iş günü içinde Merkez Bankası'na devredilir.

Söz konusu 10 günlük sürenin hesaplanmasında işlemin yapıldığı gün hesaba katılmaz.

Bu süre içinde devredilmeyen kur farkları ile ilgili olarak gecikme zammı tahsil edilir.

Ancak ;

Yukarıda belirtilen mücbir sebep hallerinden (1), (2), (3), (4) ve (5) durumlarının varlığı halinde, fiili ihraç tarihinden itibaren yasal döviz getirme süresi içinde meydana geldiğinin ilgili kambiyo müdürlüğüne tevsik edilip ek süre alınması durumunda, verilen ek süreler içinde getirilen ihracat bedeli dövizlerin alış ile,

İHRACAT REHBERİ

Mücbir sebep hallerinden (6) durumun varlığı halinde ilgili kambiyo müdürlüğünün vereceği 90 günlük ihtarname süresi sonuna kadar yurtdışında dava açıldığının veya tahkime başvurulduğunun tevsiki durumunda, mahkeme veya hakem kararının sonucuna bağlı olarak getirilen ihracat bedeli dövizlerin alışında, cari kur uygulanır.

İlgili ihracatçının bir önceki takvim yılında veya cari yılda getirdiği döviz tutarının %1'ine kadar noksanlıklarda mücbir sebeplerin varlığı aranmaksızın kambiyo müdürlüklerince terkin edilen ihracat bedeli dövizlerin, terkin tarihinden itibaren 180 gün içinde yurda getirilmesi halinde ihracat bedeli olarak cari kurdan ilgililerine ödeme yapılır.

Yukarıda belirtilen haller dışında kalan cari kur uygulamasına ilişkin talepler, kabul edilecek haklı durumlar gözönünde bulundurulmak suretiyle Hazine Müsteşarlığı'nca incelenip sonuçlandırılır.

F. MAHSUBEN ÖDEME

İhracatçının ithalat bedellerinin ve görünmeyen işlemlere ilişkin giderleri ile yurt dışından sağladıkları döviz kredilerinin (faiz dahil) kısmen veya tamamen mal ve/veya hizmet ihracı bedeli dövizlerle mahsuben ödenmesi aşağıda açıklanan esas ve usuller çerçevesinde mümkündür.

1-İhracat bedellerinin fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde muhabir hesaplarına alacak verilmiş olması (ihracat bedellerinin efektifle ödendiği işlemlerde efektiflerin bankalara tevdi edilmiş olması) ve mahsup talebinin de bu süre içinde yapılmış olması gerekir.

2-Hizmet ihracı bedellerinin tahsili zorunlu olmadığından bu bedeller için mahsup talebi herhangi bir süreyle sınırlı değildir.

3-Mal ve hizmet ihracı bedellerinin mahsuben ödemede kullanılacak kısmının alışının yapılmamış (TRL'ye çevrilmemiş) olması şarttır.

4-Mahsuben ödemede kullanılabilecek azami döviz tutarı TCMB'ye yapılacak zorunlu döviz devri tutarından sonra kalan tutardır. Ancak, zorunlu döviz devrinin mükellefi bankalar olduğundan süresi içinde bu mükellefiyetin bankalarca kendi pozisyonlarından karşılanmak suretiyle yerine getirilmesi halinde ihraç bedeli dövizlerin tamamının mahsuben ödemede kullanılması mümkündür.

5-İhracat bedeli dövizlerin fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde tahsil edilerek DTH'ye alınması halinde bu dövizler 180'inci günün sonuna kadar mahsuben ödemede kullanılabilir.

6-Aramızda ikili hesap ilişkisinin devam ettiği ülkelere gerçekleştirilen ve bedelleri bu hesaplardan ödenen mal ve hizmet ihracına ilişkin dövizler ile prefinansman kredisi ve peşin dövizler mahsuben ödemede kullanılamaz.

7-Aracı ihracatçı vasıtasıyla yapılan ihracatta, ihracatçının onayı ve imalatçı firma ünvanının GB'de kayıtlı olması şartıyla ihracat bedelleri, imalatçının yukarıda sayılan

İHRACAT REHBERİ

bütün döviz giderlerinin mahsuben ödenmesinde kullanılabilir. Bu durumda DAB ihracatçı, DSB'de imalatçı firma adına düzenlenir.

8-İhracat bedelinin mahsuben ödemede kullanılabilecek tutarının ithalat bedelini karşılamaması durumunda bakiye ithalat bedeli genel esaslar dahilinde ödenir.

9-Mahsup işleminde aynı kur üzerinden DAB ve DSB düzenlenir.

Mahsuben ödemede kullanılacak (alışı yapılacak) dövizle mahsuben ödenecek giderlerle ilgili döviz cinsinin farklı olması halinde mahsuben ödenecek azami tutar TCMB çapraz kuru esas alınmak suretiyle tespit edilir. Bu durumda DAB alışı yapılan, DSB transfer edilen döviz cinsinden düzenlenir.

G. DÖVİZ TEVDİAT HESABI (DTH)

Gerek yurt dışında gerek yurt içinde yerleşik gerçek veya tüzel kişilerin, serbest tasarruflarında bulunan döviz veya efektiflerle, banka veya özel finans kurumlarında açtıkları tevdiat hesaplarıdır. Bu hesaplardaki dövizlerin kullanımı serbesttir.

Kural olarak bu hesaplardaki dövizlerin ihracat bedeli olarak alışı yapılamaz. Bir başka ifadeyle, ihracatçı, yaptığı ihracat sebebiyle üstlendiği kambiyo taahhüdünü, kendisi veya bir üçüncü kişi adına açılmış DTH'deki dövizleri banka sitemine devretmek suretiyle yerine getiremez.

Ancak bu kuralın istisnaları vardır;

a)Dışarıda yerleşik gerçek veya tüzel kişiler adına açılan DTH'lerden, bu hesaptaki dövizlerin yurt dışından geldiğinin tesbiti kaydıyla hesap sahibinin talimatına uygun şekilde ihracat bedeli ödenebilir.

Türkiye'ye ithal edilen mal bedelleri ile görünmeyen işlemlere ilişkin transferlere konu döviz ödemeleri, dışarıda yerleşik kişiler adına açılan DTH'lere muhabir bankaların veya hesap sahibi kişilerin talimatı üzerine tevdi edilebilir. DTH'lere yatırılacak bu bedeller, yurt dışından gelmiş döviz olarak kabul edilir.

b)Yurt dışında taahhüt faaliyetlerinde bulunan Türk firmalarının sıfatlarını tevsik etmeleri kaydıyla yurda getirilmesi zorunlu olmayan dövizlerle açtıracakları DTH'den ihracat bedeli olarak alış yapılabilir.

c)İhracat bedelinden ihracatçının serbest tasarrufuna bırakılan en çok % 30 oranındaki tutarlarla açılan DTH'den, aynı ihracat partisi için ilave döviz alışı yapılabilir. Bakiye döviz alışı hangi tarihte yapılırsa yapılsın ihracatçıya DFİF'e herhangi bir kur farkı tahsil edilmeksizin serbest kurdan ödeme yapılır.

d)İhracat bedelinin yurda getirilmesi (banka veya özel finans kurumuna devredilmesi) için tanınan süre sonuna kadar alışı yapılmak kaydıyla ihracatçı adına yurt dışından gelen ihraç bedeli dövizler DTH'ye aktarılabilir.

İHRACAT REHBERİ

e)Bir ihracatçı firmanın vekili bulunan kişi veya firmalar adına yurt dışından gelen döviz veya efektiflerle açılan DTH'lerden, vekaletnamenin fiili ihraçtan önce düzenlenmesi şartıyla vekili bulunan ihracatçı firma adına ihracat bedeli alışı yapılabilir.

f)Türkiye'de yerleşik sayılmakla birlikte yurt dışında serbest meslek ve müstakil iş sahibi olarak çalışan kişiler adına yurt dışından geldiği tespit edilen dövizlerle açılan DTH'lerden, aynı kişiye yapılan ihracatın bedelleri ödenebilir.

H. İHRACAT HESABININ KAPATILMASI VE İHBAR

Genel olarak yurt dışına ticari amaçla mal ihracında, bedelleri yurda getirilme süresi içinde gelen ihracat ile ilgili hesaplar aracı bankalar veya özel finans kurumlarının kapatılır.

Süresi içerisinde kapatılmayan hesaplar aracı bankalar veya özel finans kurumlarınca 10 iş günü içinde muamelenin safhalarını belirten taahhütlü bir mektup göndermek veya makbuz mukabili teslim etmek suretiyle ilgili kambiyo müdürlüğüne ihbar edilir.

Kambiyo müdürlüklerince, ihbarı müteakip 20 iş günü içerisinde ilgililere ihracat hesaplarının kapatılmasını teminen 90 gün süreli bir ihtarname gönderilir. Bu süre içerisinde hesapların kapatılması veya mücbir sebep halinin belgelendirilmesi gerekir.

İ. İHRACAT HESABININ KAPATILMASINDA VE İHRACAT BEDELLERİNİN TAHSİLİNDE SORUMLULUK

İhracat bedellerinin tahsilinden ve ihracat hesaplarının bedel getirme süresi içinde (ek süreler dahil) kapatılmasından ihracatçılar (faktoring işlemlerinde faktör kuruluş) sorumludur.

İhracata aracılık eden bankalar ihracat bedellerinin tahsilini izlemekle yükümlü olduklarından gerekli tedbirleri almak zorundadırlar.

Bir banka ihracata aracılık etme konusunda ihracatçıyla bir hukuki ilişkiye girmemiş olmakla birlikte kendisine gümrüklerce GB'yle ilgili bilgi gönderilmişse bu banka da ihracat hesabının kapatılmasının takibiyle görevli ve sorumludur.

DFİF'e prim kesintisi yapılan malların ihracatında, bankalar mal bedellerinin tahsil edilerek alışının yapılması için gerekli tedbirleri almak zorundadırlar.

J. İHRACAT HESABININ KAPATILMAMASI HALİNDE YAPILACAK İŞLEM

Kambiyo taahhüdünün süresi içinde (ek süreler dahil) yerine getirilmemesi halinde bankalarca açık bulunan ihracat hesapları 10 iş günü içinde ilgili kambiyo müdürlüklerine ihbar edilmektedir. Kambiyo müdürlüklerince de ihbarı müteakip 20 iş günü içinde

İHRACAT REHBERİ

İlgililere ihracat hesaplarının kapatılmasını teminen 90 gün süreli ihtarname gönderilmektedir. Bu süre içinde ihracat hesabının kapatılmaması halinde ihracatçılara 1567 Sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkındaki Kanun'un 3. Maddesinde birtakım cezalar öngörülmüştür.

Genel olarak kambiyo suç ve cezaları ikiye ayrılmaktadır;

a)Bakanlar Kurulu'nca alınan kararlara aykırı hareket etmek veya bu kararlardan doğan sorumluluklarını yerine getirmemek.

b)Her türlü mal, kıymet, hizmet ve sermaye ithal ve ihraç edenlerden veya bu işlemlere aracılık edenlerden bu işlemlerden doğan alacaklarını yurda getirmemek, ithalat, ihracat ve diğer döviz veya Türk parası kaçırmak maksadı ile muvazalı işlemlerde bulunmak.

1567 Sayılı Kanunun 3'üncü maddesinde tanımlanan kambiyo suç ve cezaları uygulamasında dövizlerin rayiç bedelinin tespitinde, suç tarihinde geçerli döviz alış kurları uygulanır. Hükmolunacak para cezasına, suç tarihi ile tahsil tarihi arasındaki süreler için 6183 Sayılı kanuna göre tespit edilen gecikme zammı oranında, para cezası ile birlikte tahsil olunmak üzere, gecikme faizi uygulanır. Gecikme faizinin hesaplanmasında ay kesirleri nazara alınmaz.

Suçların tekrerrü halinde verilecek cezalar iki kat olarak hükmedilir.

Bu kanuna göre gerçek ve tüzel kişiler hakkında hükmolunacak para cezalarıyla yine bu kanuna göre alınan kararlar uyarınca tahsili gereken alacaklar hakkında 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

K. DÖVİZ BEYAN TUTANAĞI

İhracatın finansmanı amacıyla ihracatçı ve bunların adına hareket eden şahısların Türkiye'ye girişlerinde beraberlerinde döviz getirmeleri halinde veya Gümrük Yönetmeliği'nin 1380'inci maddesinin 2. bendine göre gümrük (çıkış) beyannamesi düzenlenen yakıt, kumanya ve diğer eşya teslimlerine ilişkin bedellerin efektif olarak getirilmesi halinde de bankalarca döviz alşının yapılabilmesini teminen söz konusu teslimlere ilişkin getirilen efektifler için de bu durumu, gümrük idarelerinden alacakları bir belge ile kambiyo mercilerine tevsik etmeleri gerekmektedir.

Ancak mevcut belgelerin tek tip düzenlenmemesi nedeniyle bankalarca ihracat bedeli peşin dövizlerin veya ihracı gerçekleşmiş eşyaya ilişkin olarak daha sonradan yolcu beraberinde getirilen dövizlerin tahsilatı sırasında, söz konusu belgelerin sağlığından şüpheye düşüldüğü anlaşıldığından bahisle;

1-T.P.K.K Hakkında 32 sayılı Karar hükümlerine göre yurda girişinde yanında ihracat karşılığı döviz bulunduğuyla ilişkin beyanda bulunmak isteyen yolcular bu genelge ekinde

İHRACAT REHBERİ

bir örneği bulunan "Döviz Beyan Tutanağı" nı iki nüsha olarak doldurup imzalayacak ve görevli memurlara vereceklerdir.

2-Görevli muayene memuru ve müdür yardımcısı tarafından, beyanın uygunluğu sağlandıktan sonra tutanak, kendileri tarafından da imzalanıp bir örneği yolcu ya verilecek ve bir örneği de idarede muhafaza edilecektir.

3-Söz konusu, döviz beyan tutanakları, sayı ve gün verilerek bir deftere kaydedilecek, bankalarca teyit istenmesi halinde gümrük idaresi tarafından gerekli bilgi verilecektir.

XI. DIŞ TİCARETTE KULLANILAN BELGELER

Uluslararası ticarete karşılıklı mal alışverişinde bulunabilmek için çok sayıda belge kullanılmaktadır. Bu belgeler ülkeden ülkeye ve üründen ürüne farklılık göstermekle birlikte genel olarak kullanılan belgeleri standartlaştırmaya yönelik çabalar da mevcuttur.

İhracata ilişkin belgeleri doldururken yapılan hatalar genel toplama bakıldığında büyük zararlara neden olabilmekte ve bu bedeli de genellikle ihracatçı ödemektedir.

İhracatçının uğradığı kayıpların önlenbilmesi ve müşteri güveninin devamının sağlanabilmesi için, ihracatta kullanılan uluslararası belgelerin hatasız düzenlenebilmesinde gerekli çabanın sarf edilmesi ve bu konunun küçümsenmeyerek, ihracatı ilgilendiren diğer konular gibi önemle ele alınması gerekmektedir.

A.SEVKİYAT ÖNCESİ DÜZENLENEN BELGELER

1.SATIŞ SÖZLEŞMESİ

Sözleşme, iki veya daha fazla kişi arasında iş yapmak için yapılmış bir anlaşmadır. Bir başka ifade ile ithalatçının teklifte bulunması, kendisine teklif yapılan ihracatçının teklifi kabul etmesidir.

İhracat Sözleşmesinde Dikkat Edilmesi Gereken Konular

- Dış ticarete ilk adım, alıcı ve satıcının aralarında sözleşme yapmalarıdır.

- Sözleşmede, tarafların yükümlülükleri ve haklarının kesin olarak belirlenmesi gerekmektedir. Sözleşmeler mutlaka yazılı olarak yapılmalıdır.

- Sözleşmeler, ihracatçı ve ithalatçı tarafların istedikleri ve kabul ettikleri bütün konuları kapsmalı ve iki tarafın haklarını korumalıdır.

İHRACAT REHBERİ

- Taraflar sözlü belirledikleri anlaşma şartlarının, imzalanacak yazılı metinden farklı olmamasına, eksik bulunmamasına ve yeni koşullar eklenmemesine dikkat etmelidir.
- Dış ticaret işlemleri sırasında ortaya çıkacak anlaşmazlıkların, tarafların hak ve yükümlülüklerini belirleyerek çözülmesi gerekmektedir.
- Ticarî işlemlerin sorunsuz yürümesini sağlamak amacıyla sözleşmenin dikkatli düzenlenmesi, ticarî işlemin tüm yönlerine ilişkin, kapsamlı ve ayrıntılı terim ve koşulları içermelidir. Sözleşme metni, açık, basit, anlaşılabilir olmalıdır.
- Ticarî sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerin yorumlanması sözleşmeye uygulanan kanunlara göre farklılık gösterebilmektedir. Bu nedenle uluslararası kabul gören kural ve düzenlemeler oluşturulmuştur.
- Taraflar arasında çıkacak bir anlaşmazlığın çözümünü sağlamak amacıyla, sözleşmede yargılama ya da tahkim konularında bir madde bulunmalıdır.
- Sözleşme anlaşmazlık durumunda hangi ülke (ihracatçı ya da ithalatçının vatandaşı olduğu ülke) hukukunun uygulanacağını belirtilmesi gerekmektedir. Böyle bir durumda ticarî sözleşmeden doğan anlaşmazlıkta, tarafların belirledikleri yargıya başvurulacaktır.
- Ödemenin yapılacağı para biriminin değeri, sözleşmenin yapıldığı zamanla ödemenin yapıldığı zaman arasında değişebilir. Söz konusu gelişme ticarî işlemin karlılığına etkide bulunabilir.
- Uluslararası sözleşmelerin ulusal olanlardan tamamen farklı olarak hazırlanması ve müzakere edilmesi gerekmektedir.

2.TİCARİ FATURA

Ticari fatura, uluslararası ticarete kullanılan en temel belgelerden birisi olup ihracatçı tarafından düzenlenmektedir. Fatura, ülkemiz mevzuatı açısından Türk Ticaret Kanunun 23. maddesi ile Vergi Usul Kanunun 229, 230, 231 ve 232. maddeleri, Gümrük Yönetmeliği'nin 120, 121. maddelerinde düzenlenmiş olup, satılan, üretilen mal veya yapılan bir hizmet karşılığı verilen bir belgedir. Ayrıca Oda Muamelat Yönetmeliği'nin 39. maddesi uyarınca fatura tercümesi ilgili Oda tarafından onaylanır.

Satılan bir malın niteliği, ölçüsü ile birim satış fiyatını ve toplam bedeli gösteren bir belge olan faturaların; mümkün olduğunca kapsamlı olmasına, bilgilerin açıkça belirtilmesine ve kısıtlı düzeyde yabancı dil bilgisi olan birisinin dahi anlayabileceği düzeyde anlaşılır ve basit olmasına dikkat edilmelidir.

İHRACAT REHBERİ

Dış ticarete kullanılan faturalar; Yerli Fatura (Domestic Invoice, Internal Invoice), Proforma Fatura (Proforma Invoice), Orijinal (Ticari) Fatura (Original Invoice, Commercial Invoice, Sales Invoice), Navlun Faturası (Freight Invoice), Konsolosluk Faturası (Consular Invoice), Tasdikli Fatura (Legalized Invoice)'dır.

Yerli Fatura; İhracatçı tarafından, yüklemesini yaptığı malın veya gerçekleştirdiği hizmetin bedelini, KDV İadesi veya mahsubu için ayrıca gümrük çıkış işlemleri sırasında Gümrük Beyannamesine eklemek için düzenler. Yerli Faturada: ihracatçının ünvanı ve adresi, yükleme yeri, boşaltma yeri, malın menşei, brüt ağırlığı fatura tarih ve no'su, muhabir ve aracı banka, toplam miktar ve mal bedeli toplamı ile teslim şekli yeri para birimi yazılacaktır. Yerli Fatura Fiili İhracatı müteakip ayın 1520 si arasında ihracatçının bağlı bulunduğu Vergi Dairesine Gümrük Beyannamesinin KDV Nüshası ile birlikte verilerek mahsup veya iade talebinde bulunulur.

Proforma Fatura; ihracatçı tarafından, ithalatçıya verilen teklif veya ihracatçı ile ithalatçının anlaşması sonucunda açılacak bir Akreditife esas teşkil etmesi için sevk/yükleme öncesi hazırlanan faturadır. İthalatçı, ihracatçının teklifini kabul eder ve bu kabule dayalı olarak bir sipariş geçmesi gerekirse, Proforma Faturanın Ticari Faturaya dönüşmesi gerekecektir. İşte bu durumda; İthalatçının Proforma Fatura koşullarını kabul ettiğini Proforma Faturada belirtilen (Proformadaki teslim tarih miktar fiyat opsiyonu) süre içinde beyan etmesi zorunludur. Bu durumda Proforma Fatura bilgilerinin aynen Ticari Faturaya aktarılması zorunludur.

Proforma Fatura ile Akreditifli işlemler, ve ayrıca Uluslararası kurallara göre düzenlenmiş sözleşmeler birbirinden ayrı, farklı ve bağımsız işlemlerdir. ICC nin UCP600 kitabının 4. maddesinde de değinildiği üzere; Akreditifler doğaları itibarıyla, dayandırılacakları satış sözleşmelerinden veya diğer sözleşmelerden ayrı işlemlerdir ve akreditifte her ne şekilde olursa olsun bu sözleşmelere değinilmiş olsa dahi bu sözleşmeler bankaları ilgilendirmez ve bağlamaz. Dolayısıyla, bir bankanın akreditife ilişkin ödeme ve yükümlülüğü, amirin (ithalatçının), amir banka (ithalatçının bankası) veya lehdar (ihracatçı) ile olan ilişkisinden kaynaklanan hak taleplerine ve savunmalarına tabi değildir. Ayrıca "bir lehdar (ihracatçı), hiçbir zaman bankalar arasında ve akreditif amiri ile amir banka arasında mevcut sözleşme ilişkilerinden yarar sağlayamaz" denilmektedir. Bu nedenle; Akreditifde, Proforma Faturaya yapılan bir atf "şart" olarak değil, sadece "bilgi" olarak kabul edilmelidir.

Ticari Faturalar: Proforma faturaya, siparişe, kontrat veya sözleşmeye istinaden satıcı tarafından düzenlenen mal veya hizmetin satışını gösteren belgelerdir. Ticari fatura, gümrük işlemlerine, döviz transfer ve taahhütlerine esas olarak alınan kesin faturadır.

İHRACAT REHBERİ

Proforma faturada belirtilen satış koşullarının alıcı tarafından uygun bulunması durumunda alıcının verdiği sipariş üzerine proforma fatura kesin satış faturasına dönüştürülür. Satış işleminin gerçekleşmesinden sonra düzenlenen faturaya orijinal fatura da denir.

Ticari faturalar, UCP600'ün 18.Maddesi ve 38. maddesi ile düzenlenmiştir. Ticari faturada bulunması gereken şartlar aşağıda açıklanmıştır.

- Faturanın düzenlenme yeri, tarihi ve sayısı
- Mal / hizmet cinsi,
- Satıcının ve alıcının isim/unvan adresleri,
- Ödeme şekli,
- Malların menşei,
- Teslim şekli,
- Mal veya hizmetin birim fiyatı/miktarı/tutarı,
- Malların ağırlığı, ebatları, miktarı,
- Sevkiyatın şekli,
- Mallara ilişkin ambalaj özellikleri, numara v.b.detay açıklamalar,
- Düzenleyenin imzası bulunması gerekir. UCP600'ün 18.maddesi gereğince faturaların imza zorunluluğu olmamakla birlikte, ülkemiz yasaları gereği söz konusu belgelerin orijinal imzalı (Elle atılmış/Islak imzalı) olması zorunludur.
- Navlun ve sigorta prim tutarları,
- Yükleme ve boşaltma yerleri, ticari faturalarda yer alması gereken önemli noktalar.

Alıcı ve satıcının ülkesinde zorunlu görünen özel bilgiler, fatura toplamının yazı ile yazılması, ihracatçının bankası ve bu bankanın SWIFT Nosu, FAS Fatura'da (satış fiyatına satış fiyatı ve mallar gemi doğrultusuna yerleştirilinceye kadarki masraflar dahildir) FOB Fatura'da (satış fiyatına mallar gemiye yükleninceye kadarki masraflar dahildir) gibi bilgiler yazılmalıdır. Ayrıca varsa Sipariş no'su ve Akreditif no'su da Orijinal Faturanın üzerine yazılmalıdır.

Navlun Faturası: ihracatçının navlun ödemesini üstlendiği durumlarda (CFRCIF teslimler), düzenlenen konşimentoya 'navlun ödenmiştir' freight prepaid' yazılması için veya konşimentoya bu şerhin yazılması için kesilen ve konşimentoya eklenmesi zorunlu olan faturadır. Bu fatura ithalatçının bankası tarafından talep edildiği için bu teslim şekilleri için düzenlenmesi zorunlu bir belge olmaktadır. Ayrıca ihracat faturası gibi alıcıya konşimento ekinde gönderilmek zorundadır. Akreditif, mal bedeli ile birlikte navlun bedelini de içeriyorsa, konşimento ve diğer sevk belgesi üzerinde "navlunu ödenmiştir /freight prepaid" kaydının bulunması gerekmektedir.

İHRACAT REHBERİ

Taşıma esnasında değişikliğe uğrayacak nitelikteki mallar için teslim anındaki kesin durumuna göre tanzim edilecek faturaya kadar geçen zamanda kesilen faturaya "geçici" veya "muvakkat" fatura denilmektedir.

Onaylı Fatura (Certified Invoice)/ Konsolosluk Faturası: İhracatçının, ithalatçı ülke konsoloslüğundan alıp düzenlediği ve ithalatçı ülke konsoloslughuna onaylatarak fiili ihracatını gerçekleştirdiği faturadır. Söz konusu onay, ticari fatura orijinalerin, özellikle malların menşesi için yapılır. Fatura tasdiki isteyen ülkeler: Cezayir, Fas, İran, Mısır, Suriye, Tunus, Ürdün, Lübnan'dır.

Apostil Tasdiği: Yabancı resmi belgeler için diplomatik veya konsolosluk tasdik koşulunu ortadan kaldırmak amacıyla 5 Ekim 1961 tarihli Lahey Anlaşması ile, anlaşmaya taraf ülkeler* arasındaki resmi belge dolaşımı Apostil tasdiğini gerektirmektedir. Doğrudan ticari veya gümrük işlemleriyle ilgili belgeler bu konvansiyonun dışındadır. Türkiye'den, Lahey Anlaşmasına imza atmış ülkelere gidecek belgelerin Apostil tasdiklerinin yapılması zorunludur. Örneğin Meksika'ya yapılan ihracatta; Menşe Şahadetnamesi bağlı bulunulan sanayi ticaret odasından alındıktan sonra illerde valiliklere, ilçelerde kaymakamlığa apostil tasdiği için başvurulması gerekmektedir. Türkiye'de Apostil tasdiği konusunda Yetkili Mercî:

1. İdari belgelerde :
 - a. İllerde: Vali, Vali Yardımcısı, Hukuk İşleri Müdürü,
 - b. İlçelerde: Kaymakam,

2. Adli belgelerde: Ağır ceza mahkemeleri bulunan Adli Kurul Başkanlıkları'dır. (*Lahey Konferansı'nın Tam Üyesi Ülkeler: Andora, Arjantin, Ermenistan, Avustralya, Belize, Brunei, Bulgaristan, Kolombiya, Kıbrıs, Çek Cumhuriyeti, El Salvador, Estonya, Macaristan, İsrail, Kazakistan, Letonya, Liberya, Litvanya, Malavi, Malta, Marshall Adaları, Meksika, Monako, Namibya, Yeni Zelanda, Niue, Panama, Romanya, Rusya Federasyonu, Saint Kitts ve Nevis, Saint Lucia, Samoa, San Marino, Seyşeller, Slovakya, Güney Afrika, Trinidad Tobago, Ukrayna, ABD, Venezuela'dır. *Lahey Konferansı'nın tam üyesi olmamakla birlikte anlaşmaya taraf ülkeler: Avusturya, Bahamalar, Barbados, Belçika, Bosna Hersek, Botswana, Çin Hong Kong, Çin Makau, Hırvatistan, Dominik, Fiji, Finlandiya, Makedonya, Fransa, Almanya, Yunanistan, Granada, İngiltere, İrlanda, İtalya, Japonya, Lesoto, Liechtenstein, Lüksemburg, Mauritius, Hollanda, Norveç, Portekiz, Saint Vincent ve Grenadines, Sırbistan Karadağ, Slovenya, İspanya, Surinam, Swaziland, İsveç, İsviçre, Tonga, Türkiye'dir.)

Özetleyecek olursak, Ticari fatura;

- Mübadele konusu malları tanımlar,
- Taraflar arasında anlaşmaya varılan fiyatı, toplam mübadele değerini ve ihracatın hangi para cinsinden ve hangi ödeme koşulları ile yapılacağını belirtir.

İHRACAT REHBERİ

Bunun yanı sıra, ticari fatura; gümrükte gönderilen malların kontrolünde, ithalatçı ülkenin gümrüğündeki kontrolde, ithalatçı tarafından teslim alınan malların kontrolünde ve ithalatçı tarafından yapılacak ödemede kullanılan önemli ve zorunlu bir belgedir.

Genellikle ticari faturaların İngilizce olarak düzenlenmesi benimsenmiştir. Ancak bazı ülkeler ithalatlarında, faturaların kendi dillerinde düzenlenmesinde ısrarlı olmaktadır. Ülkemizde genellikle bir İngilizce ve bir Türkçe olmak üzere iki nüsha olarak düzenlenen ticari faturaların nüsha adedi taraflar arasındaki anlaşmaya göre değişebilmektedir. Firmaların kendi fatura örnekleri vardır. Ticari fatura ihracatçı tarafından hazırlanır. Üzerinde maliye kaşesi veya noter tasdiki ile düzenlenir. İthalatçı ülkenin isteğine bağlı olarak ticaret odasına onaylanır. Onay işleminde, malın Türk menşeli olup olmaması ve fiyatın piyasa fiyatlarına göre durumu göz önünde bulundurulmaktadır. İthalatçı isterse İngilizce tercümesi yapılır, notere tasdik ettirilir. Taraflar arasında şayet ayrı bir satış sözleşmesi yoksa fatura, bir sözleşme yerine geçmemekle birlikte, taraflar arasındaki alış verişin koşullarını teyit eden bir belge olarak daha da fazla önem taşımaktadır.

Belgeler konusunda verilen örneklerde uluslararası kabul gören formatlar kullanılarak boş form ve örnek formlarla dikkat edilmesi gereken hususlar açıklanmaya çalışılmıştır. Formlarda verilen rakamlar [] örneklerin devamında yer alan bölümlerde açıklanmıştır.

TİCARİ FATURA ÖRNEK FORM

CRAFT CERAMICS LTD*
Unit 5c, Ashnew Industrial Estate
Ashnew, County Wicklow, Ireland [1]
Telephone: (01)4 12 34 56
Facsimile: (01)4 12 78 90
Telex: 12345 CCER EI [2]
VAT Registration No. 4561388[3]

Invoice to:
Kaufstadt AG[4]
Central Purchasing
1293 Am Werhaam
Düsseldorf 4000
Germany
VAT Registration No. 11223344[6]

Consing to: [5]
Kaufstadt AG
Central Warehouse
Reference MG/17963
Karlsruhe
Germany

Customer's Order No. MG/17963 [7]

INVOICE NO [8]
DATE 1 July 20..

İHRACAT REHBERİ

Quantity	Description	Unit price	Total value
[8]	IRISHCRAFT POTTERY[9] TARIFF REFERENCE 6912 00 500 00	US \$ [10]	US \$[11]
100 pieces	teacups valley green	7.00	700.00
100 pieces	teacups stone grey	7.00	700.00
100 pieces	teacups peat brown	7.00	700.00
100 pieces	saucers valley green	5.00	500.00
100 pieces	saucers stone grey	5.00	500.00
100 pieces	saucers peat brown	5.00	500.00
160 pieces	plates 19 cm valley green	10.00	1,600.00
160 pieces	plates 19 cm stone grey	10.00	1,600.00
160 pieces	plates 19 cm peat brown	10.00	1,600.00
80 pieces	plates 26 cm valley green	15.00	1,200.00
80 pieces	plates 26 cm stone grey	15.00	1,200.00
80 pieces	plates 26 cm peat brown	15.00	1,200.00
	TOTAL VALUE EX WORKS		12,000.00
	CARRIAGE TO WATERFORD PORT&LOADING		75.00
	TOTAL VALUE FOB WATERFORD [12]		12,075.00
	FREIGHT CHARGES WATERFORD/ KARLSRUHE [13]		925.00
	INSURANCE ASHNEW/ KARLSRUHE [14]		150.00
	TOTAL VALUE CIF KARLSRUHE		13,150.00
	Shipped by: Bell Lines via Hamburg [15] on: 2 July 20..		
	Signed :[16]		
	Date : 1 July 20		

İHRACAT REHBERİ

*Ticari bilgilerin gizliliği ilkesinden hareketle farazi örnekler kullanılmış olup
[] her bir rakama ilişkin detaylar bir sonraki bölümde açıklanmaktadır.

Ticari Fatura Hangi Bilgileri İçerir?

- [1] İhracatçının adresi tam olarak belirtilmelidir.
- [2] İhracatçı ile temasa geçilmesinde faydalı olacak her türlü bilgi mümkün olduğunca detaylı verilmelidir (ihracatçının telefon, faks numaraları, e-mail adresi gibi).
- [3] İhracatçı açısından kimlik referansı olabilecek bilgiler yer almalıdır (vergi numarası gibi).
- [4] Faturanın gönderileceği alıcı adresi açıkça belirtilmelidir. Burada ithalatçının verdiği talimatlara dikkatli bir şekilde uyulması gerekmektedir. Bazen malların ve faturanın gönderilmesi istenen adresler farklı olabilmektedir.
- [5] Malların gönderileceği adres yazılmalıdır.
- [6] Alıcının vergi numarası gibi referans olarak gösterilecek bir bilginin belirtilmesine ihtiyaç olup olmadığı, alıcıya sorulmak suretiyle kontrol edilmelidir.
- [7] Alıcıdan ihracatçıya ulaşan siparişin referans numarası tam olarak belirtilmelidir.
- [8] Fatura kapsamında yer alan malların miktarı açıkça belirtilmelidir.
- [9] Her bir miktara karşılık gelen malların tanımı, kolayca ayırt edilebilecek şekilde belirtilmeli ve bu malların ithalatçı ülkenin gümrük tarifesine uygun şekilde tarife numarası da bu bölümde yer almalıdır.
- [10] Her bir malın birim fiyatı, taraflar arasında kabul edilen para birimi cinsinden belirtilmelidir.
- [11] Birim fiyat üzerinden malın miktarına göre toplam değer yer almalıdır.
- [12] İthalat vergi ve harçlarının hesaplanmasında kullanılmak üzere faturanın toplam değeri FOB (Free on board) olarak gösterilmelidir.
- [13] Şayet taşıma giderleri ihracatçı tarafından karşılanıyorsa, nakliye şeklinin ayrıca gösterilmesi gerekmektedir.
- [14] İhracatçı sigorta giderlerini de karşılamakla yükümlü ise, bu da ayrıca gösterilmelidir.
- [15] Malın ulaşımını ihracatçı organize ediyorsa, malların ne şekilde teslim yerine ulaştırılacağı belirtilmelidir.
- [16] Faturanın orijinal ve kopyaları tek tek imzalanmalıdır.

Karşılaşılan Temel Sorunlar ve Dikkat Edilmesinde Fayda Görülen Hususlar

[2] Eğer ihracatçı ile bağlantı kurmaya ilişkin bilgiler tam değilse, gereksiz gecikmeler olabilir. Firmanın fatura formu üzerinde, haberleşme ile ilgili bilgiler bulunuyorsa bu bilgiler (tel, faks, telex, vb.) daktilo edilmek veya bir etiket yapıştırmak suretiyle ilave

İHRACAT REHBERİ

edilmelidir. Firmanın vergi numarası gibi bilgilerinin de fatura üzerinde bulunmasına dikkat edilmelidir.

[4] Adresin eksik belirtilmesi halinde belgelerin yerine ulaşması gecikebilir. Aksi belirtilmedikçe fatura, müşterinin malların gönderildiği adresine yollanmalıdır.

[5] Teslim yerine ilişkin adres belirtilmez veya yanlış yazılırsa, mal tesliminde gecikme olabilir. Aksi belirtilmedikçe mallar, aynı adrese gönderilmektedir. Sipariş mektubundaki müşteri talimatları bu açıdan dikkatle incelenmelidir.

[6] Müşteri tarafından belirtilmesi istenen vergi numarası veya benzeri bilgi faturada yer almamışsa, gecikmeler ve maddi kayıplar doğabilmektedir. Müşterinin fatura üzerinde özellikle belirtilmesini istediği bilgilerin olup olmadığı kontrol edilmelidir. Bazı ülkelerin, ithalatta alınan vergilerle ilgili düzenlemeleri gereği; ithalatçının vergi numarasının veya başka bir bilginin fatura üzerinde gösterilmesi istenebilmektedir.

[7] Müşterinin satın alma referansı (sipariş numarası order number) gösterilmediği zaman, ödeme çoğunlukla gecikmektedir.

[8] Malların miktarı faturada açık bir şekilde belirtilmemişse, ithalatçı ülkede gümrük memurlarınca veya alıcı tarafından malların kontrolü zor olabilir. Miktarı belirtirken, fatura neye karşılık geliyorsa ona uygun birimler kullanılmalıdır. Örneğin: 4 düzine yerine 4 kutu yazılmamalıdır.

[9] Malların tanımı eksik yapılmışsa, ürünleri birbirinden ayırdetmek zor olabilir. İthalatçı ülkenin gümrük tarife numaralarına uygun şekilde malların pozisyon numaraları belirtilmelidir. Bu, gümrük vergilerinin doğru hesaplanmasında gerekli bir bilgidir. Mal tanımı tam yapılmalıdır: Örneğin pil ihrac edilecekse, tanımlayıcı özellikler detaylarıyla belirtilmelidir. "5 volt dry cell batteries type PP7" yerine " PP7 batteries" veya daha da kötüsü "PP7" yazılmamalıdır.

[10] Faturada kullanılan para birimi belirtilmemişse, yanlış anlamalar olabilir ve bu da ihracatçı için ekstra maliyetle sonuçlanabilir. Ayrıca para biriminin açık bir şekilde, hiçbir şüpheye meydan vermeyecek biçimde ifade edilmiş olması da önemlidir. Örneğin sadece "Dolar", "Pound", "Frank" olarak belirtilmemeli, "Avusturalya Doları" veya "Amerikan Doları" gibi açık ifadeler olmalıdır.

[11] Faturada kapsanan ürünlerin ayrı ayrı değerleri gösterilmemişse, faturanın kontrolü zor olabilir. Bu, aynı zamanda, ithalatçı ülkenin gümrüğünde vergilerin doğru hesaplanmasında ve müşterinin faturayı kontrolünde ve ürünün satış fiyatının belirlenmesinde kolaylık sağlayacak bir bilgidir.

[12] FOB değer ayrı olarak gösterilmemişse, ithalatçı ödemesi gerekenden daha fazla ithalat vergisi ödeyebilir.

[13] Navlun giderinin neleri kapsadığı belirtilmezse, yanlış anlamalar doğabilir ve bu da ithalatçı için ekstra maliyetlere neden olabilir.

[15] Eğer taşıyıcı ve yükleme tarihi belirtilmemişse, teslim alma işlemini takip çok güçtür.

[16] Eğer her bir orijinal fatura ve nüshası ayrı ayrı imzalanmamışsa ithalatçı ülkenin gümrüğünde fatura, yetkililerce kabul edilmeyebilir. Fatura orijinalinin ve kopyasının ayrı ayrı imzalanmış olduğu kontrol edilmelidir.

İHRACAT REHBERİ

Ticari Fatura Hazırlarken İhracatçının Kontrol Etmesi Gereken Hususlar

(Kontrol Listesi)

1. Faturadaki basılı bilgilerin doğruluğunu kontrol ediniz.
2. Alıcı (ithalatçı)nın adresinin doğruluğundan emin olunuz.
3. Teslim adresi ile fatura adresinin aynı veya ayrı olup olmadığını kontrol ediniz.
4. Faturadaki mal miktarının şüpheye yer bırakmayacak şekilde açık bir biçimde belirtildiğinden emin olunuz.
5. Ürünle ilişkin açıklamaların, ithalatçı ülkenin kullandığı gümrük tarifesi numarası belirtilerek, ürüne yabancı olan kişiler için bile yeterince anlaşılır biçimde yazılıp yazılmadığını kontrol ediniz.
6. Faturada her bir kalem ürünün fiyatı, hangi ülkenin para biriminin kullanıldığı belirtilmiş mi? Kontrol ediniz.
7. Her bir kalem maldaki toplam değer belirtilmiş mi? Kontrol ediniz.
8. Malların toplam FOB(Güvertede Teslim Free On Board) fiyatı ve nereden teslim alınacağını belirtilip belirtilmediğini kontrol ediniz.
9. Navlun masrafları fatura fiyatına dâhil ise ayrıca gösterilmelidir.
10. Sigorta bedelini fatura üzerinde gösterdiniz mi? Kontrol ediniz.
11. Malların ne şekilde yüklendiğini ve ne zaman yükleneceğini belirttiniz mi? Kontrol ediniz.
12. Firmayı temsile yetkili kişi tarafından, fatura aslı ve kopyaları teker teker imzalandı mı? Kontrol ediniz.
13. Yazım hataları olabileceğini düşünerek son kez gözden geçiriniz.
14. Nakliyeyle ilişkin belgelerle birlikte bir adet fatura örneğini de gerekebileceği acil durumlar için saklayınız.

3.ÇEKİ LİSTESİ (PACKING LIST)

Koli listesi faturayı tamamlayıcı nitelikte bir belgedir. Aynen faturada olduğu gibi koli listesi de mümkün olduğunca kapsamlı olmalıdır.

Koli listesi;

- İhraç konusu ürünlerin ambalajı, her bir kutu, balya veya çuvalın içinde neler olduğu ve yüklemeye konu her bir kolinin boyutları ve ağırlığı gibi hususlarda detaylı bilgileri içerir.
- Taşıyıcı açısından yüklemenin nasıl yapılacağına karar verileceği aşamada önemli bilgiler sağlar.

Hasar durumunda, Sigorta şirketlerince aranan önemli bir belgedir.

Koli listesi, malın sayımı, teslimi ve koliyi açmadan içindeki malın bilinmesine olanak sağladığından gümrük kontrolünde önemli faydalar sağlar. Gümrük yetkililerince inceleme aşamasında, müşteri için de yükün içeriğini tespit etmek açısından gerekli bir belgedir.

İHRACAT REHBERİ

İhraç konusu yükleme, standart bir ambalaj içerisinde tek bir ürünü içeriyorsa, fatura üzerinde paketleme bilgilerinin verilmesi yeterli olabilir. Ancak genelde kural, mali konularla ilgili bilgilerin ve paketleme bilgilerinin ayrı ayrı verilmesi, mali bilgilerin fatura üzerinde, koli listesinin ise ayrı bir belge olarak hazırlanmasının daha faydalı olacağıdır.

Çeki Listesi: Ticari faturada belirtilen malın ağırlığının satıcı ya da tarafsız bir başka şahıs tarafından ayrı bir belge olarak beyan edilmesidir. Hangi taşıta ne kadar mal yüklendiğini, her birim, koli, paket, çuval, vs. ağırlığı bilgilerini içermektedir. Dolayısıyla çeki listelerinde kayıtlı ağırlıkların, fatura ve konşimentoda yazılı ağırlıklara uygun olması gerekir. Gümrük idarelerince ve hasar halinde sigorta şirketlerince istenebilmektedir.

Tarım ve Köyşleri Bakanlığı Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından çalışmaları yürütülen, IPPC (Uluslararası Bitki Koruma Konvansiyonu) tarafından geliştirilen ISPM 15 adlı Standart, ihracat ve ithalatta kullanılan ahşap ambalaj malzemelerinin bitki sağlığı açısından bazı işlemlerden geçirilerek temizlenmesi hususunu kapsamaktadır.

Yönetmeliğe göre, ihraç edilen ürün ne olursa olsun, her türlü ahşap ambalaj malzemesi (kalınlığı 6 mm.den az olanlar hariç, palet, sandık, kasa vb.) işleminden geçirilmiş (ısı işlem veya metil bromür fümigasyonu) ve işaretlenmiş olmak zorundadır. İhracatta ISPM 15 Standartlarına uygun şekilde işaretlenmiş ahşap ambalaj malzemesi kullanılmalıdır. İşlenmiş ahşap ambalaj: Kontrplak, yonga, levha, yönlendirilmiş yonga levha veya ahşap kaplama gibi zambak, ısı ve basınç ya da üçünün birleşiminden oluşan bir işleminden geçirilerek elde edilen, tamamen ahşap ürünlerden oluşan ambalajdır.

ISPM 15 Standart uygulaması iki farklı şekilde uygulanmakta olup, bunlar ısı tekniği ve fümigasyondur. Genel tercih, kimyasal madde ihtiva etmediği için ısı tekniğidir. Fümigasyon tamamlama tutanağı: her türlü ağaç paletin kurtçuk, mantar ve böceklerden arındırılması için ilaçlama ve ısı işlemine tabi tutulduğuna ilişkindir. İhraç edilecek ürünlerinin paketlenmesinde ve ambalajlanmasında ahşap ambalaj malzemesi (palet, sandık, kasa, takoz, v.b.) kullanan firmalar, ürünlerin varış noktasında geçerli olan standartlara uygun davranmak zorunda olduklarından, ithalatçı firma aracılığı ile ISPM 15 standardının uygulama tarihleri ile varsa ek önlemlerin neler olduklarını öğrenmelidir. Bu konuda çeşitli kurumların internet sitelerinde duyurdukları uygulama tarihlerine ilişkin bilgilerin, muhatap firma aracılığı ile teyit edilmesi yerinde olacaktır.

ISPM 15 Standardına uygun ahşap ambalaj malzemesi kullanmak durumunda olan ihracatçı firmalarımız, kullanacakları ahşap ambalaj malzemesini işlem yapmaya yetkili firmalardan temin edebilir veya kendileri yetki alarak üretebilirler. Daha detaylı bilgi Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünden temin edilebilmektedir. (<http://www.kkgm.gov.tr>)

KOLİ LİSTESİ-ÖRNEK FORM 1

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

PACKING LIST					Total no. of packages: 78 [9]
This packing list refers to invoice no. 1321[1]					Total measure: 1.12 cubic metres [10]
Dated 5 August 20..					Total net weight: 451.5 kg [11]
					Total gross weight: 522 kg [12]
Quantity [2]	Numbers [3]	Contents each [4]	Measure each [5]	GR WT each [6]	
5	1-5	20 teacups green	45 x 40 x 10 cm	4.8 kg	Koli Listesi Hangi Bilgileri içerir? [1] Koli listesi ayrı bir belge olarak hazırlanıyorsa hangi faturaya karşılık geldiğinin bilinmesi açısından, faturanın referans numarası ve tarihi belirtilmelidir. [2] Her bir tip ürün için kaç koli olduğu (koli sayısı) belirtilmelidir. [3] Paketlerin/kolilerin her birisi numaralandırılır. Koli listesinde de her bir ürün için kaç kutu varsa bunların numaraları da ayrı bir sütunda belirtilmelidir. [4] Her bir kolinin içinde ne olduğu açıkça ifade edilmelidir. [5] Her bir kolinin dıştan dışa ölçüleri koli listesinde yer almalıdır. [6] Her bir kolinin brüt ağırlığı belirtilmelidir. [7] Malların nasıl paketiendiği belirtilmelidir. Eğer mallar paletlenmişse bu belirtilmeli, eğer özel taşıma koşulları gerekli ise bu gösterilmelidir. [8] Koli üzerinde adres ve numaralar mutlaka bulunmalıdır. [9] Toplam koli sayısı belirtilmelidir. [10] Metre küp olarak yüklenen kolilerin toplam hacmi. [11] Yükün ambalaj hariç net ağırlığı. [12] İhraç konusu yüklemenin toplam brüt ağırlığı.
5	6-10	20 teacups grey	45 x 40 x 10 cm	4.8 kg	
5	11-15	20 teacups brown	45 x 40 x 10 cm	4.8 kg	
5	16-20	20 saucers green	30 x 15 x 15 cm	4.4 kg	
5	21-25	20 saucers grey	30 x 15 x 15 cm	4.4 kg	
5	26-30	20 saucers brown	30 x 15 x 15 cm	4.4 kg	
8	31-38	20 plates 19 reen	42 x 21 x 15 cm	8.0 kg	
8	39-46	20 plates 19 grey	42 x 21 x 15 cm	8.0 kg	
8	47-54	20 plates 19 rown	42 x 21 x 15 cm	8.0 kg	
8	55-62	10 plates 26 reen	30 x 30 x 20 cm	8.0 kg	
8	63-70	10 plates 26 grey	30 x 30 x 20 cm	8.0 kg	
8	71-78	10 plates 26 rown	30 x 30 x 20 cm	8.0 kg	
					Karşılaşılan Temel Sorunlar ve Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar [1] Faturaya ilişkin referans numarası koli listesinde belirtilmediği takdirde, ayrı ayrı düzenlenen belgelerin hangi birine karşılık geldiğini belirlemek zor olabilir. Bu nedenle koli listesinde, ilgili faturanın numarası ve tarihi muhakkak belirtilmelidir. [2] Aynı tip ürünleri içeren paketlerin sayısı belirtilmezse, yüklemenin kontrolü daha zor olacaktır. Bu nedenle her bir tip ürün için paket miktarı listede gösterilmelidir. [3] Koliler numaralandırılmazsa veya yanlış numaralandırılırsa, gümrük yetkililerince ve alıcı tarafından itiraz olabilir. Bu nedenle her bir paketin/kolinin açıkça numaralandırılmış olduğundan ve bu numaralandırmada sayıların birbirini takip ediyor olmasına bakılarak arada sayı atlanmamış olduğundan emin olunmalıdır. Bu işlemde hangi sayıların kullanılacağı ihracatçı ve ithalatçı arasında anlaşılacak bir konudur, ancak mümkün olduğunca basit bir sistemin oluşturulması ve hatayı mümkün olduğunca önleyecek şekilde olması önerilmektedir. [4] Her bir paketin içinde ne olduğu doğru olarak belirtilmezse, ürünlerin tek tek tespiti zor olacaktır. Koli listesinde belirtilen ürün tanımlarının, faturada yer alan tanımlarla
Method of packing: cardboard [7]					
Marks and numbers: fully addressed, numbered 178 [8]					

İHRACAT REHBERİ

uyumlu olmasına dikkat edilmelidir. Bu, birtakım belirsizliklerin ve itirazların doğmasını önleyecektir.

[5] Paket boyutları ve ölçü birimi listede yer almazsa sorunlar doğabilir. Bu nedenle paketlerin dıştan dışa boyutları ve ölçü birimleri mutlaka belirtilmelidir.

[6] Paket ağırlıkları ve ağırlık birimleri listede yer almadığı takdirde gecikmeler meydana gelebilir.

[7] Paketlemenin nasıl yapıldığı, palet sisteminin kullanılıp kullanılmadığı gibi hususlar belirtilmiyorsa gecikmeler olabilir. Paketleme tipinin açıkça belirtilmesinde fayda vardır. Bazı ülkeler, hasır, saman veya tahta (odun) kullanılan paket tiplerine kısıtlamalar getirmektedir. Diğer taraftan, eğer paketler paletlenmiş ise listede belirtilmelidir. Aksi takdirde, buna uygun taşıma aleti mevcut olmayabilir. Özel taşıma koşullarının olduğu her türlü durum, listede belirtilmelidir.

[8] "Marks and numbers işaretler ve numaralar", nakliyede özel bir kavram olup, kolilerin hangi adrese gönderildiğinin her bir paket üzerinde belirtilmesi anlamına gelir. Genelde her bir paketin üzerinde numarası ve teslim alan kişinin adresi ve tam adı belirtilir ve bunun yapılmış olduğunu ifade etmek için de fatura üzerinde "fully addressed" ifadesi yer alır.

[9] Paketlerin toplam sayısı listede unutulacak olursa, gümrükte yüklemenin kontrolünde gecikmeler olabilir. Eğer yüklenen parti karışıkça, örneğin tahta kutular ve mukavva kutuları da içeriyorsa, her bir tip paket için toplam sayı paket listesinin ilgili bölümünde gösterilmelidir.

[10] Yüklenen paketlerin hacmi belirtilmezse bu da gecikmeye neden olur. Toplam Hacim değeri her bir paketin dıştan dışa boyutlarının çarpımının, aynı büyüklükteki paketlerin toplam sayısı neticesinde belirlenen rakamların toplanması suretiyle elde edilmektedir.

[11] Yükün, ambalaj hariç net ağırlığı unutulursa, yanlış anlamalar ve ekstra maliyetler doğabilir. Net ağırlık, toplam yükün ambalajlı olarak brüt ağırlığından, ambalaj ağırlığının çıkarılması suretiyle elde edilmektedir. Bunun doğru bir şekilde hesaplanması, özellikle bazı ülkelerin ithalat vergilerini net ağırlık üzerinden belirlediği durumlarda önem taşımaktadır.

[12] Ulaşım bedeli, toplam brüt ağırlık üzerinden belirlendiği durumlarda, listede belirtilen toplam brüt ağırlık değeri referans alınmaktadır. Bu nedenle toplam brüt ağırlığın doğru bir şekilde belirtilmesi gerekmektedir. Listedeki belirtilmez ya da unutulursa ekstra maliyetler ve yanlış anlamalar doğabilir.

Koli Listesi Hazırlarken İhracatçının Kontrol Etmesi Gereken

Hususlar (Kontrol Listesi)

1. Koli listesinde, fatura numarası ve tarihi mutlaka verilmelidir.
2. Koli numaraları ve diğer konteynırlarla ilgili bilgilerin doğru olmasına, her bir kalem malın gösterilen miktarlarını karşılaştırmak gereklidir.
3. Her bir kalem mala ilişkin verilen açıklamalar yeterli olmalı ve fatura bilgilerine uygunluk göstermelidir.

İHRACAT REHBERİ

4. Her bir koli için koli ebatları ve içindeki malların ebatları ayrı ayrı verilmelidir (net ve brüt olarak). Hesaplamaların doğruluğu kontrol edilmelidir.

5. Net ve brüt ağırlık her bir ambalaj ve muhteviyatı için hesaplanmalıdır. Ondalık kısımlar ihmal edilebilir.

6. Kullanılan ambalaj türü açıklanmalıdır.

7. Koliler üzerinde yer alan "alıcı adresi" ve koli numaraları kontrol edilmelidir.

8. Gönderilen malların toplam koli sayısı her bir koli tipi için ayrı ayrı belirtilmelidir.

B.SEVK BELGELERİ

1.KONŞİMENTO (BILL OF LOADING-B/L)

Taşıma Belgesi veya konşimento; ihracatçı ile malları belli bir noktadan diğerine taşıyacak olan taşıyıcı arasında yapılan sözleşmedir.

Genellikle standart formatlara sahip olan taşıma belgesi taşıyıcı veya nakliye aracısı tarafından ihracatçıya gerekli detaylar sorularak hazırlanır. İhracatçıya hangi tür nakliye ile mallarını taşımak istediği, malların değeri, ağırlığı, hacmi ve evraklar için gerekli diğer detaylar ve herhangi bir aksaklık durumunda ödemeyi kimin yapacağı gibi hususlarda bilgi istenir.

Taşıma belgesi, nakliye türüne ve nakliyeciden nakliyeciyeye değişebilir. Nakliyeye konu olan malları taşıyan ile taşıtan arasında yapılan bir taşıma sözleşmesi, malların taşıyan tarafından teslim alındığını gösteren bir makbuz olup, bazı şartlar altında kıymetli evrak niteliğindedir. Taşıma belgelerinin tümü makbuz özelliğinde olmakla beraber, bu belgelerin bazıları sözleşme veya kıymetli evrak niteliği taşımayabilirler.

Konşimentolar teslim şekillerine göre:

- a) Nama yazılı konşimento,
- b) Emre yazılı konşimento,
- c) Hamiline yazılı konşimento,
- d) Tesellüm konşimentosu,
- e) Yükleme konşimentosu olabilir.

Ayrıca;

- 1) Deniz konşimentosu
- 2) Özellikli konşimentolar
- 3) Diğer taşıma belgeleri olarak üç sınıfta gruplandırılmaktadır.

Özellikli konşimento türleri: tek konşimento (trough B/L), kombine nakliyat konşimentosu (combined transport B/L), konteyner konşimentosu, düzgün hat konşimentosu, kısa konşimento, tanker konşimentosu, ciro edilemez konşimento, navlun sözleşmesine dayalı konşimento, kaptan makbuzudur.

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

Diğer taşıma belgeler ise; havayolu konşimentosu, demiryolu hamule senedi, karayolu taşıma senedi (CMR belgesi), nakliyecı makbuzları, FIATA tesellüm belgeleri, posta makbuzudur.

TAŞIMA BELGESİ – ÖRNEK FORM

SHIPPING INSTRUCTIONS		Port of discharge [11] (Malların Boşaltılacağı Liman)		Place of delivery (12) (Malların Teslim Yeri)	
Shippers name and address [1] (Taşıyıcının Adı ve Adresi)	NAME AND ADDRESS OF TRANSPORT/SHIPPING COMPANY BELL LINES	Malların Boşaltılacağı Liman)		Karlsruhe	
Craft Ceramics Ltd. Unit 5c, Ashnew Industrial Estate Ashnew, County Wicklow, Ireland		Second vessel [9] (İkinci Araç)		Port of transport [10] (Aktarmanın Yapılacağı Liman)	
Consignee's name and address [2] (Alıcının Adı ve Adresi)		Port of discharge [11] (Malların Boşaltılacağı Liman)		Place of delivery (12) (Malların Teslim Yeri)	
Kaufstadt AG Central Warehouse Reference MG/17963 Karlsruhe Germany		Marks and no's. [14] (İşaret ve Numaralar)		Contents no. and seal no. (Mühür ve Damga Numarası)	
Notify address [3] (Acenta Adresi) Impex AG 221 Havenstrasse Hamburg		Fully addressed Nos. 178		Quantity and description of goods (Ürüne ve ambalaja ilişkin uyarılar) [16] 78 cardboard cartons containing pottery FRAGILE, HANDLE WITH CARE KEEP UPRIGHT	
Place of receipt [4] (Malların Alınacağı Yer) Ashnew			Gross weight (Toplam Ağırlık) kg [17] 522 kg		Measurement m3 [18] 1.12
First vessel [5] (Birinci Araç) Bell Lines			Tariff no. [19] 691200 500 00		FOB value [20] (FOB Değeri) US \$ 12,075.00
Port of discharge [7]	Final discharge [8] (Malların Son Teslim Yeri)				

DIMENSIONS OF PACKAGES						
No. of packages (Toplam Koli Sayısı) [22]	Length (Uzunluk) [23]	Breadth (Eni) [24]	Depth (Derinlik) [25]	Measure (Hacim) [26]	Total Cubic Measure (Toplam Hacim) [27]	
15	45 cm	40 cm	10 cm	0.018	0.27 m3	
15	30 cm	15 cm	15 cm	0.007	0.11 m3	
24	42 cm	21 cm	15 cm	0.013	0.31 m3	
24	30 cm	30 cm	20 cm	0.018	0.43 m3	

BILL OF LADING REQUIREMENTS (Konşimento'daki Koşullar) [28]		FREIGHT AND CHARGES (Navlun ve Diğer)		DOCUMENT ACCOMPANYING CARGO TO PORT OF	

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

			Giderler) [29]	SHIPMENT(Nakliyeye İlişkin Belgeler) [30]	[2] Konsinye (alıcı) adresi aynı formda mutlaka gösterilmelidir ve gerekli görülen detaylar da yer almalıdır. [3] Alıcının "handling" elleçleme işlemlerini yapan acentasının adresinin bu kolonda gösterilmesi gerekir. [4] Taşıyıcının sorumluluğunun başladığı yeri belirtir. (Taşıyıcının malları alacağı yer gösterilmemiş veya yanlış gösterilmişse navlun ödemesi yanlış yapılabilir.) [5] Malları taşıyan araç belirtilir. [6] Araca yüklemenin yapıldığı yer belirtilir. [7] Araçtan boşaltmanın yapılacağı liman belirtilir. (Yanlış belirtildiği takdirde mallar yanlış yerde boşaltılacaktır.) [8] Nihai varış yeri yazılır. (Yanlış adres verildiği takdirde mallar kaybolabilir veya gecikebilir.) [9] İkinci bir araç sözkonusu ise buraya yazılır. [11] İkinci araçta malların indirileceği (boşaltılacağı) liman belirtilir. [12] Varsa iki aracın son varış noktası yazılır. [13] İhracatçı nakliye acentası kullanıyorsa adını, adresini de içermelidir. (Nakliye acentası belirtilmez ise gecikmeler olabilir.) [14] İşaret ve numaralar belirtilmelidir. [15] Gümrük kapısında kullanılan mühür(damga) numarası yazılır. (Tam konteyner yüklediği durumda damga numarası belirtilmez ise veya yanlış yazılır ise gecikmeler olabilir.) [16] Konsinye (gönderilen mal) ve ambalaja ilişkin genel açıklama yer alır. Palet sistemi kullanılmışsa veya yükleme boşaltma sırasında dikkat edilmesi gereken bir şey varsa belirtilir. [17] Gönderilen malın toplam ağırlığı belirtilir. (Yanlış rakam nedeniyle yanlış ödeme yapılır) [18] Gönderilen malın toplam hacmi belirtilir. (Yanlış rakam nedeniyle yanlış ödeme yapılır) [19] İthal edilen ülkede kullanılan sınıflandırmaya göre tarife numarası yazılır. [20] FOB (Güvertede teslim fiyatı) değer yazılır. (FOB değerinin yanlış olması durumunda ithalatçı ekstra maliyetle karşılaşır.) [21] Şayet hacim ve ağırlık yanlış verilir veya yanlış hesaplanırsa malları istif edilmesinde sorun olabilir, ekstra maliyete yol açabilir. [22] Toplam koli sayısı yazılır. [23] Her bir kolinin boyu yazılır. [24] Her bir kolinin eni yazılır. [25] Her bir kolinin yüksekliği yazılır. [26] Her bir kolinin hacmi yazılır. [27] Kolilerin toplam hacmi yazılır. [28] (Konşimentoda yanlışlar var ise alıcının talepleri karşılayan belgelere sahip olamamışsınız demektir.) [29] (Navlun ve diğer giderleri kimin ödeyeceği belirtilmemişse, daha fazla ödeme yapmanız gerekebilir.)
Total no. Required (Konşimento Numarası)	Originals (Aslı)	Copies (Kopyası)	Freight payable by: Shipper (Taşıyıcı) (Navlunu Ödeyecek Taraf) [35]	Documents going with cargo to port of shipment (Kargo ile gönderilecek belgeler) Invoice (Fatura)2 Nüsha Packing list (Koli Listesi) (2) Certificate of origin (Menşe Şahadetnamesi)(2) Insurance certificate (Sigorta Belgesi) (1)	
[31]	1Adet	3Adet	Charges payable by: (Shipper) Diğer (Taşıyıcı) (Diğer giderleri ödeyecek taraf) [36]		
We hereby declare the foregoing to be a full and true account of the contents, values, etc., of the goods herein declared. We agree to pay all freight or charges, custom house charges and duties as well as other lawful and customary expenses and also return freight and charges if consignees either decline to receive the goods or refuse or are unable to pay the charges thereon. We understand and accept that all transactions are subject to your standard trading conditions and/or conditions of relevant bill of which we are aware.					
BILLS OF LADING WILL NOT BE RELEASED WITHOUT PRIOR SETTLEMENT OF FREIGHT AND/OR CHARGES			DATED 1 July 20..	SIGNED [37]	
			ON BEHALF OF		
			Craft Ceramics Ltd		

Taşıma Belgesi Hangi Bilgileri İçerir?

[1] Normalde firma antetli fatura kullanılır. (Şayet müşterinin handling acentası varsa ve
bu evrakta gösterilmemişse konşimentonun gerçekleşmesinde gecikmeler olabilir.)

İHRACAT REHBERİ

[30] (Tam ve doğru doldurulmayan belgelerin yer alması durumunda, kontrol mercinin bu evrakları kontrolü zorlaşır.)

[31] Gerekli konşimento numarası orjinal ve kopyalarda aynı olmalıdır.

[32] Yönergelere uygun hazırlanmadığı takdirde gerekli belgeler sağlanamayacaktır.

[33] Nakliyeciyi veya ihracatçı için konşimento şekli ve numarası gereklidir.

[34] Konşimento şekli ve numarası ürüne uygun olmalıdır.

[35] Navlun maliyetlerini kimin ödeyeceği belli olmalıdır.

[36] Diğer ödemeleri kimin yapacağı belli olmalıdır.

[37] Nakliyeciyi veya ihracatçı adına yetkili kişinin imzası. (İhracatçı tarafından imzalanmayan taşıma belgesi nakliyeciyi tarafından kabul edilmeyebilir.)

Karşılaşılan Temel Sorunlar ve Dikkat Edilmesinde Fayda Görülen Hususlar

1. Nakliyeciyi/ihracatçının adı ve adresi dikkatle kontrol edilmelidir.
2. Konsinyatörün (alıcının) adı ve adresinin doğruluğundan emin olunuz.
3. Varsa konsinyatörün acentasının adı mutlaka yazılmalıdır.
4. Güzergâha ilişkin detaylar transit veya parsiyel olup olmadığı belirtilmelidir.
5. Nakliye acentasının adı ve adresinin doğruluğu kontrol edilmelidir.
6. Mallara ilişkin detaylı bilgi, tam konteyner ile taşıyorsa damga numarası belirtilmelidir.
7. Toplam ağırlık ve tarife numarası kontrol edilmelidir.
8. Kolilerin ağırlık ve hacimlerine ilişkin detaylar ve toplamı dikkatle hesaplanmalıdır.
9. Toplam hacim doğru biçimde hesaplanıp yazılmalıdır.
- 10.FOB değerinin hesaplanması için; ex works (iş yeri teslim, fabrika çıkış fiyatı) fiyatına limanda teslim maliyeti eklenmelidir.
- 11.Gerekli belgelere ilişkin bilgilerin yazılması unutulmamalıdır.
- 12.Tarih ve imza mutlaka olmalıdır.
- 13.Nakliyeye ilişkin diğer evraklarla birlikte hazırlanan taşıma belgesinin de bir örneği saklanmalıdır.

2. GÜMRÜK BEYANNAMESİ

Gümrük Beyannamesi; ihracatta gümrük mevzuatı uyarınca doldurularak ilgili ihracatçı birliği tarafından onaylanmasından sonra gümrük idaresine sunulan belgedir. Gümrük Birliği'ne girildikten sonra mevzuatın ve belgelerin uyumlaştırılması çerçevesinde "Tek Tip Gümrük Beyannamesi" kullanımı getirilmiştir. (Detaylı bilgi için: Gümrük Müsteşarlığı web sayfası: <http://www.gumruk.gov.tr/trTR/emevzuat/Sayfalar/yonetmelikler.aspx>)

Gümrük Yönetmeliği'nin 114, 115, 116 ve 117. maddeleri gereğince ihracatçı firmaların gümrük beyannamesi ve özet beyanı doldurarak gümrük idaresine vermesi gerekmektedir.

İHRACAT REHBERİ

- Gümrük Beyannamesi doğrudan doğruya mal sahipleri ile kanuni mümessilleri veya vekilleri tarafından düzenlenmektedir.
- Gümrük beyannameleri üzerinde kazıntı ve silinti yapılamaz.
- Gümrük beyannamelerinin tescili için ibrazından sonra beyan edilen eşyanın cins, nev'i, nitelik ve birim fiyatı bakımından herhangi bir düzeltme yapılamaz.
- Gümrük beyannamelerinin tescili gümrüklerde tutulan deftere usulü dairesinde kayıt olunmak, üzerine kayıt sıra numarası, tarih ve resmi mühür konulması ile tamamlanmaktadır.

Gümrük İdarelerince tescil edilen Tek Tip Gümrük Beyannameleri 8 (sekiz) nüsha düzenlenmektedir.

1. Nüsha: İhracat ve/veya transit işlemlerinde kullanılmaktadır. İhracat veya transit işlemlerinin yapıldığı gümrük idaresinde saklanmaktadır.
2. Nüsha: İstatistikî amaçla kullanılmaktadır. İhracat veya transit işlemlerinin yapıldığı gümrük idaresinde saklanmaktadır.
3. Nüsha: İhracatta gümrük idaresince mükellefe verilir. Kanıtlayıcı nüsha olarak kullanılmaktadır. Talep halinde ihracat beyannamelerinin onaylı fotokopileri ihracatçıya verilir veya ilgili kuruluşlara gönderilmektedir.
4. Nüsha: Transit rejiminde kullanılmaktadır. Çıkış gümrük idaresinde kalacak olan nüshadır.
5. Nüsha: Transit rejiminde kullanılmaktadır. Varış gümrük idaresince çıkış gümrük idaresine gönderilecek teyid nüshasıdır.
6. 7.8.Nüsha: İthalat işlemlerinde kullanılmaktadır. İlk nüsha gümrük idaresi nüshası, ikinci nüshası istatistik nüshası ve üçüncü nüshaları da mükellef nüshası olarak kullanılmaktadır.

Gümrük Beyannamesinin 33 no'lu kolonunda "eşya kodu" kısmına ihrac edilecek malın 12 rakamdan oluşan GTİP Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu yazılır. Dünyada mevcut tüm eşyayı kapsayan sınıflandırma sistemi olan Armonize Sistemde 5019 ayrı kategorideki eşya 6 rakamlı bir kodlamayla sınıflandırılmıştır. İlk iki rakam fasıl numarasını, ilk dört rakam eşyanın pozisyon numarasını, ilk sekiz rakam kombine nomanklatür kodunu, ilk on rakam milli alt açılım numarasını, oniki rakam gümrük tarife istatistik pozisyonunu oluşturur. Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır.

Gümrük Beyannamesinin 20 no'lu alanında malın teslim şekli (incoterms), 22 no'lu alanda sigorta ve navlun dahil CIF/ABD Dolar değer, 46 no'lu alanda güvertede teslim fiyatı olan FOB/ABD Dolar değeri yazılmalıdır.

İhracatçının gümrük çıkış için yapması gerekenleri genel olarak özetlemek gerekirse;

- Sunulacak belgelerin hazırlanması ve temini.
- Belgelerin ilgili çıkış gümrüğüne verilmesi.

İHRACAT REHBERİ

- İhraç konusu malın tek tip gümrük beyannamesinde belirtilen hususlarla uygunluğunun tespiti için muayene edilmesi. İlgili Gümrük İdaresinde Beyanname üzerindeki bilgilerle belgeler karşılaştırılır ve bu aşamada ihraç konusu malın muayenesi ve yüklenmesi için ilgili belgeler muayene memuruna verilir. İhraç konusu malların bulunduğu yere gidilerek, beyannamede belirtilen hususlara uygunluğunun tespiti için muayene işlemi yerine getirilir.
- Muayene işlemi tamamlandıktan sonra malın yüklenmesi. Malın Beyannamede belirtilen hususlara uygunluğu tespit edildikten sonra kolcu nezaretinde yükleme işlemine başlanır. Bu arada, ilgili nakil vasıtasına yüklenen ihraç konusu mal kurşun mühür altına alındıktan sonra, nakliyeciler firma tarafından tanzim edilen karne veya manifestoların, ilgili memurlar tarafından beyannameye uygunluğu tetkik edilerek tescil işlemi yapılır ve araç yurt dışına sevk edilir.
- Tek tip gümrük beyannamesinin kapatılması ve nüshaların ilgili mercilere gönderilmesi.
- Karne veya manifestonun tescil işlemi yapıldıktan sonra, Beyanname üzerinde gerekli açıklamayı veren kolcu beyannameyi ilgili muayene memuruna iade eder.
- Çıkış işlemini yapan Gümrük İdaresi kapı veya liman gümrük idaresine eşyayı taşıyan kara nakil aracının sınırı geçmesi, liman gümrük idaresinde ise eşyanın gemiye yüklenmesini takiben beyanname kapatılarak nüshalar ilgili mercilere gönderilir.
- Çıkış işlemleri iç gümrükle yapılıyorsa eşyayı taşıyan aracın fiilen yurtdışına çıkışının yapıldığı Kapı Gümrük İdaresince teyit edilmesini müteakip, iç gümrük idaresi Tek Tip Gümrük Beyannamesini kapatarak nüshaların ilgili mercilere gönderilmesi işlemi yapılır.

Tek Tip Gümrük Beyannamesine Eklenmesi Gereken Belgeler şunlardır:

- Eşyanın serbest dolaşıma girişinde; teslim şekline göre navlun faturası ve/veya sigorta poliçesi,
 - Transit ve antrepo rejimlerinde; taşıma belgeleri,
 - Eşyanın laboratuvar tahliline veya ekspertize tabi tutulması durumunda; buna ilişkin raporlar,
 - İhracat, transit ve antrepo rejimleri dışında kalan rejimlerde; Kıymet Bildirim Formu,
 - Eşyanın tercihli tarife uygulamasından yararlanması halinde; gerekli belgeler,
 - Eşyanın ilgili gümrük rejimine tabi tutulabilmesi için bir izin veya bir belge arandığı hallerde, söz konusu izin veya belge,
- Beyannamede belirtilen alıcının, beyannameye eklenecek belgelerdekenden farklı olması durumunda, eşyanın satıcısı veya göndericisi tarafından düzenlenmiş ve yanlışlığın teyit edildiğine dair bir belgenin sunulması halinde bu belge gümrük idaresince kabul edilir.

İhracat İşlemlerinde Gümrükte Aranılan Belgeler:

- Eşyanın Faturası
- Gerektiği Hallerde Çeki Listesi
- Orman/Tekel Nakliye Tezkeresi: (Orman ürünlerinin ihracı için istihsal yerinden, tekele tabi eşyada ise bu idarece tanzim olunarak verilen belgelerdir.) (6831 sayılı Orman Kanunu'na göre)

İHRACAT REHBERİ

- Bitki ve Parçaları İçin Sağlık Belgesi: (6968 sayılı Zirai Mücadele ve Karantina Kanunu'na göre)
- Kontrole Tabi Eşyada Kontrol Belgesi: (1705 sayılı Ticarete Tağışın Men'i ve İhracatın Murakabesi ve Koruması Hakkında Kanun'a göre)
- Tekele Tabi Eşyada, Bu İdarece Verilen Nakliye Tezkeresi: (1177 sayılı Tütün ve Tütün Tekeli Kanunu'na göre)
- İhracı İlgili İdarelerin İznine Tabi Eşya İçin Yetkili Makamlarınca Verilen İzin Kâğıtları
- Gerektiğinde Eşyanın Yükleneceği Nakil Aracının Geleceğini Bildirir Acente Veya Kumpanya Belgesi
- Dış Ticaret Rejimi Ve Türk Parası Kıymetini Koruma Karar Ve Tebliğlerinin Gereklettiği Diğer Belgeler: (Lisans, acente mektubu, tescil beyannamesi, banka mektubu, taahhüt beyannamesi gibi)
- Kumanya Listesi: (Çıkış yapan deniz, kara ve hava nakil araçlarına verilecek kumanyaların kayıtlı olduğu belgedir. Bu belge beyanname addolunarak, gümrük işlemleri bunlar üzerinde yürütülür.)
- Standardizasyon Kontrol Belgesi: (Çıkış standardizasyon kontrolüne tabi tutulmuş maddelerin (Antepfıstığı, pamuk, yemeklik zeytinyağı, palamut v.b.) ihracatında aranılan belgedir. Bu belgeye sahip olmayan mezkur maddelerin çıkışına gümrüklerce hiçbir surette izin verilmez.)
- Yabancı Ülkelere Seyahat Edenlere Ait Geçici Çıkış Beyannamesi ve Taahhütnamesi: (İkametgâhı Türkiye'de bulunan Türk ve yabancı gerçek ve tüzel kişilerin, yabancı memleketlere geçici olarak çıkaracakları ve en geç iki yıl içerisinde geri getirecekleri, kendilerine ait taşıtlar için düzenlenen belgedir.) (Triptik veya Gümrük Geçiş Karnesi ibraz edilmediği takdirde.)

Beyan edilen eşyanın ihracatında noksanlık olduğunda, durum görevli memurlar tarafından beyannameye kaydedilir. Bu durumda beyanname fiilen ihraç edilen miktar üzerinden kapatılır. Geri kalan eşya için yeniden bir beyanname verilmesi gerekir.

Gümrük Kanunu'nun Usulsüzlüklere ilişkin cezalarını düzenleyen 241 inci maddesinin 1.ve 3. fıkrası, 18.06.2009 tarih ve 5911 sayılı kanun ile değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikle usulsüzlük cezası 60 (altmış) TL olarak belirlenmiş olup hangi durumlarda 60 TL'nin kaç katı ceza uygulanacağı detaylı olarak açıklanmıştır. (<http://www.gumruk.gov.tr/trTR/ emevzuat/Kanunlar>) İhracatçının belgeleri doldururken yaptığı hatalar, malların gönderildiği ülkenin giriş gümrüğünde de bekleme ve ek masraflara yol açabilir. Bu nedenle gümrük beyannamesi ve beraberindeki belgelerin usulüne uygun şekilde eksiksiz doldurulması son derece önemlidir.

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

T.C.GÜMRÜK BEYANNAMESİ					A ÇIKIŞ GÜMRÜK İ	
1	2 Gönderen/ İhracatçı No		1 B E Y A N			
	8. Alıcı No		3 Formlar	4 Yük Belgeleri		
	9 Mali Müşavir/ Serbest Muhasebeci No		5 Kalem Sayısı	6 Kap adedi	7 Referans numarası	
	10 Gideceği Ülke		11 Ticaret Yapılan Ülke			
	14 Beyan sahibi/Temsilci No		15 Çıkış/İhracat ülkesi	15 Çıkış ülkesi kodu a b		
	16 Menşe ülke		17 Gideceği ülke			
	18 Çıkıştaki taşıt aracının kimliği ve kayıtlı olduğu ülke		19 Kntyr	20 Teslim şekli		
	21 Sınır geçecek hareketli taşıt aracının kimliği ve kayıtlı olduğu ülke		22 Döviz ve toplam fatura bedeli		23 Döviz kuru	
	25 Sınırdaki taşıma şekli		26 Dahili taşıma şekli	27Yükleme yeri	28 Banka bilgisi	
	29 Çıkış Gümrük İdaresi		30 Eşyanın bulunduğu			
31 Kaplara ve eşyanın tanımı	Kaplara ve konteynerlerin marka numara ve cinsleri		32 Kalem no	33 TGTC pozisyon no		
			34 Menşe Ülke Kodu a b	35 Brüt Ağırlık		
			37 R E J İ M	38 Net ağırlık		
			40 Manifesto/ Özet beyan			
			41 Ölçü birimi			
44 Ek bilgi belge ve izinler						
47 Vergilerin hesaplanması	Türü	Vergi matrahı	Oranı	Tutarı	Ö.Ş	48 Tecil/Taksitlendirme
						49 Antrepomun tipi
						B HESAP DETAYLARI (KDV)
51 Tasarlanan güzergah	50 Sorumlu No		İmza		C ÇIKIŞ GÜMRÜK İDARESİ	
	Temsilci					
	Yer ve tarih					
52 Teminat					Kodu	53 Varış Gümrük İdaresi
D ÇIKIŞ GÜMRÜK İDARESİ KONTROLÜ		Mühür		54 Yer ve tarih		
Sonuç :				Beyan sahibinin veya vekilinin Adı soyadı ve imzası		
Kurşun mühür No :						
Taşıtın Kimliği :						
Verilen süre :						
Sürenin başlangıç tarihi :						

C.DOLAŞIM BELGELERİ VE MENŞEİ ŞHAHETNAMELERİ

1.A.TR:

AB ülkelerine yapılan ihracatta düzenlenen belgedir. İhracatçı ülkenin gümrük idaresi tarafından düzenlenmektedir ve ithalatçıya gümrük indiriminden yararlanma hakkını vermektedir. Bu belgeler ihracatçının bağlı bulunduğu Ticaret Odası tarafından tasdik edilmektedir.

Türkiye ile Avrupa Birliğinde serbest dolaşımda bulunan eşyanın Katma Protokol'de öngörülen tercihli rejimden yararlanabilmesini sağlamak üzere ihracatçı ülke yetkili kuruluş ve kişilerce düzenlenip gümrük idarelerince vize edilen bir belgedir. Çıkış gümrüğünde vize ettirildiği tarihten itibaren 4 ay içerisinde varış gümrüğüne ibraz edilmesi durumunda ithalatçı ülke tarafından belgede kayıtlı eşya için gümrük vergileri indirimi veya muafiyeti uygulanmaktadır.

Dolaşım Belgeleri TOBB ile Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu tarafından basımı yapıp, talep üzerine TOBB tarafından Odalara veya Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu tarafından Esnaf ve Sanatkarlar Odalar Birliğine gönderilir. TOBB tarafından Odalara dağıtımı yapılan bu belgeler Odalar veya Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri tarafından onaylanır ve Gümrük İdaresi tarafından vize işlemi yapılır. A.TR Dolaşım Belgelerinin yeşil meneviş zeminli asıl nüshası ile beyaz nüshalarından biri ihracatçıya veya kanuni temsilcisine verilir. Belgenin beyaz nüshalarından biri belgenin vize işlemi yapan Gümrük İdaresi tarafından alınır. Beyaz nüshalardan biri Oda tarafından belgenin onay işleminden sonra Oda tarafından alınır. Beyaz nüshalardan bir diğeri ise, Gümrük İdaresi tarafından vize işleminden sonra mevzuatta belirtilen süre içerisinde belgenin onay işlemi yapan Odaya gönderilir.

Eşyanın ihracatı esnasında unutulma, yanlışlık, ihmal gibi sebepler ile A.TR Dolaşım Belgelerinin düzenlenmemesi veya ilgili mevzuatta belirtilen teknik nedenlerden dolayı ithalatçı ülke gümrük idaresi tarafında reddedilen A.TR Dolaşım Belgelerinin eşyanın ihracatından sonra da düzenlenmesi mümkündür.

A.TR Dolaşım Belgelerinin çalınması, kaybedilmesi veya hasar görmesi hallerinde ihracatçı tarafından Oda ve Gümrük İdaresine başvurulması halinde, belgenin ikinci bir nüshası düzenlenebilir.

İHRACAT REHBERİ

Gümrük Müsteşarlığınca "Onaylanmış İhracatçılar" düzenledikleri A.TR'leri Odalara tasdik ettirmek ve Gümrüğe vize ettirmek zorunda değildir. Onaylanmış İhracatçılar Gözlemler kutusuna "Simplified Procedure-Basitleştirilmiş Prosedür" ibaresi yazarlar.

A.TR. Dolaşım Belgesi düzenlenen ülkeler: Almanya, Avusturya, Belçika, İngiltere, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İrlanda, İspanya, İsveç, İtalya, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Macaristan, Malta, Polonya, Portekiz, Slovak Cumhuriyeti, Slovenya, Yunanistan, Bulgaristan, Romanya.

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

DOLAŞIM BELGESİ (MOVEMENT CERTIFICATE)

(1) Üye ülke
veya
TürkiyeInsert the
member
State or
Turkey

1. İhracatçı (Ad, açık adres, ülke) Exporter (Name, full address, country)		A.TR No D 058	
2. Taşıma Belgesi (İhtiyari) No Transport document (Optional) No.		3. Malın gönderildiği şahıs (İhtiyari) (ad, açık adres, ülke) Consignee (Optional) (Name, full address, country)	
4. AET/TÜRKİYE ORTAKLIĞI ASSOCIATION between the EUROPEAN ECONOMIC COMM and TURKEY		5. İhraç Ülkesi Country of exportation	
6. Varış Ülkesi Country of		7. Taşınmaya ilişkin bilgiler (İhtiyari) Transport details (Optional)	
8. Gözlemler Remarks		9. Sıra No: Item No	
10. Kolilerin markaları, numaraları, sayısı ve cinsi (dökme mallar için, duruma göre, geminin adı vagon veya kamyonun numarası belirtilecektir); Malların tanımı Marks and numbers; number and kind of packages (for goods in bulk, indicate the name of the ship or the number of the railway wagon or road vehicle); Description of goods			

(2) Sadece
ihraç
ülkesinin
talebi
halinde
doldurulur.Complete
only where

12. GÜMRÜK VİZESİ
CUSTOMS ENDORSEMENT
Doğruluğu onaylanmış beyan
Declaration certified
İhraç belgesi
Export document (2)
Model (Form) No.
Gümrük İdaresi
Customs Office
Çıkış ülkesi
Issuing country
Yer ve Tarih
Place and date

Mühür
Stamp

13. İHRACATÇININ BEYAN
DECLARATION BY THE
Aşağıda imzası bulunan be
belirtilen malların bu belg
için gerekli koşullara uygu
beyan ederim.
I, the undersigned, declare th
described above meet the co
required for the issue of this
Yer ve Tarih
Place and date

İHRACAT REHBERİ

14. KONTROL İSTEMİ REQUEST FOR VERIFICATION, to	15. KONTROLÜN SONUCU RESULT OF VERIFICATION
Bu belgenin doğruluk ve kurallara uygunluğunun kontrolü talep edilir. Verification of the authenticity and accuracy of this certificate is requested.	Yapılan kontrol bu belgenin (1) Verification carried out shows that this certificate (1)
Yer ve tarih (Place and date)	Mühür (Stamp)
İmza (Signature)	Doğruluk ve kurallara uygunluk koşullarına cevap vermemiştir. (Ekteki açıklamalara bakınız.) does not meet the requirements as to authenticity and a remarks appended.)
İstemde bulunan idarenin açık adresi Full address of office making the request	Yer ve tarih (Place and date)
	Mühür (Stamp)
	İmza (Signature)
	(1) Uygun yere (x) işareti koyunuz. (1) Insert (x) in the appropriate box.

DOLAŞIM BELGESİ İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

I. DOLAŞIM BELGESİ DOLDURMA KURALLARI

A.TR Dolaşım Belgesi Anlaşmanın yapıldığı dilden biri ile doldurulmalı ve ihracatçı ülkenin iç hukuk hükümleri ile uyumlu olmalıdır. Belge Türkçe doldurulduğunda Topluluğun resmi dillerinden biri ile de doldurulur.

A.TR Dolaşım Belgesi yazı makinası veya el yazısı ile doldurulur. El yazısı ile doldurulduğu zaman mürekkepli kalem ve büyük matbaa harfleri kullanılmalıdır. Belge üzerinde silinti ve ilaveler bulunmamalıdır. Düzeltmeler yanlışların üzeri çizilmek ve gerekirse doğruları yazılmak suretiyle yapılmalıdır. Bu şekilde yapılan bütün düzeltmelerin belgeyi düzenleyen tarafından imzalanması ve gümrük idaresince tasdik edilmesi gerekir. Eşyanın tanımı bu amaçla ayrılan kutuya boş satır bırakılmadan yazılmalıdır. Kutu tamamen doldurulmadığında, eşyanın tanımına ilişkin son satırın altına boş alan kalmayacak şekilde yatay bir çizgi çekilmelidir.

II. ÇEŞİTLİ KUTULARA YAZILACAK HUSUSLAR

- İlgili kişi veya firmanın tam adı ve adresi yazılır.
- Gerekli görülen hallerde, taşıma belgesinin numarası yazılır.
- Gerekli görülen hallerde, alıcı kişi/kişiler veya firma/firmaların tam adı ve adresi yazılır.
- İhraç ülkesinin adı yazılır.
- Varış ülkesinin adı yazılır.
- Belge kapsamı eşyanın toplam sayısı ile ilgili sıra numarası yazılır.
- Kolilerin marka, numara, miktar ve ambalaj türü ile eşyanın ticari tanımı yazılır.
- 10 nolu kutuda tanımlanan eşyanın kilogram veya diğer ölçüler cinsinden brüt ağırlığı yazılır.
- Gümrük idaresi tarafından doldurulur. Gerekli görülen hallerde, çıkış evrakı ile ilgili (formun cins ve numarası, gümrük idaresinin ve vize edilen ülkenin adı) hususlar yazılır.
- Yer, tarih ve ihracatçının adı yazılır. İhracatçı tarafından imzalanır.

EXPLANATORY NOTES FOR THE MOVEMENT CERTIFICATE

I. RULES FOR COMPLETING THE MOVEMENT CERTIFICATE

The A.TR movement certificate must be completed in ink, in block letters and in the official language of the exporting State. When the certificate is drawn up in Turkish, it shall also be completed in one of the official languages of the Community.

The A.TR movement certificate must be typed or written in ink, in block letters and in the official language of the exporting State. When the certificate is drawn up in Turkish, it shall also be completed in one of the official languages of the Community.

A description of the products must be given in the purpose without leaving any blank lines. Where the certificate is filled, a horizontal line must be drawn below the last line of the empty space being crossed through.

II. PARTICULARS TO BE ENTERED IN THE MOVEMENT CERTIFICATE

- Enter the full name and address of the person or company.
- Where appropriate, enter the number of the transport document.
- Where appropriate, enter the full name and address of the consignee.
- Enter the name of the country from which the goods are exported.
- Enter the name of the country concerned.
- Enter the number of the item in question in relation to the goods.
- Enter the marks, numbers, quantity, kind of packaging and description of the goods.
- Enter the gross mass of goods described in the certificate expressed in kilograms or other measure.
- To be completed by the customs authority. Where appropriate, enter the particulars related to the export document, name of the customs office and of the person.
- Enter the place and date, signature and name of the exporter.

İHRACAT REHBERİ

2.EUR.1 DOLAŞIM BELGESİ

Türkiye ile AKTÇ (Avrupa Kömür Çelik Topluluğu) ülkeleri Menşeli Ürünlerin Anlaşma hükümlerinden yararlanabilmesini sağlamak üzere ihracatçı ülke gümrük idareleri veya bu idarelerce yetkili kılınan kuruluşlarca usulüne uygun olarak düzenlenip gümrük idarelerince vize edilen menşe belgesidir.

Serbest ticaret anlaşmaları kapsamında, taraf ülkeler menşeli ürünlerin tavizlerden yararlanmalarını sağlayan bir belgedir. Serbest Ticaret Anlaşması yaptığımız ülkelerle ticarete indirimli tarifeden veya muafiyetten yararlanmak üzere düzenlenir.

Ülkemizde kullanılan EUR.1 Dolaşım Belgesi TOBB-Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından bastırılarak ihtiyaca göre Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları'na gönderilmektedir. İhracatçılar sertifikaları bağlı bulundukları Odalardan almaktadırlar. Bu belgenin temininde başvuru ve onay mercii ihracatçının bağlı bulunduğu Oda'dır. Önce EUR.1. Dolaşım Belgesi mevzuatta belirtilen esaslar çerçevesinde doldurulur ve Oda'ya belgede kayıtlı eşyanın menşeyi belirleyen belgeler beraberinde müracaat edilir. Oda tarafından onay ve Gümrük İdaresi tarafından vize işlemi yapılır. Her bir takım 5 nüsha EUR.1 Dolaşım Belgesi ile bir nüsha Başvuru Formundan oluşmak üzere toplam 6 nüshadan oluşur. Başvuru Formu ile beyaz renkli nüshalardan biri Oda tarafından alıkonulur. Yeşil mencevîş zeminli asıl nüsha ile beyaz nüshalardan biri ihracatçıya veya kanuni temsilcisine verilir. Beyaz nüshalardan biri de vize işlemini yapan Gümrük İdaresi tarafından alıkonulur. Geriye kalan beyaz nüshalardan biri de Gümrük İdaresi tarafından vize işleminin sonuçlandırılmasından sonra beyaz renkli bir nüsha Odaya gönderilir.

EUR.1 Dolaşım Belgesi ile EURMED Dolaşım Belgelerinin eşyanın ihracatından sonra düzenlenmesi de mümkündür.

EUR.1 Dolaşım Belgesi ile EURMED Dolaşım Belgelerinin alınması, kaybedilmesi veya hasar görülmesi hallerinde ihracatçı tarafından Oda ve Gümrük İdaresine başvurulması halinde, belgenin ikinci bir nüshası düzenlenebilir.

İHRACAT REHBERİ

EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmiş bir eşya için ayrıca Menşe Şahadetnamesi düzenlenmesi gerekmemektedir.

Türkiye ile Serbest Ticaret Anlaşması İmzalayan Ülkeler: EFTA Ülkeleri (İsviçre, Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn), İsrail, Makedonya, Hırvatistan, Bosna – Hersek, Fas, Filistin, Suriye, Mısır, Tunus ve Arnavutluk’a yapılan ihracatta EUR.1 Belgesi düzenlenmektedir .

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

DOLAŞIM SERTİFİKASI

MOVEMENT CERTIFICATE

1. İhracatçı (Adı, Açık Adresi, Ülke) Exporter (Name, full address, country)	EUR.1 NO B 0500
Bu formu doldurmadan önce arkadaki notları okuyunuz. See notes overleaf before completing this form.	
3. Malın Gönderildiği Şahıs (Adı, Açık Adresi, Ülke) (Tercihe Bağlı) Consignee (Name, full address, country) (Optional)	2. Certificate used in preferential trade between ve/and arasındaki tercihli ticarete kullanılan sertifikadır. (İlgili ülkeler, ülke grupları veya alanlarını yazınız.) (Insert appropriate countries, groups of countries or territories)
6. Taşımaya ilişkin bilgiler (Tercihe Bağlı) Transport details (Optional)	4. Ürünlerin menşei sayılan ülke, ülkeler grubu veya alanlar Country, group of countries or territory in which the products are considered as originating 5. Varış ülkesi Country, group of countries or territory of destination
7. Gözlemler Remarks	
8. Sıra No; Kolilerin marka ve işaretleri, sayı ve türleri (*); Eşyanın tanımı. Item Number; Marks and numbers; Number and kind of packages (*); Description of goods.	9. Brüt ağırlık (kg) veya diğer ölçüler (Litre, metreküp, vs) Gross weight (kg) or other measure (litres, m ³ , etc.)
11. GÜMRÜK VİZESİ CUSTOMS ENDORSEMENT Onaylayan Beyan Declaration Certified İhracat Belgesi Export document (1) Form No Gümrük İdaresi Customs Office Düzenleyen Ülke veya Alan Issuing country or territory Place and date Yer ve Tarih	12. İHRACATÇININ BEYAN DECLARATION BY THE EXPORTER Aşağıda imzası, bulunur belirtilen eşyanın bu belge için gerekli olan koşullara beyan ederim. I, the undersigned, declare described above meet the conditions required for the issue of the certificate. Yer ve Tarih Place and date

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

13. DOĞRULUĞUN KONTROLÜ İSTEMİ REQUEST FOR VERIFICATION, to:	14. KONTROLÜN SONUCU RESULT OF VERIFICATION
Bu sertifikanın doğruluk ve kurallara uygunluğunun kontrolü talep edilir. Verification of the authenticity and accuracy of this certificate is requested.	Yapılan kontrol bu sertifikanın (*) Verification carried out shows that this certificate (*)
Yer ve Tarih (Place and date)	☐ Belirtilen gümrük idaresince düzenlendiğini ve içerdiği bilgilerin doğru olduğunu göstermektedir. Was issued by the customs office indicated and that the information contained therein is accurate
Mühür (Stamp)	☐ Doğruluk ve kurallara uygunluk koşullarına cevap vermediğini göstermektedir. (Ekteki açıklamalara bakınız. Does not meet the requirements as to authenticity and accuracy (see remarks appended).
(İmza) (Signature)	(İmza) (Signature)
	(*) Uygun olan kutuya X işareti koyunuz. (*) Insert X in the appropriate box.

NOTLAR

- Sertifikalar silinmeler veya birbiri üzerine yazılmış kelimeler ihtiva edemez. Değişiklikler doğru olmayan kayıtlı ve gerekli düzeltmeler eklenmek suretiyle yapılır. Böyle bir değişiklik, sertifikayı düzenleyen kişi tarafından pa zenlediği ülkenin gümrük idaresi tarafından onaylanmalıdır.
- Sertifikaya kaydedilen maddeler arasında boşluk bırakılmamalı ve her bir madde önüne bir sıra numarası konu denin hemen altına yatay bir çizgi çekilmelidir. Kullanılmayan yerler sonradan bir eklemeyi imkansız kılmak iptal edilmelidir.
- Eşyalar, ticari faaliyetlere uygun olarak ve teşhis edilmelerini sağlayacak yeterli ayrıntılarla tanımlanmalıdır.

NOTES

- Certificates must not contain erasures or words written over one another. Any alterations must be made incorrect particulars and adding any necessary corrections. Any such alteration must be initialled by the person the certificate and endorsed by the customs authorities of the issuing country or territory.
- No spaces must be left between the items entered on the certificate and each item must be preceded by an item number. must be drawn immediately below the last item. Any unused space must be struck through in such a way as to make any later additions impossible.
- Goods must be described in accordance with commercial practice and with sufficient detail to enable them to be identified.

- * Bu belge Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı müsadesi ile basılmıştır.
- * Printer approved by Prime Ministry, Undersecretariat of Customs of the Republic of Turkey.

3.EURMED DOLAŞIM BELGESİ:

Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülasyonu (PAMMK) Sistemi kapsamında EUROMED menşe belgesi 2006 yılından itibaren düzenlenmeye başlanmıştır. PAMMK Sistemine dâhil olan ülkeler: Türkiye, Avrupa Birliği Ülkeleri: İngiltere, Fransa, Almanya, Avusturya, Hollanda, Belçika, Lüksemburg, İrlanda, Cumhuriyeti, İtalya, İspanya, Portekiz, Yunanistan, Güney Kıbrıs, Malta, Danimarka, İsveç, Finlandiya, Polonya, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, Macaristan, Slovenya, Litvanya, Letonya, Estonya, Romanya ve Bulgaristan, EFTA Ülkeleri: İzlanda, Norveç, İsviçre ve Lihtenştayn, Akdeniz Ülkeleri: Filistin (Batı Şeria ve Gazze Şeridi), Cezayir, Fas, Tunus, İsrail, Lübnan, Mısır, Suriye ve Ürdün, Faroe Adaları'dır.

Türkiye'den Tunus, Fas, İsrail, Suriye, AB ve Mısır'a STA kapsamında ihracatta EUR.1 Dolaşım Belgelerinin yanı sıra EURMED Dolaşım Belgeleri de düzenlenebilmektedir.

Yukarıda belirtilen ülkeler ile ülkemiz arasında yürürlüğe konulan Serbest Ticaret Anlaşmaları eki menşe protokolleri, EURMED Dolaşım Belgeleri düzenlenmesine imkân tanıyan PAAMK Model Menşe Protokollerine uygun Menşe Protokolleridir.

Ülkemizin Pan Avrupa Menşe Kümülasyon Sisteminde yer alan diğer ülkelerle mevcut (Örneğin EFTA STA, AB ile AKÇT STA) menşe protokollerinin PAAMK Model Menşe Protokolüne uygun olarak değiştirilmesi, yürürlüğe konulacak STA (Ürdün, Lübnan, Filistin) eki menşe protokollerinde ise PAAMK Model Menşe Protokolü'nün esas alınması amaçlanmakla birlikte bu konuda müzakereler henüz tamamlanmamıştır. (<http://www.gumruk.gov.tr>)

3 Ülkenin Taraf Olduğu Çapraz Kümülasyon
TR + İSRAİL + AB (GB. Eşyası için) 27 TEMMUZ 2006
TR + İSRAİL + AB (tarım ürünleri için) 01 OCAK 2007
TR + FAS + AB (GB. Eşyası için) 27 TEMMUZ 2006
TR + FAS + AB (tarım ürünleri için) 01 OCAK 2007

İHRACAT REHBERİ

TR + TUNUS + AB(GB. Eşyası için) 01 AĞUSTOS 2006
TR + TUNUS + AB(tarım ürünleri için) 01 OCAK 2007
TR + MISIR + AB (GB. Eşyası için) 01 MART 2007
TR + MISIR + AB (tarım ürünleri için) 01 MART 2007
TR + MISIR + TUNUS 01 MART 2007
TR + MISIR + FAS 01 MART 2007
TR + TUNUS + FAS 06 TEMMUZ 2006

4 Ülkenin Taraf Olduğu Çapraz Kümüleşyon
TR + MISIR + FAS + AB (GB. Eşyası için) 01 MART 2007
TR + MISIR + FAS + AB (tarım ürünleri için) 01 MART 2007
TR + TUNUS + FAS + AB (GB. Eşyası için) 01 AĞUSTOS 2006
TR + TUNUS + FAS + AB (tarım ürünleri için) 01 OCAK 2007
TR + TUNUS + FAS + MISIR 01 MART 2007

5 Ülkenin Taraf Olduğu Çapraz Kümüleşyon
TR + MISIR + FAS +AB(GB. Eşyası için) + TUNUS 01 MART 2007
TR + MISIR + FAS +AB(tarım ürünleri için) + TUNUS 01 MART 2007 arasındaki tercihli ticarete EURMED Dolaşım Sertifikası kullanılmaktadır.

Bağlı bulunan Oda'ya yapılan başvuru için dilekçe, Türkçe fatura, taahhütname ve ihrac edilecek eşya yabancı menşeli ise ihracatçı beyanı eklenmesi zorunludur (<http://www.izto.org.tr>).

EURMED belgesi doldurulurken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Belgedeki 5 nolu kutuda varış ülkesi mutlaka yukarıdaki ülkelerinden biri olmalıdır. 7 no.lu gözlemler hanesinde eşyanın kümüleşyona tabi tutulması halinde "Cumulation applied with" işaretlenip kimlerle kümüleşyona tabi olduğu belirtilmelidir. Kümüleşyona tabi olmayan eşyalarda ise "No cumulation applied" kutucuğu işaretlenmelidir.
- 8 nolu kutuda malın tanımı eksiksizce belirtilmeli ve mutlaka 9. Kutuya malın brüt kg. yazılmalıdır.
- Malın tanımı yapıp brüt kg. Yazıldıktan sonra alt kısmı tek çizgi ile mutlaka kapatılmalıdır.
- 12. Kutu firma tarafından doldurulup firma kaşesi basılarak imzaya yetkili kişi tarafından imzalanması gereklidir. Ayrıca firma belgenin en son nüshasının arkasındaki İHRACATÇI BEYANI kısmını eksiksizce doldurup imza ve kaşe koymalıdır.
- EUR.MED'e kayıtlı eşyanın yabancı menşeli olması halinde MUTLAKA "tedarikçi beyanı"eklenmelidir.
- Buna ek olarak maliye onaylı Türkçe fatura fotokopisi ve taahhütname eklenmelidir.
- Belgedeki bilgilerle, faturadaki bilgiler birbirini tutmalıdır.

İHRACAT REHBERİ

4.MENŞEİ ŞEHADETNAMESİ

Menşe Şahadetnamesi, ihrac edilecek malın menşesini yani üretildiği yeri, hangi ülkeye ait olduğunu gösteren belgedir. Bu belge ihtiyari olarak düzenlenen belgedir ve ithalatçı ülkenin talebi üzerine düzenlenir.

Menşe Şahadetnamesi, ihracatçı tarafından hazırlandıktan sonra ihracatçının bağlı bulunduğu ticaret odası tarafından onaylanır. İthalatın yapılacağı ülkenin elçilik veya konsoloslukça onaylandığı da olur. Şayet ithalatçı ülkenin, ihracatçının ülkesinde temsilciliği yoksa ithalatçı ülkenin onaylayacak makamına gönderilmesi gerekir. Arnavutluk, Uzak Doğu ülkeleri Menşe Şahadetnamesi istemektedir.

Malların menşei, hangi ülkeye ait olduğu, ithalatçı ülke tarafından uygulanacak gümrük vergisi oranlarını etkileyebilir. Bu nedenle söz konusu belgeyi ithalatçı ülkenin talep ettiği biçimde dikkatlice ve doğru hazırlamak çok önemlidir.

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

1. Exporter (name, address, country) Exportateur (nom, adresse, pays) İhracatçı (ismi, adresi, memleketi)	2. No B 0432994 CERTIFICATE OF ORIGIN CERTIFICAT D'ORIGINE MENŞE ŞAHADETNAMESİ
3. Consignee (name, address, country) Destinataire (nom, adresse, pays) Alıcı (ismi, adresi, memleketi)	
4. Particulars of transport (where required) Renseignements relatifs au transport (le cas échéant) Nakliye ile ilgili malûmat (lüzumu halinde)	
5. Marks & Numbers, Number and kind of packages; Description of the goods Marques et numéros; Nombre et nature des colis; Désignation des marchandises Marka ve numara, Koli sayısı ve cinsi, Malların tarifi	6. Gross weight Poids brut Brüt ağırlık
8. Other information - Autres renseignements Diğer Malumat	It is hereby certified that the above mentioned goods are the original products of the country of origin. Il est certifié par la présente que les marchandises ci-dessus sont originaires de: Yukarıda tadat edilen malların menşeli olduğu tescim edilmiştir. CERTIFYING BODY ORGANISME AYANT DELIVRE LE CERTIFICAT İŞBU VESİKAYI TANZİM EDEN TEŞEKKÜL Stamp - Timbre - Mühür

İHRACAT REHBERİ

 NOTES REGLES A OBSERVER POUR L'ETABLISSEMENT DU CERTIFICAT D'ORIGINE NOT MENŞE ŞAHADETNAMESİNİN TANZİMİ İÇİN DİKKAT EDİLECEK KURALLAR		NOTE REGLES A OBSERVER POUR L'ETABLISSEMENT DU CERTIFICAT D'ORIGINE NOT MENŞE ŞAHADETNAMESİNİN TANZİMİ İÇİN DİKKAT EDİLECEK KURALLAR
1. The forms may be completed by any process, provided that entries are indelible and legible. 2. Neither erasures nor superimpositions should be allowed on the certificates (or applications). Any alterations should be made by striking out the erroneous material and making any additions required. Such alterations should be approved by the person who made them and certificated by the appropriate authority or body. 3. Any unused spaces should be crossed out to prevent any subsequent addition. 4. If warranted by export trade requirements, one or more copies may be drawn up in addition to the original.		1. La formule peut être remplie par n'importe quel procédé, à condition que les mentions qui y sont portées soient indélébiles et lisibles. 2. Le certificat et la demande éventuelle ne peuvent comporter ni grattages, ni surcharges. Les modifications qui y sont apportées doivent être effectuées en biffant les indications erronées et en ajoutant, le cas échéant, les indications voulues. Toute modification ainsi opérée doit être approuvée par son auteur et visée par les autorités ou organismes habilités. 3. Les espaces non utilisés doivent être bâtonnés de façon à rendre impossible toute adjonction ultérieure. 4. Si les nécessités du commerce d'exportation le requièrent, il peut être établi, en plus de l'original, une ou plusieurs copies.
1. Form istenilen usulle doldurulabilir. Yalnız üzerindeki kayıtlar silinmez ve okunaklı olmalıdır. 2. Muhtemel talep ve belgenin üzerinde ne kazınma nede eklenmiş yazı bulunabilir. Yapılacak değişiklikler yanlış bilgilerin üstleri çizilerek yerlerine istenilen kayıtlar eklenerek yapılır. Bu şekildeki işlemlerin hepsi sahibi tarafından imza ve yetkili teşekkül tarafından da tasdik edilmelidir. 3. Kullanılmayan yerler üzerlerine herhangi bir kayıtlar yazılamayacağı şekilde çizgilerle doldurulmalıdır. 4. İhracat ticareti gereği icap ediyorsa, asıldan başka, bir veya bir kaç suret çıkartılabilir.		1. Form istenilen usulle doldurulabilir. Yalnız üzerindeki kayıtlar silinmez ve okunaklı olmalıdır. 2. Muhtemel talep ve belgenin üzerinde ne kazınma nede eklenmiş yazı bulunabilir. Yapılacak değişiklikler yanlış bilgilerin üstleri çizilerek yerlerine istenilen kayıtlar eklenerek yapılır. Bu şekildeki işlemlerin hepsi sahibi tarafından imza ve yetkili teşekkül tarafından da tasdik edilmelidir. 3. Kullanılmayan yerler üzerlerine herhangi bir kayıtlar yazılamayacağı şekilde çizgilerle doldurulmalıdır. 4. İhracat ticareti gereği icap ediyorsa, asıldan başka, bir veya bir kaç suret çıkartılabilir.

İHRACAT REHBERİ

Menşe Şahadetnamesi Hangi Bilgileri İçerir?

- [1] Gönderenin adresi ile faturada yazılı firma ismi ve adresi aynı olmalıdır.
- [2] Alıcının ad ve adresi faturada yazılı olan ile aynı olmalıdır.
- [3] Ürünler ihracatçı tarafından üretilmişse, menşei normal olarak ihraç eden ülkedir.
- [4] Nakliyeyle ilişkin görüş birliğine varılan diğer detaylar da yer alabilir.
- [5] Çok sık kullanılmamakla birlikte, akreditife ilişkin özel koşullar da bu bölümde belirtilebilir.
- [6] Gönderilen ürünün, ithalatçı ülke tarafından istenen tarife numarası ve miktarı belirtilmelidir.
- [7] İthalatçı ülkenin kullandığı şekilde gümrük tarife numarası belirtilmelidir..
- [8] Koli numarası, sayısı, ambalaj tipi, koli listesinde belirtildiği şekilde olmalıdır.
- [9] Ürüne ilişkin açıklama, belgede yazılan tarife numarası ile aynı olmalıdır.
- [10] Form onay mercii tarafından imzalanmalıdır.

Karşılaşılan Temel Sorunlar ve Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- [1] Göndericinin adı, fatura veya diğer belgelerle aynı değil ise gümrük otoriteleri menşe şahadetnamesini kabul etmeyebilir. Bu nedenle gönderici isim ve adresi dikkatlice yazılmalı ve faturadaki bilgilerle aynı olmalıdır.
- [2] Alıcının adı ve adresi dikkatlice doldurulmalıdır diğer belgelerle farklılık olduğu takdirde kabul edilmeyebilir.
- [3] Müşteri veya ithalatçı ülkenin elçilik veya müşavirliğince istenen bilgilerin eksiksiz hazırlanıp hazırlanmadığını kontrol ediniz. Menşe Şahadetnamesi sahte ise ithal eden ülke tarafından ağır yaptırımlar veya cezalar uygulanabilir.
- [4] Alıcının gümrük idaresinin istediği miktarla ilgili ölçü biriminin bilinmesi ve parça sayısı ile net ağırlığın belirtilmesine dikkat edilmelidir.
- [5] İthalatçı ülkenin söz konusu ürünlere ilişkin kullandıkları doğru tarife numaraları bulunmalı ve bu şekilde kullanıldığından emin olunmalıdır. (ISDN, BTN veya başka bir mal sınıflandırma sistemi uygulanıyor olabilir.)
- [6] Mal miktarı birim olarak gösterilmemişse gümrük idaresince ithalat geciktirilebilir.
- [7] Tarife numaralarının doğru olmaması, gümrük işlemlerinin gecikmesine veya daha fazla vergi ödenmesine neden olabilir.
- [8] Ambalaja ilişkin detaylar diğer evraklarla aynı değilse gecikmelere neden olabilir.
- [9] Mallara ilişkin açıklamalar tarifelere uygun değilse sorunlar çıkabilir.
- [10] Onay mercii uygun değil ise geri çevrilebilir. Alıcı ile görüşerek menşe Şahadetnamesi için istenen form temin edilmeli ve söz konusu belge için gerekli koşullar yerine getirilmelidir. Bu çerçevede onay mercii alıcının ülkesinde ise ihracatçının ülkesinde şubesinin olup olmadığı veya elçilik veya müşavirlikten onaylanabilme olanağı araştırılmalıdır. Aksi takdirde zaman kaybedilecektir.

İHRACAT REHBERİ

5.TEDARİKÇİ BEYANI (SUPPLIERS' DECLARATION)

A.TR dolaşım belgesi ile birlikte kullanılan ve Türkiye ile Topluluk arasında ticarete konu Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonu kapsamı eşyanın menşei gösteren belgedir.

Türkiye ve Avrupa topluluğu arasında serbest dolaşımda bulunan ve Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonu Sistemi'ne dahil ülkelerden biri menşeli eşyanın tercihli menşe statüsü tedarikçi beyanı ile kanıtlanmaktadır.

Türkiye'den topluluğa veya topluluktan Türkiye'ye sevk edilen Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonu Sistemi'ne dahil ülkelerden biri menşeli eşyanın, aynı halde veya işlendikten sonra yine Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonu Sistemine dahil ülkelerden birine ihraç edilmesi sırasında, tercihli muameleden yararlanabilmek amacıyla menşe ispat belgesi düzenlenmesi talebinde bulunulduğunda, menşei kanıtlayıcı belge olarak tedarikçi beyanı kullanılmaktadır.

Tedarikçi beyanı, söz konusu eşyanın ilgili tercihli menşe kurallarını sağladığını ve beyan sahibinin bu beyanı destekleyici her türlü kanıtı ibraz etmeye hazır olduğunu göstermektedir.

Türkiye ve Avrupa topluluğu arasında ticarete konu olacak eşyanın ihracatçısı, alıcının talebi üzerine, tedarik ettiği, işlediği veya ürettiği eşyanın tercihli menşe statüsünü kanıtlamak üzere, ihracat sırasında veya sonrasında bir tedarikçi beyanı düzenlemekte ve alıcıya göndermektedir.

Düzenlenebilmesi için; Türkiye ve Avrupa topluluğu arasında ticarete konu olacak eşyanın ihracatçısı, alıcının talebi üzerine, tedarik ettiği, işlediği veya ürettiği eşyanın tercihli menşe statüsünü kanıtlamak üzere, ihracat sırasında veya sonrasında bir tedarikçi beyanı düzenlemekte ve alıcıya göndermektedir.

Her tedarikçi, ticarete konu olan eşyasının tercihli menşe statüsünü beyan ederken, kendi tedarikçilerinden aldığı beyanlara dayanabilir.

Bir tedarikçi beyanı, EUR.1 Dolaşım Sertifikası, fatura beyanı veya diğer menşe kanıtlayıcı belge ve bilgilere de dayandırılabilir.

6. FORM A

Genelleştirilmiş Preferanslar Sisteminin (GSP) sağladığı tavizli gümrük oranlarından yararlanılması için preferans tanıyan ülkelere yapılacak ihracatta özel bir menşe şahadetnamesi (Form A) düzenlenmesi gerekmektedir. Ülkemiz bu sistem çerçevesinde ABD, Avustralya, Kanada, Japonya, Yeni Zelanda, Rusya Federasyonu preferanslarından yararlanmaktadır. ABD'ye ihracatta (Form A) şartı aranmamakta olup ihracatçı veya

İHRACAT REHBERİ

ABD'deki ithalatçının ürünün teslim evrakının üstündeki tanımlayıcı Harmonize Sistem, Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon numarasının önüne "A" işareti koymak sureti ile gümrükten muaf uygulama talep etmesi yeterli olmaktadır. Avustralya'nın da GSP uygulamakta olmasına karşın, sistemden yararlanılması için Form A düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.1 Ocak 2002 tarihinden itibaren Türkiye Gümrük Birliği kapsamında "GSP" veren ülke konumuna gelmiştir.

Üç nüsha olarak eksiksiz ve usulüne uygun olarak doldurulan özel menşe şahadetnameleri odalarca beyan tasdiki işlemine tabi olmaktadır.

GSP kapsamında yapılan ihracatta Avustralya ve Yeni Zelanda için resmi tasdik gerekmemektedir.

D – MEVZUATIN GEREKLİ KILDIĞI DİĞER BELGELER

1.DÂHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ

3.Ülkelerden ve AB'ye üye ülkelerden getirilen eşyaların Türkiye gümrük bölgesinde işleme faaliyetlerine tabi tutularak bu faaliyetler sonucu elde edilen işlem görmüş ürünlerin ihraç edilmelerini eşyalı ithali esnasında gümrük vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabii tutulmadan girişlerine olanak sağlayan dış ticaret müsteşarlığınca düzenlenen belgedir.

2.HARİÇTE İŞLEME İZİN BELGESİ

Serbest dolaşımdaki eşyanın işlenmek üzere Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak üçüncü ülkelere ihraç edilerek, burada işleme faaliyetleri sonucu elde edilen ürünlerin gümrük vergilerinden tam veya kısmi muafiyet uygulanmak suretiyle tekrar serbest dolaşıma girmesi için düzenlenen belgedir.

- Hammadde, yardımcı madde, yan mamul, mamul, mamul ve ambalaj malzemeleri için Dış Ticaret Müsteşarlığından,
- Maden cevherleri için Maden İhracatçı Birliklerinden,
- Tamirat amaçlı, garanti hükümleri uyarınca veya imalat hatası nedeniyle Türkiye Gümrük Bölgesi dışına gönderilen eşya yerine ithal edilecek ürünler için yetkili gümrük müdürlüklerinden, Belgenin alınması gerekmektedir.

3.POLİÇE (BILL OF EXCHANGE)

Kanunun öngördüğü belirli şekil şartlarına bağlı, mücerret ve kayıtsız şartsız muayyen bir bedelin ödenmesi için keşide edilen, kıymetli evraktan sayılan hususi bir havaledir.

İHRACAT REHBERİ

Dış ticarette, ihracatçının gönderdiği mal karşılığında onun adına tanzim edip, kendisine ya da bir başkasına mal bedelinin ödenmesi ile ilgili yazılı emir poliçedir. Burada ihracatçıya keşide eden (drawer), ithalatçıya ise keşideli (drawen) adı verilir.

4.İMALATTA YETERLİLİK BELGESİ

" Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik " hükümlerine göre münhasıran otomotiv imalatçılarına Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından verilen prototip araçların ilgili teknik mevzuatına uygunluğunu gösteren belgedir.

5.KONTROL BELGESİ (CONTFORMİTY CERTİFİCATE)

Dış Ticarette Teknik Düzenlemeler ve Standardizasyon Yönetmeliği ekinde yer alan tarım ürünleri, ihracatta zorunlu kalite denetimine tabidir. Bu uygulamanın amacı, geleneksel tarım ürünlerimizin dış ülkelerdeki itibarını muhafaza etmek ve istikrarlı pazarlar yaratmaktır. Söz konusu maddelerin ihracatında, ihracatçı firmalar, Dış Ticaret Müsteşarlığı Bölge Müdürlüklerine bağlı Dış Ticarette Standardizasyon Denetmenleri Grup Başkanlığına müracaat etmektedirler. Yapılan kontroller sonucunda, mal, standardına uygun bulunduğu takdirde, gümrüklere ibraz edilmek üzere, Dış Ticarette Standardizasyon Denetmenleri Grup Başkanlığı tarafından, ihracatçıya "Kontrol Belgesi" verilmektedir. Taze meyve ve sebze ihracatı yapan firmalarımız, Dış Ticarette Standardizasyon Denetmenlerince düzenlenen Kontrol Belgelerini Avrupa Birliği üyesi ülkelerin gümrüklerine ibraz ettikleri takdirde, belge kapsamı taze meyve ve sebze ihracat partilerinin Avrupa Birliği ülkelerine denetlenmeden girmesini sağlayabilmektedirler.

Yurt dışında iş yapan müteahhitler işçilerinin ihtiyacı olan zorunlu standart kapsamı malların ihracı kontrollerden muaf tutulmaktadır. Ayrıca, hariçte işleme yoluyla yapılacak ihracat ile Bedelsiz İhracat Tebliği kapsamında yapılan ihracatta da Kontrol Belgesi aranmamaktadır.

6.TSE BELGESİ

İthalat aşamasında ithal edilen eşyaların Türk standartlarına uygun olduğunu belirten Türk Standartları Enstitüsü tarafından düzenlenen ve gümrüğe ibrazı zorunlu olan belgedir.

Söz konusu belgeler sadece TSE'ye tabi olduğu listelerle belirtilen eşyalar için düzenlenir.

7.KIYMET BİLDİRİM FORMU

4458 sayılı gümrük kanunun uygulanmasına ilişkin gümrük yönetmeliğinin 186. Maddesine göre ithal edilecek eşyalara ilişkin olarak düzenlene gümrük giriş beyannamelerine eklenmesi zorunlu belgedir.

İHRACAT REHBERİ

İthal eşyasına ait gümrük kıymet bildirim formu alıcı ve satıcı arasında söz konusu edilen işleme ait detaylı bilgileri vermek üzere alıcı veya temsilcisi tarafından doldurulup gümrüğe beyan edilir.

8.ÖZ STATÜ BELGESİ

Serbest bölgelere, AB'ye üye ülkelerden, 3. Ülkelerden ve Türkiye'den gelen eşyaların girişleri sırasında düzenlenen eşyanın serbest dolaşımda olup olmadığını gösteren ve gümrük idarelerince düzenlenip onaylanan belgedir.

9.SERBEST BÖLGE İŞLEM FORMU

Kullanıcı ve işletici veya bölge kurucusu ve işleticisi arasındaki iş ilişkisini belirten hizmet sözleşmesi niteliğine haiz belgedir.

Serbest bölge işlem formu faaliyet ruhsatı sahibi kullanıcılar tarafından düzenlenir. İşletici kuruluş ve serbest bölge müdürlüğünce onaylanır. Gümrük idareleri bu belgeye istinaden ithalata ve ihracata izin verirler.

10.GEÇİCİ KABUL İZİN BELGESİ

AB'ye üye ülkelerden gelen eşyaların 4458 sayılı gümrük kanununa bağlı yönetmeliğinin 533. Maddesi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesinde işlenip tekrar ihraç edilmek üzere gümrük müsteşarlığınca yetkilendirilen gümrük müdürlüklerince düzenlenen belgedir.

11.INF 2 BİLGİ FORMU

Hariçte işleme rejimine konu olan veri işlem gördükten sonra Gümrük Birliğinin başka bir parçasına götürülmek istenilen eşya için talep halinde ihracat işlemini yapan gümrük müdürlüğünce düzenlenen belgedir.

12.INF 3 BİLGİ FORMU

Eşyanın, ihracatın yapıldığı Gümrük Birliğinin bir parçasından diğer parçasına geri geleceği hallerde, ihracatçının talebi üzerine ihracatın yapıldığı gümrük idaresince düzenlenen belgedir.

13.YATIRIMIN TEŞVİK BELGESİ

Teşvik belgesi, yatırımın karakteristik değerlerini ihtiva eden, bu değer ve tespit edilen şartlara uyum olarak yatırım gerçekleştirilmesi halinde, üzerinde yazılı bulunan teşvik tedbirlerinden istifade imkânı sağlayan, kalkınma planına uygun ve ülke ekonomisine

İHRACAT REHBERİ

faydalı olduğu kabul edilen yatırımlar için yatırımcıya Hazine Müsteşarlığı Teşvik Uygulama Başkanlığınca verilen belgedir.

14.GLOBAL LİSTE

Yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılacak ithalatta muafiyet uygulanabilmesi için Hazine Müsteşarlığınca tasdik edilmiş listelerdir. Bu listeler firma yetkililerince imzalı ve damga pulu yapıştırılarak hazırlanır.

Global listede; yatırım ve işletme mallarının fona tabi olup olmadığı, tabii ise oranın ne olduğu, kullanılmış makine teçhizat ithali söz konusu ise, imalat yılı hususundaki şerhleri de ihtiva etmesi gerekmektedir.

Global liste muhteviyatındaki set, ünite, takım, komple tesis ve sistem gibi ifadeleri taşıyan makine ve teçhizatlara ait proforma faturalarının tasdikine gerek bulunmamaktadır.

15.BORSA TESCİL BEYANNAMESİ

Tarım ürünleri ihracatında gümrüğe sunulması gereken belgelerden biri de Borsa Tescil Beyannamesi'dir.

Zirai ürünlerin kayıt altına alınması amacıyla vergi kayıp ve kaçaklarının önlenmesini sağlamak üzere ve bürokratik işlemlerin azaltılması, borsaların geliştirilmesi için zirai ürün gümrük çıkış işlemlerinde ihracatçıdan istenmektedir.

Borsa Tescil Beyannamesi, ticaret borsalarının 13 Temmuz 1995 tarih ve 22342 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan kotasyon listelerinde bulunan zirai ürünlerin ihracında talep edilmektedir.

İlgili ticaret borsasından temin edilen Borsa Tescil Beyannamesi ihracatçı tarafından 3 nüsha olarak doldurulur ve borsaya onaylatılmaktadır.

1. Nüsha (beyaz) : Borsada kalır.
2. Nüsha (yeşil) : İhraç faturasına iliştilererek ilgili gümrüğe ibraz edilir.
3. Nüsha (sarı) : İhracatçıda kalır.

Borsa Tescil Beyannamesinin Alınabilmesi İçin Gerekli Belgeler

- İhraç edilecek malın faturasının aslı,
- Alım faturası veya müstahsil makbuzlarının aslı,
- Stopaj vergisinin yatırıldığına dair makbuzun aslı,
- Gerekli belgelerin eksiksiz ibrazı halinde Borsa Tescil Beyannamesi talebi takiben verilmektedir.

İHRACAT REHBERİ

16.TİCARİ KALİTE DENETİM YETERLİLİK BELGESİ

Ticari Kalite Denetim Yeterlilik Belgesi, Dış Ticaret Müsteşarlığı Bölge Müdürlüklerine bağlı Dış Ticarete Standardizasyon Denetmenlerince tarım ürünleri ihracatında parti bazında yapılan denetimlerden muafiyet getirilerek bürokrasinin azaltılması amaçlanmaktadır. Ayrıca ihracatçılarımızın oto kontrole yöneltmesi suretiyle kalite bilincinin yaygınlaştırılması düşünülmektedir. Belge almak isteyen firmanın başvurusu üretim tesisinin bulunduğu ilin bağlı olduğu Dış Ticaret Müsteşarlığı Bölge Müdürlüğüne yapılmaktadır. Belge sahibi imalatçı-ihracatçıların veya bu imalatçı-ihracatçılardan ihraç kaydıyla mal temin eden ihracatçıların yapacakları ihracatta imalatçı-ihracatçıların sorumlu denetçilerince düzenlenen Denetim Beyanı ve Belgesi'nin gümrük idarelerine ibraz edilmesi halinde Kontrol Belgesi aranmamaktadır.

17.BAKIM, ONARIM VE SERVİS YETERLİLİK BELGESİ

İthalat rejim kararı eki yönetmelikte belirlenen eşyaların Türkiye'ye ithallerinde satış sonrası hizmetlerin bölgeler itibariyle garanti edilmiş olduğunu ve bakım servisinde yeterli teknisyen kadrosuyla yedek parça stokunun bulunduğu dair firmalara, Sanayi Ve Ticaret Bakanlığı'ncaya verilen belgedir.

Söz konusu belgenin ilgili malın ithalatında gümrüğe ibrazı zorunludur.

18.GÖZETİM BELGESİ-İMALATÇININ ANALİZ BELGESİ (INSPECTION CERTIFICATE MANUFACTURER'S ANALYSIS CERTIFICATE)

Gönderilen malın ithalatının siparişine uygun olup olmadığını araştıran bir gözetim şirketinin hazırlamış olduğu bir belgedir. Bir başka ifade ile ticarete konu olan bir malın alıcıya tesliminin satış sözleşmesinde öngörülen miktar, kalite, ambalajlama, etiketleme, yükleme, taşıma, teslim zamanı gibi koşullara uygun olarak gerçekleştirildiğinin bir " Gözetim Şirketi" aracılığı ile alıcı ve satıcı tarafından tespit ettirilmesi olup, düzenlenen belgeye "Gözetim Belgesi" denir.

Kimyevi maddeler, boya, çimento, asit analiz gerektiren malların nem oranı, erime derecesi ve bu malların formüllerini oluşturan element ya da bileşiklerin ad ve oranlarını gösteren belgedir. İmalatçı firma tarafından bir beyan şeklinde ya da bağımsız laboratuvarlar tarafından düzenlenebilmektedir.

19.İZİN BELGESİ

Korunma önlemlerine tabi malların ithali için DTM'ce düzenlenip onaylanan belgedir.

20.İTHAL LİSANSI

İHRACAT REHBERİ

Kotaya tabi tutulan malların ithali için ithalatta gözetim ve korunma önlemleri yönetmeliği hükümleri çerçevesinde DTM tarafından verilen belgedir.

21.AQAP BELGESİ (ALLIED QUALITY ASSURANCE PUBLICATIONS)

Milli Savunma Bakanlığı tarafından verilen " Endüstriyel Kalite Teminatı Seviye " belgesidir.

22.GMP BELGESİ (GOOD MANUFACTURING PRACTICES)

Sağlık Bakanlığı tarafından ilaç sanayicilerine verilen, üretimin her aşamasında gerekli kalite kontrolün yapıldığını gösteren " iyi imalat uygulamaları " belgesidir.

23.ULUSLARARASI ORİJİN VE BİTKİ SAĞLIK SERTİFİKASI (PHYTOSANİTARY CERTİFİCATE)

Bitki ve bitkisel ürün ihracatçısının, ihraç edeceği ürünlerde hastalık ve zararlı maddelerden arınmış olduğunu gösteren "Bitki Sağlık Sertifikası" adlı belgeyi temin etmesi gerekmektedir. Söz konusu belge, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı, Tarım İl Müdürlükleri Bitki Koruma Şubeleri'nden temin edilmektedir. Bu uygulamanın uluslararası geçerliliği olması nedeniyle Bitki Sağlık Sertifikası önemli bir belgedir. Bu belgenin ihracat sırasında gümrük idarelerine ibrazı zorunludur.

Ortadoğu ve Körfez ülkeleri, bu belgenin ayrıca Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Dışişleri Bakanlığı ve kendi Büyükelçilikleri tarafından da tasdiklenmesini istemektedir. Alıcı ülkelerin istekleri doğrultusunda laboratuvar analiz raporları da bu belgeye eklenmektedir.

Sertifikalar, yaş meyve sebze için 10 gün, kuru meyveler için 20 gün, hububat ve bakliyat için de 20 gün süreyle geçerlidir. Tarım ürünleri daha önce muayene edilmiş olsalar bile, ihraç anına kadar her zaman ve her yerde yeniden muayene edilebilmektedir.

Bakanlık tarafından yapılan ihracat kontrollerinde, alıcı ülke talepleri göz önünde bulundurulmaktadır.

İHRACAT REHBERİ

Yaş meyve ve sebzeler için alıcı ülke tarafından Bitki Sağlık Sertifikası dışında aflatoksin, pestisit vb. analizler istenildiği takdirde, ihracatçı firmaların İl Müdürlüğü Kontrol Şube Müdürlüğü'ne müracaat etmeleri gerekmektedir.

24.HAYVAN İHRACINA İLİŞKİN SAĞLIK RAPORU (HEALTH CERTİFİCATE FOR ANİMAL EXPORT)

İhracatçıların canlı hayvan, hayvansal maddeler ve deniz ürünleri ihracatında, bu ürünlerin insan ve hayvanlara geçebilen hastalıklardan temiz olduğunu gösterir "Sağlık Sertifikaları"nı temin etmeleri gerekmektedir.

Canlı hayvan, hayvansal maddeler ve deniz ürünleri ihracatında yedi ayrı sağlık sertifikası bulunmakta olup, her biri için de yetkili kurum Tarım ve Köyşleri Bakanlığı Tarım İl Müdürlükleri'dir. İhracatçı, bir dilekçe, teknik yardım ücretinin yatırıldığına dair makbuz ve yurtiçi sevk raporu ile Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü'ne bağlı ihracatla yetkili Tarım İl Müdürlükleri'ne müracaat etmesiyle işlemi başlatmaktadır.

25.ET SÜT VE KURU MEYVELER DIŞINDA GIDA VE GIDA AMBALAJ MADDELERİNİN İHRACATINDA GIDA GÜVENLİĞİ/ SAĞLIK SERTİFİKASI (FOOD SAFETY/HEALTH CERTİFİCATE)

Et, süt ve kuru meyveler dışında gıda ve gıda katkı maddeleri ile gıda ambalaj materyallerinin ihracatında sertifika düzenlenmesi ve onaylanması amacıyla yapılacak kontrollerdir.

Onay işlemleri, Tarım İl Müdürlükleri tarafından yapılacaktır. Sertifika işlemleri için gerekli belgeler bir asıl bir suret olmak üzere 2 takım olarak hazırlanacaktır. Bu sayı ihracatçı talebi üzerine artırılabilir.

İhracat kontrolü, alıcı ülke talepleri doğrultusunda ihracatçının veya temsilcisinin sertifikada yer alacak bilgi ve belgeleri içeren formu doldurarak ürünün denetlenmesini isteyen bir beyanname vermesi üzerine en seri şekilde üretim yeri, depo veya antrepodan ihracatçı veya temsilcisinin de hazır bulunması suretiyle yapılmaktadır.

Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'ndan üretim izin belgesi almış ürünler için alıcı ülke tarafından herhangi bir kriter istenilmediği takdirde ürüne ilişkin analiz raporuna gerek kalmadan sağlık sertifikası tanzim edilerek ihracatçı firmaya verilmektedir.

Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'na üretim izni başvurusunda bulunarak işlemleri devam eden ve yıllık yurtiçi gıda denetim programına göre denetim sonuçları olumlu çıkan işyerlerinde üretilen ürünler için alıcı ülke tarafından herhangi bir kriter istenilmediği takdirde sertifika tanzim edilerek ihracatçı firmaya verilmektedir.

İHRACAT REHBERİ

Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'ndan üretim izni alınmamış ve henüz üretim izni için başvurulmamış ürünler için alıcı ülke tarafından herhangi bir kriter istenmediği takdirde ürünler yerinde muayene edilip üretim koşulları da dikkate alınarak uygun görüldüğünde sertifika düzenlenmektedir. Ancak muayene sonucunda şüpheli görülen durumlarda numune alınıp analiz yapıldıktan sonra sonuçları uygun ise sertifika hazırlanmaktadır. Ayrıca sağlık sertifikası hazırlanma aşamasında Bakanlığımız tarafından ihraç edilecek ürünlere ait bir analiz istendiği takdirde firmaya gidilip örnekler alınmakta gerekli evraklar ve işlemler hazırlanarak laboratuvara bırakılmakta ve analiz cevapları olumlu olduğu oranda düzenlenmektedir.

Yurt dışından ithal edilmiş ürünlerin ihracatı durumunda ithalatındaki gerekli evraklar istenmekte kontrol belgesi ve gümrük giriş beyannamesi incelenerek sağlık sertifikası düzenlenmektedir.

İhracat ve ithalatla gıda maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin gıda güvenliği ve kalitesi yönünden denetim esaslarını oluşturmaya Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı yetkilidir. Ancak, ihraç edilmek üzere üretildiğinin önceden ilgili mercilere bildirilmiş olması ve/veya ihraç edilecek ülke tarafından talepte bulunulduğunun ihracatçı tarafından beyan edilmesi halinde gıda kodeksine uygunluk aranmaz.

26.SÜT VE ET ÜRÜNLERİ İÇİN SAĞLIK SERTİFİKALARI DÜZENLENMESİ (AB HARİCİ ÜLKELER)

2000/6 sayılı Türk Gıda Kodeksi Çiğ süt ve Isıl işlem görmüş içme sütleri tebliğine uygun ve 2000/5 sayılı Türk Gıda Kodeksi Taze Et, Hazırlanmış Et ve Hazırlanmış Et Karışımları Tebliği ile 2000/4 sayılı Türk Gıda Kodeksi Et ürünleri tebliğine uygun olarak üretilerek üretim izin belgesi almış ürünler için alıcı ülke tarafından herhangi bir kriter istenilmediği takdirde ürüne ilişkin analiz raporuna gerek kalmadan süt ürünleri ve et ürünleri sağlık sertifikası tanzim edilerek ihracatçı firmaya verilmektedir.

Gıda siciline kaydolmuş ve sicil numarası almış tesisler tarafından üretilen üretim izin başvurusunda bulunarak işlemleri devam eden veya gıda siciline kayıt olmuş ve sicil numarası almış tesisler tarafından üretilen üretim izni alınmamış ve henüz üretim izni için başvurulmamış ürünler için alıcı ülke tarafından herhangi bir kriter istenmediği takdirde ürünler yerinde muayene edilip, üretim koşulları da dikkate alınarak uygun görüldüğünde sağlık sertifikası düzenlenmektedir.

27.AB KOMİSYONUNUN 2002/80/EC SAYILI KARARI İLE ÜLKEMİZ ÇIKIŞLI İNCİR, YERFİSTİĞİ, FINDIK, ANTEPFİSTİĞİ GİBİ ÜRÜNLERE HAZIRLANAN SAĞLIK SERTİFİKASI

İHRACAT REHBERİ

Bu kapsamındaki ürünler, Avrupa Birliği'ne yapılacak ihracatlarında Sağlık Sertifikası ve Numune Alma ve Analiz Sonuçları Raporunu beraber taşımak zorundadır. Bu dokümanlar tamamlanmadığı ve Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı İl Müdürlükleri ilgili Kontrol Şube Müdürünce imzalanmadığı ve doğrulanmadığı takdirde ihracat gerçekleşmeyecektir. Tarım İl Müdürlüğüne incir, yerbustiği, fındık, antepfistiği gibi ürünleri ihraç etmek için müracaat eden ihracatçı firmaya uğranılarak inkremental ağırlık yöntemine göre örnekler alınıp Müdürlüğe getirilerek öğütülmekte ve ürünler mühürlenerek laboratuara analize gönderilmektedir.

28.DOĞA MANTARI İHRACATINDA HAZIRLANAN ANNEX II SERTİFİKASI

Avrupa Birliği ülkelerince, ihracatçı firmalarımızdan özellikle yaş doğa mantarı için radyasyon belgesi istenmektedir. Söz konusu belgelerin ithalatçı ülkelere talep edilmesi halinde, ihracatçı firmalar, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nun, Ankara Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi veya Çekmece Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi'ne başvurarak söz konusu belgeleri temin etmektedirler.

29.ÇEKİRDEKSİZ KURU ÜZÜM ANALİZ BELGESİ

Kanada, ABD ve Avustralya'ya çekirdeksiz kuru üzüm ihraç edecek firmaların İzmir Hıfzıssıhha Enstitüsü, İzmir Tarım İl Müdürlüğü ile Ege Üniversitesi İlaç Geliştirme ve Farmakokinetik Araştırma ve Uygulama Merkezi Laboratuvarı'nın (ARGEFA) birinden kurşun kalıntısı ve pestisitlere yönelik analiz raporu alma zorunluluğu bulunmakta olup, numune alınması işlemleri Dış Ticaret Müsteşarlığı Bölge Müdürlüklerine bağlı Dış Ticarete Standardizasyon Grup Başkanlıklarınca yapılmaktadır.

30.DOĞAL ARI BALI ANALİZ BELGESİ

Doğal Arı Balı Analiz Belgesi, bal ihracat ve ithalat aşamalarında gümrüklerde aranılan zorunlu belgeler arasında olup, uygulamanın amacı sahte ve taşıyıcı balların ihraç ve ithal edilmesinin engellenmesidir. Numune alınması işlemleri Dış Ticaret Müsteşarlığı Bölge Müdürlüklerine bağlı Dış Ticarete Standardizasyon Denetmenleri Grup Başkanlıklarınca yapılmaktadır.

31.ORMAN/TEKEL NAKLİYE TEZKERESİ

Orman ürünlerinin ihracı için istihsal yerinden, tekele tabi eşyada ise bu idarece tanzim olunarak verilen belgelerdir.

32.FSC (FOREST STEWARDŞİP COUNCIL ORMAN KORUMA KONSEYİ) SERTİFİKASI

Kereste ve kerestenin kullanıldığı mobilyaların uluslararası ticareti üzerinde çok fazla durulmakta olup; bu ürünlerin ithalatında yasal bir engel yoktur. Ancak tüketicilerin yok

İHRACAT REHBERİ

olmakta olan orman alanlarından getirilen ağaçlardan yapılmış ürünleri almamaları yönünde yönlendirme vardır. Sertifikalı kereste kullanımı yaygınlaşmaktadır. Bu sertifika ise "Forest Stewardship Council (FSC)" tarafından verilmektedir.

Sertifikalı üretimde üretim her aşamada denetlenmekte, ormandan ağacın kesilmesinden (ağacın nereden ve nasıl sağlandığı gibi) nihai ürüne (üretimde çevreyi kirletici artıkların nasıl işleme tabi tutulduğu gibi) kadar bütün üretim aşamaları izlenmektedir.

33.CITES BELGESİ

Nesli tehlike altında olan Yabani hayvan ve Bitki türlerinin ihracatında CITES belgesinin gümrük beyannamelerinin tescili aşamasında beyannamelere eklenmesi gerekir.

34.HEHAL BELGESİ (HEHAL CERTIFICATE)

İslam ülkelerinin et ithalatında talep ettikleri, hayvan kesimlerin İslami kurallara uygun olduğunu ispatlayan belgedir.

35.KOŞER SERTİFİKASI (KOSHER CERTIFICATE)

Ürünlerinin Musevi kurallarına göre hazırlandığını göstermekte olup kalite, hijyen ve güveni simgelemektedir. İsrail'e ihraç edilecek gıda ürünlerinde Musevi dinine uygunluğu belgeleyen "koşer sertifikaları" aranmaktadır.

Bu sertifika Musevi dini mensuplarının yoğun olarak yaşadıkları ülkelere ihracatta da önemli bir unsur olarak görülmektedir. Ürünlerin yöneldiği İsrail pazarlarındaki dindarlık durumuna göre kurallar katılaşabilmektedir.

Bazı ürünler için ülkemizdeki Hahambaşılıkça verilen sertifika yeterli olmakla birlikte, dinen kritik konumda olan (özellikle et-süt ve mamulleri) ürünlere İsrail'deki din otoritelerinin yerinde çalışma yaparak caizlik kazandırması gerekmektedir.

Gıda ürünlerinin dışında, Koşer Sertifikası şartının, yaygın olmamakla birlikte, bazı temizlik hijyen ürünlerinde, tekstil ürünlerinde ve elektrikli ev aletlerinde de arandığı durumlara rastlanmaktadır.

36.RADYASYON ANALİZ BELGESİ / SARI BELGESİ (RADIATION CERTIFICATE)

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından ihracatçı firmaların talebi üzerine düzenlenen Radyasyondan Ari Belgesi (Sarı Belgesi) ve/veya Radyasyon Analiz Belgesi ülkemizde zorunlu uygulamada değildir. Ancak, Avrupa Birliği'nin 737/90 sayılı mevzuatı çerçevesinde, ihracat yapılan ülkenin mevzuatı nedeniyle (talep etmesi halinde)

İHRACAT REHBERİ

Radyasyondan Ari Belgesi (Sarı Belgesi) ve/veya Radyasyon Analiz Belgesi ihracatçı firmalarımızca Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nun ilgili birimlerinden ithalatçı ülke makamlarına sunulmak üzere temin edilmektedir.

37.NÜKLEER VE NÜKLEER ÇİFT KULLANIMLI EŞYALARIN İHRACATINDA İZNE ESAS OLACAK BELGE

Nükleer silahların yayılmasının önlenmesi amacıyla nükleer madde, nükleer alanda kullanılan malzeme, ekipman ve ilgili teknoloji ile nükleer çift kullanımlı malzeme, ekipman ve ilgili teknolojinin ihracatında "İzne Esas Olacak Belge"dir.

38.ANALİZ RAPORU GEREKTİREN ÜRÜNLER EKSPERTİZ RAPORU (EXPERTİSE REPORT)

İhrac veya ithal mallarının fiyat, miktar, kalite, bileşim katkı oranı, ticari teamül gibi hususlarında gümrük idarelerince tereddüde düşülen durumlarda, analiz belgesi hazırlanması gerekmektedir.

Gümrük Kanunu ve buna bağlı diğer mevzuatlarda hangi kurum ve kuruluşların vereceği ekspertiz raporuna itibar edileceği belirtilmiştir. Ekspertiz raporları ticaret ve sanayi odaları tarafından verilmektedir.

39.HALI EKSPERTİZ RAPORU

Eski Eserler Mevzuatı uyarınca, eski eser niteliği taşıyan malların ihracı yasaktır. Ülkemizden ihraç edilen el halılarının eski eser niteliğinde olup olmadığını belirlemek için ilgili mal, ihracatçının bağlı bulunduğu oda tarafından ekspertiz işlemine tabi tutulmaktadır. Bu işleme başlamak için bir dilekçe ile ticaret ve/veya sanayi odasına başvurulmaktadır. Oda tarafından ekspertize tabi tutulan halıların eski olduğunun saptanması halinde, Türk İslam Eserleri Müzesi'nce ikinci bir ekspertiz işleminden geçirilir.

Halıların eski eser olmadığını gösteren rapora istinaden oda tarafından ilk raporda yer alan hususlar da belirtilerek gümrük idarelerine ibraz edilmek üzere rapor sureti ihracatçıya verilmektedir.

40.HEDİYELİK EŞYA İHRACATINDA EKSPERTİZ RAPORU

Ülkemizden ihraç edilen bakırdan ve pirinçten mamul hediyelik eşyaların ihracı, Eski Eserler Kanunu gereğince ilgili müze eksperlerince ekspertize tabi tutulmakta ve bunun sonucuna göre düzenlenen rapora göre gümrük idarelerince ihracına izin verilmektedir.

İHRACAT REHBERİ

Bu tür bir malı ihraç edecek kişilerin, bağlı bulunduğu odaya bir dilekçe ile başvurmaları gerekmektedir.

41.LÜLETAŞI İHRACATINDA EKSPERTİZ RAPORU

Ham lületaşının yurtdışına gönderilmesini önlemek amacıyla, ihraç edilecek lületaşu mamulleri ekspertize tabi tutulmaktadır.

Ekspertiz işlemi için ihracatçı, bağlı bulunduğu odaya fatura ve ilgili form ile başvurmaktadır. Ekspertiz komitesi nezaretinde lületaşu mamulleri, ileri derecede işlem görmüş olması ve "Türk Elişu Sanatının" estetiğinden yoksun bulunmaması gibi hususlar dikkate alınarak incelenmektedir. İncelendikten sonra ambalajlanan mamuller, bölge ticaret ve sanayi müdürlüğü ve oda tarafından mühürlenerek, gümrük idarelerine teslim edilmek üzere tanzim edilen bir rapor ile birlikte ihracatçıya verilmektedir.

Bu belgeleri bizzat ihracatçılar düzenleyip onaylayacakları gibi alıcının ismini vereceğı bir merci tarafından da düzenlenebilir. Günümüzdeki en tipik örnekler İsrail karşısında Arap ülkelerinin tutumundan kaynaklanmaktadır.

42.ATA KARNESİ (ATA CARNET)

ATA karneleri uluslararası Geçici İthalat Sözleşmesi (kısaca İstanbul Sözleşmesi) ve ekleri kapsamında, taraf ülkeler arasında, başka herhangi bir belgeye gerek duyulmaksızın, eşyanın geçici olarak ithalat ve ihracatını sağlayan gümrük belgesidir.

Bir başka ifade ile milletlerarası ticari ve kültürel faaliyetlerin artırılması için eşyaların geçici olarak vergiden muaf ithal edilmesini temin etmek amacıyla düzenlenen karnedir. ATA karnesi ile gelen tüm eşya için ithalat işlemi sırasında, ne gümrüklerce ne de ithalatçı tarafından başka bir işlem yapılması gerekmemektedir.

ATA karnesi ile gelen eşyanın gerek ithalatında, gerekse yeniden ihracında gümrüklerden geçiş süresinin kısaltılması sağlanmaktadır.

ATA karnesinin geçerlilik süresi bir yıldır.

ATA karnesi kullanmak isteyen kişi veya kuruluşların, yurtdışına götürülecek eşyanın çeku listesini eklediğı dilekçesi ile birlikte, karne dağıtımı konusunda yetkili odalara müracaat etmeleri gerekmektedir.

ATA karnesi kullanmak isteyen kişi veya kuruluşların, taşınacak eşya için gereken teminatı odaya vermesi durumunda ATA karnesini alabilmektedir.

ATA Sözleşmesine Üye Ülkeler:

İHRACAT REHBERİ

Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Andora, Avustralya, Avusturya, Belçika/Lüksemburg, Beyaz Rusya, Bulgaristan, Cebelitarık, Cezayir, Çek Cumhuriyeti, Çin, Danimarka, Estonya, Fas, Fransa, Finlandiya, Fildişı Sahili, Güney Afrika Cumhuriyeti, Hırvatistan, Hindistan, Hollanda, Hong Kong, İngiltere, İspanya, İsrail, İsveç, İsviçre, İrlanda, İtalya, İzlanda, Japonya, Kanada, Kıbrıs, Kore, Letonya, Litvanya, Lübnan, Macaristan, Makedonya, Malezya, Malta, Mauritius, Moğolistan, Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, Rusya Federasyonu, Senegal, Sırbistan, Singapur, Slovak Cumhuriyeti, Slovenya, Sri Lanka, Tayland, Tayvan, Tunus, Türkiye, Yeni Zelanda, Yunanistan

43.BOYKOT/KARA LİSTE SERTİFİKASI (BOYCOT/BLACK LİST CERTİFİCATE)

Birbiri ile savaş halinde bulunan veya siyasi ilişkileri kesilmiş ya da zedelenmiş ülkeler, birbirlerini kara listeye aldıklarından dış ticaret ilişkilerinde ticaret partnerlerinin kendi kara listeleri ile hiçbir ilgisi olmadığının beyan ve onaylanmasını istemektedir.

Bu tür belgeler, malın belirli bir ülke menşeli olmadığını, ticari tarafların kara liste, boykot kapsamında olmadıklarını, ihracatçının boykot kapsamı bir ülke ile ticari ilişkisi bulunmadığını, malın boykot kapsamı (ismi verilen) bir ülkenin karasularında, hava sahasından geçemeyeceğini, taşıma aracının o ülkenin bandirasını taşımadığını, gemi kaptanının o ülkenin uyruğunda olmadığını ve buna benzer hususları beyan etmektedir.

44.SİGORTA BELGELERİ (INSURANCE DOCUMENTS)

Sigorta belgeleri, sigortayı yapan sigorta şirketi veya sigorta komisyoncusu tarafından düzenlenip sigortayı yaptıran kişiye (ihracatçıya veya ithalatçıya) verilen belgelerdir.

45.SİGORTA POLİÇESİ (INSURANCE POLİCY)

Sigorta poliçesi, sigorta akdinin belgesidir ve sigortacı tarafından imzalanıp, sigorta ettirene verilen ve her iki tarafın hak ve borçlarını gösteren bir vesikadır. Malların sevki esnasında kaybolması veya tahribi risklerini teminat altına almaktadır.

Nama, emre veya hamiline yazılı şekilde düzenlenebilir. Genel olarak, sigortacının ve sigorta ettirenin ve varsa sigortadan yararlanan kimsenin adı, soyadı veya ticaret unvanı ve ikametgâhları, sigortanın konusu, sigortacının üstüne aldığı rizikolarla, bunların başlayacağı ve son bulacağı zaman, taşıyanın adı soyadı gibi bilgileri içermektedir. Denizyolu ile nakliye sigortasının maliyeti dünyanın pek çok yerinde nispeten makul düzeyde olup, gönderilen malın değerinin çok az bir bölümünü içermektedir.

İHRACAT REHBERİ

Gönderilen ürünün tamamı veya bir kısmı ciddi zarar görebilir, hatta firma için çok zararlı olabilir. Pek çok durumda taşıyıcının sorumluluğunun nakliye koşulları ile sınırlıdır.

46.SİGORTA SERTİFİKASI (INSURANCE CERTIFICATE)

Bir defadan fazla yüklemesi olan ihracatçı veya ithalatçıların kesin sigorta öncesi hazırladıkları belgedir.

47.SPESİFİKASYON BELGESİ (CERTIFICATE OF SPECIFICATION)

Malların uluslararası standartlarının ayırımını yapan ve imalatçı firmanın TS veya ISO Belgesine bağlı olarak düzenlediği belgedir.

XII. İHRACATTA TESLİM ŞEKİLLERİ

A. TİCARİ İŞLETMEDE TESLİM (EXW EX WORK)

Teslim şeklinin özellikleri: Satıcı malları işletmesinde daha önce belirlenen tarihte alıcının emrine hazır tutarak alıcıya bildirir. Alıcı malları işletmeden teslim alarak ihracı için gerekli belgeleri hazırlar gümrük işlemlerini tamamlayarak malları kendi ülkesine ithal eder. Malların işletmede teslim edilmesinden itibaren malla ilgili bütün masraf ve risk ile diğer yükümlülükler alıcı tarafından karşılanır.

Satıcının Sorumlulukları: Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlayarak belirtilen tarihte veya süre içinde yine anlaşmada belirtilen yerde (Fabrika, depo, büro vb.) malları alıcının emrine amade tutar. Malların emrine hazır tutulduğunu alıcıya bildirir. Alıcının ihracat ile ilgili belgeleri alabilmesi için yardımcı olur. Alıcının talep etmesi halinde, tüm masraf ve riski alıcıya ait olmak üzere taşıma acentası ile anlaşma yaparak, düzenlediği taşıma belgesini varış yerinde malları teslim alabilmesi için gönderir.

Alıcının Sorumlulukları: Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder. Tüm masraf ve risk kendisine ait olmak üzere ihracat ve ithalat işlemleri için gerekli olan lisans, vb. idari ve ticarî belgeleri düzenler. Malların ihracat ve ithalat ile ilgili gümrük işlemlerini yaptırmak ve Gümrük vergilerini ödemekle sorumludur. Malları satıcının işletmesinde teslim aldığı andan itibaren malla ilgili tüm risk ve masraflar alıcının sorumluluğundadır. Malların taşınması amacıyla taşıma acentası ile anlaşarak navlun bedelini öder.

Bu terim, alıcının ilgili malı satıcının adresinden gelip alması usulünü düzenlemiş olmakla birlikte, gerek Türk Parasının Kıymetinin Korunması Hakkında Kanun ve gerekse bu Kanuna istinaden çıkarılmış bulunan 32 sayılı karar hükümleri dikkate alınmak durumundadır. G

İHRACAT REHBERİ

B. BELİRLENEN YERDE TAŞIMACIYA TESLİM (FCA-FREE CARRIER)

Teslim şeklinin özellikleri: Bu teslim şeklinde satıcı malları gümrük işlemlerini tamamlayarak, belirlenen tarihte ve yerde ilk taşıyıcının gözetimine devrettiği anda teslim işlemlerini tamamlamış olur. Bu andan itibaren malla ilgili tüm masraf ve riskler alıcıya geçer. Navlun ücreti de diğer tüm giderler gibi alıcı tarafından ödenir.

Satıcının Sorumlulukları: Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlayarak, alıcının ülkesinde istenen gerekli belgeleri düzenler ve Gümrük masraflarını öder. Alıcının talep etmesi durumunda taşıma acentası ile tüm masrafları alıcıya ait olmak üzere anlaşır. Malları taşıyıcıya veya taşıma acentasının gözetimine belirlenen tarihte ve yerde teslim eder. Teslim anına kadar bütün masraf ve riskler satıcının yükümlülüğündedir.

Alıcının Sorumlulukları: Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder. İthalat ile ilgili belge veya izinleri alarak gümrük vergisi ve masraflarını ödemekle yükümlüdür. Taşıma acentası ile anlaşma yaparak navlun ücretini öder. Belirlenen tarihte ve yerde mallarını teslim alır. Bu andan itibaren bütün masraflar ve risk alıcıya aittir.

Bu terim, çok vasıtalı olanlar da dahil, herhangi bir taşıma işlemi için kullanılabilir. "Taşıyıcı", bir taşıma sözleşmesi çerçevesinde malların demiryolu, karayolu, denizyolu, havayolu, nehir ya da bunların bazılarının birarada kullanılmasıyla taşınması işlemini bizzat üzerine alan ya da bunu sağlama taahhüdünde bulunan herhangi bir şahsı tanımlar.

Eğer alıcı yükü belirli bir şahsa, örneğin kendisi bizzat taşıyıcı olmayan ancak taşıma hizmetleri sağlayan birine teslim etmesi yönünde satıcıya bir talimatta bulunmuşsa, mallar bu şahsın eline geçtiği andan itibaren satıcı mal teslim yükümlülüğünü yerine getirmiş sayılır.

"Taşıma Terminali", herhangi bir demiryolu ya da yük istasyonu, bir konteyner terminali ya da parkı, çok amaçlı bir yük terminali ya da bunlara benzer başka herhangi bir teslim alış noktası olabilir.

"Konteyner", terimi, yükün ünitize edildiği her türlü aracı tanımlamakta kullanılır. Örneğin her türden konteyner ve/veya yük vagonu, treyler, swap, roro aracı, iglo bu terimin kapsamına girer ve her tür taşıma biçimi için geçerlidir.

FOB terimine benzese de ondan temel farkı, FOB'da teslim noktası sadece gemi iken, FCA'da bunun herhangi bir taşıma aracının kasası (TIR veya vagon) olabilmesidir. Çoklu taşımacılık yapılıyorsa, ilk taşıma aracı belirleyici olacaktır.

C. GEMİ DOĞRULTUSUNDA TESLİM (FAS-FREE ALONGSIDE SHIP)

İHRACAT REHBERİ

Teslim şeklinin özellikleri: Bu teslim şeklinde satıcı malları geminin yanına kadar getirmekle sorumludur. Mallar gemi rıhtımında ise, yükleme yerine getirerek. Gemi açıkta demirli ise mavnalarla geminin yanına kadar götürülerek teslim edilir. Tesliminden itibaren malların kaybolması veya hasar görmesi gibi rizikolar alıcıya aittir. Bu andan itibaren malla ilgili bütün masraflar ve navlun alıcı tarafından karşılanır. Bu teslim şeklinde, ihracat gümrük işlemleri satıcı tarafından, ithalat gümrük işlemleri ise alıcı tarafından yapılır. Fakat taraflar, malların ihracat için alıcı tarafından gümrüklenmesini isterlerse (ki bu durumda Türk dış ticaret ve kambiyo mevzuatlarından kaynaklanan engeller dikkate alınmalıdır) bu durum satış sözleşmesine açıkça eklenmelidir. Alıcı firma bu ülkede ihracatçı gibi hareket edebilmesi mümkün değilse, bu teslim şekli seçilmemelidir.

Satıcının Sorumlulukları: Satıcı sözleşme şartları uyarınca malları hazırlar. Alıcının isteği üzerine tüm masraf ve riskler alıcıya ait olmak üzere alıcının ülkesinde istenen gerekli belgeleri ve benzeri idarî ve ticarî belgeleri almasında yardımcı olur. Mallar belirlenen limanda, belirlenen tarihte alıcının daha önce belirlediği geminin yanına getirmekle teslim işlemini tamamlar. Bu andan itibaren malla ilgili tüm masraf ve riskler alıcıya geçer. Alıcının isteği üzerine satıcı, masraflar alıcıya ait olmak üzere yükleme belgesinin düzenlenmesini sağlar, varış limanında malları teslim alabilmesi için alıcıya gönderir ve gecikmeksizin gerekli tebligatlarda bulunur.

Alıcının sorumlulukları: Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder. Gerekli belgeleri hazırlar, ithalat gümrük masraflarının tümünü öder. Taşıma acentesi ile anlaşma yaparak, geminin yükleme limanına yaklaşık ne zaman varacağını satıcıya bildirir. Yükleme emrine hazır tutulan malları teslim alır. Bu andan itibaren bütün masraflar ve risk alıcıya aittir.

Ayrıca bu terim, yalnızca deniz ya da nehir taşımacılığı çerçevesinde kullanılabilir.

D. GEMİ BORDASINDA TESLİM (FOB-FREE ON BOARD)

Teslim şeklinin özellikleri: Bu teslim şeklinde satıcı malları belirlenen tarihte ve yerde, alıcı tarafından temin edilen gemiye yüklemeyi gerçekleştirir. Mallar geminin küpeşesine (güvertesine) geçtikten sonra meydana gelebilecek her türlü hasar, kayıp ve masraflar alıcının sorumluluğundadır. Satıcı ihracat için gerekli tüm belgeleri hazırlar ve malların gümrük işlemlerini tamamlayarak teslim eder.

Satıcının Sorumluluğu: Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlar. Belirlenen limanda, belirlenen tarihte alıcının temin etmiş olduğu gemiye yükleme yapar. Alıcının ülkesinde kullanacağı lüzumlu belgeleri hazırlar, gümrük işlemlerini tamamlar. Alıcıya yüklemenin yapıldığını bildirir. Düzenlenen taşıma belgesini ve alıcının ülkesindeki kullanacağı gerekli diğer belgeleri hazırlayarak ödeme şekline göre alıcıya gönderir.

İHRACAT REHBERİ

Malların geminin küpeştesini (Güvertesini) geçene kadar meydana gelebilecek her türlü hasar ve kayıp satıcının sorumluluğundadır.

Alıcının sorumluluğu: Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder. İthalat için gümrük belgelerini düzenleyerek gümrük işlemlerini tamamlar. Gümrük vergilerini öder. Taşıma acentesi ile anlaşma yaparak navlun bedelini öder. Yükleme limanında mallar geminin küpeştesini geçtikten sonra malla ilgili tüm masraf ve riskler alıcının sorumluluğundadır.

E. MAL BEDELİ VE TAŞIMA (CFR-COST AND FREIGHT)

Teslim şeklinin özellikleri: Bu teslim şeklinde satıcı tüm masraf ve riskleri üstlenerek malları yükleneceği limana kadar getirir. Gümrük işlemlerini yaptırır ve Navlun ücretini ödeyerek yüklemeyi gerçekleştirir. Bu andan itibaren navlun dışındaki malla ilgili tüm masraf ve riskler alıcıya aittir.

Satıcının Sorumluluğu: Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlar. Alıcının ülkesinde kullanacağı lüzumlu belgeleri hazırlar. Gümrük işlemlerini tamamlar. Taşıma acentesi ile sözleşme yaparak varış limanına kadar olan navlun ücretini öder. Mallar gemi küpeştesini geçtikten sonra navlun dışında meydana gelen tüm masraf ve riskler alıcıya aittir. Satıcı yüklemenin gerçekleştiğini ve muhtemel varış tarihini alıcıya bildirir. Düzenlenen taşıma belgesini ve gerekli diğer belgeleri alıcıya gönderir.

Alıcının sorumluluğu: Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder. İthalat için gümrük belgelerini düzenleyerek gümrük işlemlerini tamamlar. Gümrük vergilerini öder. Malları varış limanında boşaltma masraflarını ve liman ücretlerini de ödemek suretiyle gecikmeksizin malını boşaltır. Taşıma süresince malla ilgili olarak yapılmış olan navlun dışındaki bütün masrafları ödemek zorundadır.

F. MAL BEDELİ, SİGORTA VE TAŞIMA (CIF-COST, INSURANCE AND FREIGHT)

Teslim şeklinin özellikleri: Bu teslim şeklinde satıcı sigorta primi, navlun ve yükleme masrafları ve riskleri üstlenerek malları yükleyeceği limana getirir. Satıcı gemi acentesi ile anlaşır ve navlunu öder. Satış sözleşmesindeki malların belirtilen tarihte ve yerde yüklemesinin yapıldığını alıcıya bildirir. Satıcı sigorta primini ödemek suretiyle yüklediği mal cinsine uygun olan en dar kapsamlı deniz nakliyat sigortası yaptırır. Mallar gemiye yüklendikten sonra navlun ve sigorta primi dışındaki masraflar ve diğer vuku bulabilecek her türlü (sigorta anlamında) risk alıcıya geçer.

Satıcının Sorumluluğu: Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlar. Alıcının ülkesinde kullanacağı lüzumlu belgeleri hazırlar. Gümrük işlemlerini tamamlar. Taşıma acentesi ile sözleşme yaparak varış limanına kadar olan navlun ücretini öder. Gönderdiği malın sigortasını yaptırır, sigorta primini öder. Malları yaklaşık hangi tarihte varış limanında

İHRACAT REHBERİ

olacağını alıcıya bildirir. Düzenlenen taşıma belgesini ve gerekli diğer belgeleri alıcıya gönderir.

Alicının sorumluluğu: Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder. İthalat için gümrük belgelerini düzenleyerek gümrük işlemlerini tamamlar. Gümrük vergilerini öder. Malların varış limanında boşaltma masraflarını ve liman ücretlerini de ödemek suretiyle gecikmeksizin malını boşaltır. Teslim anından sonra navlun ve sigorta primi dışındaki meydana gelen bütün masraflar alıcı tarafından karşılanır.

G. TAŞIMA,.....'E KADAR ÖDENMİŞ (CPT-CARRIAGE PAİD TO....)

Teslim şeklinin özellikleri: Bu teslim şekli özellikle çok araç taşımacılık türlerinde kullanılır. Satıcı varış yerine kadar navlun ücretini ödemekle yükümlüdür. Malları ilk taşıyıcının gözetimine devrettiği andan itibaren malla ilgili bütün risk ve navlun dışındaki masraflar genel bir kural olarak alıcıya geçer.

Satıcının Sorumluluğu: Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlar. Alicının ülkesinde kullanacağı lüzumlu belgeleri hazırlar. Gümrük işlemlerini tamamlar. Taşıma acentası ile sözleşme yaparak varış limanına kadar olan navlun ücretini öder. Malları ilk taşıyıcının gözetimine devrettiği andan itibaren malla ilgili tüm risk ve masraflardan kurtulur. Teslimi gerçekleştirdiği ve muhtemel varış tarihini alıcıya bildirir.

Alicının sorumluluğu: Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder. İthalat için gümrük belgelerini düzenleyerek gümrük işlemlerini tamamlar. Gümrük vergilerini öder. Malların ilk taşıyıcıya tesliminden itibaren navlun dışındaki malla ilgili tüm masraf ve riskler alıcıya aittir. Transit taşıma nedeni ile doğabilecek gümrük masraflarını da alıcı tarafından karşılanır. Navlun bedeline dâhil değilse boşaltma masraflarını ödeyerek cirolu konşimentoyu acenteden teslim alır.

H. SİGORTA DAHİL TAŞIMA,.....'E ÖDENMİŞ (CIP-CARRIAGE AND INSURANCE PAİD TO...)

Teslim şeklinin özellikleri: Bu teslim şeklinde satıcı sigorta primi, navlun ve yükleme masrafları ve riskleri üstlenerek malları yükleyeceği limana getirir. Satıcı gemi acentesi ile anlaşır ve temin eder. Satış sözleşmesindeki malların belirtilen tarihte ve yerde yüklemesinin yapıldığını alıcıya bildirir. Satıcı sigorta primini ödemek suretiyle yüklediği mal cinsine uygun olan en dar kapsamlı nakliyat sigortası yaptırır. Ancak alıcı olağandışı risklere (grev, savaş, doğal afet vb.) karşı sigorta yaptırılmasını istiyorsa primini kendisi ödemek şartıyla satıcıdan sigorta kapsamının genişletilmesini isteyebilir. Satıcı tarafından mal bedelinin %10 fazlası ile yaptırılır.

Satıcının Sorumluluğu: Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlar. Alicının ülkesinde kullanacağı lüzumlu belgeleri hazırlar. Gümrük işlemlerini tamamlar. Taşıma acentesi ile

İHRACAT REHBERİ

sözleşme yaparak varış limanına kadar olan navlun ücretini öder. Gönderdiği malın sigortasını yaptırır, sigorta primini öder. Malları ilk taşıyıcının gözetimine devrettiği andan itibaren ilgili risk ve masraflardan kurtulur. Bu andan itibaren navlun ve sigorta primi dışındaki malla ilgili tüm masraf ve riskler alıcıya aittir. Teslimi gerçekleştirdiğini ve muhtemel varış tarihini alıcıya bildirir.

Alicının sorumluluğu: Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder. İthalat için gümrük belgelerini düzenleyerek gümrük işlemlerini tamamlar. Gümrük vergilerini öder. Malları varış limanında boşaltma masraflarını ve liman ücretlerini de ödemek suretiyle gecikmeksizin malını boşaltır. Teslim anından sonra navlun ve sigorta primi dışındaki meydana gelen bütün masraflar alıcı tarafından karşılanır.

I. SINIRDA TESLİM (DAF-DELIVERED AT FRONTİER)

Teslim şeklinin özellikleri: Bu teslim şekli özellikle karayolu ve demiryolu taşımacılığında kullanılır. Satıcı tüm riskleri ve masrafları kendisine ait olmak üzere malı kararlaştırılan ülke sınırında, belirtilen yer ve tarihte gümrük işlemlerini tamamlayarak teslim eder. Tesliminden itibaren bütün risk ve masraflar alıcıya aittir. İthalat ile ilgili gümrük vergileri alıcı tarafından ödenir.

Satıcının Sorumluluğu: Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlar. Alicının ülkesinde kullanacağı lüzumlu belgeleri hazırlar, gümrük işlemlerini tamamlar. Taşıyıcı aracı temin ederek malın belirlenen sınır noktasına kadar taşınması için navlun bedelini öder. Malları sınırda belirlenen yer ve tarihte alıcının emrine hazır tuttuğu andan itibaren malla ilgili bütün masraf ve riskler tamamen ve eğer sözleşmede aksine hüküm yoksa alıcıya geçer.

Alicının sorumluluğu: Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder. İthalat için gümrük belgelerini düzenleyerek gümrük işlemlerini tamamlar. Gümrük vergilerini öder. Malları belirlenen sınır noktasında emrine hazır tutulduğu anda zaman geçirmeksizin malları teslim alır. Malları sınırda belirlenen yer ve tarihte alıcının emrine hazır tuttuğu andan itibaren malla ilgili bütün masraf ve riskler alıcıya aittir.

J. GEMİDE TESLİM (DES-DELIVERED EX SHİP)

Teslim şeklinin özellikleri: Bu teslim şeklinde satıcı malları varış limanında, gemide teslim eder. Varış limanına kadar bütün risk ve masraflar navlun ücreti de dahil olmak üzere satıcı tarafından karşılanır. Belirlenen varış limanında mallar alıcının emrine hazır tutulduğu andan itibaren teslim gerçekleşmiş sayılmaktadır.

Satıcının Sorumluluğu: Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlar. Alicının ülkesinde kullanacağı lüzumlu belgeleri hazırlar. Gümrük işlemlerini tamamlar. Taşıma acentesi ile sözleşme yaparak varış limanına kadar olan navlun ücretini öder. Mallar varış limanında

İHRACAT REHBERİ

alıcının emrine hazır tuttuğu anda malın teslimi gerçekleşmiş olur. Teslime kadar tüm risk ve masraflar satıcıya aittir.

Alıcının sorumluluğu: Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder. Malları varış limanında boşaltma masraflarını ve liman ücretlerini de ödemek suretiyle gecikmeksizin malını boşaltır. İthalat için gümrük belgelerini düzenleyerek gümrük işlemlerini tamamlar. Gümrük vergilerini ödeyerek fiili ithalatını gerçekleştirir.

K. RIHTIMDA TESLİM (DEQ-DELIVERED EX QUAY)

Teslim şeklinin özellikleri: Bu teslim şekli DES teslim şekli ile aynı prensiplere dayanmakla birlikte ondan farklı olarak ; malın teslimi, limanda boşaltma tamamlayıp ithalat gümrük vergilerini ödedikten sonra malı teslim eder. Bu nedenle satıcının, alıcının ülkesinde yürürlükte bulunan kambiyo rejimine uygun ithalatçı belge olmadığı koşullarda bu teslim şekli uygulanmaz.

Satıcının Sorumluluğu: Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlar. Kendi ülkesinde ve alıcının ülkesinde kullanacağı lüzumlu belgeleri hazırlar. İhracat ve İthalat gümrük işlemlerini tamamlar. Taşıyıcı aracı temin ederek navlun ücretini öder. Malların hangi tarihte varış limanında olacağını alıcıya bildirir. Belirlenen tarihte varış limanında gümrük işlemlerini de tamamlamak suretiyle malları teslim eder.

Alıcının Sorumluluğu: Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder. İthalat ile ilgili belgeleri düzenleyebilmesi için satıcıya gereken yardımı sağlar. Satıcı tarafından emrine hazır tuttuğu andan itibaren bütün risk ve masraflar alıcıya aittir. Gümrükleme, gümrük vergisi, resim ve harçlar, ithalatçıya yani alıcıya aittir (bu husus sözleşme ile farklı biçimde de düzenlenebilir);

DEQ duty paid: Sözleşmede bu tabir geçiyorsa gümrük giriş işlemleri ve gümrük vergisinin satıcının mükellefiyetinde olduğu anlaşılır.

DEQ duties on buyers account: Eğer bu tabir geçiyorsa gümrük giriş işlemleri ve gümrük vergisinin alıcının mükellefiyetinde olduğu anlaşılır. Sadece deniz ve su yolu taşımacılığında kullanılabilir.

L. VERGİLERİ ÖDENMEMİŞ TESLİM (DDU-DELIVERED DUTY UNPAID)

Teslim şeklinin özellikleri: DDU çok araçlı taşımacılıkta kullanılır. Deniz taşımacılığında kullanılan DEQ şekline benzetmekle birlikte bu teslim şeklinde satıcı malları belirlenen tarihte alıcının ülkesinde belirlenen yerde gümrük vergilerini ödemeksizin teslim eder. Teslime kadar bütün riskler tamamen ve eğer sözleşmede aksine hüküm yoksa alıcıya geçer.

İHRACAT REHBERİ

Satıcının Sorumluluğu: Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlar. İhracat ile ilgili tüm belgeleri düzenler ve gümrük masraflarını öder. Taşıma acentesi ile anlaşarak navlun bedelini öder. Malları alıcının ülkesinde daha önceden belirlenmiş tarih ve yerde alıcının emrine hazır tutarak teslimi gerçekleştirir. Teslime kadar risk, masraflar ve buna benzer diğer yükümlülükler alıcıya ait olacaktır.

Alıcının sorumluluğu: Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder. Malın ithali ile ilgili gerekli belgeleri düzenleyerek gümrük vergilerini öder. Malları önceden belirlenen tarihte varış yerinde teslim alır.

M. VERGİLERİ ÖDENMİŞ TESLİM (DDP-DELIVERED DUTY PAID)

Teslim şeklinin özellikleri: Bu teslim şeklinde DDU teslim şekli ile aynı prensiplere dayanır ancak DDP teslim şeklinde satıcı birde gümrük vergilerini ödemek zorundadır. Alıcının ülkesindeki yerel bir satıcıdan farksız şekilde malları devreder.

Satıcının Sorumluluğu: Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlar. Kendi ülkesinde ve Alıcı ülkesinde kullanacağı lüzumlu belgeleri hazırlar. İhracat ve İthalat gümrük işlemlerini tamamlar. Taşıyıcı aracı temin ederek navlun ücretini öder. Teslime kadar malla ilgili bütün masraflar ve riskler satıcıya aittir.

Alıcının sorumluluğu: Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder ve malları teslim alır.

Terimlere, niteliklerine aykırı ifadeler yüklenmesi ve “variety” (varyant) kullanılması konuları incoterms kizozları ile ilgisi bulunan ve en çok soruna yol açan konuların başında gelmektedir. Bu türlü bir olumsuzlukla karşılaşmamak için, terimlerin muhteviyatlarını bilip ona göre atıfta bulunmak gerekir. Aksi durumda, çeşitli ülke mahkemelerinde vazedilmiş çeşitli kararlar vardır ve bunlar mücbir sebepler hariç olmak üzere terimlerin doğrudan içeriklerinin uygulanmasına ilişkin kararlardır. Nitekim ;

- karayolu taşımacılığı için FOT (Free on Truck) ve
- demiryolu taşımacılığı için FOR (Free on Rail) terimlerinin halen kullanıldığına tanık olunmaktadır.

karşılaştığında tereddüte gerek yoktur, 1990 tadilatında lağvedilen bu terimler “ FOT/FOR incoterms’1990” biçiminde atıfta bulunulması halinde geçerlilik kazanacaktır.

Incoterms kizozları ile birlikte kullanılan ve taraflara ek yükümlülük (≡ hak) doğuran şartları ifade eden kimi ek terimler vardır ki bunlar “variety” olarak adlandırılmaktadır. Bunların başlıcaları ;

► FIOS (yükleme, boşaltma ve istifleme hariç)

İHRACAT REHBERİ

►(UN)LOADED(yüklemesi yapılmış/yapılmamış)
 ►(UN)LANDED (boşaltması yapılmış/yapılmamış)
 ►DEMURRAGE (yükleme/boşaltmanın süresi içerisinde yapılamamasından kaynaklanan ek masraflar) ["sürastarya" T.T.K. md.1035 vd; md.1052 vd) Variety uygulaması taraflarca kullanılabilir ancak kullanılan terimlerin tam olarak ne anlama geldiği konusunda taraflar arasında bir anlayış birliği bulunmalıdır. Tereddüt hasıl olan noktalarda variety kullanılması yerine bunları ifade eden cümlelere yer verilmeli ve sözleşme metnine yansıtılmalıdır. Uluslararası tatbikatta, variety kullanan tarafın bu kullanımdan doğacak riski üstlenmesinin genel kural olduğu hususu akıldan çıkarılmamalıdır.

INCOTERMS – ULUSLARARASI TESLİM ŞEKİLLERİ

Grup	Grup tanımı	Kısa Tanımı	İngilizce Açılımı	Türkçe Açılımı	Kullanıldığı Taşımacılık Türü
E	Satıcı malı alıcının emrine kendi fabrikasından itibaren teslim eder	EXW	Ex Work	Ticarî işletmede teslim	Denizyolu, Karayolu, Havayolu, Demiryolu, çok araçlı taşımacılık
F	Satıcı malı alıcının gösterdiği yere teslim eder.	FCA	Free Carrier	Taşımacıya teslim	Denizyolu, Karayolu, Havayolu, Demiryolu, çok araçlı taşımacılık
		FAS	Free Alongside Ship	Gemi yanında teslim	Denizyolu
		FOB	Free On Board	Gemi Bordasında Teslim	Denizyolu
C	Satıcı taşıma sözleşmesi yapmak zorundadır, ama ne kayıp ne hasar rizikosu ne de yüklemekten	CFR	Cost And Freight	Mal bedeli ve taşıma	Denizyolu
		CIF	Cost, Insurance And Freight	Mal bedeli, Sigorta ve Taşıma	Denizyolu

İHRACAT REHBERİ

	sonra doğabilecek ek harcamaları üstlenir.	CPT	Carriage Paid To	Taşıma,’e kadar ödenmiş	Denizyolu, Karayolu, Havayolu, Demiryolu, çok araçlı taşımacılık
		CIP	Carriage And Insurance Paid To..	Sigorta dahil taşıma,’e ödenmiş	Denizyolu, Karayolu, Havayolu, Demiryolu, çok araçlı taşımacılık
D	Malın gönderildiği ülkeye kadar yaptığı yolculuğun yol açtığı bütün harcamaları ve rizikoları satıcının yükümlülüğüne bırakır	DAF	Delivered At Frontier	Sınırdan Teslim	Denizyolu, Karayolu, Havayolu, Demiryolu, çok araçlı taşımacılık
		DES	Delivered Ex Ship	Gemide Teslim	Denizyolu
		DEQ	Delivered Ex Quay	Rıhtımda Teslim	Denizyolu
		DDU	Delivered Duty Unpaid	Vergileri Ödenmemiş Teslim	Denizyolu, Karayolu, Havayolu, Demiryolu, çok araçlı taşımacılık
		DDP	Delivered Duty Paid	Vergileri Ödenmiş Teslim	Denizyolu, Karayolu, Havayolu, Demiryolu, çok araçlı taşımacılık

XIII. NAKLİYAT SİGORTASI

Taşıma sigortaları, bir yerden diğerine nakledilen, ticarî nitelikte olan veya olmayan eşyanın, taşıma sırasında karşılaşılabileceği kayıp, hasar ve zararlara karşı yaptırılan bir sigorta türüdür.

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

Nakliye sigorta poliçeleri, bir seferlik yapılan taşımanın risklerini kapsayabileceği gibi, sigortalının bir yıl içinde taşıtacağı tüm malların riskini de teminat altına alabilmektedir.

SİGORTA BELGESİ – ÖRNEK FORM

INSURANCE COMPANY OF MONGERRAT 28 Abbey Street Hightown, Abbeyville, Mongerrat ORIGINAL [1] 15 September 19 THIS IS TO CERTIFY that this Company has insured the goods specified hereunder, under open policy, on behalf of: Mongerrat Producers Cooperative, Abbeyville Avenue Hightown, Abbeyville, Mongerrat [2]		without delay arrange for immediate joint survey with the Carriers before delivery is taken. Should any such survey show actual loss or damage, a claim should be at once lodged with the Carriers. In no circumstances should "clean" receipts be given goods are discharged in bad order except under written protest. In case of loss or damage not apparent at the time of taking delivery, notice in writing should be given to the Carriers within three days of delivery, and prompt arrangements made for a survey to be held. The consignees or their Agents should claim on the Carriers for any packages which cannot be found, or on the Port Authorities if the missing packages have been discharged from the vessel. The consignees or their Agents are recommended to make themselves familiar with the Regulations of the Port Authorities in force at port of discharge. In the event of damage which may involve a claim under this Certificate, immediate notice of such damage should be given to: Bob Kopolski [9] Kopolski & Reinhart, 2342 5th Avenue, New York, N.Y. 66554 Who has/have been authorized to adjust and to settle claims under this Policy for and on behalf of the Corporation. This Certificate represents and takes the place of original Policy and will, for the purpose of collecting any claims, be accepted as showing that the holder is entitled to the benefit of such policy to the extent set forth herein.		
Description of goods insured, including marks and numbers 500 jute sacks each containing 25 kg Class I new potatoes (totalling 12,500 kg) [3] labelled with full address and numbered 1-500 [4]	(Signed) [10] For the Insurance Company of Mongerrat			
<table border="1"> <tr> <td>Voyage Abbeyville/Miami/ New York [5]</td> <td>Vessel/Voyage conveyance "Sea Trader" [6]</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Insured value US\$ 3,916.00 [7]</td> </tr> </table>			Voyage Abbeyville/Miami/ New York [5]	Vessel/Voyage conveyance "Sea Trader" [6]
Voyage Abbeyville/Miami/ New York [5]	Vessel/Voyage conveyance "Sea Trader" [6]			
	Insured value US\$ 3,916.00 [7]			
Conditions of insurance Goods must be packed in new jute sacks and packed on pallets of 20 sacks per pallet Adequately banded. Shrink wrapping may not be used. [8] Subject otherwise to the conditions and terms of the original policy.		Ticaret dünyada transit malların sigortalanması gerektiği hususunda genel bir kanı vardır. Ancak esas olarak hedef alınan başlıca riskler şunlardır: • Hasar, • Çalınma, • Kırılma, • Transit taşımada mallara gelebilmesi olası her türlü zarara karşı ve mal hasar görmediği halde genel hasar deklarasyonunda bulunabilecek alıcılara karşı korumak amacıyla yönelik sigorta yapılır.		
IMPORTANT: With a view to facilitating the settlement of any claim for loss or damage hereunder, the insured are advised to take the following steps: CARRIERS' LIABILITY Consignee are reminded that should any loss or damage be apparent, they, or their agents, should		Bu noktada iki terimi açıklamakta fayda vardır: Kısmi Hasar: Sadece geminin ya da sadece eşyaların maruz kaldığı hasardır.		

İHRACAT REHBERİ

Genel Hasar: Bir teknenin tamamının veya kargosunun kaybını önlemek amacıyla gönüllüce yapılan denize atma olayının maliyetidir. Genel hasar olarak nitelendirilebilecek durumlar güvertede ateş meydana gelmesi, ağır hava koşullarının meydana getirdiği hasar, makine kısmının parçalanarak geminin kontrolünü yitirmesi, genellikle geminin tamir edilmek gayesiyle bir limana çekilmesi olarak sıralanabilir.

A.İHRAÇ MALINIZI NASIL SİGORTALARSINIZ?

a) Satıcılar Aracılığıyla

Kontratta işlemin CIF yer aldığı durumda veya nakliyat ve sigortanın ek maliyet olduğu durumlarda geçerli olmaktadır. Bu metodun en büyük avantajı sigorta yapma görevinden alıcıyı uzak tutmaktır. Ancak bu tür bir sigortalama yönteminin dezavantajları da çoktur. Her sigorta kontratı farklı bir şirketle yapılmaktadır ve her zaman farklı koşulları ve farklı terimleri karşınıza getirmektedir. Ayrıca kontratlar minimum düzeydeki araştırmaları ve farklı ödeme yöntemlerini içermektedir. Gönderilen mallar için bir devamlılık ve standardizasyon söz konusu olmadığından bu tür sigortalama metodu beraberinde her zaman için yüksek bir sigorta ücretini ve daha az bir güvenceyi getirmektedir.

b) Kendi Kendine Sigorta

Bu tür sigortalama yöntemi nakliyatın riskini karşılayabilecek olan alıcılar tarafından uygulanmaktadır. Küçük değerdeki yükler ve teminat altına alınmada gerek duyulmayacak kadar küçük sevkiyatlar için geçerli olmaktadır. Sınır seviyesi, satın alınan malın hacmine bağlı olarak değişmektedir. Genel risk, kayıp durumunda felakete yol açmayacak bir düzeyde olmalıdır. Yüksek değerdeki yükler, beraberinde farklı bir problemi getirmektedir. Bu amaç için bir fonun oluşturulması ve idari personelin istihdamı söz konusu olmaktadır ve yıllık bütçeye yük bindirmektedir. Bazı genel avaryaların çözümü için ise yılların gerektiği göz önüne alınırsa, ticarî malzemelerin finansal duruma ve olanaklara göre sigortalanması uygun düşmektedir.

c) Bir Sigorta Şirketi ile Dalgalı Polişe

Bu metod düzenli yüklemeleri olan birçok ticarî firma tarafından benimsenmiştir. Dalgalı (veya açık) olarak adlandırılan poliçe taraflar arasında bir anlaşma neticesinde meydana gelmektedir. Büyük miktarlarda iş yapabilmek için sigortacılar bu metolla daha iyi teklif vermektedirler. Bu metolla satın alıcılar da aynı sigorta acentesiyle aynı koşullar altında ve standart bir metolla çalışma kolaylığına kavuşmaktadır.

B.NAKLİYAT SİGORTASI ÇEŞİTLERİ

Nakliyat Sigortalanan dört ana başlık altında sınıflandırılabilir:

İHRACAT REHBERİ

- 1- Emtia Nakliyatı Sigortaları
- 2- Kıymet Nakliyatı Sigortaları
- 3- Tekne Sigortaları
- 4- Sorumluluk Sigortaları

1.EMTEA NAKLİYAT SİGORTALARI

Bir yerden başka bir yere herhangi bir taşıma aracı üzerinde sevk edilen, ticari niteliği olsun veya olmasın her türlü mal, "Emtea Nakliyatı Sigortası"nın konusu içine girer.

Taşınan emteanın sağlam olarak varış noktasına ulaşmasında para ile ölçülebilir çıkarı (sigortalananabilir menfaati) olan kişi veya kuruluşlar sigorta yaptırabilirler. Bu durumda emtea nakliyatı sigortalarında ithalat / ihracat yapan veya malını bir yerden başka bir yere taşıyan kişi veya kuruluşlar, dain-i mürtehin (rehinli alacaklı) sıfatına sahip bankalar "sigorta ettiren" veya "sigortalı" olabilirler, ithalat ve ihracat işlemlerinde sigorta yaptırma yükümlülüğünün kime ait olduğu satış sözleşmeleri ile belirlenir. Uluslararası satışlarda en çok kullanılan sözleşmeler ve bunlara göre alıcının ve satıcının sorumluluklarını gösteren tablo ek 1'de yer almaktadır.

Emtea nakliyatı sigortasının amacı, sigortalının mal üzerindeki çıkarlarını (menfaatini), taşıma sırasında gerçekleşme olasılığı bulunan tehlikelere karşı korumaktır. Taşınan malın sigorta bedeli hesaplanırken şu değerlerin göz önünde bulundurulması gerekir:

- **Malın fatura değeri.**
- **Navlun:**Malın fatura değerine ek olarak; yük sahibi tarafından ödenen ve yükün zarar görmesi durumunda kaybedilen navlun yani taşıma ücreti de sigorta bedeline eklenebilir.
- **Sigorta ücreti:**Yük sahibinin yükün sigortası için ödediği ücret tutarı da malların zarar görmesi durumunda kaybedilmiş olacaktır. Dolayısıyla sigorta ücreti de sigorta edilebilir menfaat olarak sigorta bedeline eklenebilir.
- **Umulan kar:** Malın ithalatçısının bu alışveriş sonucundaki kar beklentisi ile gümrük masrafları, fon, harçlar v.b. giderlerin toplamıdır.

Emtea Nakliyatı Sigortalalarında sigorta bedeli saptanırken sıralanan bu değerlerin göz önünde bulundurulması gerekir. Böylece taşınan malın tam hasara uğraması durumunda,

İHRACAT REHBERİ

ödenecek tazminat ile sigortalının herhangi bir mali kayba uğramaksızın mali tekrar varma yerine ulaştırması sağlanabilecektir.

Sigorta bedeli belirlenirken, malın fatura değeri dışındaki diğer değerler için akreditif koşulu olarak genellikle fatura değerine %10 oranında bir eklemeye yapılmaktadır.

Emtia Poliçe Türleri

a) Kati Poliçeler: Nakliyat sigorta sözleşmesi yapılırken sigortaya gerekli her türlü bilginin yer aldığı kesin poliçelerdir.

b) Muvakkat Poliçeler: Sigorta sözleşmesi yapılırken sevkiyat ile ilgili bazı bilgilerin (malın değeri, gemi adı gibi) eksik olduğu daha sonra eksikliklerinin bildirileceği kaydı ile teminat verilen poliçelerdir. Bu poliçelere flotan poliçe de denir.

c) Abonman Poliçeler: Sigortalının bütün sevkiyatını sigorta ettirmeyi yükümlendiği sözleşmelerde bu sözleşmenin yürürlükte kaldığı bir yıl süre içinde yaptırılan sigortalar dolayısıyla ödenen veya ihbar edilen hasar toplamının aynı sürede ödenen safi prim tutarının %50'sini geçmemesi ve bu bir yıl içinde en az beş sevkiyatın yapıp, sigorta edilmiş bulunması ve bir yıl içinde ödenen net prim tutarının (harp ve grev primleri hariç) 5.000.000.TL.'sına ulaşması şartıyla 15. ayın bitiminde (harp ve grev primleri hariç tutulmak suretiyle) %10 oranında prim iadesi yapılır

2.KIYMET NAKLİYAT SİGORTALARI

Kıymet Nakliyatı Sigortalarında sigorta konusu her türlü değerli belge (hisse senedi, tahvil, bono, senet, çek gibi) ile altın ve gümüş külçe, para, döviz ve efektif olabilir. Ancak nakit para, döviz, efektif, altın veya gümüş gibi değerlere teminat verilebilmesi için taşımanın zırhlı araçlarla ve silahlı görevliler refakatinde gerçekleştirilmesi zorunludur.

Kıymet Nakliyatı Sigortası gerçek ve tüzel kişilerin sahibi bulundukları veya muhafaza ettikleri bu değerlerin gemi, tren, uçak veya kamyonla taşınması sırasındaki sigortasını karşılar. Kıymet Sigortalarında "sigortalı" genellikle bankalar ve diğer finans kuruluşları olmaktadır.

İHRACAT REHBERİ

Kıymet Sigortalarında sigorta bedeli belirlenirken kıymetin "gerçek değeri" veya "ikame değeri" esas alınır. "Gerçek değer" sigorta konusu menkul kıymetin teklif tarihinden bir gün önce ilan edilmiş değeridir. "İkame değeri" ise; teminat kapsamına giren bir hasarın meydana gelmesi halinde hasar gören kıymetin mahkeme iptal masrafları, yeniden basılma masraflarını (kağıt, mürekkep, baskı v.b.) karşılayacak şekilde belirlenmektedir.

Kıymet Sigortası Teminatının Kapsamı

Kıymet Sigortalarında teminatın kapsamını Kıymet Poliçesi Genel Şartları belirlemektedir. "Silahlı soygun ve gasp" da teminat kapsamına dahil edilir.

Genel Şartlara göre sigorta, taşınacak olan kıymetin nakliyat idarelerine teslim edildiği anda başlar, alıcının eline geçince sona erer.Bu süre içinde; istisnalar arasında yer alan nedenlerden oluşmaması koşuluyla, sigorta konusu kıymette meydana gelebilecek ziya ve hasardan sigortacı sorumludur. Nakliyat idarelerinin sorumluluğuna giren olaylar nedeniyle oluşan ziya ve hasarlar da sigorta kapsamındadır.

Teminat dışında tutulan haller aşağıda gösterilmiştir:

- 1) Sigorta ettirilen kıymetin teslimindeki gecikme nedeniyle oluşabilecek her türlü ziya ve hasar ile sigorta konusunun haczedilmesi veya alıkonmas
- 2) Emniyeti suistimal
- 3) Sebebi açıklanamayan kaybolmalar
- 4) Harp ve grev rizikoları

Genel Şartlara göre Harp ve Grev rizikoları teminat dışında tutulmakla birlikte, istenmesi halinde kamyon veya tren ile yapılan sevkiyatlarda Grev, uçak veya gemi ile yapılan sevkiyatlarda Harp ve Grev teminatının verilmesi mümkündür.

3.TEKNE SİGORTALARI

Tekne sigortası; Her türlü deniz aracının deniz tehlikeleri nedeniyle uğrayabilecekleri hasarlara karşı teminat sağlamaktadır. Ancak, deniz vasıtalarının inşası ve denize indirilmeleri sırasında meydana gelmesi muhtemel hasarlar da, tekne sigortası kapsamında değerlendirilmektedir. Tekne sigortasında teminat kapsamı Londra Sigortacılar Enstitüsü Tekne Klozları ile belirlenmektedir.

İHRACAT REHBERİ

Tekne sigortalarında dikkat edilmesi gereken hususlar:

Tekne sigortasında, batma, yanma, infilak, karaya vurma, sığlığa bindirme, oturma, fırtına, alabora olma, bir başka gemi veya tekne ile çatışma, çatışmadan doğan sorumluluk, güvence altına alınan rizikolardan doğan kurtarma masrafları, dava ve say masrafları, müşterek avarya hasar ve masrafları, tekne ve makinelerdeki gizli kusur, yükleme veya boşaltma sırasında tekneye gelen hasarlar, harp ve grev rizikoları dışındaki rizikolar kapsam dışında tutulmaktadır.

4.SORUMLULUK SİGORTALARI

Sorumluluk Sigortalarında sigorta konusu, karayolunda eşya taşımacılığı yapan nakliyecilerin veya gemi tamircilerinin 3. kişilere verebilecekleri zararlar nedeniyle ortaya çıkabilecek hukuki sorumluluğudur.

Gerek yurt içinde gerekse yurt dışında karayollarında eşya taşıyan nakliyat firmaları Karayolu Taşımacılığı Sorumluluk Sigortası, gemi tamircileri de Gemi Tamircileri Hukuki Sorumluluk Sigortası yaptırabilmektedirler. Sorumluluk sigortalarında sigortacının sorumluluğu önceden belirlenen bir teminat limiti sınırlandırmaktadır.

Sorumluluk Sigortası Türleri

a-Karayolu Taşımacılığına İlişkin Sorumluluk Sigortaları

1) Taşıyıcı Mali Sorumluluk Sigortası

2) C.M.R. Sigortası

b-Gemi Tamircileri Hukuki Sorumluluk sigortası

C.SİGORTA EDİLEN RİSKLER:

Nakliye sigortalarında, sigorta edilen riskler, "Dar Teminat", "Geniş Teminat" ile "Savaş, Grev, Lokavt, Karışıklık ve Halk Hareketleri Teminatı" olarak üç gruba ayrılmaktadır.

1.DAR TEMİNAT

Nakliye sigorta poliçesindeki "Dar Teminat" terimi, denizyolu taşımaları için 01.01.1963 tarihli "Institute Cargo Clauses (FPA)" veya 01.01.1982 tarihli "Institute Cargo Clauses

İHRACAT REHBERİ

(C)" hükümlerine dayanır. "Dar Teminat", karayolu taşımaları için "Kamyon Klozu" ve demiryolu taşımaları için "Demiryolu Klozu" olarak anılır.

Denizyolu: Nakil vasıtası geminin batması, karaya oturması, bir başka gemi ile çarpışması, yangın ve infilak gibi denizcilğe ait rizikolardan dolayı gemide bir hasar meydana geldiği takdirde taşınan mala gelebilecek zararları temin eder. Bu kolzda depodan depoya olan teminatları içermekte olup gümrük sahasında veya fiktif gümrük antrepolarında 60 gün bekleme sırasında meydana gelebilecek yangın ve infilak hasarları teminat dışıdır.

Demiryolu: Bu sigorta, malların demiryolu ile nakli sırasında ateş, yıldırım, dere taşması, çığ, toprak kayması vb bir olaya maruz kalması neticesinde uğrayacağı zarar ve hasarları temin eder.

Karayolu: Ateş, yıldırım, dere taşması, çığ, toprak kayması ve heyelanı, kamyon ve treylerin devrilmesi, yanması, çarpışması neticesinde taşınan malın uğrayacağı zarar ve hasarları kapsar.

Havayolu: Havayolu taşımalarında dar teminat verilmemektedir.

2.GENİŞ TEMİNAT

Nakliye sigorta poliçelerinde "Geniş Teminat" terimi, dış ticaret nakliye sigortalarında "Institute Cargo Clauses (All Risks)" veya "Institute Cargo Clauses (A)" olarak adlandırılmaktadır.

Geniş teminat'lı eşyanın taşınması, yüklenmesi ve boşaltılması ile depolanması sırasında eşyanın kendi ayıbından veya asıl nedeni gecikme olan hallerden (yaş meyve sebze gibi) ileri gelen kayıp ve hasarlar dışındaki bütün riskleri kapsamaktadır.

Denizyolu: Deniz tehlikelerinden meydana gelen ve denizin sebep olduğu her türlü zarar ve hasarı, aynı zamanda deniz tehlikesi sayılmayan denize ait rizikolar şeklinde ifade edebileceğimiz bütün zarar ve hasarları temin eden klozdur.

Demiryolu: Denizyolu sevkیاتlarında kullanılan "All Risks" klozunun demiryolu nakliyatına uygulanabilen hükümleri kullanılır. Denizyolu sevkیاتındaki aynı istisnalar geçerlidir. Gümrük sahasında veya fiktif antrepolarında boşaltmayı takiben, mal çekilmediği takdirde 60 gün süre ile teminat devam eder. Sigortalı sigortacıya haber vererek veya ek prim ödeyerek bu süreyi uzatabilir.

Karayolu: Denizyolu sevkیاتlarında kullanılan "All Risks" klozunun karayolu nakliyatına uygulanabilen hükümleri kullanılır. Gümrük sahasında veya fiktif antrepolarında

İHRACAT REHBERİ

boşaltmayı takiben, mal çekilmediği takdirde 60 gün süre ile teminat devam eder. Sigortalı sigortacıya haber vererek veya ek prim ödeyerek bu süreyi uzatabilir.

3.SAVAŞ, GREV, LOKAVT, KARIŞIKLIK VE HALK HAREKETLERİ TEMİNATI

Taşıma işinin yapılacağı bölgelerde savaş, grev, lokavt, karışıklık ve halk hareketi gibi nedenlerden doğabilecek risklerin söz konusu olması durumunda "dar Teminat"a veya "Geniş Teminat"a ek olarak bu risk grupları da sözleşme teminatı altına alınabilmektedir.

D.INSTITUTE CARGO CLAUSES

1.INSTITUTE CARGO CLAUSES A

Teoride malın görebileceği tüm hasarları kapsar olarak anlatılmasına rağmen teminat dışı kalan bazı durumlar da mevcuttur:

- Sigortalının bilerek yanlış iradesinden doğan kayıp, hasar ve masraflar
- Sigortalanmış malzemenin akması, hacim ve ağırlığında normal hasar aşınması göstermesi
- Sigortalanmış malzemenin yetersiz veya uygun olmayan ambalajlamadan dolayı meydana gelen hasar ve masraflar
- Malın dıştan herhangi bir etki olmaksızın bozulması
- Donatanların, idarecilerin, gemi işleticilerin iflasından doğacak zarar
- Gecikme
- Sigortalı tarafından bilinen denize ve yüke ait elverişsizlik durumu
- Grev, kargaşalık, halk hareketleri
- Terörizm

2.INSTITUTE CARGO CLAUSES B

Teminata dâhil rizikolar:

- Yangın/infilak
- Deniz aracının oturması, batması, alabora olması
- Kara taşıma aracının devrilmesi, raydan çıkması
- Taşıma aracının su dışında herhangi bir dış cisimle çatışma yada teması
- Emtianın bir tehlike anında boşaltılması
- Deprem, yanardağ püskürmesi, yıldırım
- Müşterek hasar fedakârlığı
- Denize atma ya da dalgalar tarafından denize sürüklenme
- Taşıma aracı konteyner, depolama yeri vb yerlere deniz, göl ya da nehir suyunun girmesi
- Deniz aracına/aracından yükleme, boşaltma sırasında kolilerin tam zararı

İHRACAT REHBERİ

3.INSTITUTE CARGO CLAUSES C

Teminata dâhil rizikolar:

- Yangın/infilak
- Deniz aracının oturması, batması, alabora olması
- Kara taşıma aracının devrilmesi, raydan çıkması
- Taşıma aracının su dışında herhangi bir dış cisimle çatışma yada teması
- Müşterek hasar fedakârlığı
- Denize atma

XIII. AVRUPA BİRLİĞİ TEKNİK MEVZUAT UYUMU VE CE İŞARETİ

Gümrük Birliği çerçevesinde, Türkiye ve AB üye ülkeleri arasında malların serbest dolaşımı için iki taraf arasındaki teknik düzenlemelerin birbiriyle uyumlu olması büyük önem arz etmektedir. 6 Mart 1996 tarih ve 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararının 8-11. maddeleri, AB'nin ticarette teknik engellerin kaldırılmasına ilişkin mevzuatına uyumda izlenmesi gereken prosedürü belirtmektedir.

Bu çerçevede Türkiye, teknik engellerin kaldırılmasıyla ilgili Avrupa Birliği araçlarına ne şekilde, hangi sürede uyacağını belirleyerek, bunu bir yıl içinde Ortaklık Konseyi Kararına esas teşkil etmek üzere sunacak ve tüm teknik mevzuat uyumunu Ortaklık Konseyi Kararı ile belirlenen beş yıllık geçiş dönemi içerisinde gerçekleştirecektir. Söz konusu geçiş dönemi sonunda Türkiye, AB'nin tüm teknik mevzuatına uyum sağlamış olacağından, Gümrük Birliğinin temel amacı olan malların serbest dolaşımı ilkesi tümüyle hayata geçirilmiş olacaktır. Ancak, mevzuat uyumunun yapılması için söz konusu geçiş döneminin sona ermesi beklenmeyecek, Türkiye, münferit olarak uyumlaştırdığı AB düzenlemelerini uygulamaya koyabilecek ve bu düzenlemeye tabi ürünler, Topluluk ürünü muamelesi görebilecektir.

***Beyaz Kitap (White Paper):** 1985 yılında Avrupa Topluluğu Komisyonu tarafından yayınlanan ve içinde 282 yasa teklifi ve bu yasaların yürürlüğe girişleri ile ilgili takvimi de içeren bir rapordur. Sözkonusu yasaların yürürlüğe girmesiyle, Avrupa Topluluğuna üye ülkeler arasında halen varlığını sürdürmekte olan ve ulusal pazarlar arasındaki bütünleşmeyi önleyen ticari engellerin kaldırılması hedeflenmekte ve böylelikle AB çerçevesinde tek bir pazarın oluşturulması amaçlanmaktadır.

***Klasik Yaklaşım (Old Approach):** Avrupa Birliğinde mevcut teknik engellerin kaldırılması amacıyla 1961 yılında çalışmalar başlatılmıştır. Bu çalışmaların sonucunda, 1969 yılında çıkarılan "Ulusal Düzenlemeler Arasındaki Farklılıklar Nedeniyle Ortaya Çıkan Ticarette Teknik Engellerin Ortadan Kaldırılması İçin Genel Program"a dayanan bir yaklaşım yürürlüğe konulmuştur.

İHRACAT REHBERİ

Klasik Yaklaşım olarak adlandırılan bu yaklaşımın temel ilkesi, mevzuat düzeyindeki teknik kurallarla eş etkiye sahip standartların tümünün uyumlaştırılmasıdır. Günümüzde halen, çerçeve programına dayanılarak mevzuat uyumlaştırma çalışmaları sürdürülmektedir.

Klasik Yaklaşımın avantajları; üye ülkelerin yapmaları gerekenlerin açık olması, üreticilerin kendilerinden ne istendiği konusunda açık bir fikre sahip olmalarıdır. Dezavantajları ise; üye ülkelerin, bu uyumlaştırma prosedürü içinde, kendi ülkelerinde uygulanan teknik düzenlemeler hakkında pek fazla taviz vermek istememeleri ve her teknik ayrıntı üzerinde tartışıldığı için karar almanın çok zaman almasıdır.

Uyumlaştırılan bu teknik düzenlemeler, malların temel güvenlik kriterlerini karşılamaşının yanı sıra teknik özelliklerini de kapsamaktadır. Günümüz teknolojisinin hızla gelişmesi ve buna bağlı olarak ortaya çıkan yeni teknik düzenleme ve standart ihtiyacı, bu uyumlaştırma sürecini geciktirmiştir. Klasik Yaklaşımın en büyük eksikliklerinden birisi de, test ve belgelendirme konusunda bir çalışmanın yapılmamış olmasıdır. Bir başka deyişle, örneğin, Almanya ve İtalya'da aynı teknik düzenlemeye tabi kimyasal bir madde, farklı uygunluk değerlendirmesi prosedürlerinden geçerek farklı bir uygunluk belgesi almaktadır. Oysa standardizasyon faaliyetleri yalnızca uyulması gereken teknik düzenlemeleri değil, test etme ve belgelendirme konularını da kapsamaktadır.

Yukarıda sözü edilen sorunlar, öncelikle Avrupa Topluluğu Adalet Divanı tarafından saptanmış ve Adalet Divanı 20 Şubat 1979 tarihinde "Cassis de Dijon" davası sonucunda "bir üye devlette yasal olarak (mevcut teknik kurallara ve standartlara uygun olarak) üretilen ve piyasaya sürülen bütün ürünler ilke olarak diğer ülke piyasalarına da herhangi bir kısıtlamayla karşılaşmaksızın sürülebilir" kararını almıştır. Bu karar, Birliğin teknik düzenleme ve standartların karşılıklı tanınmasıyla ilgili Yeni Yaklaşımının temel argümanlarını oluşturmuştur.

Klasik Yaklaşım kapsamında 1980'den önce kaydedilen en önemli gelişme 1973 yılında "Alçak Gerilim Direktifi"nin (Low Voltage Directive -LVD) kabul edilmesi olmuştur. LVD, o tarihe kadar AB'nin düzenlediği diğer teknik direktiflerden farklı olmuştur. Çünkü ilk defa bu direktifle AB ayrıntılı bir teknik düzenlemeye gitmeyerek yerine temel esasları belirlemiş ve istendiği takdirde başvurulabilecek olan Avrupa Standartlarına atıfta bulunulmuştur. Bu standartlara başvurulduğu takdirde ürünün LVD'de belirtilen koşullara uygun ve güvenli olduğu kabul edilmiştir.

***Yeni Yaklaşım (New Approach):** Avrupa Birliği, malların serbest dolaşımını kısıtlayan tüm teknik engelleri kaldırmak amacıyla standardizasyon konusunda 1980'li yıllarda değişik bir yaklaşım geliştirmek gereksinimi duymuş; teknik uyumlaştırma ve standardizasyon konusunda "Yeni Yaklaşım"ı ve bunun bir tamamlayıcısı olarak kontroller ve belgelendirme konusunda "Global Yaklaşım"ı geliştirmiştir.

İHRACAT REHBERİ

Yeni Yaklaşım ulusal çalışmaları daha şeffaf hale getirmek, Avrupa'da standardizasyon faaliyetlerini önemli düzeyde güçlendirmek, Avrupa standartlarına daha büyük ölçüde başvurarak, Topluluğun yasama tekniklerine kolaylık sağlamak ve özellikle sağlık, güvenlik ya da tüketicinin ve çevrenin korunması gibi genel çıkarların korunması için "temel gerekler" konusundaki mevzuat metinlerini sınıflandırmak eğiliminde bir politika oluşturulmasını öngörmüştür.

Mayıs 1985 tarihli Yeni Yaklaşım Kararı ile, uyumlaştırma, piyasaya sunulan ürünlerin Birlik içinde serbest dolaşımını sağlamak için uyulması gereken "temel güvenlik gerekleri"nin, Roma Antlaşmasının 100. maddesine dayanarak hazırlanan direktiflerin benimsenmesiyle sınırlı tutulmuştur. Bir başka deyişle, standartlara atıf anlayışı ile ürünlerin tek tek standartlarının uyumlaştırılması yerine, birbirine benzeyen ürünler aynı grupta toplanarak, tek bir direktif ile asgari güvenlik koşulları sağlanmaya çalışılmıştır. 1985 yılından bugüne değin, 19 Yeni Yaklaşım direktifi yayımlanmıştır.

Yeni Yaklaşımın Temel İlkeleri

Direktiflerin belirlediği temel güvenlik gereklerine uyan ürünlerin üretimi ve piyasaya sunumu için gerekli olan teknik özelliklerin düzenlenmesi görevi CEN ve CENELEC'e verilmektedir.

Bu teknik özellikler zorunlu olmayıp ihtiyari standart konumundadırlar. Bir başka ifade ile Avrupa Birliğinde ulusal ya da uyumlaştırılmış standartlar ihtiyaridir. Zorunlu olan sadece direktiflerdir.

Ulusal yetkililer, uyumlaştırılmış Avrupa standartlarına uygun olarak üretilen ürünlerin, direktifler tarafından belirtilen temel gereklerle uygunluğu varsayımını kabul etmek zorundadırlar.

***CE İşareti (CE Mark):** Avrupa Birliği, üye ülkeler arasındaki teknik düzenleme farklılıklarından kaynaklanan ticari engelleri kaldırmak üzere 1985 yılında "Yeni Yaklaşım Kararı" ile yeni bir standardizasyon politikası benimsemiştir. Her üye ülkede uygulanmakta olan teknik düzenlemelerin birbirinden farklı oluşu, bir üye ülkenin kurallarına göre üretilmiş bir ürünün bir başka üye ülkede piyasaya arzını zorlaştırmaktaydı. Bu engelleri ortadan kaldırmak üzere kabul edilen Yeni Yaklaşım göre, birbirine benzeyen ürünler bir grupta toplanarak bu ürünlerin sahip olması gereken asgari güvenlik koşulları belirlenmektedir. Bu asgari güvenlik koşullarının kriterleri, ürünün insan ve hayvan sağlık ve güvenliğine ve çevreye zarar vermemesi ve tüketicinin korunmasıdır.

Ürünün kalite düzeyini belirleyen ayrıntılı teknik kurallara ise Avrupa Birliğinin standardizasyon kuruluşları olan CEN ve CENELEC

İHRACAT REHBERİ

tarafından yayımlanan standartlar ile belirlenmektedir.

Yukarıda anlatılanlara bir örnek vermek gerekirse; tüm makinaların taşınması gereken asgari güvenlik koşulları "Makinalar Direktifi"nde belirtilmiş, bu direktif kapsamına giren makinaların teknik özellikleri ise her biri için ayrı ayrı hazırlanan Avrupa Birliği standartlarında açıklanmıştır. Direktifte belirtilen asgari güvenlik koşulları; makinanın rahatça kullanılabilir bir kontrol panelinin olması, elektrik kesintisinde makinanın hareketli parçasının düşmemesi, makinanın yapıldığı maddenin insan sağlığına zarar vermemesi gibi her türlü makinaya uygulanabilecek özelliklerdir. Bu özellikler içinde makinanın ticari kalitesini belirleyen bir teknik özellik yer almamaktadır, çünkü ayrıntılı teknik özellikler makinanın piyasaya arzı için gerekli değildir.

Yeni Yaklaşım Kararı kapsamında yayımlanan direktiflerde; ürünün tanımı, taşıdığı riskler, sahip olması gereken asgari güvenlik koşulları, uygunluk değerlendirme prosedürleri ayrıntılı bir şekilde belirlenir. Bir ürün, Birliğin tüm ülkelerinde aynı özellikler için aynı uygunluk değerlendirme prosedürlerinden geçeceğine göre, bu prosedürlerin sonunda aynı şekilde belgelendirilmesi ve işaretlenmesi de mantıklı olacak ve kolaylık sağlayacaktır. Yeni Yaklaşım politikası doğrultusunda tek bir Birlik İşaretinin yer alması sağlanmıştır.

Bu işaret "**CE İŞARETİ**" dir:

"CE İşareti", Fransızca'da "Avrupa normlarına uygunluk" anlamına gelen "Conformite Européenne" sözcüklerinin baş harflerinden oluşur. CE İşareti, bir ürünün belirlenen sağlık, güvenlik, çevrenin ve tüketicinin korunması gereklerine uygun olduğunu gösteren bir Birlik işaretidir. CE İşareti, tüketiciye bir kalite güvencesi sağlamaz.

Tüketici açısından böyle bir bilgi verme işlevinin yanında, CE İşareti esas itibarıyla ticari açıdan da, ürünlerin bir üye ülkeden diğerine dolaşımı sırasında bir çeşit pasaport işlevi görmektedir. Bu işaret taşıması gereken, Yeni Yaklaşım kapsamı bir ürünün, bir Avrupa Birliği ülkesine girişi için, üzerinde CE İşareti bulunması zorunludur.

Yeni Yaklaşım direktifleri kapsamındaki bir ürünün, CE İşareti olarak piyasaya sunulması konusunda üretici sorumludur. Ancak; eğer üretici ya da üreticinin yetkili temsilcisi Avrupa Birliği içinde değilse, bu sorumluluğu ithalatçı yerine getirmek zorundadır. Bir başka deyişle, ithalatçı Topluluğa ithal ettiği ürünlerin AB normlarına uygun olduğunu garanti etmek zorundadır. Üreticinin bu işareti alabilmesi için çeşitli alternatifler sunulmuştur. Düşük riskli ürünlerin (örneğin, oyuncaklar), direktifin güvenlik koşullarına uygunluğu, üreticinin kendisi tarafından test edilebilmekte ve bu ürünler üreticinin vereceği "uygunluk beyanı" ile piyasaya arz edilebilmektedir. Yüksek riskli ürünlerin ise (örneğin, bazı tıbbi cihazların ve makinaların) mutlaka, Avrupa Birliği tarafından tanınmış ve Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesinde adı yayımlanmış yetkili test ve belgelendirme kuruluşları (Onaylanmış kuruluşlar-Notified bodies) tarafından test edilmesi gerekmektedir. Tüm bunların dışında yer alan bir alternatif olarak da, üretici, üretimde

İHRACAT REHBERİ

uyması gereken teknik özellikler konusunda direktifleri değil, CEN ve CENELEC tarafından hazırlanan Avrupa Birliği'nin uyumlaştırılmış standartlarını baz alabilmektedir. Bu yolu seçtiği takdirde, ürettiği ürünlerin direktifin gereklerine uygun olduğu varsayılmakta ve ürünlerine yine CE İşareti ilâştirebilmektedir.

CE İşareti Nereden Temin edilir?

Avrupa Birliğinde, CE İşareti verebilecek test ve belgelendirme kuruluşları, üye ülke yetkilileri tarafından altyapısı yeterli görülen kuruluşlar arasından belirlenmektedir. Üye ülke yetkilileri tarafından belirlenen kuruluşlara Onaylanmış kuruluş (Notified Bodies) adı verilir. Üye ülkelerce belirlenen Onaylanmış kuruluşların listesi Avrupa Birliği Komisyonuna gönderilmekte ve diğer üye ülkelere duyurulması amacıyla bu listeler Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesinde yayımlanmaktadır.

Avrupa Birliği mevzuatı, EFTA ülkeleri hariç olmak üzere, Topluluğa üye olmayan bir ülkedeki test ve belgelendirme kuruluşunun CE İşareti vermesine müsaade etmemektedir. Avrupa Birliğinde, CE İşareti verebilecek test ve belgelendirme kuruluşları, üye ülke yetkilileri tarafından altyapısı yeterli görülen kuruluşlar arasından belirlenmektedir. Üye ülke yetkilileri tarafından belirlenen kuruluşlara Onaylanmış kuruluş (Notified Bodies) adı verilir. Üye ülkelerce belirlenen Onaylanmış kuruluşların listesi Avrupa Birliği Komisyonuna gönderilmekte ve diğer üye ülkelere duyurulması amacıyla bu listeler Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesinde yayımlanmaktadır.

Diğer taraftan, ülkemize de, yükümlü olduğu düzenlemeleri yaptığı takdirde, AT Resmi Gazetesinde yayımlanmak üzere görevlendireceği test ve belgelendirme kuruluşlarına CE İşareti verme hakkı tanınmıştır. Böylece, CE İşareti taşıması zorunlu Yeni Yaklaşım Direktifleri kapsamındaki bir ürünün AT'ye ihraç etmek isteyen Türk üreticilerinin, ürünlerine CE İşareti alabilmek için AT'ye üye ülkelerin test ve belgelendirme kuruluşlarına başvurma zorunluluğu ortadan kalkacaktır.

Avrupa Birliği'nde CE İşareti kapsamına alınan ürünlerin, bu işaret olmaksızın pazara sunulması mümkün değildir. Pazara sunma ise, hem Topluluk içinde üretilen ürünleri, hem de Topluluk dışından ithal edilen ürünleri kapsamaktadır. Bu nedenle, Türkiye'deki ihracatçıların da AB'ye yapacakları ihracatta CE İşareti konusuna dikkat etmeleri gerekmektedir.

***Global Yaklaşım Kararı (Global Approach):** Avrupa Birliği'nin belgelendirme, test etme ve kontrol konusundaki Global Yaklaşım Kararı, düzenlemelerin karşılıklı tanınması ve yapıların birbirine yaklaştırılması ile güvenin artması ve karşılıklı tanınmanın işleyişi için bir temel oluşturmaktadır. Bu çerçevede, test, belgelendirme kuruluşlarının ve laboratuvarların şeffaflığı ve güveninin sağlanması için bu kuruluşların akredite edilmesi önem kazanmaktadır.

Konsey, 21 Aralık 1989 tarihli "Uygunluk Değerlendirmesine Dair Global Yaklaşım" Kararında, akreditasyon tekniklerine başvurma'nın önemi vurgulanmaktadır. Onaylanmış

İHRACAT REHBERİ

kurumların (Notified Bodies) akreditasyonu, bu kurumların yetkinliğini değerlendirmede kullanılan önemli bir araçtır. EN 45000 serisi standartlar, test laboratuvarlarını akredite eden kuruluşların uyması gereken kriterler kadar, test laboratuvarlarının işletilmesi ve değerlendirilmesi için gereken teknik kriterleri de içermektedir. Bu standartlar serisi aynı zamanda belgelendirme kuruluşları için gerekli kriterleri de belirler.

***Modüler Yaklaşım (Moduler Approach):** 13 Aralık 1990 tarihli Modüler Yaklaşım Kararı, mevzuat hazırlayıcılara yönelik oluşturulmuş bir modüller sistemidir. Mevzuat hazırlayıcı düzenleme yapmak istediği bir alanda insan, hayvan sağlığı ve güvenliğini ve çevre korumasını sağlamak üzere bu sektördeki malların özelliklerine ve taşıdıkları risk oranına göre seçtiği modülü veya modüller kombinasyonunu ilgili mevzuatın kapsamına alarak uygunluk değerlendirme prosedürlerini belirleyebilmektedir.

Modüler Yaklaşım kapsamında A'dan H'ye kadar olmak üzere toplam 8 modül vardır. Her direktifte, direktif kapsamındaki ürünlerin hangi modüllere tabi olacağı, ürün grubunun risk oranına göre belirlenmiştir. Düşük modüllerde üreticinin uygunluk deklarasyonu yeterli olduğu için, bu modüller düşük riskli ürünlere uygulanır. Yüksek risk oranına sahip ürünler için, üreticinin deklarasyonu yeterli görülmez ve bir uygunluk değerlendirmesi kurumunun yapacağı testlere gerek duyulur. Bazı direktifler gereği, A, C ve H modülleri, modüllerde belirtilmiş tamamlayıcı gerekleri içeren ek koşullarla birlikte kullanılabilir.

Modül C, modül B (EC tip muayenesi) ile birlikte kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Modül D, E ve F de normal olarak modül B ile birlikte kullanılacaktır; fakat özel durumlarda (örneğin çok basit tasarım ve yapısı olan belirli ürünlerde) kendi başlarına kullanılabilirler. Aşağıda her modülün fonksiyonu özetlenmiştir:

-Modül A: İç Üretim Kontrolü (Internal production control)

Bu modül tasarım ve imalat safhalarını kapsar. İmalatçı sözkonusu mamulün direktifin gereklerini karşıladığını beyan eder. İmalatçı uygunluk değerlendirmesi ile birlikte mamulün tasarım, imalat ve kullanılmasını açıklayan teknik dosyayı hazırlar. İmalatçılar, ürünlerine CE markasını sabit olarak ilâştirir ve yazılı uygunluk beyanı düzenlerler. Bazı özel durumlarda, direktifler AB uygunluk beyanına ek olarak mamule ait bir veya birden fazla belirli özelliğin imalatçı veya üçüncü taraf bir kuruluş tarafından veya sadece üçüncü taraf bir kuruluş tarafından icra edilecek bir seri testin tamamlanmasını zorunlu kılabilir.

Direktifler aynı zamanda onaylanmış bir kuruluş tarafından veya bu kuruluşun sorumluluğu altında ve gelişigüzel yapılacak mamul kontrollerini gerekli kılabilir. Bu gibi durumlarda direktifler, kontrollerin yapılması için genel kuralları tespit eder.

- Modül B: Tip inceleme (EC type-examination)

Bu modül sadece tasarım aşamasıyla ilgilidir ve bir "imalat modülü" ile birlikte kullanılmalıdır. Onaylanmış bir kuruluş, imalatı planlanan mamulü temsil eden

İHRACAT REHBERİ

numunenin ilgili direktifin hükümlerinin gereklerini karşılayıp karşılamadığını inceler ve onaylar. Bunun için, teknik dosyayı inceler ve sadece direktif hükümlerine uygunluğu tayin etmek için gerekli olan testleri yapar veya yaptırır.

Bu testler, onaylanmış kuruluş tarafından, sadece uygunluğun tayini için gerekli olanlarla sınırlandırılmalıdır. Neyin gerekli olduğu konusunda, tutarlı bir yorum birliğinin sağlanması için, Avrupa Test ve Belgelendirme Teşkilatı (EOTC-European Organization for Testing and Organization) veya onun yokluğunda Komisyon, onaylanmış kuruluşlarla yakın bir ilişki kuracaktır. Onaylanmış kuruluş AB tip inceleme belgesini düzenleyendir. Bu aşama süresince CE markası imalatçı tarafından kullanılmaz.

- Modül C: Tipe uygunluk beyanı (Conformity to type)

Bu modül imalat aşamasıyla ilgili olup, tek başına kullanılmaz. AB tip inceleme belgesinin düzenlenmesini izlemelidir. İmalatçı, sözkonusu ürünlerin AB tip inceleme belgesinde tanımlanan tipe uygun olduğu ve ürünün direktifin gereklerini yerine getirdiği konusunda emin olduktan sonra beyanda bulunur. Üretici ürünü üzerinde CE markasını kullanır ve yazılı olarak bir uygunluk beyanı yapar.

Direktifler aynı zamanda onaylanmış bir kuruluş tarafından veya bu kuruluşun sorumluluğu altında ve gelişigüzel yapılacak ürün kontrollerini gerekli kılabilir. Bu gibi durumlarda direktifler kontrollerin yapılması için genel kuralları tespit eder.

- Modül D: Üretim kalite güvencesi (Production quality assurance)

Bu modül üretim aşamasıyla ilgili olup, tek başına kullanılmaz. AB tip inceleme belgesinin düzenlemesi izlenmelidir. Üretici, sözkonusu ürünlerin AB tip inceleme belgesinde tanımlanan, tipe uygun olduğu ve ürünün direktifin gereklerinin yerine getirildiği konusunda emin olduktan sonra beyanda bulunur.

İmalatçı son imalat inceleme ve testleri için onaylanmış bir kalite güvencesi sistemi (EN 29002'de tarif edilen şekilde) işletir ve bu sistem AB gözetimine tabidir. İmalatçı CE markasını mamulü üzerinde kullanır ve yazılı bir uygunluk beyanı yapar. CE markası AB gözetimini icra eden onaylanmış kuruluşun tanıtıcı işareti ile birlikte kullanılır.

- Modül E : Ürün kalite güvencesi (Product quality assurance)

Bu modül sadece imalat aşaması ile ilgilidir. Normalde, bir AB tip inceleme ile birlikte icra edilir, ancak özel durumlarda tek başına da yerine getirilebilir. İmalatçı, mamulün AB tip inceleme belgesinde tanımlanan, tipe uygun olduğu veya temel gereklerin (direktifte AB tip onayı zorunlu olarak talep edilmediği takdirde) yerine getirildiği konusunda emin olduktan sonra beyanda bulunur.

İmalatçı, son mamul muayene ve testleri (EN 29003'te tarif edilen şekilde) için onaylanmış ve altında bütün mamullerin birim olarak incelemelerinin ve uygun testlerinin icra edileceği bir kalite güvencesi sistemi işletir. CE markasını mamulü üzerinde kullanır

İHRACAT REHBERİ

ve yazılı bir uygunluk beyanı yapar. CE markası, AB gözetimini icra eden onaylanmış kuruluşun işareti ile birlikte kullanılır.

-Modül F: Ürün doğrulaması (Product verification)

Bu modül sadece imalat aşaması ile ilgilidir. Normalde bir AB tip incelemesi ile birlikte icra edilir, onaylanmış kuruluş mamullerin teknik dökümantasyona uygunluğunu (EC tip incelemesi direktifte zorunlu olarak talep edilmediği takdirde) veya AB tip incelemesi belgesinde tarif edilen tipe uygunluğunu ve her iki durumda da mamullere uygulanan direktifteki temel gereklere uygunluğunu kontrol eder ve onaylar. İmalatçı (direktifte tespit edilen sınırlar dahilinde) imalat sürecinde, imalatın türdeşliği kadar teknik dökümantasyona uygunluğu veya AB tip incelemesinde tarif edilen tipe uygunluğu sağlamak için gerekli önlemleri almak suretiyle temin edilmiş istatistiksel doğrulamayı seçebilir.

Onaylanmış kuruluş veya imalatçı, direktifin hükümlerine göre, CE markasının mamulün üzerinde taşınmasını sağlar ve yazılı uygunluk belgesi düzenler. CE markası onaylanmış kuruluşun tanıtıcı işareti ile birlikte kullanılır.

- Modül G: Birim doğrulaması (Unit verification)

Bu modül tasarım ve imalat safhalarının her ikisi ile ilgilidir. Genel olarak, birim imalatında veya küçük seri imalatlarda kullanılır.

Onaylanmış kuruluş, her birimin mamule uygulanan direktif hükümlerine uygunluğunu kontrol eder ve onaylar. Onaylanmış kuruluş mamulün üzerinde CE markasının taşınmasını sağlar ve yazılı bir uygunluk belgesi düzenler. CE markası onaylanmış kuruluşun tanıtıcı işareti ile birlikte kullanılır.

- Modül H: Tam kalite güvencesi (Full quality assurance)

Bu modül tasarım ve imalat safhalarının her ikisi ile ilgilidir. İmalatçı, ilgili mamulün bu konuda uygulanan direktifin gereklerini yerine getirmesini sağlar ve beyan eder. İmalatçı tasarım, imalat ve nihai mamul muayesi için (EN 29001'de tarif edildiği gibi) onaylanmış bir kalite güvencesi sistemi işletir. Direktif, bazı durumlarda, imalatçının onaylanmış bir kuruluştan tasarımının direktifin gereklerine uygun olduğunun incelenmesini ve onaylanmasını istemesini kapsayabilir. İmalatçı AB gözetimine tabi olup, mamulü üzerinde CE markasının taşınmasını sağlar ve yazılı bir uygunluk beyanında bulunur. CE markası onaylanmış kuruluşun tanıtıcı işareti ile birlikte kullanılır.

***Onaylanmış Kuruluşlar (Notified Bodies):** Onaylanmış kurumların başlıca işlevi, AB direktiflerinde belirtilen koşullar altında üretici, ithalatçı ve kullanıcılara; tarafsız, bağımsız ve ayırım yapmadan uygunluk değerlendirmesi hizmeti vermektir.

Avrupa Birliğinde, CE İşareti verebilecek test ve belgelendirme kuruluşları, üye ülke yetkilileri tarafından altyapısı yeterli görülen kuruluşlar arasından belirlenmektedir. Üye

İHRACAT REHBERİ

ülke yetkilileri tarafından belirlenen kuruluşların (Notified Bodies) listesi Avrupa Birliği Komisyonuna gönderilmekte ve diğer üye ülkelere duyurulması amacıyla bu listeler Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesinde yayımlanmaktadır.

Avrupa Birliğinde onaylanmış kurumlar (Notified Bodies) Topluluk dışında da büro açabilmektedir. Bu bürolar, test ve belgelendirme işlemlerinin tümünü gerçekleştirememekte; merkez kurumla bağlantılı çalışmaktadırlar.

Onaylanmış kurumlar, uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin gereklerini, direktiflerde belirtildiği şekilde yürütürler. Konseyin 13 Aralık 1990 tarihli Modüler Yaklaşım kararında uygunluk değerlendirme prosedürleri, birbirinden ayrı ve aynı zamanda birbirine uygun ve tutarlı modüllere bölünmüştür.

Yeni Yaklaşım direktifinin kapsamı oldukça geniş ve heterojen olabileceği için, laboratuvarlar ya da belgelendirme kuruluşları, bir direktifin kapsamındaki tüm ürünleri değerlendirecek kapasiteye sahip olmayabilirler. Bu durumda, kurumlar direktif kapsamındaki ürünlerin yalnızca bir kısmı için gerekli onay işlemini alabilirler.

Onaylanmış bir kurum, belli bir ürün grubu için, bir kalite sisteminin varlığına dayanarak belge vermiş ise, aynı ya da başka bir onaylanmış kurum, aynı üreticinin başka bir ürün grubu için belge verirken, bu kalite sistemi onayını göz önüne almalıdır. Onay veren kurum, özellikle yeni ürün grubuyla ilgili ek denetimlere gereksinim duyabilir, fakat ikinci bir kez tüm sistemin onayıyla uğraşmamalıdır.

***Ürün Güvenliği (Product Safety):** Bir ürünün insan sağlık ve güvenliğine, hayvan ve bitki varlığına ve çevreye zarar vermeyecek şekilde üretilmesi veya ithal edilmesidir. AB'da ürün güvenilirliği; 11.8.1992 tarih ve 92/59/EEC sayılı direktifle düzenlenmiştir.

***Ürün Sorumluluğu (Product Liability):** Bir üretici/ithalatçının; ürettiği/ithal ettiği ürünün insan sağlık ve güvenliğine, hayvan ve bitki varlığına ve çevreye vereceği zarardan sorumlu tutulmasıdır. AB'da ürün sorumluluğu; 7.8.1995 tarih ve 85/374/EEC sayılı direktifle düzenlenmiştir.

***Kusurlu Ürünler (Defective products):** Sunumu, kullanımı ve piyasaya arz tarihi gözönüne alınmak kaydıyla, beklenen güvenliği sağlamayan üründür. Sonradan daha iyi bir ürünün piyasaya sunulması önceki ürünün kusurlu olduğu anlamına gelmez.

***Borderline Products:** Avrupa Birliği'nin tıbbi ürünler mevzuatının temeli olan 65/65/EEC sayılı Konsey Direktifi, tıbbi ürünlerin, işlev ve sunum kriterlerine göre iki ayrı tanımını yapmaktadır. Sunuma dayalı tanım tıbbi ürünleri, insan ve hayvanlara yönelik tedavi veya koruma sağlayan ürünler olarak; işleve yönelik tanım ise, tıbbi teşhis amaçlı veya fizyolojik işlevi olan ürünler olarak tanımlanmaktadır. Ancak, tıbbi ürünlerin yüzde

İHRACAT REHBERİ

1'lik bir kısmı her iki tanım kapsamına da girmemektedir. Bu yüzde 1'lik kısımda yer alan ürünlere *borderline products* denir.

***Üçüncü Taraf Belgelendirmesi:** Bir ürün veya hizmetin üreticinin dışında bağımsız veya tarafsız olarak çalışan bir test veya belgelendirme kuruluşu tarafından insan sağlığı ve güvenliği, hayvan ve bitki varlığı ve çevreye zarar vermeyecek şekilde üretildiğinin veya ithal edildiğinin belgelendirilmesidir.

***Temel Gerekler (Basic Requirements):** Herhangi bir ürünün, insan sağlığı, can ve mal güvenliği, hayvan veya bitki yaşam ve sağlığı, çevre ve tüketicinin korunması açısından sahip olması gereken asgari güvenlik koşullarıdır.

***Avrupa Birliğinde uyumlaştırılmış alan dışında kalan Standartlar ve Teknik Düzenlemelerle İlgili Karşılıklı Bildirim Mekanizması:**

6 Mart 1995 tarih ve 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın 8-11 maddeleri gereğince, Türkiye'nin AB mevzuatına uyumu çerçevesinde gerçekleştirilmesi gereken ve ülkemiz açısından büyük önem taşıyan konulardan biri, tarafların *uyumlaştırılmış alan dışında* kalan düzenlemelerinin karşılıklı bildirimini sağlayacak mekanizmadır.

Avrupa Birliği'nde karşılıklı bildirim konusunu düzenleyen 28 Mart 1983 tarih ve 83/189/EEC sayılı Direktif, üye ülkelerce hazırlanan ve düzenlenmiş ortak alan kapsamı dışında bulunan standart ve teknik düzenlemelerin, henüz tasarı aşamasında Komisyona bildirilmesini öngörmektedir. Komisyon, bu bildirim diğer üye ülkelere ve bu ülkelerden gelecek tepki ve önerileri de tasarının sahibi üye ülkeye bildirecektir. Söz konusu üye ülke ise, teknik düzenlemenin daha sonraki hazırlıklarında diğer ülkelerden gelecek yorumları mümkün olduğunca dikkate almakla yükümlüdür. Bildirimden sonraki üç ay (standstill period) içinde hiçbir tepki ya da öneri gelmediği takdirde söz konusu üye ülke tasarı düzenlemeyi yürürlüğe koyabilecektir. Ancak, üç ay içinde Komisyon ve diğer üye ülkeler aşağıda belirtildiği gibi üç şekilde tepki ve önerilerini belirtebilmektedirler:

*Olabilirdiğince göz önüne alınması istenen yorumlar, *Teknik düzenleme tasarısında değişiklik yapılması istenen ayrıntılı yorumlar, (bu durumda teknik düzenleme taslağının yürürlüğe girebilmesi için altı aylık bir bekleme süresi gündeme gelmektedir.)

*Komisyon bu konuda uyumlaştırılmış bir düzenleme hazırlığı içinde olduğunu bildirebilir. (Bu durumda da, ilk bildirimden başlayan bir yıllık bir bekleme süresi söz konusudur.)

XIV. DIŞ TİCARET SERMAYE ŞİRKETLERİ

DTSS'lerin Gelişimi

İHRACAT REHBERİ

- Türkiye'de 24 Ocak 1980 yılında İhracata Yönelik Kalkınma Stratejisinin benimsenmesi ile birlikte Teşvik Sisteminde de köklü değişiklikler yapılmış ve sistem yeni bir yapıya kavuşturulmuştur.
- Bu değişikliklerin bir sonucu olarak, Japonya, Güney Kore, Tayland, Brezilya ve hatta A.B.D."de uygulanan Genel Ticaret Şirketleri modeli, 18/07/1980 tarihli 8/1173 sayılı İhracatçı Sermaye Şirketlerini Teşvik Kararı ile Türkiye'de uygulamaya konulmuştur.

Genel İhracat İçindeki Payları

- 1980 -1991 döneminde Dış Ticaret Sermaye Şirketlerinin genel ihracat içindeki payları ortalama % 40 olarak gerçekleşmiş, 1988 yılında ise % 50 ile en yüksek seviyesine ulaşmıştır.
- 1991 yılından itibaren Dış Ticaret Sermaye Şirketlerinin büyük bir bölümü yıllık ihracat hacimlerini korumuşlardır. Dış Ticaret Sermaye Şirketlerinin son beş yıllık performanslarına bakıldığında, genel ihracatımızın içerisindeki paylarının % 30 seviyelerinde olduğu gözlemlenmektedir.

Statünün Avantajları

- KDV iadelerinde teminat kolaylığı
- Dahilde İşleme Rejiminde teminat kolaylığı
- Eximbank TL. ve döviz kredilerinde indirimli faiz uygulaması, kredi temininde indirimli teminat kolaylığı
- İhracatta bazı devlet yardımlarından yararlanma
- Onaylanmış Kişi Statüsü edinmek yoluyla, gümrük işlemlerinde sürat ve kolaylık

XV. SEKTÖREL DIŞ TİCARET SERMAYE ŞİRKETLERİ

Bilindiği üzere, ülkemizin 1980 sonrasında ihracata dayalı bir gelişme stratejisi benimsemesi ile birlikte, firmalarımızın dış pazarlara açılmalarını sağlamak, ihracatımıza ivme kazandırmak ve ülkemizin uluslararası ticarette, ekonomik ve siyasi büyüklüğüyle orantılı bir pay alabilmesini temin etmek amacıyla, genel ihracat stratejimizin bir parçası olarak, çeşitli teşvik ve destekleme politika ve programlarıyla bir taraftan firmalarımızı ihracata yönlendirirken diğer taraftan bu amaca dönük şirket modelleri oluşturulması yoluna gidilmiştir.

Diğer taraftan, ülkemizin Dünya Ticaret Örgütü Anlaşmasına taraf olması ve Avrupa Birliği ile Gümrük Birliği sürecine girilmesiyle birlikte rekabetin daha da artması, Türkiye'de faaliyet gösteren ve dış ticaret ile kredilerdeki payları son derece düşük olan KOBİ"lerin finansman, üretim, pazarlama, altyapı, teknoloji, personel v.b. sorunlarının daha da ağırlaşmasına yol açmıştır.

İHRACAT REHBERİ

Bu çerçevede; ülkemiz sanayisinin omurgasını oluşturan söz konusu işletmelerimizin artan rekabet ile birlikte çoğalan sorunlarına çözüm getirilebilmesini teminen, aynı üretim dalında faaliyet gösteren firmalarımızın çok ortaklı dış ticaret şirketleri şeklinde örgütlenerek ihracata yönlendirilmesi amacıyla, "Sektörel Dış Ticaret Şirketi (SDŞ)" modeli geliştirilmiş ve "Sektörel Dış Ticaret Şirketi Statüsüne İlişkin 96/39" sayılı Tebliğ, 26.12.1996 tarih ve 22859 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sektörel Dış Ticaretleri uygulamasının faydaları genel olarak şöyle sıralanabilir:

- İhracat giderlerinin paylaşılması ile daha az finans ve kaynak tahsis edilmesini sağlamak,
- Büyük miktarda olan siparişlerin şirket aracılığı ile daha ucuz ve kolaylıkla karşılanabilmesi imkanını yaratmak,
- Mevcut pazarın devamlılığını sağlamak,
- Aktif pazarlama faaliyetleri ile yurtdışı temsilcilikleri ve oluşturulan müşteri portföyü sayesinde yeni pazarlar bulunmasına çalışmak ve dış pazar eğilimlerini takip etmek,
- Nakliye, gümrükleme ve mal teslimini daha hızlı ve etkin gerçekleştirmek,
- Kaliteli ve çevreye duyarlı standart üretime yönelmeyi teşvik etmek,
- Ortak bir ürün markası yaratılmasına çalışmak,
- İhracatçı firmalar arasındaki fiyat rekabetini önlemek,
- sermaye birikiminin oluşmasını ve kullanılmasını sağlamak.

İhracatta kalıcı bir başarı elde edilebilmesinin, iyi bir organizasyon, bilgi, deneyim, sermaye ve kadro gerektirdiği gerçeğinden hareketle, SDŞ modelinin aksayan yönlerinin, uygulamadan kaynaklanan sorunlarının giderilmesi, tüm SDŞ'lerin, güçlü sermaye yapıları ile ortağı KOBİ'lerin ihracatında daha etkin pazarlama faaliyeti gerçekleştirmelerini teminen, "İhracat 96/39" Sayılı Tebliğde revizyona gidilerek, "İhracat 96/39" sayılı Tebliği yürürlükten kaldıran ve SDŞ modeli ile ilgili yeni uygulamaları içeren "İhracat 2004/4" sayılı Tebliğ, 02.07.2004 tarih ve 25510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu bağlamda, "İhracat 2004/4" Sayılı Tebliğle getirilen yeni düzenlemeler çerçevesinde; SDŞ'lerin kuruluş, pazarlama ve ihracat performanslarına ilişkin hükümler aşağıda kısaca özetlenmiştir.

1-Şirket Kuruluşuna İlişkin Esaslar:

A-Normal Yörelere: Aynı üretim dalında faaliyette bulunan, asgari 10 (on) KOBİ'nin bir araya gelmesiyle en az 500 (beşyüz) milyar TL sermayeli anonim şirket kurulması

B-Kalkınmada Öncelikli Yörelere: Aynı veya ayrı üretim dalında faaliyette bulunan, asgari 5 (beş) KOBİ'nin en az 250 (ikiyüzelli) milyar TL sermayeli anonim şirket olarak kurulması,

İHRACAT REHBERİ

ve gerekli belgelerle birlikte Müsteşarlığımıza başvurulması halinde Sektörel Dış Ticaret Şirketi Statüsü (SDŞ) verilmesi öngörülmüştür.

C-Üretici Dernekleri ve Birlikleri: Aynı üretim dalında faaliyette bulunan Üretici Dernekleri ve Üretici Birlikleri tarafından anonim şirket şeklinde ve en az 500 milyar TL sermaye ile kurulan şirketler de Müsteşarlığımıza başvurmaları halinde Sektörel Dış Ticaret Şirketi Statüsü alabileceklerdir.

Ayrıca, 2004/4 Sayılı Tebliğ ile birlikte:

- Sermayenin tamamının ödenmiş olması şartı kaldırılmıştır.
- SDŞ başvurusunda bulunan şirket ve ortaklarından, muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlenmediğini veya kullanılmadığını bağlı oldukları vergi dairelerinden alacakları yazılar ile belgelemeleri şartı getirilerek başvuru süreci kısaltılmıştır.
- SDŞ'lerin kurulması ve gelişmesine yardımcı olmak üzere KOBİ'ler dışındaki büyük şirket, kuruluşlar ile gerçek kişilerin ortak olabileme imkanları korunmuştur. Ancak ortaklık payları her bir unsur için % 10 olarak belirlenmiştir.
- SDŞ'lerin kendi sektörleriyle ilgili işlemlerinde kolaylık sağlamak üzere, hizmet ve imalat sanayi sektöründe faaliyette bulunan şirketlere ortak olabilmeleri veya şirket kurabilmeleri, ortağı olmayan KOBİ'lerin ihracatına aracılık etmeleri imkanı getirilmiştir.

2-Pazarlama Performansına İlişkin Esaslar:

Yeni Tebliğ ile SDŞ'lerin, kuruldukları yıl hariç, müteakip takvim yılından başlamak üzere her takvim yılı içinde;

- Ortakları adına yurt dışında düzenlenen ticari nitelikteki uluslararası fuarlara katılım gerçekleştirmek,
- Ortakları adına yurt dışında düzenlenen KOBİ'ler arası işbirliği organizasyonlarına iştirak etmek veya ortaklarının katılımıyla yurt dışında KOBİ'ler arası işbirliği organizasyonu gerçekleştirmek ,
- Faaliyette bulunduğu sektörle ilgili yurt dışı pazar araştırması projesi yürütmek,
- Ortakları adına ve/veya ortaklarıyla, Müsteşarlığın koordinasyonunda organize edilen ticaret heyeti programlarına katılım sağlamak
- Ortaklarına dış ticaret konularında eğitim faaliyeti düzenlemek veya bu tür eğitim programlarına ortaklarının iştirakini sağlamak, faaliyetlerinden en az ikisini gerçekleştirmesi,
- kuruldukları yıl hariç, müteakip beş takvim yılı içinde pazarlama faaliyeti yürütmek üzere yurt dışında ofis/mağaza/şube/temsilcilik v.b. açması, zorunlu kılınmıştır.

3- İhracat Performansına İlişkin Esaslar:

A-Normal Yörelere yerleşik SDŞ'ler için:

Yıllık asgari 5 milyon USD'lik ihracat şartı değiştirilerek, kuruldukları yıl hariç, Ø müteakip takvim yılı içinde en az 1 milyon USD,

İHRACAT REHBERİ

Ø takip eden her takvim yılı içinde de 1 milyon USD'den az olmamak üzere faaliyette bulundukları sektörün toplam ihracat miktarının USD cinsinden en az %0,1'ini gerçekleştirmeleri,

B-Kalkınmada Öncelikli Yörelerde yerleşik SDŞ'ler için:

Yıllık asgari 2,5 milyon USD'lik ihracat şartı değiştirilerek, kuruldukları yıl hariç, Ø müteakip takvim yılı içinde en az 250.000 USD, Ø takip eden her takvim yılı içinde de en az 500.000 USD ihracat gerçekleştirmeleri,

C-Üretici Dernekleri ve Birlikleri için:

Üretici Dernekleri ve Birlikleri tarafından kurulan SDŞ'ler için kuruldukları yıl hariç, Ø müteakip takvim yılı içinde en az 250.000 USD, Ø takip eden her takvim yılı içinde de en az 500.000 USD ihracat gerçekleştirmeleri, uygulamasına geçilmiştir.

Sektörel Dış Ticaret Şirketi statüsü alan KOBİ'lere Müsteşarlığımızca uygulanan İhracata Yönelik Devlet Yardımları başta olmak değişik kurum ve kuruluşlarca çeşitli destekler verilmektedir. Söz konusu destekler aşağıda özetlenmiştir:

A-İhracat Mevzuatı Yönünden:

İhracat 2000/4 sayılı Tebliğ ile; SDŞ'ler için, müracaat tarihinden önceki takvim yılında yapmış oldukları ihracatları kadar, dâhilde işleme izin belgesi kapsamında gerçekleştirecekleri ithalatlarında, bu ithalattan doğacak olan gümrük vergisi, KDV ve fonlar tutarının % 10 oranında teminat alınması hükme bağlanmıştır.

94/6401 Sayılı "İhracata Yönelik Devlet Yardımları"na ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı'na dayanılarak uygulamaya konulan Devlet Yardımları Tebliğlerinden;

- Pazar Araştırması Yardımı,
- Eğitim Yardımı,
- İstihdam Yardımı,
- Marka Yardımı,
- Yurt Dışı Fuar ve Sergilere Katılım Yardımı,
- Yurt Dışı Ofis/Mağaza Yardımı, kapsamında SDŞ'lere avantaj ve kolaylık sağlayan düzenlemelere yer verilmiştir.

Bu çerçevede Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin (SDŞ);

1. Uluslararası işbirliğini sağlamaya yönelik olarak DTM'nin uygun gördüğü uluslararası düzeyde düzenlenen faaliyetlere veya KOBİ'ler arası işbirliği programlarına katılımı halinde, bir firmadan en fazla bir kişinin 500 ABD Dolarını geçmemek kaydıyla yol ve 100 ABD Dolarını geçmemek kaydıyla konaklama giderleri %70 oranında, (Pazar Araştırması Yardımında, KOBİ'lerin yurtdışı pazar araştırması projeleri, proje başına en fazla 7.500 USD, bir yıl içinde 15.000 USD olarak desteklenmekte iken, bu miktarlar SDŞ'ler için, proje

İHRACAT REHBERİ

başına 10.000 USD, bir yıl içinde 50.000 USD şeklindedir. KOBİ'ler en fazla 5 proje için destekten faydalanabilirken, SDŞ'ler için sayı sınırlaması konulmamıştır.)

2. Yurtdışında doğrudan pazarlama amaçlı şirket/mağaza/depo/şube kurmaları halinde, ortaklarının sayısı ile sınırlı kalmak kaydıyla kira, tanıtım ve demirbaş harcamaları 1.000.000 ABD Dolarına kadar,
3. Yurtdışında düzenlenen fuar ve sergilere katılım giderleri % 75,
4. Dış ticaret ilişkin eğitim faaliyetleri giderleri % 75 oranında,
5. Münhasıran dış ticaret işlemlerini yürütmek üzere konusunda tecrübeli ve yüksek öğrenimli yönetici ve eleman istihdam etmeleri durumunda, en fazla bir yönetici ile iki elemanın bir yıllık maaşları % 75 oranında, karşılanmaktadır.

B- Vergi Mevzuatı Yönünden:

I- SDŞ'ler tarafından tedarik edildikleri şekliyle ihraç edilmek üzere mal alımları ile ilgili işlemler ve bu sebeple düzenlenen kağıtlara işlem yapan kuruluşlarca re'sen damga vergisi ve harç istisnası uygulanmaktadır.

II- 27 ve 62 Seri Nolu KDV Genel Tebliğlerine göre imalatçı olmayan mükelleflerin, SDŞ'lere ihraç kaydıyla yaptıkları teslimler de tecil-terkin uygulaması kapsamına alınmıştır.

III- 84 Seri Nolu Katma Değer Genel Tebliği ile yapılan düzenlemeler ile SDŞ'lerin ihracat istisnasından doğan katma değer vergisi iade taleplerinin % 4 teminat karşılığı yerine getirilmesi uygulamasına geçilmiştir. Nakden iade talep eden SDŞ'lerin teyit sonucunu beklemeden iade almak istemeleri durumunda, %100 oranında teminat vermeleri halinde (diğer firmalar için bu oran %200 şeklinde uygulanmaktadır) talepleri yerine getirilmektedir.

C- Eximbank Kredileri Yönünden:

Dış Ticaret Şirketleri (DTŞ) Kısa Vadeli İhracat Kredisi: Dış Ticaret Sermaye Şirketi (DTSS) ve Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin (SDTŞ) ihracat faaliyetleriyle ilgili finansman ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla doğrudan kullanılır. Firma limitleri; geçmiş yıl ihracat performansları, firmanın kredibilitesi, limit kullanım oranı ve diğer faktörler dikkate alınarak, Eximbank tarafından dolar bazında tek bir limit olarak belirlenir. FOB ihracat bedelinin %100'ü kredilendirilmekte olup, azami vade 180 gündür. Söz konusu kredi programında SDTŞ'ler için, kredinin anapara ve faiz tutarının % 100'ü oranında aslı teminat tesis edilmekte, müteakiben DTŞ Kredileri Teminat İndirim Prosedürü'nde yer alan kriterlere göre yapılan değerlendirmede firmalar, mali bünyeleri doğrultusunda % 40 - % 100 arasında teminat oranlarından kredi kullanabilmektedirler.

Sevk Öncesi İhracat Kredileri: Sektörel Dış Ticaret Şirketi unvanı verilen firmalar Dış Ticaret Sermaye Şirketlerinden farklı olarak Türk Eximbank nezdinde KOBİ statüsünde

İHRACAT REHBERİ

değerlendirilir ve aracı bankalar vasıtasıyla kullanılan Sevk Öncesi TL ve Döviz İhracat Kredilerinden yararlandırılırlar. Sevk Öncesi İhracat Kredi Programlarında söz konusu firmalara tahsis edilen limit, döviz kredilerinde 10 milyon ABD Doları, TL kredilerde ise 6 trilyon TL'dir.

XVI. SERBEST BÖLGELER

Serbest bölgeler; ülkede geçerli ticari, mali ve iktisadi alanlara ilişkin hukuki ve idari düzenlemelerin uygulanmadığı veya kısmen uygulandığı, sınai ve ticari faaliyetler için daha geniş teşviklerin tanındığı ve fiziki olarak ülkenin diğer kısımlarından ayrılan yerler olarak tanımlanabilir. 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nda serbest bölgelerin kurulması ve işletilmesindeki temel amaçlar; ihracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırımları ve teknoloji girişini hızlandırmak, işletmeleri ihracata yönlendirmek ve uluslararası ticareti geliştirmek olarak sıralanmıştır. Bulundukları ülke ekonomilerine sağladıkları katkıların yanında, esnek ve çağdaş idari yapılarıyla dış ticarete yönelmek isteyen firmalara modern ve gelişmiş bir yatırım ortamı sağlayan serbest bölgeler lojistik merkezler olarak ülkemizde de önemlerini artırmaktadırlar.

Ülkemizde temel olarak ihracata dayalı yatırım ve üretimi teşvik etmek amacıyla 1987 yılından bu yana Akdeniz kıyısında, Mersin, Antalya ve Adana-Yumurtalık Serbest Bölgeleri, Ege Bölgesinde Ege (İzmir), Denizli ve İzmir Menemen Deri Serbest Bölgeleri, Marmara Bölgesinde, İstanbul Atatürk Havalimanı, İstanbul Deri ve Endüstri, İstanbul Trakya, Avrupa, Kocaeli, Tübitak-Mam Teknoloji ve Bursa Serbest Bölgeleri, Karadeniz kıyısında, Trabzon, Rize ve Samsun Serbest Bölgeleri, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Mardin ve Gaziantep Serbest Bölgeleri, İç Anadolu Bölgesinde, Kayseri Serbest Bölgesi faaliyete geçmiştir.

A.SERBEST BÖLGELERİMİZİN SUNDUĞU AVANTAJLAR

1. Üretici Kullanıcılar için Vergi Avantajlarından Yararlanma İmkânı

- Üretim konulu Faaliyet Ruhsatı kapsamında faaliyet gösteren serbest bölge kullanıcılarının imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları, Avrupa Birliği üyeliğinin gerçekleşeceği yılın vergileme dönemi sonuna kadar Gelir veya Kurumlar Vergisinden istisnadır.
- Serbest bölgelerde üretilen ürünlerin FOB bedelinin en az % 85'ini yurtdışına ihraç eden kullanıcıların istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler gelir vergisinden müstesnadır. Bu oran Bakanlar Kurulu tarafından yüzde 50'ye kadar indirilebilir.
- Üretim faaliyetinde bulunan serbest bölge kullanıcılarının, serbest bölgelerde gerçekleştirilen faaliyetlerle ilgili olarak yapılan işlemleri ve düzenlenen kâğıtları damga vergisi ve harçlardan müstesnadır.

İHRACAT REHBERİ

Üretim faaliyeti dışındaki konularda 06/02/2004 tarihinden önce Ruhsat almış olan kullanıcıların Gelir veya Kurumlar Vergisi muafiyeti, Faaliyet Ruhsatı süresi sonuna kadar devam edecektir. 06/02/2004 tarihinden itibaren diğer konularda düzenlenen Faaliyet Ruhsatları kapsamında vergi muafiyeti bulunmamaktadır.

2. Orta ve Uzun Vadede Geleceği Planlayabilme İmkânı

- Hazır işyeri kiralayan kiracı-kullanıcı firmalar için 15 yıl,
- Hazır işyeri kiralayan üretici-kiracı-kullanıcı firmalar için 20 yıl,
- Kendi işyerini inşa eden yatırımcı-kullanıcı firmalar için 30 yıl,
- Kendi işyerini inşa eden üretici-yatırımcı-kullanıcı firmalar için 45 yıl, süreli faaliyet ruhsatı düzenlenmektedir.

Diğer taraftan, yatırımcı kullanıcılara Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan arazi, arsa ve binalar kiralanabilir veya bunlar üzerinde 49 yıla kadar irtifak hakkı tesis edilebilir.

3. Kâr Transferi İmkânı

Serbest bölge faaliyetlerinden elde edilen kazanç ve gelirler, hiç bir izne tabi olmaksızın yurt dışına veya Türkiye'ye serbestçe transfer edilebilmektedir.

4. Ticaret Kolaylığı İmkânı

Serbest bölgeler ile Türkiye'nin diğer yerleri arasında yapılan ticarette dış ticaret rejimi hükümleri uygulanır. Başka bir deyişle, Türkiye'den serbest bölgeye satılan mallar ihracat rejimine, serbest bölgeden Türkiye'ye satılan mallar ise ithalat rejimine tabi olup, serbest bölge kullanıcıları Türkiye'den ihraç fiyatına (KDV'siz) mal ve hizmet satın alabilirler. Diğer taraftan, serbest bölge ile diğer ülkeler ve diğer serbest bölgeler arasında dış ticaret rejimi hükümleri uygulanmaz.

Ayrıca, bölgelerde sarf malzemelerinin en kısa sürede teminini sağlayabilmek amacıyla bedeli 5000 ABD Doları veya karşılığı Yeni Türk Lirasını geçmeyen Türkiye mahreçli mallar, isteğe bağlı olarak ihracat işlemine tabi tutulmayabilir.

5. Gümrük Vergisi Prosedüründen Arındırılmış Ticari Faaliyet İmkânı

Serbest bölgeye getirilen Türkiye veya AB menşeli ya da buralarda serbest dolaşımda bulunan malların, serbest dolaşımda bulunma statüsü değişmediğinden, Türkiye'ye veya AB üyesi ülkelere girişinde gümrük vergisi ödenmez. Ayrıca üçüncü ülke menşeli malların serbest bölgeye girişinde ve bu malların Türkiye veya AB üyesi ülkeler dışındaki üçüncü ülkelere gönderilmesi halinde de gümrük vergisi ödenmez. Ancak serbest bölgeden Türkiye'ye veya AB üyesi ülkelere gönderilen serbest dolaşım durumunda olmayan üçüncü ülke menşeli mallar için Ortak Gümrük Tarifesi'nde belirtilen oran üzerinden gümrük vergisi ödenir.

6. AB ve Gümrük Birliği Kriterlerinin Gerektirdiği Serbest Dolaşım Belgelerinin Temini İmkânı

İHRACAT REHBERİ

Serbest bölgeler, "Türkiye-AB Gümrük Birliği"nin parçası sayıldığından, bölgelerden Türkiye veya AB menşeli ürünler ile Türkiye'de serbest dolaşım durumunda bulunan ürünlerin A.TR Belgesi düzenlenerek AB'ye gönderilmesi mümkündür. Üçüncü ülke menşeli ürünler ise Ortak Gümrük Tarifesi'nde belirtilen oran üzerinden Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğüne gümrük vergisi ödenerek serbest dolaşıma geçirildikten sonra A.TR Belgesi düzenlenerek AB'ye gönderilebilir.

7. Eşitlik Prensibi

Serbest bölgede sağlanan teşvik ve avantajlardan yerli ve yabancı bütün firmalar eşit olarak yararlanır. İşleticiler ve kullanıcılar, yatırım ve üretim safhalarında Bakanlar Kurulu'na belirlenecek vergi dışı teşviklerden de yararlandırılabilir.

8. Zaman Kısıtlaması Bulunmaması

Mallar serbest bölgede süre sınırlaması olmaksızın kalabilir.

9. Pazar İhtiyaçlarına ve Şartlarına Göre Serbestçe Belirlenecek Ticari Faaliyet İmkânı

Gümrük ve kambiyo mükellefiyetlerine dair mevzuat hükümleri ile üretici işletmelerin talepleri hariç olmak üzere, fiyat, kalite ve standartlarla ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarına verilen yetkiler serbest bölgelerde uygulanmaz.

10. Gerçekçi Bir Enflasyon Muhasebesi İmkânı

Serbest bölgelerdeki faaliyetlerle ilgili her türlü ödeme dövizle yapılır.

11. Yerli ve Yabancı Tüm Pazarlara Erişim İmkânı

Serbest bölgelerden Türkiye'ye yönelik mal satışına ve serbest bölge ile diğer ülkeler arasında yapılacak ticarete kısıtlama getirilmemiştir. Serbest bölgelerden yurt içine mal satışına, tüketim malları ve riskli mallar dışında, herhangi bir kısıtlama getirilmemiştir.

12. Azaltılmış Bürokratik Prosedür ve Dinamik İşletme Yönetimi

Başvuru ve faaliyet süresince her türlü bürokrasi en aza indirilmiştir. Serbest bölgeler özel sektör şirketlerince işletilmektedir.

13. Stratejik Avantaj

Serbest bölgelerimiz, AB ve Orta Doğu pazarlarının yakınında, Akdeniz, Ege ve Karadeniz'deki büyük limanlara, uluslararası havaalanlarına, karayolu ağlarına, kültür, turizm ve eğlence merkezlerine yakın yerlerde kurulmuştur.

14. Her Türlü Ticari ve Sınai Faaliyete Uygun ve Ucuz Altyapı İmkânı

Serbest bölgelerin altyapısı gelişmiş ülkelerdeki benzerleri ile aynı standarttır.

15. Tedarik Zinciri İmkânlarından Yararlanma Kolaylığı

İHRACAT REHBERİ

Serbest bölgeler özellikle ihracata dönük üretim yapan firmalara, ara malı ve hammadde temininde, dünya fiyatları ve şartları ile kesintisiz tedarik imkânları sunmaktadır.

B.FAALİYET RUHSATI ALMAK İÇİN GEREKLİ PROSEDÜR

Serbest bölgelerde faaliyette bulunmak için Dış Ticaret Müsteşarlığı Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğünden Faaliyet Ruhsatı alınması gerekmektedir.

Faaliyet ruhsatı almak üzere;

- Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü, Serbest Bölge Müdürlüğü veya serbest bölgenin işletici/kurucu-işletici şirketinden temin edilecek Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formu ve bir fotokopisi.
- Müracaatçı ve serbest bölgede yapacağı faaliyet hakkında tanıtıcı bilgi,
- İmza sahibinin yetki belgesi ve imza sirküleri ile (varsa) firma temsilcisinin yetki belgesi ve imza beyannamesi,
- Müracaatçı firmanın kuruluş ilanı ile son sermaye ve ortaklık yapısının yayımlandığı Türkiye Ticaret Sicil Gazeteleri ve Ticaret ve/veya Sanayi Odası kaydı (Yabancı firmalar için kendi ülkelerinde geçerli olan kuruluş belgesinin Türkiye'nin o ülkedeki temsilciliğince onaylı örneği),
- Firmanın son üç yıla ilişkin bilânçosu, kar ve zarar cetveli,
- Müracaat ücretinin Merkez Bankası'na yatırıldığını gösterir banka dekontunun aslı ve bir fotokopisi,
- (Varsa) Son üç yılda Türkiye'ye getirilen döviz tutarını gösterir belgeler, bir dilekçe ile birlikte iadeli taahhütlü olarak doğrudan Dış Ticaret Müsteşarlığı Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü 06510 Emek / ANKARA – TÜRKİYE adresine gönderilebileceği gibi ilgili Serbest Bölge Müdürlüğüne de teslim edilebilir.

Genel Müdürlükçe yapılan inceleme sonucu Faaliyet Ruhsatı alması uygun görülen firmalar 30 gün içinde; açık alan kiralayacak iseler serbest bölge işletici/kurucu işletici firması ile hazır işyerlerinden birini kiralayacak iseler bölgede kiralama ruhsatına sahip herhangi bir kuruluş ile kira sözleşmesi yaparlar.

Arazisi özel sektöre ait bazı serbest bölgelerde ise firmaların arazi veya işyeri satın alması da mümkün bulunmaktadır. Genel Müdürlükçe yapılan inceleme sonucu Faaliyet Ruhsatı alması uygun görülen firmalar 30 gün içinde; arazi veya işyeri satın alacak iseler, serbest bölge işletici/kurucu işletici firması ile satış sözleşmesi yaparlar.

İlgili Serbest Bölge Müdürlüğünce onaylanmış sözleşmenin bir sureti Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü'ne iletilir. Genel Müdürlükçe verilen süre içerisinde kira/satış kontratı yapanlar adına Faaliyet Ruhsatı düzenlenir. Yatırımcı kullanıcılar, Faaliyet Ruhsatını aldıktan sonra, Bölge Müdürlüğüne müracaat ederek, hazırlanmış oldukları inşaat projelerini uygulamak üzere "İnşaat Ruhsatı" alırlar. İnşaat çalışmalarını bitirdikten sonra "İskân Ruhsat"larını alarak ticari faaliyetlerine başlarlar.

İHRACAT REHBERİ

Faaliyet Ruhsatı alması uygun görülmeyenlere ise, Faaliyet Ruhsatı için ödedikleri müracaat ücretleri iade edilir.

Serbest bölgelerde faaliyette bulunacak bütün gerçek ve tüzel kişiliğe sahip Türkiye'de faaliyet gösteren firmaların, serbest bölgedeki faaliyetlerini oluşturacakları şubeleri aracılığı ile yapmaları zorunludur. Bu durumda merkez firmanın son üç yıla ait bilâncolarının incelenmesi sırasında sermaye yapısı ve karlılık durumu gibi hususlar göz önünde bulundurulacaktır.

Serbest bölgede faaliyet gösterecek şubenin ticari faaliyete başlayabilmesi için mutlaka sermaye tahsis edilecek ve işletme gideri öngörülebektir. Serbest bölgelerde faaliyette bulunacak bütün gerçek ve tüzel kişiliğe sahip firmaların faaliyet alanlarının serbest bölgeler ile sınırlı olması halinde bile, ticaret sicili kayıtlarının bulunması zorunludur.

Bu konuda ayrıntılı bilgi için Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü'nün aşağıda belirtilen telefon ve faks numaralarına başvurulabilir:

Telefon : (312) 212 82 58, (312) 212 82 59, (312) 212 58 90

Faks : (312) 212 89 06

XVII. DIŞ TİCARETTE KULLANILAN YAZIŞMA ÖRNEKLERİ

A. ŞEKİL ŞARTLARINA UYGUN MEKTUP ÖRNEĞİ

SELYA HIRDAVAT
Mahmutpasa Cad No: 86/5
İkitelli 340009
İstanbulTurkey
<http://www.selyahirdavat.com.tr>

Kenneth Beare
Administrative Director
Victory Building & Materials
2333 Visita Avenue
Olympia, WA 98501
Australia

Our Ref: B021002ABWC
Your Ref: Your fax message dated June 25, 2004

July 01, 2009

İHRACAT REHBERİ

Dear Mr. Beare

Thank you for your request of 25 June asking for the latest edition of our catalogue.

We are pleased to enclose our latest brochure. We would also like to inform you that it is also possible to follow our catalogue and make purchases online at <http://www.selyahirdavat.com.tr>.

Hoping to be helpful and looking forward to welcoming you as our customer as well.

Yours sincerely,
(İmza)
Hüseyin Selya
Manager

SELYA HIRDAVAT
Mahmutpasa Cad No: 86/5
İkitelli 340009
İstanbulTurkey
<http://www.selyahirdavat.com.tr>

Kenneth Beare
Administrative Director
Victory Building & Materials
2333 Visita Avenue
Olympia, WA 98501
Australia

Our Ref: B021002ABWC
Your Ref.: 25 Haziran 2004 tarihli faks mesajınız

01 Temmuz 2009

Sevgili Bay Beare
25 Haziran tarihli, katalogumuzun son sayısına yönelik talebiniz için teşekkür ederiz. En yeni katalogumuz ekte gönderilmektedir. Ayrıca <http://www.selyahirdavat.com.tr> adresli websitemizden de kataloglarımızın takip edilmesi ve elektronik ortamda satın alım gerçekleştirilmesi mümkündür.

Yardımcı olabildiğimizi umar gelecekte sizi de müşterilerimiz arasında görmek isteriz.

Saygılarımla,

İHRACAT REHBERİ

(İmza)
Hüseyin Selya
Müdür

B. ELEKTRONİK POSTA KULLANIMI

1.İHRACATÇI FİRMANIN FİRMAYA TANITICI YAZI ÖRNEKLERİ

Dear Sirs,

Our Company is the exporter/producer of (ürünün ismi) and we would like to make our company and its products known to you.

Enclosed is a brochure which gives you general information about our products. If you are interested, we would be happy to send you any further information and we would like to discuss the subject with you in the near future as well.

Thanking for your kind interest and we look forward to your early reply, we remain,

Yours sincerely,

Sayın baylar,

Şirketimiz (ürün ismi) üreticisi/ihracatçısıdır ve sizleri şirketimiz ve ürünlerimiz hakkında bilgilendirmek istiyoruz.

Ürünlerimiz ve fiyatları ile ilgili genel bilgiler veren bir broşür ilişktedir. İlgilendiğiniz takdirde, size daha fazla bilgi göndermekten memnuniyet duyacağız. Bu konuyu görüşmek için yakın bir gelecekte karşı karşıya da gelebiliriz.

İlginize teşekkür eder, en kısa zamanda cevabınızı bekleriz.

Saygılarımla,

Dear Mr./Ms. (Eğer isim bilinmiyorsa "Dear Sir/Madam" kullanılabilir.)

We are the exporters of (ürünün ismi) and would like to make ourselves and our products known to you.

İHRACAT REHBERİ

With this letter, we are sending you our company brochure and product catalogue. They represent the range of quality and the specifications that we offer. Still we have customers in your country and enclosed, you will find a list of the companies with whom we already do business. **(Mektubun amacının açıklanması ve konu hakkında detaylı bilgi verilmesi)**

I shall be in your country on (tarih) and I intend to stay there about (süre). I would like to visit you at your office during my stay and I would appreciate to learn when it could be convenient for you. **(Gelecekte gerçekleştirilecek olaylar hakkında bilgi verilmesi ve karşı taraftan bilgi talep edilmesi)**

I look forward to your confirmation and to meeting you soon

Yours sincerely

Enclosure: The list of companies,
Brochure
Product Catalogue

Sayın Bay/Bayan,

Biz (ürünün ismi) ihracatçısıyız ve size kendimizi ve ürünlerimizi tanıtmak istiyoruz.

Bu mektup ile birlikte size, firma broşürümüzü ve ürün katalogumuzu gönderiyoruz. Bunlar, size sunduğumuz kalite ve ürün özelliklerini temsil etmektedir. Hâlihazırda ülkenizde müşterilerimiz bulunmaktadır. Ekte bizimle iş yapmakta olan firmaların bir listesini bulabilirsiniz.

Ben (tarih) tarihinde ülkenizde bulunacağım ve ülkenizde (süre) kalmak niyetindeyim. Orada bulunduğum süre içinde sizi ziyaret etmek istiyorum. Sizin için uygun olan zamanı bana bildirmenizden memnuniyet duyacağımı belirtirim.

En yakın zamanda görüşmek üzere teyidinizi bekliyorum.

Saygılarımla,

Ek: Firma Listesi,
Broşür
Ürün Katalogu

İHRACAT REHBERİ

2.BİLGİ TALEBİNE CEVAP

Dear Mr./Mrs.....

Thank you for your inquiry concerning our product (ya da ürünün ismi). Our brochure including the products in which you are interested, and our price list and the terms are enclosed.

Please let us know if there is any other way in which, we can be of help. Thanking you for your kind interest, we remain,

Yours sincerely,

Sayın Bay/Bayan,...

Ürününüz (ya da ürün ismi) konusundaki talebinize teşekkür ederiz. İlgi duyduğunuz ürünleri içeren tanıtım broşürümüz ve fiyat listemiz ilişiktir.

Yardımcı olabileceğimiz herhangi bir husus olduğunda lütfen bizi bilgilendiriniz. İlginize teşekkür ederiz.

Saygılarımla,

3.SİPARİŞ KABULU

Dear.....

We wish to confirm the receipt of your order of (tarih) for the shipment of (ürün ismi).

Shipment will be made in accordance with the conditions of our offer dated (tarih).

We will have your order ready for delivery on (tarih).

Yours sincerely,

Sayın.....

(Ürün ismi) sevkiyatı ile ilgili (...) tarihli siparişinizi aldığımızı teyit ederiz.

İHRACAT REHBERİ

Sevkiyat (....) tarihli teklifimizde yer alan koşullara uygun olarak yapılacaktır.

Siparişiniz teslimatı yapılmak üzere(....) tarihinde hazırlanmış olacaktır.

Saygılarımızla,

4.SİPARİŞ REDDİ

Dear.....

We have received your order for shipment dated (tarih).

Unfortunately, we are not in a position to deliver your order since our entire production is sold out for the next (....) months.

We much regret not being able to meet your order, but we will be in touch with you as soon as our stocks are available.

Yours sincerely,

Sayın...

Sevkiyat talebinizi içeren (....) tarihli siparişinizi aldık.

Maalesef, şu anda siparişinizi teslim edebilecek durumda değiliz çünkü önümüzdeki (.....) ay için üretimimizin tümü satılmıştır.

Siparişinizi karşılayamamaktan ötürü üzgünüz ancak, stoklar müsait olduğunda sizinle temasa geçeceğiz.

Saygılarımızla

5.ÜRETİMİN BAŞLADIĞINI BİLDİRME

Dear.....,

İHRACAT REHBERİ

With reference to your order dated (tarih) for the shipment of (ürünün ismi), we wish to inform you that the goods you ordered are in production and will be ready for shipment by (tarih).

Yours sincerely,

Sayın,

(...) tarihli (ürün ismi) gönderilmesine ilişkin siparişlerinize ilgili olarak, sipariş verdiğiniz malların şu anda üretilmekte olduklarını ve (....) tarihine kadar gönderilmeye hazır olacaklarını size bildirmek isteriz.

Saygılarımızla,

6.SEVKİYATIN BİLDİRİLMESİ

Dear....,

We wish to inform you that your order No ..(sipariş numarası) dated (tarih) was shipped today.

The goods were shipped by truck through (şirket ismi), fob (fiyat).

We hope you will find this shipment satisfactory and we look forward to receiving your additional orders.

Yours sincerely,

Sayın.....,

(.....) tarihinde (...) No ile sipariş edilen mallar bugün sevk edilmiştir.

Mallar (şirket ismi) aracılığıyla, TIR'la (fiyat)'a fob olarak sevk edilmiştir.

Bu sevkiyattan memnun kalacağınızı umar, başka siparişlerinizi de bekleriz.

Saygılarımızla,

İHRACAT REHBERİ

7.ÖDEMENİN GECİKMESİ DURUMUNDA BİLGİ YAZISI

Dear,

Pursuant to your order dated (tarih), your goods were shipped on (tarih).

According to the terms agreed, payment should have been made in (gün sayısı) days after receipt of the shipment. However, we have not received the payment yet.

We, therefore, request that you forward the sum of (ihracat bedeli döviz tutarı) as soon as possible. We await confirmation of payment.

Yours sincerely

Sayın.....,

(.....) tarihli siparişinizle ilgili mallar (.....) tarihinde sevk edilmiş bulunmaktadır.

Şartlarımıza göre, ödemenin sevkiyatın yapılmasından... gün sonra yapılması gerekiyordu, ancak henüz tarafımıza herhangi bir ödeme ulaşmamıştır.

Bu nedenle, en kısa zamanda tutarındaki parayı yollamanızı rica ediyoruz. Ödemeye ilişkin teyidinizi bekliyoruz.

Saygılarımızla,

8.REKLAM VERME

(Reklam Ajansı veya Dergiye)

Dear Sirs,

(Şirket ismi) Company manufactures (ürün ismi) and is interested in expanding trade with importers in (ülke ismi).

As a large number of traders that deal in (ürünün ismi) subscribe to (dergi ismi), we are also interested in advertising in this magazine. We would be grateful, therefore, if you could send us the necessary forms and information on prices for your advertising spaces.

Thanking you in advance for your cooperation, we remain.

İHRACAT REHBERİ

Yours sincerely,

(Reklam Ajansı veya Dergiye)

Sayın,

(Şirket ismi) şirketi (ürün ismi) üretmekte ve (ülke ismi)'deki ithalatçılarla ticareti geliştirmek istemektedir.

(Ürün ismi) ile uğraşan çok sayıda ithalatçı (dergi ismi) dergisine abone olduğundan dolayı, biz de bu dergiye reklam vermek istemekteyiz. Dolayısıyla, bize gerekli formları ve reklam yerlerinin fiyatları hakkında bilgi gönderirseniz müteşekkîr kalırız.

İşbirliğinizden dolayı şimdiden teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

9.ULUSLARARASI TİCARET FUARLARINA KATILMA İSTEĞİ

Katılmak İstenen Fuar
Fuar İdaresi

Dear Sirs,

As a producer and exporter of (ürün ismi), our company is interested in participating in the (fuarın adı) on (tarih).

We would be grateful if you could provide us the necessary forms for this purpose and other information you may have for participants. We would also be interested in receiving information on any governmental or private financial assistance programmes that may exist to help participants from developing countries.

Thanking you in advance for your interest, we remain,

Yours sincerely,

Katılmak İstenen Fuar
Fuar İdaresi
Sayın Baylar,

İHRACAT REHBERİ

(ürün ismi) üreticisi ve ihracatçısı olan firmamız (fuar ismi) Fuarı'na katılmayı düşünmektedir.

Bu amaç için gerekli olan formları ve iştirakçiler için gerekli diğer bilgileri bize temin ederseniz müteşekkîr kalırız. Ayrıca gelişmekte olan ülkelerin iştirakçilerine sağlanan kamu veya özel mali yardım programları hakkında bilgi almayı da istemekteyiz.

İlginize peşinen teşekkür ederim.

Saygılarımla,

10.ULUSLARARASI KURULUŞLARDAN BİLGİ TALEBİNDE BULUNMA

Dear Sirs,

(şirket ismi) Company produces (ürün ismi) and is interested in expanding its exports of these items. The enclosed brochure will provide you with an indication of the variety of our products.

We would be grateful if you could send us information on the (ülke ismi) market for these products, together with a list of importers and any other studies available on the subject.

Thanking you in advance for your assistance, we remain.

Yours sincerely,

Sayın Baylar,

(Şirket ismi) Şirketi (ürün ismi) üretmekte ve bu ürünlerin ihracatını geliştirmeyi istemektedir. Ekteki broşür size ürün çeşitlerimiz hakkında fikir verecektir.

Bize bu ürünler için (Ülke ismi) piyasası hakkında bilgiyi, ithalatçıların listesi ve konu hakkındaki diğer mevcut çalışmalarla birlikte gönderirseniz müteşekkîr kalırız.

Yardıminız için şimdiden teşekkür ederiz.

Saygılarımla

XVIII. EKLER

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

A.İHRACATI YASAK MALLAR LİSTESİ

12-Salep (toz, tablet ve her türlü formda)	06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
--	---

MADDE	YASAL DAYANAK	B.İHRACATI ÖN İZNE BAĞLI MALLAR LİSTESİ
1-Kültür ve tabiat varlıkları (Eski eserler)	23/07/1983 tarih ve 18113 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 2863 sayılı “Kültür ve Varlıklarını Koruma Kanunu”	MADDE
2-Hint keneviri	24/06/1933 tarih ve 2435 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 2313 sayılı “Uyusturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun”	İZNİ VEREN KURUM
3-Tütün tohumu ve fidesi	04/12/2002 tarih ve 24956 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan “Tütün Üretimi, Üretici Tütünlerin Pazarlanması, İç ve Dış Ticareti, Denetimi ve Tütün Eksperliği ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”	YASAL DAYANAK
4-İhracı ön izne bağlı mallar listesinde yer alan türler hariç bütün av ve yaban hayvanları (canlı ve cansız olarak ve tanınabilir en küçük parçaları ile bunlardan mamul konfeksiyon)	13/4/1990 tarih ve 20491 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 08/03/1990 tarih ve 90/234 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	03/07/2004 tarih ve 25511 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 5201 sayılı “Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun”un 4üncü maddesi gereği her yıl revize edilerek Resmi Gazete’de yayımlanan “Kontrol Tabi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar, Askeri Patlayıcı Maddeler, Bunlara Ait Teknolojilere İlişkin Liste”
5-Ceviz, dut, kiraz, armut, erik, porsuk, dışbudak, karaağaç ve ıhlamur adlı ağaç türlerinin kütük, tomruk, kereste, kalas ve taslak olarak ihracı	11/05/1974 tarih ve 14883 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 24/4/1974 tarih ve 7/8186 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	2-Afyon ve haşhaş kellesi
6-Doğadan toplanan doğal çiçek soğanları	06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı	Sağlık Bakanlığı
7-Odun ve odun kömürü (Meyve kabuklarından üretilen mangal kömürü hariç)	06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı	3-Uyusturucu maddeler ve 1972 tarihli Protokolle değiştirilen 1961 tarihli Uyusturucu Maddeler Tek Sözleşmesi, 1974 tarihli Psikotrop Maddelere İlişkin Sözleşme ve 1988 tarihli Uyusturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Trafikinin Önlenmesine İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi kapsamındaki mallar
8-Sığla (liquidambar orientalis)	06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı	Sağlık Bakanlığı
9-Yalankoz (pterocarya carpinifolia)	06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı	24/06/1933 tarih ve 2435 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 2313 sayılı “Uyusturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun” ve 1972 tarihli Protokolle değiştirilen 1961 tarihli “Uyusturucu Maddeler Tek Sözleşmesi”, 1971 tarihli “Psikotrop Maddelere İlişkin Sözleşme” ve 1988 tarihli “Uyusturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Trafikinin Önlenmesine İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi”
10-Datça hurması (Phoenix the ophrasti crenter)	06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı	4-Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesi Kapsamındaki Maddeler
11-Zeytin (tescili yapılmış ve Milli Çeşit Listesi’nde yayımlanmış olan çeşitlerinin yurt içinde sertifikalandırılmış olanları hariç), incir, fındık, antep fıstığı, asma (sultani çekirdeksiz) fidanları	06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı	Çevre ve Orman Bakanlığı

İHRACAT REHBERİ

5-Yaban domuzu, kurt, çakal, tilki, sansar, porsuk ile yılanlar, kaplumbağa ve kertenkelelerin canlı ve cansız halde ve bunların tanınabilir parçaları ile bunlardan mamul konfeksiyon	Çevre ve Orman Bakanlığı	13/04/1990 tarih ve 20491 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 08/03/1990 tarih ve 90/234 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 08/03/1990 tarih ve 90/234 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı
6-Gübreler (Kimyevi gübreler hariç)	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	13/01/1965 tarih ve 11905 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 19/12/1964 tarih ve 6/4090 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve 27/12/1924 tarih ve 2/1771 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 19/12/1964 tarih ve 6/4090 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve 27/12/1924 tarih ve 2/1771 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı
7-Tohumluklar (Orman ağacı tohumları ve diğer yetiştirme materyalleri hariç)	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	08/11/2006 tarih ve 26340 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 5553 sayılı “Tohumculuk Kanunu”	Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 5553 sayılı “Tohumculuk Kanunu”
8-Ankara (Tiftik) keçisi	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	10/03/2001 tarih ve 24338 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 4631 sayılı “Hayvan Islahı Kanunu”	Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 4631 sayılı “Hayvan Islahı Kanunu”
9- Su ürünlerinden su ürünleri avcılığını düzenleyen esaslar çerçevesinde avlanması tamamen yasak olan cins ve nitelikteki su ürünleri	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	04/04/1971 tarih ve 13799 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 1380 sayılı “Su Ürünleri Kanunu”, 10/03/1995 tarih ve 22223 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan “Su Ürünleri Yönetmeliği”, “Su Ürünleri Yönetmeliği” kapsamında Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğler	Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 1380 sayılı “Su Ürünleri Kanunu”, 10/03/1995 tarih ve 22223 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan “Su Ürünleri Yönetmeliği”, “Su Ürünleri Yönetmeliği” kapsamında Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğler
10-Yarış atları	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	10/03/2001 tarih ve 24338 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan “Hayvan Islahı Kanunu”	Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan “Hayvan Islahı Kanunu”
11-Yem Kanunu kapsamına giren yemler	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	07/06/1973 tarih ve 14557 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 1734 sayılı “Yem Kanunu”	Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 1734 sayılı “Yem Kanunu”
12-Veteriner ilaçları	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	1262 sayılı “İspençiyarı ve Tıbbi Müstahzarlar Kanununa Yeniden Bazı Hükümler İlavesine Dair 3490 sayılı Kanun”	Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 1262 sayılı “İspençiyarı ve Tıbbi Müstahzarlar Kanununa Yeniden Bazı Hükümler İlavesine Dair 3490 sayılı Kanun”

İHRACAT REHBERİ

Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 08/03/1990 tarih ve 90/234 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
14-Darızlık büyük ve küçük baş hayvan	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	10/03/2001 tarih ve 24338 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 4631 sayılı “Hayvan Islahı Kanunu”
15-Doğa Mantarı	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
(Sadece AB üyesi ülkelere yönelik ihracat için)	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
16-Mavi yüzgeçli orkinos (thynus thunnus) (canlı, taze soğutulmuş, dondurulmuş veya işlenmiş)	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
17-Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracatında İzne Esas Olacak Belgelerin Verilmesine İlişkin Yönetmelik Kapsamındaki mallar	Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	13/09/2007 tarih ve 26642 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan “Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracatında İzne Esas Olacak Belgelerin Verilmesine İlişkin Yönetmelik” ve “Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracatında İzne Esas Olacak Belgelerin Verilmesine İlişkin Yönetmelik Kapsamına Giren Eşya Kalemlerini Belirten “Nükleer Transfer Uyarı Listesi” ve “Nükleer Çift Kullanımlı Eşya Listesi”ne İlişkin Tebliğ” (TAEK/NGD:2007/1)
18-Teknolojisi Kontrol Rejimi Eşyanın, Yazılım ve Teknoloji Ek’i Dahilindeki Malzemeler	Milli Savunma Bakanlığı	03/07/2004 tarih ve 25511 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan 5201 sayılı “Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun”un 4üncü maddesi gereği her yıl revize edilerek Resmi Gazete’de yayımlanan “Kontrol Tabi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar, Askeri Patlayıcı Maddeler, Bunlara Ait Teknolojilere İlişkin Liste”

İHRACAT REHBERİ

İHRACAT REHBERİ

19- Şeker	T.C. Şeker Kurumu	19/04/2001 tarih ve 24378 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 4634 sayılı "Şeker Kanunu"	24- Yaprak tütün, tütün döküntüleri	Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu	09/01/2002 tarih ve 24635 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 4733 Sayılı "Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun"
20- Orman ağacı tohumları ve diğer yetiştirme materyalleri	Çevre ve Orman Bakanlığı	08/05/2003 tarih ve 25102 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 4856 sayılı "Çevre ve Orman Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun", 08/11/2006 tarih ve 26340 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 5553 sayılı "Tohumculuk Kanunu"	Resmi Gazete		

C.İHRACATI ÖZELLİK ARZ EDEN ÜRÜNLER LİSTESİ

Doğal Çiçek Soğanları: Doğal Çiçek Soğanlarının Sökümü, Üretimi ve Ticaretine İlişkin Yönetmeliğe göre, doğal çiçek soğanları ihracat yönünden üç gruba ayrılır.

1) Doğadan toplanarak ihracatı yasak olan çiçek soğanları: Türkiye'de endemik ve tehlike altında olan doğal çiçek soğanlarının sökümü ve ticareti yasaktır.

2) İhracatı kotayla veya başka herhangi bir kayıtla sınırlandırılan çiçek soğanları: Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi Doğan elde edildiği gibi ihraç edilecek türlere ait çiçek soğanlarının sökümü ve ihracatı Doğan materyali doğadan temin edilerek kontrol altında üretilen veya büyütülen çiçek soğanlarının ihracatı kotaya tabidir. Kotadan yararlanmak isteyen firmaların bu Kanun'un 20 nci maddesine göre yeterlilik almaları ve 23 üncü maddesindeki ihracat yeterlilik koşullarını taşımaları zorunludur.

3) İhracatı üretimden serbest olan çiçek soğanları: Bu gruptaki çiçek soğanlarının üretimi için, doğadan materyal sökümüne izin verilmez. Tarla veya uygun alanlarda tohumdan yetiştirmek suretiyle elde edilen çiçek soğanlarının, il müdürlükleri tarafından üretim alanlarında, dikim, vejetasyon, hasat ve ihracat aşamalarında kontrol edilmek kaydıyla yurtiçi ve yurtdışı ticaretine Bakanlıkça izin verilebilir. Bu kapsama giren çiçek soğanlarına ait tür adları, bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen tebliğde yer alır, ancak kota sınırlaması yapılmaz.

Doğal Çiçek Soğanı Teknik Komitesinin, ihracatı yasak olan çiçek soğanlarının cins ve türleri ile, doğadan elde edilmesini kontenjanla veya başka herhangi bir kayıtla sınırlandırdığı çiçek soğanlarının cinsleri, türleri, ihracat miktarları ve çevre ölçüleri yada ihracat amacıyla üretilmesini veya büyütülmesini uygun gördüğü çiçek soğanlarının cins ve türleri Bakanlık tarafından her yıl Ekim ayı sonuna kadar Resmi Gazete'de Doğal Çiçek Soğanlarının İhracat Listesi adı altında tebliğ olunur. Tebliğde belirtilen miktarlara ilave olarak herhangi bir ek kota verilmez. İhracat yeterliliği olan firmaların ihracat kontenjanları, Teknik Komite tarafından tespit edilir, onaylanarak kesinleşir

Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan Ve Bitki Türleri

Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan Ve Bitki Türlerinin İhracatına Dair Tebliğ (İhracat: 2007/4) eki Ek I-A, I-B; Ek II-A, II-B ve Ek III-A, III-B sayılı listelerde gümrük

21- 87/12028 Karar sayılı Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthalı, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük kapsamına giren patlayıcı maddeler (harp silah ve mühimmatı hariç)

İçişleri Bakanlığı

18/05/1955 tarih ve 9009 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 6551 sayılı "Barut ve Patlayıcı Maddelerle Silah ve Tefferruatının ve Doğan Malzemesinin İnhisardan Çıkarılması Hakkında Kanun", 87/12028 Karar sayılı "Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthalı, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük", 2001/2443 Karar sayılı Tüzük

06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı

22- Zeytin fidanı (tescili yapılmış ve Milli Çeşit Listesi'nde yayımlanmış olan çeşitlerinin yurt içerisinde sertifikalandırılmış olanları)

Tarım ve Köyşleri Bakanlığı

03/07/2004 tarih ve 25511 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 5201 sayılı "Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde

03/07/2004 tarih ve 25511 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 5201 sayılı "Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde

23- Wassenaar Düzenlemesi Mühimmat Listesi Kapsamındaki Malzemeler

Milli Savunma Bakanlığı

03/07/2004 tarih ve 25511 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 5201 sayılı "Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde

Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan Ve Bitki Türleri

Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan Ve Bitki Türlerinin İhracatına Dair Tebliğ (İhracat: 2007/4) eki Ek I-A, I-B; Ek II-A, II-B ve Ek III-A, III-B sayılı listelerde gümrük

İHRACAT REHBERİ

tarife istatistik pozisyonları ve isimleri belirtilen nesli tehlike altında olan hayvan ve bitki türlerinin sürdürülebilir kullanımını sağlamak amacıyla kontrol altına alınmıştır.

Bu itibarla,

- Ek I-A, II-A ve III-A sayılı listelerde yer alan bir türe ait örneğin ihracatı ve ithal edilmiş örneklerin ihracatı için Tarım ve Köyşleri Bakanlığından,
- Ek I-B, II-B ve III-B sayılı listelerde yer alan bir türe ait örneğin ihracatı ve ithal edilmiş örneklerin ihracatı için Çevre ve Orman Bakanlığından, CITES belgesi alınır. CITES belgesi gümrük beyannamelerinin tescili aşamasında gümrük idarelerince aranır ve bu belge gümrük beyannamesine eklenir. İhracata ve ithal edilmiş örneklerin ihracatına ilişkin CITES belgeleri düzenlendiği tarihten itibaren 6 ay süreyle geçerlidir.

Tohumluk İhracatı

2007/4 sayılı Tohumluk İhracatı Uygulama Genelgesi'ne göre:

Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığınca yayınlanan İhracı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin 96/31 sayılı İhracat Tebliği Ek-1'de ihracı yasak malların listesi verilmiştir. Bu listenin 3. sırasında tütün tohumu ve fidesi, 8.sırasında ihracı yasak olan Doğal Çiçek Soğanları, 13.sırasında da asma, incir, fındık, antep fıstığı fidanının ihracı yasaklanmıştır.

Ayrıca 5 Şubat 1998 tarih ve 23249 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 96/31 sayılı ihracı yasak ve ön izne bağlı mallara ilişkin Tebliğde değişiklik yapılmasına dair 98/1 Sayılı İhracat Tebliğine göre; ihracı yasak mallar ek 1 listesinin meyve fidanları ile ilgili 13.maddesinde de zeytin, incir, fındık, antepfıstığı ve asma (sultani ve çekirdeksiz) fidanlarının ihracı yasaktır.

Gerek ticari, gerekse deneme ve demonstrasyon amacı ile ihraç edilecek tohumluklar için başvurular İl Müdürlüklerine veya TÜGEM'e (Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü) yapılır.

Yem ve Yemlik Maddelerin İhraç İşlemleri

1734 Sayılı Yem Kanunu ve Yönetmeliğinin 8. ve 24. maddeleri gereği bakla, fiğ, çavdar, darı, keten, kenevir, Yulaf, aspir, kolza, kuş yemi, nijer, yalama taşı ve her çeşit karma yemlerin ihraç izni Tarım İl Müdürlüğünden verilmektedir. Diğer yem ve yemlik maddelerinin ihraç izinleri Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünce verilmektedir. Yem ve yemlik maddelerin ihraç politikasını belirlemek üzere ilgili yıl içinde yayınlanan tamimde belirtilen yemlerin ihraç etmek isteyen kişi ve kuruluşlar.

- Dilekçe
- İhracat Müsaade Talepnamesi (2 suret / EK- 1)
- Proforma fatura (2 suret ,yeterli damga pulu yapıştırılmış olacak),
- Alıcı firma istek ülkesi veya sözleşme,
- Analiz Sertifikası veya Spesifikasyon Belgesi

ile gümrüklemenin yapıldığı yerdeki Tarım İl Müdürlüğüne başvurularak ihraç müsaadesi talebinde bulunulacaktır. Talebin uygun görülmesi durumunda İl

İHRACAT REHBERİ

Müdürlükleri tarafından, İhraç Müsaade Talepnamesini arkasında yer alan bölüm onaylanıp bir sureti ihracatçı firmaya verilir. Talepnamede izin tarihinden itibaren 90 günü geçmeyecek şekilde son ihraç tarihi yazılır.

Fiili ihracat sırasında yem ve yemlik madde gümrük sahasına girdikten sonra, ilgili firma dilekçe, gümrük beyannamesi ve mal faturası ile Tarım İl Müdürlüğüne müracaat eder. İhraç edilecek ürünlerden gümrük sahasında numune alınır. Gerekliyse laboratuarda analizi yapılır. Uygunluğu tespit edilen ürünün ihracına izin verilir.

Diğer Özel Belgeler:

Aflatoksin Analiz Raporu: ; İncir, fındık, antep fıstığı gibi kurutulmuş meyvelerde küf kalıntısına ilişkin aflatoksin kontrolü istenmektedir. Bu rapor üniversitelerin analiz laboratuvarlarından veya KOSGEB laboratuvarlarından temin edilebilir.

Sülfite Analiz Raporu: Kükürtle sarartılan kuru kayısıda sülfite kontrolü istendiğinde ilgili laboratuvar analiz raporları da ihraç belgelerine eklenmektedir.

C 13 Analiz Raporu ve Doğal Arı Balı Analiz Belgesi: Bal ihracatımızda sürekliliğin ve artışın sağlanabilmesi amacıyla ülkemizden ihraç edilecek her parti balda C13 Analiz Raporu aranması ve C13 Analiz Raporu olumsuz ise söz konusu bal partisinin ihracatına izin verilmemesi talimatlandırılmıştır.

C 13 analiz testinde kullanılacak numunenin Dış Ticarete Standardizasyon Denetmenlik yetkilileri tarafından TS/3036 Bal Standardı Tasarı'nının ilgili maddesine göre alınıp, mühürlendikten sonra ihracatçı veya yetkili temsilcisine zimmetlenerek verilmektedir. Analizleri Ege Üniversitesi İlaç Geliştirme Farmakokinetik Araştırma Uygulama Merkezi'nde (ARGEFAR) yapılmakta, analiz sonuçları bahse konu laboratuvar tarafından Dış Ticaret Standardizasyon Grup Başkanlıklarına, Grup Başkanlıkları tarafından ise ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine intikal ettirilmektedir. Birlik Genel Sekreterliğine intikal ettirilen raporlar esas alınarak, sonucu uygun olanlar için beyanname kayda alınmaktadır.

Ayrıca, 0409.00. GTİP'li Tabii Balın ihracatında ve ithalatında (geri gelen eşyada dahil olmak üzere) Doğal Arı Balı Analiz Belgesi Gümrük İdareleri tarafından aranmakta ve söz konusu belgenin ibraz edilmesi halinde ihracatına ve ithalatına izin verilmektedir.

Orman/Tekel Nakliye Tezkeresi: Orman ürünlerinin ihracı için istihsal yerinden, tekele tabi eşyada ise Tekel idaresince tanzim olunarak verilen belgelerdir. (6831 sayılı Orman Kanunu'na ve 1177 sayılı Tütün ve Tütün Tekeli Kanunu'na göre)

Kumanya Listesi: Çıkış yapan deniz, kara ve hava nakil araçlarına verilecek kumanyaların kayıtlı olduğu belgedir. Bu belge beyanname addolunarak, gümrük işlemleri bunlar üzerinde yürütülür.

İHRACAT REHBERİ

D.ULUSAL KURULUŞLARIN İNTERNET ADRESLERİ

Cumhurbaşkanlığı	www.cankaya.gov.tr
T.B.M.M	www.tbmm.gov.tr
Başbakanlık	www.basbakanlik.gov.tr
BAKANLIKLAR	
Adalet Bakanlığı	www.adalet.gov.tr
Bayındırlık Bakanlığı	www.bayindirlik.gov.tr
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	www.calisma.gov.tr
Çevre ve Orman Bakanlığı	www.cevreorman.gov.tr
Dışişleri Bakanlığı	www.mfa.gov.tr
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	www.enerji.gov.tr
İçişleri Bakanlığı	www.icisleri.gov.tr
Kültür ve Turizm Bakanlığı	www.kulturturizm.gov.tr
Maliye Bakanlığı	www.maliye.gov.tr
Milli Eğitim Bakanlığı	www.meb.gov.tr
Milli Savunma Bakanlığı	www.msb.gov.tr
Sağlık Bakanlığı	www.saglik.gov.tr
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	www.sanayi.gov.tr
Tarım ve Köyışleri Bakanlığı	www.tarim.gov.tr
Ulaştırma Bakanlığı	www.ubak.gov.tr
MÜSTEŞARLIK, BAŞKANLIK VE GENEL MÜDÜRLÜKLER	
Devlet Planlama Teşkilatı	www.dpt.gov.tr
Dış Ticaret Müsteşarlığı	www.foreigntrade.gov.tr
İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi	www.igeme.org.tr

İHRACAT REHBERİ

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu	www.deik.org.tr
Gümrükler Genel Müdürlüğü	www.gumruk.gov.tr
Hazine Müsteşarlığı	www.hazine.gov.tr
İller Bankası	www.ilbank.gov.tr
Kosgeb	www.kosgeb.gov.tr
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	www.oib.gov.tr
Rekabet Kurulu Başkanlığı	www.rekabet.gov.tr
Sermaye Piyasası Kurulu	www.spk.gov.tr
Tarım-Kredi Kooperatifleri Birliği	www.tarimkredi.gov.tr
Türk İşbirliği ve Kalkınma Ajansı	www.tika.gov.tr
Türk Standartları Enstitüsü	www.tse.org.tr
Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü	www.iskur.gov.tr
Türkiye İstatistik Kurumu	www.tuik.gov.tr
Türk Patent Enstitüsü	www.turkpatent.gov.tr
BANKALAR	
Exim Bank	www.eximbank.gov.tr
Merkez Bankası	www.tcmb.gov.tr
ARAŞTIRMA VE EĞİTİM KURUMLARI	
Milli Produktivite Merkezi	www.mpm.gov.tr
Tübitak	www.tubitak.gov.tr
DİĞER KURUMLAR	
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği	www.tobb.org.tr
Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu	www.avrupa.info.tr
İktisadi Kalkınma Vakfı	www.ikv.org.tr
Merkezi Finans ve İhale Birimi	www.mfib.gov.tr
Milletlerarası Ticaret Odası Türkiye Milli Komitesi	www.tobb.org.tr/icc/icc.htm
Mevzuat.net	www.mevzuat.net

İHRACAT REHBERİ

E.ULUSLARARASI KURULUŞLARIN İNTERNET ADRESLERİ

Avrupa Birliği	www.eurunion.org/
Avrupa Komisyonu	www.ec.europa.eu/
EBRD – Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası	www.ebrd.com
Avrupa Yatırım Bankası	www.eib.org
Avrupa Kalite Örgütü	www.eoq.org
Avrupa Sanayicileri Birliği	www.ert.be/
Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği	www.eurochambers.be/
Dünya Bankası	www.worldbank.org
Dünya Ticaret Örgütü	www.wto.org
Uluslararası Ticaret Merkezi	www.trademap.org/selectionmenu.as
px	
Asya Kalkınma Bankası	www.adb.org
İslam Kalkınma Bankası	www.isdb.org
Birleşmiş Milletler	www.un.org
Birleşmiş Milletler Kalkınma Teşkilatı	www.unido.org
Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Komisyonu	www.uncitral.org/
Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü	www.comtrade.un.org/db/
Milletlerarası Ticaret Odası	www.iccwbo.org
Akdeniz Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği	www.ascame.org
Dünya Ticaret Merkezleri Birliği	www.wtca.org
Dünya Turizm Örgütü	www.unwto.org
Dünya Sağlık Örgütü	www.who.ch
Dünya Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler Örgütü	www.inetindia.com
Dünya Kredi Birlikleri Konseyi	www.woccu.org
Kuzey Atlantik Pakı Teşkilatı	www.nato.int
Uluslararası Af Örgütü	www.amnesty.org
Uluslararası Çalışma Örgütü	www.ilo.org
Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı	www.oecd.org
Uluslararası Gıda Bilimi ve Teknolojisi Birliği	www.iufost.org
Uluslararası Kalkınma Derneği	www.worldbank.org
Dünya Fikri Haklar Organizasyonu	www.wipo.org

İHRACAT REHBERİ

F.YOL GÖSTERİCİ BAZI İNTERNET SİTELERİ

1.Dış Ticaret İstatistikleri

www.trademap.org: Uluslar arası Ticaret Merkezi tarafından oluşturulan veri tabanı kullanılarak ülkelerin ithalat ve ihracat değerlerine, miktarlarına ve artış oranlarına istatistikî bazda ulaşılabilir.

www.comtrade.un.org/db/: Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü tarafından oluşturulmuştur ve dünya ticaretine dönük istatistikler konusunda bilgi edinilebilir.

www.gtis.com: Ücretli üyelik sistemi ile hizmet veren “global trade atlas” adlı web sitesinde, ülkelerin ithalat ve ihracat tutarları ve miktarları ile ilgili güncel istatistiklere ulaşılabilir.

www.tse.export.gov: ABD Ticaret Bakanlığı tarafından oluşturulmuş siteden (TradeStats Express), eyaletler ve ülke bazında ABD’ nin diğer ülkeler ile olan dış ticaret değerlerine ürün seçimi de yapılarak yıllar itibariyle ulaşılabilir.

www.stat-usa.gov: ABD Ticaret Bakanlığı’na bağlı olarak çalışan STAT-USA’nın resmi web sitesi üzerinden ABD ve diğer ülkeler ile ilgili istatistiklere, raporlara ve incelemelere erişim imkanı bulunmaktadır.

www.stats.oecd.org: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından istatistik veri paylaşımı için hazırlanmış web sitesidir.

www.epp.eurostat.ec.europa.eu: AB ülkeleri ile ilgili genel ve bölgesel istatistiklerin yanı sıra; sanayi, tarım, ticaret sektörlerine dönük üretim ve tüketim istatistiklerine de yer vermektedir.

www.faostat.fao.org: Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü’nün web sitesi üzerinden tarım ürünleri üretimi, ticareti ve tüketimi gibi bilgilere; ülke, ülke grupları ve yıllar bazında ulaşılabilir.

2.Pazar ve Sektör Hakkında Bilgiler

www.intracen.org/marketanalysis: Uluslar arası Ticaret Merkezi tarafından oluşturulmuş “Market Analysis Tools” alt sayfasına, www.intracen.org adresinin ana sayfasından erişim mümkündür. Bu alt sayfadan Uluslar arası Ticaret Merkezi tarafından hazırlanmış Market Access Map, Trade Map, Product Map, Investment Map ve Trade Competitiveness Map veri tabanlarına doğrudan erişim mümkündür.

İHRACAT REHBERİ

www.p-maps.org: Uluslar arası Ticaret Merkezi tarafından oluşturulmuş veri tabanlarından biri olan "Product Map"te 70'den fazla sektör ve ürün grubu ile ilgili istatistik, Pazar analizi, fiyat bilgisi ve inceleme yer almaktadır.

www.intracen.org/countries: Uluslar arası Ticaret Merkezi web sitesinin ana menülerinden "countries"e yapılacak giriş sonucu ücretsiz olarak "Trade Competitiveness Map" ya da diğer bir kullanımıyla "Country Map"e ulaşılabilir. Bu alanda ülkelerin ticari performansına ve dış ticaret değerlerine yer verilmektedir.

www.doingbusiness.org: Dünya Bankası tarafından oluşturulan sitede 200'e yakın ülkedeki ticari hayata dair çeşitli başlıklarda hazırlanmış veriler belirli bir derecelendirme sistemi ile sınıflandırılmış ve ülkeler arası karşılaştırma yapma imkânı sağlanmıştır.

www.eiu.com: "The Economist Intelligence Unit" başlıklı veri tabanında; dünya ülkelerinin tamamı hakkında temel ekonomik göstergeler gibi kısa bilgilerin yanı sıra ülkelerin dış ticaret durumu, dış ticarette temel ortak ülkeler ve sektörler, ülkelerdeki ekonomik durum, yeni eğilimler ve gelişmeler, sosyal ve yapısal değişimler konuları da hizmete sunulmaktadır.

www.euromonitor.com: Pazar araştırmasının küresel ölçekte yapılması amacıyla oluşturulan "global market information database (gmid)" adlı bilgi kanalından ayrıntılı tarama ölçütleri ile istatistiklere, Pazar araştırmalarına, şirketlere ve ilgili kaynaklara ulaşılmaktadır. Ücretli bir veritabanıdır.

www.uktradeinvest.gov.uk: İngiltere'nin Dış Ticareti ve Yatırımı Geliştirme Ajansı'nın web sitesinde ülkeler ve sektörler ile ilgili bir takım bilgiler yer almaktadır. Üyelik sistemi olduğu için tüm verilere ulaşım mümkün olamayabilmektedir.

www.cbi.eu: Hollanda'nın gelişmekte olan ülkelere ithalatı geliştirme kuruluşunun resmi web sitesinde ülkeler ve sektörler ile ilgili pek çok çalışma, rapor ve firma bilgileri yer almaktadır. Ücretsiz üyelik gerçekleştirilmesi mümkündür.

www.exporthelp.europa.eu: AB Komisyonu tarafından oluşturulan "Export Helpdesk" portalında, AB'ye ihracat gerçekleştirmek isteyen gelişmekte olan ülkelerdeki ihracatçı firmalara AB pazarı ile ilgili yasal düzenlemeler, gümrük vergileri gibi konularda bilgiler verilmesi amaçlanmaktadır.

www.trade.gov / ita.doc.gov: bu web sayfasında çeşitli sektörler ile ilgili analizlere yer verilmekte ve ABD'nin ihracat portalı olarak yapılandırılmış www.export.gov'un bir parçası olarak dünya ticaretine konu olan çeşitli Pazar bilgilerine yer verilmektedir.

İHRACAT REHBERİ

www.fas.usda.gov: ABD Tarım Bakanlığı'na bağlı "Foreign Agriculture Service" tarafında oluşturulan sitede, tarım ürünleri dış ticareti ve üretimi ile ilgili olarak dünya geneli ve ülkeler bazında raporlar ve istatistikler yer almaktadır.

www.cia.gov: ABD Merkezi Haber Alma Ajansı web sitesinde yer alan "World Fact Book" adlı bölümünde ülkeler ile ilgili temel ekonomik ve siyasi bilgilere, demografik özelliklere, haberleşme ve ulaşım alt yapısına ilişkin bilgilere ulaşılması mümkündür.

www.oanda.com: para birimlerinin güncel ve geçmişe dönük olarak birbirleri arasındaki değişim oranları ve değerleri konusunda kapsamlı bilgi alınabilmektedir.

www.xe.com/ucc: "Universal Currency Converter" sitesi para birimlerinin değişim değerleri hakkında bilgi alınabilecek bir kaynaktır.

3.Pazara Giriş İçin Gerekli Standartlar

www.mkacdb.eu.int: AB üyesi ülkelere IP tanımlı giriş yapılabilen veri tabanında ihracat gerçekleştirmek istenilen ülkeler ile ilgili öğrenilebilecek pek çok bilginin yanı sıra ihracat için gerekli genel ve ürüne özel belgeler de belirtilir.

www.musavirlikler.gov.tr: Araştırma yürütülen ülkedeki Türkiye Ticaret Müşavirliği web sitesinden ve Müşavirlik kaynaklarından bilgi alınabilir.

www.iso.org: Uluslararası Standardizasyon Örgütü web sitesi üzerinde, Örgüt tarafından uygulanmakta olan standartların tümü hakkında bilgi alınması mümkündür.

www.ec.europa.eu/enterprise: Avrupa Komisyonu'nun Girişimcilik ve Sanayi web sayfasından AB'de uygulanmakta olan standartlar ve söz konusu standartların uygulanmasından ya da sağlanmasından sorumlu kuruluşların çalışma alanları ile ilgili bilgilere ulaşılması mümkündür.

www.gost.ru: Rusya Federasyonu'na ihraç edilen tüm mallar için Rus standartlarına uygunluk belgesi olarak adlandırılan "gost" belgesinin gümrük mercilerine ibrazı gerekmektedir. Sitede ilgili belge ile ilgili bilgilere ulaşılabilir.

www.nssn.org: Amerikan Ulusal Standartlar Enstitüsü web sayfasından ABD'de uygulanan standartlar sistemi hakkında bilgi alınabilmektedir.

4.Gümrük Vergileri

www.musavirlikler.gov.tr: Araştırma yürütülen ülkedeki Türkiye Ticaret Müşavirliği'nin web sitesi ziyaret edilerek konu ile ilgili bağlantılara erişilebilir; ayrıca

İHRACAT REHBERİ

doğrudan Ticaret Müşavirliği'ne ulaşarak da gümrük vergileri hakkında bilgi talep edilebilir.

www.mkacdb.eu.int: İhracatçıların dış pazarlarda karşılaştıkları ticari ve idari engelleri azaltmayı hedefleyen Pazara Giriş Stratejisi çerçevesinde Avrupa Birliği tarafından oluşturulan AB Pazara Giriş Veri Tabanı 2004 yılı itibarıyla Türkiye'nin kullanımına açılmıştır.

www.ec.europa.eu/taxation_customs: Avrupa Birliği Avrupa Toplulukları Bütünleştirilmiş Gümrük Tarifesi Veri Tabanı'ndan AB ülkelerine ihraç edilen ürünlere uygulanan tarifelere, kısıtlamalar hakkında güncel bilgilere ve ürünün bütünleştirilmiş gümrük tarifesi koduna ulaşabilmektedir.

www.macmap.org: Uluslararası Ticaret Merkezi tarafından hazırlanmış sitede ülkeler tarafından ithalat aşamasında uygulanan gümrük vergileri ürün bazında araştırılabilmekte; ayrıca ülkeler arasındaki ticari rejimler ve menşe kullarları hakkında bilgi alınabilmektedir.

www.dataweb.usitc.gov: Bağımsız bir federal ajans olarak faaliyet gösteren "The US International Trade Commission" tarafından hazırlanmış site, ABD'nin uyguladığı gümrük vergileri ile ilgili ücretsiz bilgi vermektedir.

www.tariffdata.wto.org: Dünya Ticaret Örgütü tarafından tarife veri tabanı olarak oluşturulmuştur. Ülkeler ve ürünler bazında yıl serisi itibarıyla gümrük vergilerine ulaşmak mümkündür.

www.bitd.org: Uluslararası Gümrük Tarifeleri Bürosu web sitesinde ülkeler tarafından uygulanan gümrük vergileri ile ilgili cetvellere ulaşılması mümkündür.

www.wcoomd.org: Dünya Gümrük Örgütü resmi web sitesinde ülkelerin uygulamakta oldukları gümrük vergileri hakkında bilgilere ulaşmak mümkündür.

5.Uluslararası Fuarlar

www.auma.de: Alman Ticaret Fuarları Birliği tarafından Almanca ve İngilizce dillerinde hazırlanmış web sitesinde tarih, şehir, ülke ve sektör gibi kriterlere göre arama yapılabilmektedir.

www.expodatabase.com: Uluslar arası fuarlar hakkında ülke, sektör, tarih, fuar başlığı vb. kriterlere göre tarama yapılabilmektedir.

www.dtm.gov.tr: Uluslararası Fuarlara İlişkin Arama Yapılabilecek İnternet Siteleri konu başlığı altında dünyada fur listelerine ulaşılacak internet siteleri hakkında geniş

İHRACAT REHBERİ

bilgiler yer almaktadır. Ayrıca, 2010 yılı için milli düzeyde iştirak edecek fuarların listesine de ulaşılabilir.

6.Potansiyel Müşteri Bilgileri

www.musavirlikler.gov.tr: Yurt dışında görev yapan Ticaret Müşavirlikleri kayıtlarında yer alan firma bilgileri için hedef pazardaki Müşavirlik ile temasa geçilmesi mümkündür. Ayrıca, Müşavirlikler web sayfalarında "ülke firma listesi" başlığı ziyaret edilerek bilgi alınabilecek kaynaklar hakkında fikir edinilebilir.

www.dtm.gov.tr: Dış talepler Bülteni kısmından bilgi edinilebilir.

www.igeme.org.tr: İş fırsatları/ Dış Ticaret Bülteni başlıklarından bilgi edinilebilir.

www.export-leads.com: Sektörler itibarıyla alım taleplerinin yer aldığı ücretli abonelik gereken bir veri tabanıdır.

www.fita.org: The Federation of International Trade Associations kurumunun web sitesinde dış ticaret taleplerinin elektronik ortamda takip edilebileceği; ücretli, ücretsiz veya bölge esasına göre hizmet sunan web sitelerinin adresleri yer almaktadır.

www.emarketservices.com: E-pazaryerleri ile ilgili olarak ülke ve bölge esasına göre sektör temelinde tarama yapabilen bir web sitesidir. 600'ün üzerindeki e-pazaryeri ile ilgili genel bilgilere, ticarete konu olan ürün ve sektörlerle yer verilmektedir.

www.kompass.com: Ticari kuruluş adreslerinin en geniş şekilde yer verildiği kaynaklardan birisidir. 60'dan fazla ülkedeki üretici, ithalatçı, ihracatçı, distribütör ve servis sağlayıcı firma bilgileri için 50.000'in üzerindeki sektör alt başlığı ile tarama yapılabilmektedir.

www.europages.com: 26 sektörde, 4.000 başlık ve 35.000 anahtar sözcük ile elektronik ortamda firma bilgisi sorgulama imkanı tanıyan, Türkçe dahil 25 dilde hazırlanmış bir firma veri tabanıdır. Avrupa'daki üretici, ihracatçı, toptancı, servis sağlayıcı firma bilgileri veri tabanının esasını oluşturmaktadır.

www.kellysearch.com: Ağırlıklı olarak ABD'dekiler olmakla birlikte, tüm dünyadaki tedarikçi firma bilgilerine erişimin mümkün olduğu ücretsiz bir web sitesidir.

www.globalsources.com: Alıcı ve satıcıları bir araya getirmeyi hedefleyen B2B web sitesi olarak yapılandırılmıştır. Üretici ve tedarikçi firma bilgilerine ulaşmak mümkündür.

İHRACAT REHBERİ

www.bizeurope.com: İthalatçı, tedarikçi, distribütör, üretici firma bilgilerinin yer aldığı sitedeki tüm alanlara ulaşabilmek için ücretli üyelik gerekmektedir. Üyelik gerektirmeyen alanlardaki bilgiler, ithalatçı firma bilgilerine ulaşma açısından sınırlıdır.

www.alibaba.com: Alıcıların ve satıcıların elektronik ortamda bir araya gelmeleri esası ile çalışan ve B2B iş imkânları sunan web sitesinde, dünyanın pek çok bölgesinde bulunan tedarikçi bilgilerine, ithal taleplerine ve satım tekliflerine ulaşılması mümkündür. Sitede ücretli üyeliğin yanı sıra ücretsiz üyelik de bulunmaktadır.

www.ameinfo.com: Ortadoğu ülkeleri ile ilgili haberlerin ve incelemelerin yer aldığı sitede "Business Directory" başlığı altında 300.000'ün üzerinde firma bilgisinin yer aldığı bir veri tabanı da bulunmaktadır.

www.thomasnet.com: Kuzey Amerika'daki 600.000'in üzerindeki firma bilgisine 67.000 dolayındaki ürün ve hizmet kategorisinde tarama yaparak ulaşmak mümkündür. Sitenin kullanımı için üyelik şartı bulunmamaktadır.

www.thomasglobal.com: Dünya genelinde sanayi ürünleri üretici ve tedarikçileri ile ilgili bilgilere ulaşılabilir.

www.national-pinkpages.com: Birleşik Arap Emirliklerinde bulunan firmalar ile ilgili elektronik ortamda hazırlanmış bir veri tabanıdır. Sektör, firma adı, bulunduğu Emirlik gibi kriterlere göre arama yapılabilir.

www.iranyellowpages.net: Sektörel olarak İran'daki firmalar ile ilgili tarama yapılabilir. Bilgilerin tamamına erişim için ücretli üyelik olması gerekmektedir.

G.TÜRKİYE CUMHURİYETİ VATANDAŞLARINA VİZE UYGULAMASI VATANDASLARINA VİZE UYGULAMASI

T.C. Disisleri Bakanlığı'ndan alınan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına vize uygulamaları ile ilgili bilgi aşağıda ülkelere göre listelenmiştir. Vize uygulamaları ile ilgili güncel bilgi için Disisleri Bakanlığı'nın web adresini ziyaret edebilirsiniz:

<http://www.mfa.gov.tr/turk-vatandaslarinin-tabi-oldugu-vizeuygulamaları.tr.mfa>

Vize uygulanan ülkelere vize başvurularında gerekli olan belgeler ile bilgi hedef ülkenin Türkiye'deki misyonlarından alabilirsiniz.

Pasaport İşlemleri ile ilgili Emniyet Genel Müdürlüğü'nün web adresini ziyaret edebilirsiniz:

<http://www.egm.gov.tr/onlinepasaport.asp>

İHRACAT REHBERİ

Afganistan	Vizeye Tabi	Hindistan	Vizeye Tabi	Namibya	Vizeye Tabi
Almanya Federal Cumhuriyeti	Vizeye Tabi	Hollanda	Vizeye Tabi	Nauru	Vizeye Tabi
ABD	Vizeye Tabi	Hollanda Antilleri	Vizeye Tabi	Nepal	Vizeye Tabi
Andorra	Vizeye Tabi	Honduras	Vizeden Muaf	Nijer	Vizeye Tabi
Angola	Vizeye Tabi	Hong Kong	Vizeden Muaf	Nijerya	Vizeye Tabi
Antigua-Barbuda	Vizeden Muaf	Irak	Vizeye Tabi	Nikaragua	Vizeden Muaf
Arjantin	3 Aya Kadar Vizeden Muaf	İngiltere	Vizeye Tabi	Norveç	Vizeye Tabi
Arnavutluk	Vizeden Muaf	İran	Vizeden Muaf	Oman	Vizeye Tabi
Avustralya	Vizeye Tabi	İrlanda	Vizeye Tabi	Orta Afrika Cumhuriyeti	Vizeye Tabi
Avusturya	Vizeye Tabi	İspanya	Vizeye Tabi	Özbekistan	Vizeye Tabi
Azerbaycan	Vizeye Tabi	İsrail	Vizeye Tabi	Pakistan	Vizeye Tabi
Bahamalar	Vizeden Muaf	İsveç	Vizeye Tabi	Palau Cumhuriyeti	Vizeden Muaf
Bahreyn	Vizeye Tabi	İsviçre	Vizeye Tabi	Panama	Vizeye Tabi
Banglades	Vizeye Tabi	İtalya	Vizeye Tabi	Papua Yeni Gine	Vizeye Tabi
Barbados	Vizeden Muaf	zlanda	Vizeye Tabi	Paraguay	Vizeden Muaf
Belçika	Vizeye Tabi	Jamaika	Vizeden Muaf	Peru	Vizeye Tabi
Belize	Vizeden Muaf	Japonya	Vizeden Muaf	Polonya	Vizeye Tabi
Benin	Vizeye Tabi	Kamboçya	Vizeye Tabi	Portekiz	Vizeye

İHRACAT REHBERİ

					Tabi
Beyaz Rusya	Vizeye Tabi	Kamerun	Vizeye Tabi	Romanya	Vizeye Tabi
Butan	Vizeye Tabi	Kanada	Vizeye Tabi	Ruanda	Vizeye Tabi
Birlesik Arap Emirlikleri	Vizeye Tabi	Karadag	90 Güne Kadar Muaf	Rusya Federasyonu	Vizeye Tabi
Bolivya	Vizeden Muaf	Katar	Vizeye Tabi	St. Cristopher Nevis	Vizeden Muaf
Bosna-Hersek	Vizeden Muaf	Kazakistan	Vizeden Muaf	St. Lucia	Vizeye Tabi
Botsvana	Vizeye Tabi	Kenya	Vizeye Tabi	St. Vincent-Grenadines	Vizeden Muaf
Brezilya	3 Aya Kadar Vizeden Muaf	Kıbrıs Rum Kesimi (GKRY)	Vizeye Tabi	San Marino	Vizeye Tabi
Brunei	Vizeye Tabi	Kırgızistan	30 Güne Kadar Vizeden Muaf	Senegal	Vizeye Tabi
Bulgaristan	Vizeye Tabi	Kiribati	Vizeye Tabi	Seyseller	Vizeye Tabi
Burkina Faso	Vizeye Tabi	KKTC	Vizeden Muaf	Sırbistan	Vizeye Tabi
Burundi	Vizeye Tabi	Kolombiya	Vizeden Muaf	Sierra Leone	Vizeye Tabi
Cape Verde	Vizeye Tabi	Komor Federe İslam Cumhuriyeti	Vizeye Tabi	Singapur	Vizeden Muaf
Cezayir	Vizeye Tabi	Kongo	Vizeye Tabi	Slovakya	Vizeye Tabi
Cibuti	Vizeye Tabi	Kongo Demokratik Cumhuriyeti (Zaire)	Vizeye Tabi	Slovenya	Vizeye Tabi

İHRACAT REHBERİ

Çad	Vizeye Tabi	Kore Cumhuriyeti (Güney Kore)	Vizeden Muaf	Solomon Adaları	Vizeden Muaf
Çek Cumhuriyeti	Vizeye Tabi	Kore Halk Cumhuriyeti	Vizeye Tabi	Somali	Vizeye Tabi
Çin Halk Cumhuriyeti	Vizeye Tabi	Kosova	90 Güne Kadar Muaf	Sri Lanka	30 Güne Kadar Muaf
Danimarka	Vizeye Tabi	Kosta Rika	Vizeden Muaf	Sudan	Vizeye Tabi
Dogu Timor	Vizeye Tabi	Kuveyt	Vizeye Tabi	Surinam	Vizeye Tabi
Dominika	Vizeye Tabi	Küba	Vizeye Tabi	Suriye	90 Güne Kadar Muaf
Dominik Cumhuriyeti	Vizeye Tabi	Laos	Vizeye	Tabi Suudi Arabistan	Vizeye Tabi
Ekvator	Vizeden Muaf	Lesotho	Vizeye Tabi	Svaziland	Vizeden Muaf
Ekvator Ginesi	Vizeye Tabi	Letonya	Vizeye Tabi	Sili	Vizeden Muaf
El Salvador	Vizeden Muaf	Liberya	Vizeye Tabi	Tacikistan	Vizeye Tabi
Endonezya	Vizeye Tabi	Libya	90 Güne Kadar Muaf	Tanzanya	Vizeye Tabi
Eritre	Vizeye Tabi	Lihtensteyn	Vizeye Tabi	Tayland	Vizeden Muaf
Ermenistan	Vizeye Tabi	Litvanya	Vizeye Tabi	Tayvan	Vizeye Tabi
Estonya	Vizeye Tabi	Lübnan	Vizeden Muaf	Togo	Vizeye Tabi
Etyopya	Vizeye Tabi	Lüksemburg	Vizeye Tabi	Tonga	Vizeye Tabi
Fas	Vizeden Muaf	Macaristan	Vizeye Tabi	Trinidad-Tobago	Vizeden Muaf

İHRACAT REHBERİ

Fiji	4 Aya Kadar Vizeden Muaf	Madagaskar (Malagazi)	Vizeye Tabi	Tunus	Vizeden Muaf
Fildisi Sahili	Vizeye Tabi	Makau Özel İdare Bölgesi	15 Güne Kadar Vizeden Muaf	Tuvalu	Vizeden Muaf
Filipinler	Vizeden Muaf	Makedonya	Vizeden Muaf	Türkmenistan	Vizeye Tabi
Finlandiya	Vizeye Tabi	Malavi	Vizeye Tabi	Uganda	Vizeye Tabi
Fransa	Vizeye Tabi	Maldivler	Vizeden Muaf	Ukrayna	Vizeye Tabi
Gabon	Vizeye Tabi	Malezya	Vizeden Muaf	Uruguay	Vizeden Muaf
Gambiya	Vizeye Tabi	Mali	Vizeye Tabi	Ürdün	Vizeden Muaf
Gana	Vizeye Tabi	Malta	Vizeye Tabi	Vanuatu	Vizeye Tabi
Gine	Vizeye Tabi	Mauritius	90 Güne Kadar Vizeden Muaf	Venezuela	90 Güne Kadar Vizeden Muaf
Gine-Bissau	Vizeye Tabi	Meksika	Vizeye Tabi	Vietnam	Vizeye Tabi
Grenada	Vizeye Tabi	Mısır	Vizeye Tabi	Yemen	Vizeye Tabi
Guatemala	Vizeden Muaf	Mogolistan	Vizeye Tabi	Yeni Zelanda	Vizeye Tabi
Guyana	Vizeye Tabi	Moldova	Vizeye Tabi	Yunanistan	Vizeye Tabi
Güney Afrika Cumhuriyeti	30 Güne Kadar Vizeden Muaf	Monako	Vizeye Tabi	Zambiya	Vizeye Tabi

İHRACAT REHBERİ

Gürcistan	90 Güne Kadar Vizeden Muaf	Moritanya	Vizeye Tabi	Zimbabve	Vizeye Tabi
Haiti	Vizeden Muaf	Mozambik	Vizeye Tabi		
Hırvatistan	90 Güne Kadar Vizeden Muaf	Myanmar	Vizeye Tabi		

H.TİCARİ ATEŞELİKLERİN İLETİŞİM BİLGİLERİ

ÜLKE	ŞEHİR	TELEFON	FAKS	E-MAIL
ABD	Washington	00 1 202 / 61267 80	00 1 202/ 2380629	dtvas@verizon.net
ABD	Los Angeles	00 1 323 / 85218 94	00 1 323/ 85218 96	uftla@sbcglobal.net
ABD	New York	00 1 212 / 68715 30 687 15 31	00 1 212 / 68720 78	dtnew@turkishtrade.org
ABD	Şikago	00 1 312 / 41090 05	00 1 312 / 41090 06	dtchi@sbcglobal.net
AFGANİSTAN	Kabil	00 93 0/799 160 700 778 686 626	00 93 0/ 202104023	dtkabil@yahoo.com
ALMANYA FEDERAL CUMHURİYETİ	Berlin	00 49 30/278 98 055	00 49 30/278 98 040	dtber@t-online.de
ALMANYA FEDERAL CUMHURİYETİ	Düsseldorf	00 49 211/355 81 13	00 49 211/355 82 10	dttdus@web.de

İHRACAT REHBERİ

ALMANYA FEDERAL CUMHURİYETİ	Hamburg	00 49 40/410 56 89	00 49 40/44 01 47	dtham@gmx.de
ALMANYA FEDERAL CUMHURİYETİ	Hannover	0049 511/642 71 685	0049 511/642 71 686	dthann@web.de
ARJANTİN	Buenos Aires	00 54 11/47 87 12 45	00 54 11/47 87 12 48	dtbue@fibertel.com.ar
ARNAVUTLUK	Tiran	00 355 42271927	00 355 42256548	dtm_tiran@lycos.com dtm_tiran@yahoo.com
AVUSTRALYA	Sidney	00 61 2/93 27 66 39	00 61 2/93 62 47 30	dtsid@bigpond.net.au
AVUSTRALYA	Melburn	00 61 3/96 82 54 48	00 61 3/96 82 54 49	dtmel@bigblue.net.au
AVUSTURYA	Viyana	00 43 1/713 13 58 712 43 82	00 43 1/713 13 58 75 712 43 82 75	dtviv@dtviv.at
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ	Bakü	00 994 12/441 39 68	00 994 12/441 39 06	dtbaku@gmail.com
BAHREYN	Manama	00 973 17 530 908	00 973 17 530 814	dtmbah@batelco.com.bh
BELÇİKA	Brüksel	00 32 2/514 29 78 513 94 28	00 32 2/514 45 63	dtbru21@skypro.be
BEYAZ RUSYA	Minsk	00 375 17/ 200 55 58	00 375 17/ 200 39 77	minsk.musavirlik@gmail.com dtminsk@gmail.com
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	Dubai	00971 4/332 79 33	00971 4/332 53 43	dtmdubai@emirates.net.ae
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	Abu Dhabi	00 971 2/443 32 61	00 971 2/443 00 71	dtabud@gmail.com
BOSNA-HERSEK	Saraybosna	00 387 33/665 988	00 387 33/208 562	dtzar@bih.net.ba
BULGARİSTAN	Sofya	00 359 2/958 12 02 854 87 25	00 359 2/958 14 25	dtsofia@bitex.com
CEK CUMHURİYETİ	Prag	00 420 2/24 31 19 44	00 420 2/24 31 19 43	dtpra@iex.cz
CEZAYİR	Cezayir	00 213 21/69 94 06	00 213 21/69 94 23	dtceez@wissal.dz

İHRACAT REHBERİ

ÇİN HALK CUMHURİYETİ	Pekin	00 86 10/64 64 95 38	00 86 10/64 64 22 68	dtpek@turkey.org.cn
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	Hongkong	00 852 257 32 850	00 852 28 93 6620	dthon@netvigator.com
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	Şangay	00 86 21/643 783 02	00 86 21/64 33 02 21	dtsan@turkey.org.cn
DANİMARKA	Kopenhag	00 45 33/12 29 20	00 45 33/14 63 46	dtkop@mail.tele.dk
ENDONEZYA	Cakarta	00 62 2/152 295 15	00 62 2/152 295 13	dtm_jakarta@telkom.net
ETYOPYA	Addis Ababa	00 251 11/552 88 55	00 251 11/552 95 85	dtaddis@ethionet.et
FAS	Rabat	00 212 537/76 76 01	00 212 537/76 76 42	dtrab@menara.ma
FİLİPİNLER	Manila	00 63 2/889 46 36	00 63 2/889 46 37	trmanila@pltdsl.net
FİNLANDİYA	Helsinki	00 358 9/477 41 70	00 358 9/44 44 92	dthel@welho.com
FRANSA	Paris	00 33 1/45 25 29 63	00 33 1/45 24 27 14	dt.paris@free.fr
GÜNEY AFRİKA CUMHURİYETİ	Pretoria	00 27 12/342 60 51	00 27 12/342 60 58	dtpre@global.co.za
GÜRCİSTAN CUMHURİYETİ	Batum	00 995 222 766 38 0466/213 15 00	00 995 222 706 63 0466/213 15 05	dtm_bat@gol.ge
GÜRCİSTAN CUMHURİYETİ	Tiflis	00 995 32 / 25 12 89 25 13 36	00 995 32/ 25 12 98	dttif@access.sanet.ge
HİRVATİSTAN	Zagreb	00 385 14 85 42 61	00 385 14 85 42 61	dtzagreb@gmail.com
HİNDİSTAN	Yeni Delhi	00 91 11/26 88 90 53 26 87 99 07	00 91 11/26 88 92 36	dttdel@vsnl.net
HOLLANDA	Lahey	00 31 70/362 35 76	00 31 70/362 43 32	dtlah@planet.nl
IRAK	Bağdat	00 964 790/ 316 75 81	00 964 790/ 778 41 98	otccbaghdad@yahoo.com
IRAK	Basra	00 964 312/218 60 12	00 964 312/218 61 12	turkishbasratrade@gmail.com

İHRACAT REHBERİ

İNGİLTERE	Londra	00 44 20/7235 49 91	00 44 20/7235 22 07	dtlon@turkishtrade.org.uk
İRAN	Tahran	00 98 21/3391 35 92	00 98 21/3392 49 52	dtmtahran@gmail.com
İRLANDA	Dublin	00 353 1/668 18 37	00 353 1/668 17 91	dttdub@iol.ie
İSPANYA	Madrid	00 34 91/310 49 99	00 34 91/308 25 51	dtmad1@teleline.es
İSRAİL	Kudüs	00 972 2/591 05 55 532 24 11	00 972 2/532 24 56	ftjerusalem@yahoo.com
İSRAİL	Tel-Aviv	00 972 3/524 09 05	00 972 3/523 61 98	dttel@netvision.net.il
İSVEÇ	Stockholm	00 46 8 661 64 83	00 46 8 666 96 25	dtsto@comhem.se
İSVİÇRE	Bern	00 41 31/351 43 75	00 41 31/351 43 55	dtbern@tr-botschaft.ch
İTALYA	Roma	00 39 06/592 51 17 592 23 34	00 39 06/591 79 84	dtrom@fastwebnet.it
İTALYA	Milano	00 39 02/545 68 32	00 39 02/545 63 25	dtmil@fastwebnet.it
JAPONYA	Tokyo	00 81 3/34 70 67 23 34 70 51 31	00 81 3/34 70 62 80	dttok@gol.com dttok@turkey.jp
KANADA	Ottava	00 1 613/789 20 90	00 1 613/789 23 06	dtotw@magma.ca
KATAR	Doha	00 974 434 21 30	00 974 434 21 28	dttdoha@gmail.com
KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ	Astana	00 772 72/93 00 22	00 772 72/93 00 26	dtmkazakistan@gmail.com
KENYA	Nairobi	00 254 203 601 812	00 254 203 601 813	ozturk.okay@hotmail.com dtairobi@gmail.com
KIRGIZİSTAN CUMHURİYETİ	Bişkek	00 996 312/62 72 14	00 996 312/30 22 04	dtm_biskek@yahoo.com
KKTC	Lefkoşa	0392/228 89 84 227 88 69	0392/227 27 56	dtlef@emu.edu.tr
KORE CUMHURİYETİ	Seul	00 822 794 13 82	00 822 796 21 77	dtseul@kornet.net

İHRACAT REHBERİ

KUVEYT	Kuveyt	00 965 2256 06 58	00 965 2256 06 73	dtkuveyt@gmail.com
LIBYA ARAP HALK SOSYALİST CEMAHİRİYESİ	Trablus	00 218 21/340 0473 340 11 40	00 218 21/340 04 74 340 67 70	dttrablus@yahoo.com
LÜBNAN	Beyrut	00 961 19 91 981	00 961 19 91 982	dtbey@idm.net.lb
MACARİSTAN	Budapeşte	00 36 1/344 49 98 479 06 89	00 36 1/344 58 96	dtbud@axelero.hu
MAKEDONYA	Üsküp	00 389 23224010	00 389 23222014	dtuskup@mt.net.mk
MALEZYA	Kuala Lumpur	00 60 3/4257 21 14	00 60 3/4257 57 30	dtkua@tm.net.my dtkua1@streamyx.com
MISIR ARAP CUMHURİYETİ	Kahire	00 20 23/762 68 02	00 20 23/762 68 03	dtkahire@link.net
MOĞOLİSTAN	Ulanbator	00 976 11/330 173	00 976 11/330 173	dt_mongolia@mongol.net
MOLDOVA	Kişinev	00 373 22 22 22 28	00 373 22 21 16 40	dtmoldova@arax.md
NİJERYA	Abuja	00 234 9/4138692 4139787	00 234 9/4139457	dtabuja@gmail.com
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ	Taşkent	00 998 71/233 29 19	00 998 71/233 29 19	dttaskent@gmail.com
PAKİSTAN	İslamabad	00 92 51/831 98 00 282 91 23	00 92 51/282 93 63	dtisl@dsl.net.pk
PAKİSTAN	Karaçi	00 92 21 35 87 89 99	00 92 21 35 81 03 57	dtkaraci@yahoo.com.tr
POLONYA	Varşova	00 48 22/646 14 08	00 48 22/646 34 47	dtvar@poczta.internetdsl.pl
ROMANYA	Bükreş	00 40 21/318 39 39	00 40 21/318 44 99	dtbuk@rdsmail.ro
RUSYA FEDERASYONU	Kazan	00 7 843/238 24 27 299 53 17	00 7 843/264 46 40	dtmkzn@mail.ru
RUSYA FEDERASYONU	Moskova	00 7 499/246 29 89 246 39 89	00 7 499/246 49 89	dtmos@dtmos.ru

İHRACAT REHBERİ

RUSYA FEDERASYONU	Novorossisk	007 8617/64 44 23	007 8617/64 26 07	dtnov@nvr.ru
SENEGAL	Dakar	00 221 338 69 79 94 338 69 79 91	00 221 338 69 79 93 338 69 79 92	dtidak@sentoo.sn
SİNGAPUR	Singapur	00 65 65 33 33 85	00 65 65 33 3382	dtisin@singnet.com.sg
SUDAN	Hartum	00 249 183/22 70 01	00 249 183/24 51 77	dtm_hartum@yahoo.com
SULTANATE OF OMAN	Muskat	00 968 244 92 334	00 968 244 92 344	dtmuscat@omantel.net.om dtmuskat@yahoo.com
SURİYE	Şam	00 963 11/333 31 42	00 963 11/334 27 50	dtmam@mail.sy
SUUDİ ARABİSTAN	Cidde	00 966 2/665 48 71 665 51 10	00 966 2/665 43 11	dtcid@sps.net.sa
TACİKİSTAN	Duşanbe	00 992 372/211 609	00 992 372/211 609	dtidus@tajik.net
TAYLAND	Bangkok	00 662 2747913 2747914 2747262	00 662 2747998	dtbkk@cscoms.com
TUNUS	Tunus	00 216 71/752 506 753 212	00 216 71/766 988	dtun@planet.tn
TÜRKMENİSTAN	Aşgabat	00 993 12/27 35 39	00 993 12/27 35 36	dtasg@online.tm
UKRAYNA	Kiev	00 380 44/284 83 17	00 380 44/285 24 16	dtkiev@turkishembassy.com.ua
UKRAYNA	Odesa	00 380 487 227005 487 227107	00 380 487 222414	dtodesa@stream.com.ua
ÜRDÜN	Amman	00 962 6/465 08 15	00 962 6/464 25 07	dtamm@wanadoo.jo dtamm@go.com.jo dtamm@orange.jo
YEMEN	Sana	00 967 1/430 402	00 967 1/430 403	turkccsana@y.net.ve
YUNANİSTAN	Atina	00 30 210/722 21 96	00 30 210/724 29 48	dtati@otenet.gr

İHRACAT REHBERİ

I. OTEL VE UÇAK REZERVASYONLARI

Fuar veya iş görüşmesi amaçlı gerçekleştireceğiniz yurtdışı seyahatiniz için yapacağınız otel ve uçak rezervasyonları ile ilgili adresler aşağıda listelenmiştir.

Hava Yolları Firmaları:

Türk Hava Yolları:
<http://www.thy.com>

Pegasus Havayolları:
<http://www.flypgs.com>

Sunexpress Havayolları:
<http://www.sunexpress.com.tr>

Atlasjet Havayolları:
<http://www.atlasjet.com.tr>

Yurtdışındaki Oteller:
<http://turkiye.hotels.com>
<http://www.booking.com>
<http://www.turkiye.hotels.com>
<http://www.hotelclub.net>
<http://www.allhotelsweb.com>
<http://www.hotelreservations.com>

J.MESAI SAATLERİ, RESMİ TATİLLER, HAVA DURUMU, SAĞLIK İLE İLGİLİ HUSUSLAR VE İŞ KÜLTÜRÜ İLE İLGİLİ BİLGİ

Fuar veya iş görüşmesi amaçlı ziyaret gerçekleştireceğiniz ülkedeki resmi tatil günlerini, iş yapma kültürüne ilişkin önemli hususları ve ziyaret yapacağınız süre içerisindeki hava durumunu öğrenebileceğiniz adresler aşağıda listelenmiştir.

Ziyaret edeceğiniz ülkenin mesai saatleri ile ilgili bilgiyi 1. Ağımda belirtilen pazara giriş adreslerinden ve DE4K Ülke Bültenleri ve İş Yapma Rehberleri'nden (<http://www.deik.org.tr>) edinebilirsiniz.

Ziyaret edilecek ülke ile ilgili tıbbi bilgi edinilmesi ve gerekli işe asıların yapılması büyük önem taşımaktadır. Gidilecek ülkedeki gıdalar ile ilgili bilgi alınması da sağlık yönünden

İHRACAT REHBERİ

önemlidir. Tüm bu konular ile ilgili Büyükelçilikler, Konsolosluklar veya Ticaret Müsavirlikleri ile temasa geçebilirsiniz.

Resmi Tatiller ile İlgili:

<http://www.bank-holidays.com>

<http://www.tatil-gunleri.com/index.htm>

Uluslararası İis Kùltürü:

Uluslararası İis Kùltürü Rehberi:

<http://www.igeme.gov.tr/KKS/Arastirmalar/kultur/index.cfm?sec=ara>

Farklı Kùltürlerde Hediye Verme Rehberi:

<http://www.igeme.gov.tr/KKS/Arastirmalar/kultur/index.cfm?sec=ara>

Hava Durumu ile İlgili:

<http://weather.yahoo.com>

<http://www.weather.com>

<http://news.bbc.co.uk/weather>

İHRACAT REHBERİ